

STORTINGET

Dokument 15:18

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2551-2700

24.–30.06. 2021

Innhold

2551. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. eiendomsskatten, besvart av finansminister	11
2552. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Fullriggeren Sørlandet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	12
2553. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Fullriggeren Sørlandet, besvart av helse- og omsorgsminister ..	13
2554. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. antall på arbeidsmarkedstiltak, besvart av arbeids- og sosialminister.....	14
2555. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. formuesskatten, besvart av finansminister	15
2556. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. krav om utbytte- og bonusnekt, besvart av næringsminister	16
2557. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. bompenger, besvart av samferdselsminister	17
2558. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. det kystnære trålfisket etter raudåte, besvart av fiskeri- og sjømatminister	18
2559. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. forskningsmidler, besvart av næringsminister.....	19
2560. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nedbetalte bompengeprojekt, besvart av samferdselsminister	21
2561. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. asfaltering, besvart av samferdselsminister.....	23
2562. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Ocean Space Centre, besvart av næringsminister	24
2563. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. åpne for at nordmenn med fritidseiendommer i våre nordiske naboland kan få overnatte på sine eiendommer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	25
2564. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. trossamfunnsloven, besvart av barne- og familieminister.....	26
2565. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. konkrete tiltak myndighetene har iverksatt for å etterforske, avdekke og tiltale gjerningspersonene som står bak bilbranner, spesielt i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister.....	27
2566. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. petroleumsskatteregimet ved havvind, besvart av olje- og energiminister	28
2567. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. kjøp av private spesialisthelsetjenester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	29
2568. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. økt strømgjeld, nettleie inkludert, dersom norsk sokkel fullelektrifiseres, besvart av olje- og energiminister	30
2569. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. rimeligheten med at skoler med lavere andel innvandrere får et dårligere skoletilbud ved at de får vesentlig lavere budsjetter, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	32
2570. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. hvor mange forfulgte kristne, ahmadiyya og jesidiske som er hentet til Norge som kvoteflyktninger i perioden 1. januar 2021 -1. juni 2021, besvart av justis- og beredskapsminister.....	32
2571. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. nullutslipp av klimagasse, besvart av klima- og miljøminister	33
2572. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. samboergaranti for eldre som bor på sykehjem og i omsorgsbolig, besvart av helse- og omsorgsminister	34
2573. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Norwegian og bonusutbetalinger, besvart av næringsminister... 34	
2574. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsminister	36
2575. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. pumpepris for bensin og diesel dersom alle tiltakene i regjeringens klimaplan gjennomføres, besvart av finansminister	37
2576. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. helsekø, besvart av helse- og omsorgsminister	37
2577. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. redusert kapasitet i juni, juli og august 2021 ved distriktspsykiatriske sentre (DPS) og barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP), besvart av helse- og omsorgsminister.....	38
2578. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. Husbankens investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem, besvart av helse- og omsorgsminister.....	38
2579. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. nasjonal fritidskortordning, besvart av barne- og familieminister.....	47
2580. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nasjonal gransking av alle overdosedødsfall som skjedde i 2020, besvart av helse- og omsorgsminister	48
2581. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. liste over alle EU/EØS direktiver, forordninger eller pålegg fra ESA, som står på trappene og som kan utfordre Norges selvråderett, besvart av utenriksminister	50

2582. Fra stortingsrepresentant Solveig Schytz, vedr. anlegg for vask av fritidsbåter, besvart av klima- og miljøminister	51
2583. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. Vefsnvassdraget, besvart av klima- og miljøminister.....	51
2584. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. å bruke en dårligere medisin bare fordi den var litt billigere enn konkurrenten, besvart av helse- og omsorgsminister	53
2585. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. investeringer i ny velferdsteknologi i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsminister	54
2586. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. overdosedødsfallene for 2020, besvart av helse- og omsorgsminister.....	55
2587. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. effekten av å fjerne taxfreeordningen for rutetilbudet og flyplassene på kortbanenettet, besvart av finansminister.....	56
2588. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. Innovasjon Norge, besvart av næringsminister	57
2589. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. statistikk på avslag og klage på informasjonsstøtte for de siste 10 åra, besvart av utviklingsminister	57
2590. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. norsk fagspråk, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	59
2591. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Martine-saken, besvart av utenriksminister	60
2592. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. Stortingets vedtak om en bred vurdering av anbud på folketrygdfinansierte legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister	60
2593. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. lønnsnivået i Utenriksdepartementet for lederstillinger, besvart av utenriksminister	61
2594. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. opprustning av sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64
2595. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. nøytral informasjon fra legemiddelprodusenten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	65
2596. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. utsatte arbeidssøkere, besvart av arbeids- og sosialminister.....	65
2597. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. la sykehus drifte laboratorietjenester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
2598. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. bompenger, besvart av samferdselsminister.....	67
2599. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. frikortgrensen, besvart av finansminister	68
2600. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. evaluering av Systemet for Nye metoder, besvart av helse- og omsorgsminister.....	69
2601. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. sommerjobb, besvart av arbeids- og sosialminister.....	70
2602. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. økonomiske anslaget ved å rekommunalisere kommersielle barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	71
2603. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. flysikkerheten rundt vindkraftverk, besvart av olje- og energiminister	72
2604. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. utbytte vs statlig støtte barnehage, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	72
2605. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. ungdomsfiske, besvart av fiskeri- og sjømatminister	73
2606. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. pensjonister som mister bostøtte, besvart av arbeids- og sosialminister.....	74
2607. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. rovdyrangrep, besvart av klima- og miljøminister.....	75
2608. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. tatstilskudd til institusjoner som ikke er akkreditert som institusjon, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	76
2609. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. provenyeffekten av å innføre et krav om 50 % barnehagelærere og 25 % fagarbeidere i norske barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	77
2610. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. øremerkede tilskuddsordningen til fylkesveier, besvart av samferdselsminister.....	78
2611. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. fuglereir og -unger blir ødelagt/drept ved hogst i yngletida om våren og forsommeren, besvart av landbruks- og matminister	78

2612. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. kontoer i banker og e-pengeforetak i andre EØS-land, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	79
2613. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. pengespillov, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	80
2614. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. nettkonsesjoner, besvart av olje- og energiminister.....	81
2615. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. regulering av ladepunkt elbiler, besvart av barne- og familieminister.....	82
2616. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. sentralisering av oppgaver og tilsette frå Fiskeridirektoratet, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	83
2617. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. utbygginga av den militære flybasen på Evenes, besvart av samferdselsminister.....	83
2618. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. lovregulering av politiets forebyggende virksomhet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	84
2619. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. strategi for folkemusikk og folkedans, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	85
2620. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. lov om god handelsskikk, besvart av næringsminister.....	86
2621. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. taksonomi i EU når det gjelder havbruk, besvart av finansminister.....	87
2622. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. å ligge på golvet i taxi under transport til sjukehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	88
2623. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. asylsøkere med utreiseplikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	89
2624. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. kvoteflyktninger hentet til Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	90
2625. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. personer som har mistet retten på arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	90
2626. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. å ha god nok kontroll med tilskudd til arbeidsmarkedstiltakene, besvart av arbeids- og sosialminister.....	92
2627. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. asylsøkere med utreiseplikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	94
2628. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. asylankomster til Europa over Middelhavet i sommer, besvart av justis- og beredskapsminister.....	94
2629. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. hvor mange migranter anslås å befinne seg i Libya, besvart av justis- og beredskapsminister.....	95
2630. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. stortingsmeldingen om grunnleggende rettigheter til mennesker med utviklingshemning, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	96
2631. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. et nasjonalt ungdomsråd, besvart av barne- og familieminister....	96
2632. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. nærskoler, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	98
2633. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. kundeundersøkelser på ulike jernbanestrekninger, besvart av samferdselsminister.....	98
2634. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. funksjonshemmede er underrepresentert i folkevalgte organer, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	99
2635. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. bjørn i Bardu, besvart av klima- og miljøminister.....	100
2636. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. sysselsettingen, besvart av finansminister.....	101
2637. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. 11 millioner kroner i bonus til Norwegians toppsjefer, besvart av næringsminister.....	102
2638. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. fordelingseffektar av skattekutta, besvart av finansminister.....	104
2639. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. prioriteringer i vaksine køen for ansatte i skole, SFO og barnehage, besvart av helse- og omsorgsminister.....	105
2640. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. medisinfrie tiltak i psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsminister.....	105
2641. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. gründere å etablere kontonummer i norske banker, besvart av finansminister.....	106

2642. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. reallønn, besvart av finansminister	107
2643. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. reallønningene i privat sektor, besvart av finansminister.....	108
2644. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. å løse behovet for bedre tilførselsvei fra ny E39 til Egersund, besvart av samferdselsminister.....	109
2645. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. de regionale virkningene, for næringslivet i Eigersund og Sokndal, besvart av samferdselsminister	110
2646. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. sykkelvei, besvart av samferdselsminister.....	110
2647. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. jordbruksprodukter med internasjonalt avtalt tollvern, besvart av landbruks- og matminister	111
2648. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. tollsatsene på jordbruksvarer, besvart av landbruks- og matminister	112
2649. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. norsk produksjon av viktige legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister	113
2650. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. fritt brukervalg i helse- og omsorgstjenestene og BPA-ordningen, besvart av helse- og omsorgsminister	114
2651. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. jordmorhjemler i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	114
2652. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. styrke hjemmemarkedet for norsk helseindustri, besvart av helse- og omsorgsminister.....	115
2653. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. legemiddelpriser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	117
2654. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. saksbehandlingstid på 3,5 år for å godkjenne en ny organtransplantasjonsmetode, besvart av helse- og omsorgsminister	118
2655. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. erstatningsordningen for pelsdyrnæringen, besvart av landbruks- og matminister	119
2656. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. erstatningsordningene for fôrlag og pelserie, besvart av landbruks- og matminister	119
2657. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. samiske befolkningen og god kunnskap om egen helse, besvart av helse- og omsorgsminister	120
2658. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. infrastrukturkapasitet på jernbanen, besvart av samferdselsminister.....	121
2659. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. pelsdyrnæringen, besvart av landbruks- og matminister	122
2660. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. lovlige spill hos utenlandske pengespillselskap, besvart av kultur- og likestillingsminister	123
2661. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. lovlig pokerspill i utlandet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	124
2662. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. sysselsettingseffekt av det foreslåtte jobbskattefradraget, besvart av finansminister.....	125
2663. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. nyfødtposten i Arendal, besvart av helse- og omsorgsminister.....	126
2664. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. stor andel av befolkningen var mottakere av helserelevante ytelser, besvart av arbeids- og sosialminister	128
2665. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. forskrift til utfylling og gjennomføring av lov om midlertidig tilskuddsordning, besvart av næringsminister.....	129
2666. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. investeringer i sykehusbygg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	130
2667. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. utbygging av tømmerterminal og/eller godsterminal langs Gjøvikbanen, besvart av samferdselsminister	131
2668. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. Hormonlaboratoriet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	132
2669. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. vedlikeholdsetterslepet på veier i Norge, besvart av samferdselsminister.....	133
2670. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. anbefalingen fra Normann-utvalget om å innføre et førerkort med begrensninger for 16-åringer, besvart av samferdselsminister	133

2671. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. søndagsåpent i de mest travle sommermånedene, besvart av barne- og familieminister	134
2672. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. spredning av fremmede arter på områder der Forsvarsbygg er grunneier, som i Husebyskogen, besvart av forsvarsminister	135
2673. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. avgiftsnedsettelse på typiske grensehandelsvarer, besvart av finansminister.....	136
2674. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. mobbing, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	138
2675. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. etterslep etter pandemien i tannhelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	139
2676. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. publikums tilgjengelighet til Adolfskanonen på Trondenes i Harstad, besvart av forsvarsminister	140
2677. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. minstefracdraget, besvart av finansminister	141
2678. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. den prosentvise utviklingen i reallønn, besvart av finansminister.....	142
2679. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. sosiale forskjeller, besvart av finansminister	143
2680. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. at wet lease blir akseptert som praksis på rutene Oslo-Florø og Oslo-Stord i minstilbudskjøpene, besvart av samferdselsminister	144
2681. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. å benytte saltmelteteknologi og utvikle thoriumbasert energi, besvart av olje- og energiminister.....	145
2682. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. innenriksflygninger, besvart av samferdselsminister	146
2683. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. havvindparkene, besvart av olje- og energiminister.....	147
2684. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. saltmelteteknologi og thoriumbasert energi, besvart av olje- og energiminister	148
2685. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. mottakerland av norsk bistand som har blitt selvhjulpne og derigjennom uavhengige av økonomisk bistand, besvart av utviklingsminister.....	149
2686. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. konsekvensene for norske bedrifter hvis arveavgiften gjeninnføres, besvart av finansminister	151
2687. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. å bygge ny kai til redningsskøyta, besvart av justis- og beredskapsminister.....	152
2688. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. å bedre vilkårene for biogass i Norge, besvart av klima- og miljøminister	152
2689. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. status på endringene som ble gjort av Stortinget i bioteknologiloven, besvart av helse- og omsorgsminister	153
2690. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. asylsøkere til Europa, besvart av justis- og beredskapsminister.....	154
2691. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. brannfolk stadig oftere må gjøre oppgavene til politiet, besvart av justis- og beredskapsminister	155
2692. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. at universitet og høyskoler har prøvd ut nye, digitale undervisningsmetoder under koronapandemien, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	155
2693. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. FoU-andel, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	157
2694. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. en omklassifisering av elsparesykler, besvart av samferdselsminister.....	159
2695. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. å sikre fysisk tilstedeværelse av politi, besvart av justis- og beredskapsminister.....	159
2696. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. å sikre at fleire når gjennom på politiets 02800-nummer, besvart av justis- og beredskapsminister	160
2697. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. tap av sau til ulv, besvart av klima- og miljøminister.....	160
2698. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. oppreisning til de såkalte oljepionerene, besvart av arbeids- og sosialminister	161
2699. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. statlige arbeidsplasser med politioppgaver i Kristiansund, besvart av justis- og beredskapsminister	162

2700. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Nasjonal transportplan 2022-2033, besvart av samferdselsminister.....	163
--	-----

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2551 - 2700) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2565, 2676
Andersen, Karin (SV)	2634
Aukrust, Åsmund (A)	2678, 2679
Bastholm, Une (MDG)	2637
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	2588, 2596
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2575, 2576, 2686
Borch, Sandra (Sp)	2607, 2635
Böhler, Jan (Sp)	2694, 2695
Christoffersen, Lise (A)	2626, 2630
Elvestuen, Ola (V)	2672
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	2569, 2628, 2629
Fagerås, Mona (SV)	2608, 2609
Fasteraune, Bengt (Sp)	2658
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	2592, 2594, 2654, 2666
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2620, 2621
Grande, Arild (A)	2601
Greni, Heidi (Sp)	2610
Grung, Ruth (A)	2614, 2615
Gulati, Himanshu (FrP)	2612, 2613, 2660, 2661
Halleland, Terje (FrP)	2566, 2684, 2688
Haltbrekken, Lars (SV)	2562, 2657, 2683
Hansen, Øystein Langholm (A)	2644, 2645
Heggø, Ingrid (A)	2636, 2662
Henriksen, Kari (A)	2552, 2553
Hjemdal, Silje (FrP)	2564
Hoksrud, Bård (FrP)	2560, 2669, 2670
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	2605
Jensen, Siv (FrP)	2595, 2652
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	2570, 2578, 2623, 2624
Johnsen, Tor André (FrP)	2561, 2563
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	2572, 2574, 2650, 2651
Klinge, Jenny (Sp)	2696, 2699
Knutsen, Eigil (A)	2551, 2555
Leirtrø, Kirsti (A)	2633, 2646
Limi, Hans Andreas (FrP)	2598, 2599
Listhaug, Sylvi (FrP)	2600, 2653, 2690
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	2647, 2648
Lyngedal, Åsunn (A)	2559
Moflag, Tuva (A)	2668, 2689
Mossleth, Siv (Sp)	2557, 2558, 2631, 2687
Moxnes, Bjørnar (R)	2604, 2625, 2675
Myrli, Sverre (A)	2700
Mørland, Tellef Inge (A)	2577, 2586, 2640, 2663

Navarsete, Liv Signe (Sp)	2616, 2617
Njåstad, Helge André (FrP)	2597, 2641, 2671
Nævra, Arne (SV)	2603, 2611, 2697
Olsen, Ingalill (A)	2680, 2682
Pollestad, Geir (Sp)	2573
Sandberg, Nina (A)	2692, 2693
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	2642, 2643
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2568, 2571, 2681, 2698
Schytz, Solveig (V)	2582
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2618, 2619, 2691
Solberg, Torstein Tvedt (A)	2639
Steffensen, Roy (FrP)	2602, 2659, 2674
Stordalen, Morten (FrP)	2567, 2649, 2665
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	2589, 2590, 2632, 2667
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	2585, 2587, 2655, 2656
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	2583
Tajik, Hadia (A)	2638
Toppe, Kjersti (Sp)	2580, 2622
Trettebergstuen, Anette (A)	2579
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	2591, 2593, 2685
Wiborg, Erlend (FrP)	2606, 2627, 2673
Wold, Morten (FrP)	2581, 2584, 2677
Aasland, Terje (A)	2556
Aasrud, Rigmor (A)	2554, 2664

STORTINGET

Dokument 15:15

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2551

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 1. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mye måtte eiendomsskatten ha økt for å utgjøre en like stor andel av økonomien som gjennomsnittet i OECD gitt at formuesskatten på aksjer, egenkapitalbevis, aksjeandelen av andeler i verdipapirfond, andeler i selskap med deltakerfastsetting, driftsmidler og næringsseiendom (det Høyre kaller «arbeidende kapital») i Norge fjernes?

BEGRUNNELSE:

Kapitalbeskatningen i land i OECD utgjør 5,7 pst av økonomien. Dette er høyere enn Norges andel på 3,4 pst, noe som hovedsakelig skyldes høy skatt på eiendom i OECD-land. Høyre vil fjerne formuesskatten på aksjer, driftsmidler, næringsseiendom etc. (det Høyre kaller «arbeidende kapital») og argumenterer med at utenlandske eiere ikke betaler den, men ser da bort fra at utenlandske eiere betaler andre former for skatt på kapital.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for privat eierskap og investeringer i norsk næringsvirksomhet og arbeidsplasser. Derfor har regjeringen gitt en rekke lettelser i formuesskatten og strammet inn rammene for den kommunale eiendomsskatten, blant annet gjennom å fase ut eiendomsskatten på maskiner og tilbehør over syv år fra 2019. Endringene har kommet næringslivet til gode og har bidratt til at det blir mer lønnsomt å spare og investere i norske arbeidsplasser.

Eiendomsskatt skrives ut på fast eiendom i Norge uavhengig av hvor eieren er skattemessig bosatt. Det samme gjelder formuesskatt på fast eiendom og løsøre i Norge, se skatteloven § 2-3 første ledd bokstav a. Formue i aksjer er imidlertid ikke skattepliktig til Norge når aksjonæren er bosatt i utlandet, med mindre vilkårene i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav b er oppfylt. Mens norske skattytere må betale formuesskatt til Norge av eierandeler i aksjeselskaper i Norge (og i utlandet), gjelder dette altså ikke for utenlandske skattytere.

OECDs statistikk som viser «taxes on property», omfatter i hovedsak formuesskatt, eiendomsskatt, dokumentavgift og andre kapitaltransaksjonsavgifter, arveavgift og skatt på gaver. Dette er skatter på kapitalbeholdning, og omfatter ikke skatt på kapitalinntekt, f.eks. utbytte.

Representanten viser til at skattytere bosatt i land uten formuesskatt derfor gjerne betaler andre former for skatt på kapital. Dette kan for eksempel være eiendomsskatt på fast eiendom beliggende i det relevante landet. I motsetning til en norsk skattyter, vil den utenlandske skattyteren likevel ikke betale skatt av formue i norske aksjeselskaper. På den annen side vil en norsk investor også måtte betale eventuell eiendomsskatt for eiendomsinvesteringer i utlandet.

De oppgitte tallene i begrunnelsen for spørsmålet tar utgangspunkt i OECDs definisjon av «taxes on property», og omtaler tall fra 2018. Departementet tolker derfor spørsmålet dit hen at representanten ønsker å få et anslag på hvor mye den norske eiendomsskatten måtte ha økt i 2018 for at samlet «skatt på kapital», definert som «taxes on property», i Norge skal komme på samme nivå som

gjennomsnittet for OECD-landene, gitt at verdsettelesrabatten for aksjer og driftsmidler mv. og tilordnet gjeld økes fra 20 pst. (som var nivået på rabatten i 2018) til 100 pst. Tallene gjelder andel av skatteproveny, ikke av økonomien som målt for eksempel ved bruttonasjonalprodukt.

OECD oppgir at eiendomsskatt i Norge utgjorde 1,0 pst. av samlet proveny i 2018 (14,2 mrd. kroner). Samlet «skatt på kapital» i Norge utgjorde i henhold til OECDs definisjonen om lag 3,1 pst. av samlet proveny (43,9 mrd. kroner) i 2018. I OECD-landene utgjorde samlet «skatt på kapital» om lag 5,6 pst. av samlet proveny til det enkelte medlemslandet i 2018, i gjennomsnitt. Disse tallene avviker noe fra tallene presentert i svar på skriftlig spørsmål

nr. 555 av 1. desember 2020 fra representanten Knutsen. Det skyldes revisjoner i OECDs statistikk.

Provenytapet ved å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv. og tilordnet gjeld til 100 pst. ble anslått til 7,8 mrd. kroner (om lag 0,6 pst. av samlet proveny) i svar på spørsmål nr. 444 til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018. Hvis verdsettelesrabatten for aksjer og driftsmidler mv. og tilordnet gjeld økes til 100 pst., må eiendomsskatten dermed økes med 3,0 pst. av samlet proveny (om lag 42,3 mrd. kroner) for at samlet «skatt på kapital» i Norge skal komme om lag på nivå med OECD-gjennomsnittet i 2018.

SPØRSMÅL NR. 2552

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 1. juli 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja

Spørsmål:

Fullriggeren Sørlandet står i fare for å måtte avlyse årets oppdrag som seilende utdanningsinstitusjon grunnet manglende prioritering av vaksiner til deltakerne. Fullriggeren er i en svært alvorlig situasjon og dersom ikke de økonomiske utfordringene i forbindelse med et slikt tap kompenseres, eller at elevene blir vaksinert, vil det bety at skuta legges til kai og ansatte må permitteres.

Hva vil statsråden gjøre for å redde Fullriggeren Sørlandet?

BEGRUNNELSE:

Siden fullriggeren og de andre skutene ikke har tilstrekkelig finansiering for drift som de kulturinstitusjoner de er, har de på forskjellig vis måttet finne andre finansieringsmåter. For Fullriggeren Sørlandet sin del har det medført at de har etablert et internasjonalt anerkjent undervisningsopplegg for norske og utenlandske studenter. Nå står dette i fare fordi de norske elevene ikke får vaksine i tide, siden de er ikke blant de prioriterte gruppene.

Blir dette endelig vil det påføre skolen et inntektstap på 24 millioner og tapt egenkapital. For stiftelsen vil det innebære et inntektstap på 11 mill. og påføring av underskuddet fra skolen. Skuta må legges i opplag og folk permitteres. Utgifter til sertifikater mv. har vært bortkasta.

Alle de tre skværriggerne har fått midler fra en kompensasjonsordning innført i fjor, på hhv kr. 15 millioner for fullriggerens del. Det var ikke tilstrekkelig til å dekke

tapene som følge av koronasituasjonen og stiftelsen ble henvist til å søke på stimuleringsordningen. Det gjorde de, og de fikk avslag som så mange andre.

Dette er helt kritisk for den stolte kulturarven fullriggeren er, som fullvernet nesten 100 år gammel dame. En av tre skværriggere som er igjen av vår stolte seilskutetid. Bjørnstjerne Bjørnson skrev: vår ære og vår makt har hvite seil oss bragt, i Norsk Sjømandssang av 1861. Nå kan regjeringen avgjøre om det er på deres vakt seilskutene skal gå ned.

Svar:

Fullriggeren Sørlandet mottar i 2021 et ordinært statlig driftstilskudd på kr 12.825.000, hvilket er en økning på 16 % sammenliknet med foregående år. Det er imidlertid utvilsomt riktig at Fullriggeren Sørlandet og de to andre skværriggerne har utfordringer i forbindelse med pandemien. Foregående år ble det lagt til rette for å prioritere vedlikehold av de tre skutene gjennom en ekstraordinær statlig tilleggsbevilgning på 50 mill. kroner til fordeling på de tre skipene, hvorav 15 mill. kroner ble tildelt fullriggeren Sørlandet.

Det er å håpe at den konkrete utfordringen Fullriggeren Sørlandet har med å vaksinere besetning og elever før høstens store seilas A+ World Academy løses.

Denne regjeringen har tatt initiativ til en rekke stimulerings- og kompensasjonsordninger som har til hensikt å treffe flest mulig av våre kunst- og kulturinstitusjoner,

deriblant skværriggerne. Kompensasjonsordningen, som forvaltes av Norsk kulturråd, innebærer at arrangører som i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig for allmenheten, kan motta kompensasjon for tap knyttet til avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer

som følge av råd eller pålegg gitt av offentlige myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet.

Departementet vil i tiden fremover følge situasjonen og de driftsmessige utfordringene for skværriggerne nøye.

SPØRSMÅL NR. 2553

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 13. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Fullriggeren Sørlandet har opparbeidet et undervisningstilbud i verdensklasse for internasjonal og norsk skoleungdom. Nå står fullriggeren i fare for å ikke kunne gjennomføre årets undervisningsopplegg på grunn av manglende vaksinerings av de norske elevene fra 2004-kullet. Fullriggeren står i fare for å måtte legge til kai, permittere ansatte og elevene vil miste sitt skoleopplegg fra høsten.

Hva vil statsråden gjøre for at dette ikke skal skje?

BEGRUNNELSE:

I en pandemi der barn og unge har betalt den høyeste prisen står flere ungdommer i fare for ikke å kunne få gjennomført utdanning de har søkt på. Det er dramatisk for disse unge og det er dramatisk for skuta som kulturinstitusjon og øker risikoen for at flere ansatte går ut i permisjon.

Dette er et resultat av at staten ikke har bevilget tilstrekkelige midler til Norges stolte seilskuter, slik at disse flotte kulturinstitusjonene skal kunne være nettopp det, levende og seilende kulturinstitusjoner. Nå vil unge måtte ta omkostningene også i denne sammenheng og Fullriggeren Sørlandet kan bli nødt til å legge til kai og permittere ansatte og unge stå uten skoleplass fra høsten av. Etter over hundre år med stolte seilskutetradisjoner på Sørlandet, kan det være at det er på denne regjeringens vakt skutene legges til kai og seilene rulles inn.

Svar:

Koronavaksinasjonsprogrammet er per nå for personer født i 2003 og eldre. Personer fra 12 års alder med høy risiko for alvorlig sykdom tilbys også vaksine. Regjeringen har prioritert de unge ved at gruppen 18-24 år vaksineres samtidig med gruppen 40-44 år etter at risikogrupperne er

vaksinert. Det er høy oppslutning om programmet i de gruppene som er tilbudt vaksine. Per 6.juli er omtrent 66,2 % av de 18 år og eldre vaksinert med dose 1 og 36,6 % har fått dose 2. Ifølge dagens fremdriftsplan kan vi forvente å ha tilbudt dose 1 til de over 18 år i første halvdel av august og dose 2 i løpet av oktober.

Unge i alderen 16-17 år har lav risiko for å bli alvorlig syke med covid-19 både når det gjelder akutt covid-19 sykdom og den postinfeksiøse tilstanden MIS-C (multiorgan inflammatorisk syndrom). Foreløpig viser undersøkelser liten risiko for senfølger av mild covid-19 sykdom.

Kunnskap om effekt og bivirkninger i yngre aldersgrupper er begrenset. Det er kun mRNA-vaksinen fra BioNtech/Pfizer som er godkjent for bruk til personer under 18 år av europeiske legemiddelmyndigheter. Studien bak godkjenningen inkluderte rundt 800 personer i alderen 16-17 år. Imidlertid er vaksinen benyttet i flere land til denne aldersgruppen og vi forventer mer erfaring og kunnskap om effekt og bivirkninger fra disse landene i løpet av de neste månedene.

Det er nødvendig med grundige avveieinger av fordele og ulemper ved vaksinasjon av ungdom basert på gjeldende kunnskap. Regjeringen planlegger å tilby 16- og 17-åringer koronavaksine, etter at befolkningen over 18 år er fullvaksinert. En endelig beslutning om dette vil tas i september. Vaksineringsplanen av denne aldersgruppen vil ifølge FHI sine siste prognoser tidligst kunne skje i oktober etter at de 18 år og eldre er fullvaksinerte.

SPØRSMÅL NR. 2554

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 30. juni 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange er nå langtidsledige og hvor mange av disse deltar på et arbeidsmarkedstiltak, og hvordan er disse tallene sammenlignet med tidligere kriser?

BEGRUNNELSE:

Koronakrisen skiller seg noe fra tidligere kriser, ved at ledighetstoppen kom tidlig i krisen og ikke et stykke ut i krisen. Likevel kan det etter undertegnede syn være naturlig å sammenligne punktet vi stod i før sommeren 2021, mot toppunktene under tidligere kriser, herunder finanskrisen (2010), oljeprisfallet (2016), IT-boblen (2003) og eventuelt også bankkrisen dersom det finnes tallgrunnlag. Dette er også gjort i en sak statsråden var sitert i hos NTB 10. mai 2021, hvor det fremgår at "langtidsledigheten etter finanskrisen i 2008–09 drøyt 20.000 på det høyeste, og etter oljekrisen i 2014-15 nærmere 25.000".

I NAVs arbeidsmarkedsprognose gjengitt i Arbeid og velferd 2/21 fremgår det at:

«Hele 115 000 har vært arbeidssøkere i minst et halvt år, som er grensen for hva man vanligvis regner som langtidssøkere. Mange er imidlertid delvis ledige, og jobber dermed fortsatt noe. Ser vi kun på de som er helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak, har 72 000 personer vært arbeidssøkere i minst et halvt år. 17 000 av disse er helt permittert.»

Svar:

I perioden fra januar til mai 2021 var i gjennomsnitt 34 500 personer langtidsledige. Med langtidsledig menes her

Tabell 1 Langtidsledige og arbeidssøkere på tiltak som har vært arbeidssøkere i seks måneder eller mer, årsgjennomsnitt for tidligere kriser og gjennomsnitt januar til mai 2021

	Langtidsledige	Arbeidssøkere på tiltak som har vært arbeidssøkere i seks måneder eller mer
Bankkrisen 1993	38 200	Ikke tilgjengelig
IT-boblen 2003	26 300	8 000
Finanskrisen 2010	18 600	9 800
Oljeprisfallet 2016	21 900	11 300
Koronapandemien Januar – mai 2021	34 500	12 800

1 For bankkrisen benyttes årsgjennomsnitt for å definere toppunktet. Dette er fordi månedstall for arbeidssøkere ikke er tilgjengelig for 1993.

2 Arbeidssøkere på tiltak som har vært arbeidssøkere i seks måneder eller mer ikke inngår i tallene for langtidsledige.

personer som har vært registret helt ledig hos Arbeids- og velferdsetaten sammenhengende i seks måneder eller mer. I samme periode var det i gjennomsnitt 12 800 arbeidssøkere på tiltak som har vært arbeidssøker i seks måneder eller mer. Arbeidssøkere på tiltak inngår ikke i tallet over helt ledige.

Ved utgangen av mai 2021 var nivået på arbeidssøkere 183 900. Av disse var 94 100 helt ledige, 72 300 delvis arbeidssøkere og 17 500 på arbeidsmarkedstiltak. Dette er betydelig lavere enn det høyeste nivået under koronapandemien som var i april 2020. Nivået lå da på 421 000 arbeidssøkere.

Tallene ovenfor er sammenliknet med tidligere kriser da nivået på arbeidssøkere var høyest. For bankkrisen var nivået på arbeidssøkere på sitt høyeste i 1993 med et nivå på 252 000 i gjennomsnitt¹. Under IT-boblen var antallet arbeidssøkere på sitt høyeste i mars 2003 med 142 000 arbeidssøkere. Under finanskrisen var antallet arbeidssøkere på sitt høyeste i februar 2010 med et nivå på 135 000. I forbindelse med oljeprisfallet var antallet arbeidssøkere på sitt høyeste i februar 2016 da nivået lå på 145 000.

Tabellen under viser tall for langtidsledige og arbeidssøkere på tiltak som har vært arbeidssøkere i seks måneder eller mer i gjennomsnitt for de aktuelle årene.² Tall for arbeidssøkere på tiltak som har vært arbeidssøkere i seks måneder eller mer er ikke tilgjengelig for 1993. Jeg gjør oppmerksom på at tall for koronapandemien fra januar til mai 2021 ikke er direkte sammenliknbare med årsgjennomsnittene for de tidligere krisene.

Sammenliknet med tidligere kriser skiller korona-krisen seg ut med et betydelig omfang permitterte. En forholdsvis stor del av de ledige, herunder langtidsledige, har derfor et arbeidsforhold og kommer lettere tilbake i jobb i takt med at aktiviteten i samfunnet tar seg opp. Samtidig har tilgangen til og muligheten til gjennomføring av tiltak vært noe begrenset under denne krisen, på grunn av smittevernrestriksjoner.

I 2021 er bevilgningen til tiltak rettet mot folk som står uten jobb, økt med 1,4 mrd. kr sammenliknet med

2020. Styrkingen fordeler seg på om lag 1,2 mrd. kr til arbeidsmarkedstiltak og 200 mill. kroner til bemanning i NAV. Som del av styrkingen er det satt av 50 mill. kroner til forsterket oppfølging i regi av Arbeids- og velferdsetaten. Innsatsen skal bidra til at langtidsledige og permitterte med kort tid igjen av dagpengeperioden eller permitteringsperioden kommer tilbake i arbeid. NAV-kontoret kan blant annet bistå med oppfølgingsamtaler, digitale jobbkubber, kartlegging av behovet for ny kompetanse og eventuelt ved å iverksette kurs eller annen opplæring.

SPØRSMÅL NR. 2555

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 1. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Dersom formuesskatten på aksjer, egenkapitalbevis, aksjeandelen av andeler i verdipapirfond, andeler i selskap med deltakerfastsetting, driftsmidler og næringseiendom (det Høyre kaller «arbeidende kapital») i Norge fjernes, hvordan fordeles dette seg på kommuner og fylker i Norge?

BEGRUNNELSE:

Høyre har programfestet å frita aksjer, eiendom og driftsmidler fra formuesskatt noe som koster 7,2 mrd. kr. Dersom skatteinngangen på de ulike formuesobjektene ikke måles ber vi om estimat med geografisk fordeling av formue i aksjer, egenkapitalbevis, aksjeandelen av andeler i verdipapirfond, andeler i selskap med deltakerfastsetting, driftsmidler og næringseiendom per kommune og/eller fylke.

Svar:

I 2021 er verdsettelsesrabatten for aksjer, driftsmidler mv. inkl. næringseiendom 45 pst. Dette anslås å øke rabatten til 100 pst. redusere provenyet med om lag 7,22 mrd. kroner påløpt for 2021. Av dette ville i utgangspunktet 1,27 mrd. kroner ha tilfalt staten, mens 5,95 mrd. kroner ville tilfalt kommunene. Fylkeskommunene mottar ikke inntekter fra formuesskatt. Beregningene gjelder for 2021. Hvor stor den bokførte virkningen av endringen er for inntektsåret 2021, vil være avhengig av når på året det gjøres.

Dersom endringen foreslås og vedtas i forbindelse med den ordinære budsjettprosessen, vil kommunene kompenseres ved redusert formuesskatt. Skattøren for skatt på alminnelig inntekt fastsettes etter gjeldende praksis med sikte på at kommunesektorens skatteinntekter skal utgjøre om lag 40 pst. av kommunenes samlede inntekter. Det vises blant annet til Prop. 1 LS (2020-2021) punkt 3.8. Forutsatt at denne skatteandelen opprettholdes, og for en gitt vekst i frie inntekter, vil redusert formuesskatt da føre til at den kommunale skattøren for skatt på alminnelig inntekt må justeres opp slik at skatteinntektene opprettholdes.

Beregningene for personer er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2018. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2021. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 2556

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 5. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvorfor orienterte ikke statsråden Stortinget om at krav om utbytte- og bonusnekt ikke skulle videreføres, hvilke vurderinger gjorde statsråden som førte til at de droppet dette kravet, når i prosessen ble dette gjort og mener statsråden at det f.eks. ikke ville være mulig å sette et tidsbegrenset krav om bonusstopp selv om hybridlånet skulle være evigvarende?

BEGRUNNELSE:

Norwegian har i mai vedtatt å betale ut bonus til flere ledende ansatte. I prop. 57 S (2019-2020) fremgår det at:

“Lån under garantifasiliteten skal ikke benyttes til utbytte og bonusutbetalinger til ledende ansatte.”

I prop. 79 S (2020-2021) nevnes det ikke at dette skal endres, eller at regjeringens vurderinger av hvilke krav som bør stilles ved en eventuell statlig deltakelse er endret. Statsråden har uttalt bl.a. til E24 23. juni 2021 at:

“Det er to forskjellige ting. Man kan stille slike vilkår i mer kortsiktige disposisjoner. I et hybridlån er tidshorizonten mye lengre og da er det andre vurderinger.”

Disse vurderingene kommer ikke frem i stortingproposisjonen eller i andre uttalelser til Stortinget.

Svar:

I Garantiordning for luftfarten som ble vedtatt ved Stortingets behandling av Prop. 57 S (2019-2020), jf. Innst. 200 S (2019-2020) la regjeringen inn et krav om at: “Lån under garantifasiliteten skal ikke benyttes til utbytte og bonusutbetalinger til ledende ansatte”. Det fremgår videre av Prop. 57 S (2019-2020) at garantiordningen var statsstøtte. Daværende GIEK (nå Eksportfinansiering Norge) ble gitt et særskilt oppdrag om å utstede garantiene på vegne av staten. Gjennom bruk av garantiordningen var Norwegian Air Shuttle ASA (“Norwegian”) forpliktet gjennom inngått låneavtale til ikke å utbetale bonuser til ledende ansatte uten forutgående skriftlig samtykke fra långiverne og GIEK.

Norwegian har vært kjent med de begrensningene selskapet har vært underlagt fra Stortinget gjennom låneavtalen. Selskapet synes imidlertid å ha vist lite åpenhet om sin bonusordning. Departementet kan ikke se at bonusordningen er omtalt verken i styrets lederlønns- og serklæring for 2020, i prospektet ifm. restruktureringen av selskapet eller i andre offentlig tilgjengelige dokument-

er. I årsrapportene for 2019 og 2020 har styret forsikret om at: “The remuneration of the Board and the Executive Management must not have negative effects on the Group, nor damage the reputation and standing of the Group in the public eye.” Videre bekreftet selskapet i forkant av etableringen av de nye lånene våren 2021 at det da ikke forelå vesentlige ikke-balanseførte forpliktelser. Staten har dermed ikke sett grunnlag for noen røde flagg tilknyttet bonuser til ledende ansatte når rekonstruksjonsløsningen var ferdigforhandlet og det skulle tas endelig stilling til deltakelse i de nye lånene våren 2021.

Det synes videre å være ulike syn på hvor lenge selskapet var bundet av låneavtalen. I en orientering fra Norwegianians rådgiver i saken er vurderingen at låneavtalen opphørte 8. desember 2020, da selskapet gikk inn i konkursbeskyttelse. NFDs juridiske rådgiver anser at vilkårene i låneavtalen var gjeldende frem til 26. mai 2021, og at selv om lånet som følge av rekonstruksjonen fikk en annen rettslig kategori, så endret dette ikke på det forholdet at Norwegian nøt godt av lånet under hele rekonstruksjonen og etter all sannsynlighet ville vært konkurs dersom lånet opphørte 8. desember 2020. Om Norwegianians forståelse likevel skulle være riktig så er det da en konsekvens av at selskapet gikk inn i konkursbeskyttelse og uansett ikke noe regjeringen kunne planlegge for eller søke å unngå.

I Prop. 79 S (2020-2021) omtales grunnlaget for statens deltakelse i et nytt hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian. Det fremgår der at Norwegian hadde trukket opp hele garantibeløpet fra staten på 3 mrd. kroner og søkt om konkursbeskyttelse iht. irsk og norsk rett. Før dette hadde regjeringen avslått selskapets søknad om ny statlig finansiering i form av hybridlån høsten 2020, bl.a. på bakgrunn av at selskapets forretningsplan ikke var tilstrekkelig robust. I proposisjonen foreslo regjeringen å bevilge 1,5 mrd. kroner til statlig deltakelse på inntil 1,5 mrd. kroner i et evigvarende lån (hybridlån) og 3 mrd. kroner til deltakelse i et nytt obligasjonslån til Norwegian. Deltakelse i obligasjonslånet var oppgjør for selskapets utestående under garantiordningen for luftfart i forbindelse med rekonstruksjonen. Det fremgår i proposisjonen at:

“Regjeringen legger til grunn for en eventuell deltakelse i et hybridlån at det skal skje på markedsmessige vilkår, at lånet gjøres omsettelig og at det tilbys andre investorer på like vilkår”.

Regjeringen fikk ifm. Prop. 79 S (2020-2021), jf. Innst. 233 S (2020-2021), fullmakt fra Stortinget til å gå inn i et nytt hybridlån og motta sitt oppgjør fra Norwegianians ut-

estående under garantiordningen for luftfart gjennom andeler i et nyetablert obligasjonslån, og til at statens deltakelse i hybridlånet skulle skje på markedsmessige vilkår. I nevnte innstilling ble det ikke angitt at et lån skulle være betinget av begrensninger på utbytte eller bonuser.

Deltakelsen i de nye lånene er, i motsetning til garantiordningen, ikke å anse som statsstøtte. Videre var det slik at långivere som deltok med ny kapital til selskapet gjennom hybridlånet skulle få beholde mer av sitt utestående lånekrav mot selskapet gjennom deltakelse i obligasjonslånet, jf. proposisjonen:

“For eksisterende uprioriterte kreditorer, herunder staten, som deltar med ny egenkapital eller hybridlån vil tapet på utestående fordringer forventes å bli vesentlig mindre enn for de som ikke bidrar med ny kapital”.

De nye lånene var altså ikke en videreføring av statsstøtte, men nye lån som skulle etableres på markedsmessige vilkår. Dermed var det heller ikke snakk om en videreføring av de underliggende vilkårene fra trekk under garantiordningen, men etablering av et helt nytt sett av lånevilkår. Vilråene for garantifasiliteten og de nye lånene er derfor ulike på de aller fleste områder (løpetid, renter mv.). Testen av markedsmessighet i de nye vilråene handlet om hva som var relevante og akseptable vilkår sammenlignet med lignende lån i markedet, hva andre investorer ville akseptere å investere i (privat kapital skulle også inn), samt hva som kunne aksepteres av vilkår av rekonstruktør jf. premissene for rekonstruksjonen.

NFD har gjennom prosessen fått råd fra statens finansielle rådgiver Pareto om vilkår for statens deltakelse i hybridlån og obligasjonslån. De har hevdet at det er markedspraksis å sette begrensninger knyttet til utbytte, men at det ikke er markedsmessig – og ikke nødvendigvis i obligasjonseierens interesse – å sette begrensninger på lønn

og bonuser til ledende ansatte. Dette fordi slike vilkår kan legge begrensninger på tilgangen til ressurser for selskapet, og obligasjonseiere skal ha betalt tilbake obligasjonslånet i henhold til låneavtalen, uavhengig av størrelsen på lønn og bonuser. Å inkludere slike begrensninger kan derfor både utfordre markedsmessigheten ved vilråene for statens deltakelse (herunder at deltakelsen ikke skulle være statsstøtte) og gå ut over den fremtidige verdien av statens deltakelse. Gitt at staten ikke skal være en langsiktig aktør i Norwegian (jf. Prop 79 S (2020-2021)) ville en slik begrensning på mulig omsettelighet kunne være negativ.

Det var dette NFD la til grunn i forhandlingene med Norwegian. Med bakgrunn i premisset om markedsmessighet har det derfor aldri vært med krav om begrensninger på lønn eller bonuser til ledende ansatte i de nye lånene. Slike krav ble meg bekjent heller ikke fremmet av øvrige potensielle deltakere i hybridlånet, hvilket heller ikke er å forvente når det ikke er markedspraksis. Rekonstruksjonsløsningen for Norwegian har vært gjenstand for forhandlinger med mange parter, og etableringen og vilråene for hybridlånet og obligasjonslånet er behandlet og godkjent av norsk og irsk rett.

Det ligger til styret i selskapet å utarbeide retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte og fastsette lønn og annen godtgjørelse til daglig leder. Aksjonærene er ansvarlig for å velge styre og stemme over selskapets regnskap og styrets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte i generalforsamlingen.

Regjeringen har vært tydelig på at staten ikke skulle bli aksjonær i Norwegian, og staten har gitt lån på markedsmessige vilkår. Alternativet hadde vært å ikke delta i redningsaksjonen. Da hadde staten tapt 95 pst. av de 3 mrd. kroner som Norwegian hadde trukket på i garantiordningen, og tusenvis av arbeidsplasser hadde vært i fare.

SPØRSMÅL NR. 2557

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 1. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Å drive landbruksareal på feil side av bomstasjonen er en økonomisk katastrofe om bompenger for traktorpasseringer skal betales.

Vil statsråden sørge for at gårdbruker som tidligere ikke har betalt bompenger for å kjøre mellom gårdens areal, altså driver arealer på begge sider av en bomstasjon, fortsatt får fritak, slik at ingen trenger å betale bompenger når det skal drive gårdsarbeid på en og samme gård?

BEGRUNNELSE:

Etter at det er bygd ut ny vei og startet opp bompengereinnkreving kan det oppstå situasjoner som er klart urimelige. Et eksempel på dette finner vi på Rv. 78 i Vefsn i Nordland. Ny rv. 78 i Vefsn, inkludert Toventunnelen, sto ferdig i 2014. Den gang ble det avtalt at traktor på gård som hadde areal på begge sider av veien ikke skulle betale for å passere bommene ved Drevjamoen. Dette gjorde at krav om kulvert eller andre kompenserende tiltak for landbruket ble lagt bort når den nye veien skulle bygges. Dette har fungert godt i mange år, men nå har praksisen med bompengefritak endret seg. I år kreves det nå inn bompenger også for traktorer som passerer bomstasjonene for drive gårdsarbeid og derfor må passere bomstasjonen gang på gang på gang. Avtalen om at bompengefritak gjorde et krav om kulvert unødvendig for landbruket er brutt. Dette må være en misforståelse for så næringsfiendtlig og upålitelig kan da ikke regjeringen være.

SPØRSMÅL NR. 2558

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 5. juli 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Nordland Fylkes Fiskarlag og Kystfiskarlaget har lenge vært kritisk til det kystnære trålfisket etter raudåte fordi raudåte er mat for fiskeyngel de første leveukene, og fordi store bifangster av fiskeegg og fiskelarver er svært utfordrende i forhold til raudåteetrålinga. Fylkestinget i Nordland krever nå umiddelbar stans i det kystnære fiske etter raudåte.

Hvordan vil ministeren ta disse bekymringene til følge, vil ministeren sørge for at det kystnære fisket etter raudåte blir stoppet?

BEGRUNNELSE:

Fylkestingets uttalelse:

Stans raudåteetrålinga innafor grunnlinja.

Nordland fylkesting krever umiddelbar stans i det kystnære fisket etter raudåte. Kyst og havområdene utenfor Nordland har et rikt marinbiologisk mangfold som må ivaretas. Her gyter bl.a. skrei, sild og sei. Raudåte og raudåtelarver er startforet for disse artene som er viktige for fiskerinæringa i hele landet.

Svar:

Det har unntaksvis vært åpnet opp for å gi fritak i enkelte bomstasjoner for brukere som vil få en urimelig belastning som følge av bomstasjonens plassering. Eksempelet som trekkes frem i spørsmålet til stortingsrepresentant Siv Mossleth er et typisk tilfelle hvor det ville ha blitt gitt fritak. Denne ordningen er ikke avvirket. Den 1. mai i år skiftet man den tekniske systemløsningen for bompengereinnkreving i Norge. På bakgrunn av spørsmålet kan det tyde på at det i overgangen til denne nye tekniske løsningen dessverre er noen fritak som har falt ut i overføringen fra gammel til ny løsning. Statens vegvesen arbeider med å få rettet opp i dette, men brukere som har innvilget fritak og som opplever at disse bortfaller uten varsel, bør også ta kontakt med et bompengeselskap for å få reetablert sitt fritak.

Forskningsfisket med finmasket trål som nå pågår på Helgeland og på innsiden av Lofotveggen kan i verste fall være til skade for disse bestandene.

Fylkestinget i Nordland er i tillegg er bekymret for at raudåteetrålerne er tildelt opptil 10 % bifangst av egg og fiskelarver. Undersøkelser fra prøvofisket viser innblanding av egg og larver av mange ulike fiskearter som torsk, sei og ikke minst har innslaget av sildelarver vært svært stort i de trålhalene som er gjort.

Nordland fylkesting ber fiskeridirektoratet gripe inn, legge føre-var prinsippet til grunn i reguleringa av fisket etter raudåte, og forby tråling etter raudåte kystnært og innafor grunnlinja.

Svar:

Jeg er svært opptatt av at man skal kunne ta i bruk de marine ressursene som per i dag er lite utnyttet i Norge. Dette kan skape ny industri og legge til rette for nye arbeidsplasser. Her har raudåte et stort potensiale. Det er imidlertid en forutsetning at høstingen skjer på en bærekraftig måte, og i tråd med vitenskapelige anbefalinger.

Rødåte er en nøkkelart i økosystemet, og jeg er godt kjent med skepsisen som deler av næringen har vist overfor rødåtefisket. Det er derfor viktig for meg å fremheve at vi har lagt oss på en forsiktig og bærekraftig tilnærming når vi åpnet for dette fisket, i tråd med anbefalingene fra Havforskningsinstituttet.

Hvert år vokser det opp mange millioner tonn av dette planktonet. Havforskningsinstituttet har lagt til grunn at det er 33 millioner tonn stående biomasse av rødåte i Norskehavet. Produksjonen i området er beregnet til å være 190-290 millioner tonn i året. I tillegg kommer det som produseres i omkringliggende områder som Islandshavet og Barentshavet. Totalkvoten for 2021 er satt til 254 000 tonn, noe som utgjør ca. en promille av produksjonen. Av dette er det 1000 tonn som kan fiskes mellom grunnlinjene og fjordlinjene. Innenfor fjordlinjene, altså kystnært

er det ikke åpnet for rødåtefiske. Dette er en forsiktig og bærekraftig tilnærming.

Yngelinnblanding har blitt undersøkt av Havforskningsinstituttet årlig fra 2014 til 2020. Havforskningsinstituttet har hvert år konkludert med at fisket har en ubetydelig innvirkning på fiskebestandene. Overvåking av fisket med hensyn til sårbare bestander som kysttorsk og vanlig uer vil fortsatt ha oppmerksomhet. Videre har Havforskningsinstituttet konkludert med at dagens fastsatte kvote heller ikke vil ha noen effekt på fiskens tilgang til mat.

Produksjonen av rødåte i Norskehavet er stor, og når vi høster forsiktig av denne ressursen slik vi i dag gjør, kan rødåtefisket bidra til en bærekraftig vekst i norsk fiskerinæring i årene fremover. Dette kan skape ny industri og legge til rette for nye arbeidsplasser, som vi for eksempel har sett med Calanus i Tromsø og på Sortland.

SPØRSMÅL NR. 2559

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 2. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Mener statsråden det er en utfordring at reiselivet i så liten grad får ta del i forskningsmidlene som bevilges gjennom Norges Forskningsråd, og hvilke tiltak regjeringen har tenkt å igangsette for å løfte norsk reiselivsnæring gjennom forskning?

BEGRUNNELSE:

Norges Forskningsråd finansierte 11,4 mrd. kroner i forskning og innovasjon i 2020, og en gjennomgang av tildelte forskningsmidler viser at høyst 25 millioner kroner av dette tilfaller forskning på reiselivet. Dvs. 0,25 prosent av Forskningsrådets midler. Dette står ikke i forhold til verkens andelen av sysselsatte, konsum, eksportverdi eller BNP. Norsk reiselivsnæring sysselsatte 171 200 årsverk i 2019, noe som utgjør 7,1 % av sysselsettingen i Fastlands-Norge (SSB). Tar vi med indirekte ansatte så anslås dette til nærmere 350 000 årsverk, dvs. 14,5 % av sysselsettingen. Turistkonsumet var i 2019 på 194 mrd. kroner, hvorav utlendingers turistkonsum i Norge utgjorde 59,4 mrd. kroner (SSB). Reiselivet sto alene for et bruttoprodukt på 130 mrd. kroner i 2019, noe som utgjør 4,2 % av BNP for Fastlands-Norge (SSB). Visit Norway leverte i mai en reiselivsstrategi på oppdrag fra regjeringen hvor de blant annet

foreslår en 21-prosess. REIS21 vil gi et viktig nasjonalt løft for en langsiktig utvikling og omstilling av reiselivet, og en arena for å styrke kunnskapsutvikling og innovasjon i alle bransjene i reiselivet. REIS21 skal fremme forslag til en bred og samlet strategi for bærekraft på tvers av ulike næringer og kompetansemiljøer. Arbeiderpartiet foreslo i Stortinget å starte denne prosessen, men regjeringen stemte det ned. For å reise seg etter pandemien er det ifølge reiselivsnæringen behov for å utvikle scenarier 2022-2024 og definere hva som er utfordringer og behov for tiltak innen hvert av disse. Hvordan ta ned klimaavtrykket samtidig som vi styrker verdiskapingen. Hvordan øke verdiskaping ved digitalisering. Hvordan øke avkastning av felles markedsføring. Dette sammen med en reiselivsmonitor er nødvendige verktøy for at reiselivet skal tilpasse seg den nye normalen og være konkurransedyktig i årene som kommer med tøff internasjonal konkurranse, gjenoppbygging og vekst.

Reiselivet er i mindre grad selv i stand til å igangsette forskningsprosjekter på egenhånd, men har gjennom etablerte nettverk som blant annet bransjeforeningen Norsk Reiseliv, i samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge muligheten til å komme i gang med forskningsprosjekter for å løfte næringen inn i fremtiden. En søknad til Forskningsrådet på vegne av 20 bedrifter ble avslått i vinter.

Svar:

Som næringsminister og tidligere minister for forskning og høyere utdanning er jeg opptatt av de positive effektene som forskning kan ha på alle næringer, også på reiselivsnæringen. Jeg ser at det kan være utfordringer ved at bedrifter i reiselivsnæringen i liten grad deltar i forskningssprosjekter. Jeg mener imidlertid ikke at dette handler om at denne næringen ikke “får ta del” i forskningsmidlene fra Norges forskningsråd, som det er formulert i spørsmålet, men om at reiselivsbedriftene i mindre grad søker om forskningsmidler enn norske bedrifter generelt. Det gjelder ikke bare for midlene det er konkurranse om, men også for en ordning som Skattefunn, som er rettighetsbasert. Det er trolig flere grunner til dette, men både norske og internasjonale analyser/studier¹ trekker fram at reiselivsbedriftene i stor grad utvikler seg gjennom erfaringsbasert kunnskap, ofte tilegnet gjennom samarbeid, og at de er mindre avhengig av forskningsbasert kunnskap enn mange andre næringer for å fornye sin drift og sine produkter.

Jeg vil likevel fremheve Forskningsrådets innsats for å mobilisere til økt forskningsaktivitet i utvalgte tjenesteenæringer. Det kan ha bidratt til at det i 2020 var en betydelig vekst i porteføljen av prosjekter til reiselivet, og til at 11 prosent av prosjektene som fikk innvilget støtte til Innovasjonsprosjekter i næringslivet ved siste runde med søknadsbehandling i 2020, var innenfor reiseliv og opplevelser.

Jeg konstaterer også at det bevilges midler til forskning om reiselivsrelaterte temaer ut over tildelinger til reiselivsnæringens egen forskningsaktivitet. Det er iverksatt flere større prosjekter om reiseliv de siste årene på flere områder, finansiert av både Forskningsrådet og andre. En eksempel på dette er Biotour, et fireårig forskningsprosjekt som er i ferd med å avsluttes, som har analysert nøkkelbetingelser for videreutvikling av et bærekraftig naturbasert reiseliv. På generelt grunnlag danner både grunnforskning og næringsrettet forskning om temaer som klima, miljø, mat, transport, bærekraft og IKT et viktig kunnskapsgrunnlag for reiselivets utvikling. Konkrete eksempler på slike prosjekter er elektrifisering av ferjer, digitalisering, og bruk av stordata og kunstig intelligens (AR/VR).

I tillegg utvides kunnskapsgrunnlaget om reiseliv gjennom flere kanaler enn akademisk forskning og de tradisjonelle forskningsinstitusjonene. Ulike kompetansmiljøer utarbeider jevnlig analyser og rapporter om reiseliv som bidrar til å utvide forståelsen av mekanismer og prosesser på området, uten at det klassifiseres som forskning. Mange reiselivsbedrifter styrker også sin evne til å benytte seg av forskning i sitt innovasjonsarbeid gjennom deltakelse i klynger, der de inngår forpliktende og strategiske samarbeid med blant annet FoU-aktører. Evalueringer har vist at deltakelse i slike klynger bidrar til å øke

bedriftenes kompetanse, og at deltakende bedrifter øker sin samlede innovasjonsevne og konkurransekraft mer enn tilsvarende bedrifter utenfor klyngen. Dette er faktorer som bør vektlegges når kunnskapspolitikken for reiselivet skal utformes. Utfordringene knyttet til reiselivs forskning tas opp i den nasjonale reiselivsstrategien som jeg nylig fikk overrakt fra Innovasjon Norge. To av tiltakene som foreslås, er direkte knyttet til dette temaet, hhv. forslag om et langsiktig strategiarbeid for kunnskapsbasert innovasjon og omstilling i reiselivet, en såkalt 21-prosess, og for det andre, at Forskningsrådet mobiliserer for å stimulere til at flere reiselivsbedrifter søker om forskningsmidler og/eller tar i bruk forskningsbasert kunnskap. Regjeringen er i gang med å vurdere hvordan vi skal følge opp strategien og de ulike tiltakene.

Fotnote:

Ifølge blant annet OECD, Menon Economics (2015), og Hjemdahl, Aas and Kjær (2015), “Increasing the innovativeness of tourism firms: The role of academic research. I sistnevnte står det oppsummert: “Our findings suggest that academic research holds a marginal role in the innovation processes, but also that there is an emerging acknowledgement of relevant research and knowledge production. There is an expressed will from the firms to participate in defining what is relevant in the academic educations and research.”

SPØRSMÅL NR. 2560**Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke bompengeprojekter ble nedbetalt før tiden og bomstasjonene fjernet i perioden 2013-2021 (ber om spesifisert og uttømmende liste over prosjektene), og hvor mye mer ville det offentlige tatt inn i bompenger i 2013-21 fra de bompengeprojektene dersom man ikke hadde gjort forbedringer med rabattordninger, økte statlige bevilgninger på eksisterende prosjekt, etc.?

BEGRUNNELSE:

Stortingsflertallet har over tid lagt til grunn at mange veiprojekt skal delfinansieres med bompenger. FrP har kjempet imot dette, og mener slike infrastrukturinvesteringer skal fullfinansieres over statsbudsjettet. I H/FRP regjeringens bompengereform ble det fra H/FrP foreslått en ordning for betydelig reduksjon i bompengenivået. Dessverre valgte daværende opposisjon bestående av Ap, SP, SV, KrF, V og MDG å stemme imot bomkuttene. Det viser hvilken motstand det er i Stortinget mot å kutte bompenger. Det til tross, har FrP vunnet frem med bomkutt i en rekke budsjettforlik. Resultatet er at den statlige andelen av veifinansiering er høyere nå enn om politikken som ble ført under rødgrønn regjering ville blitt videreført.

Som følge av ekstraordinære statlige bevilgninger har flere bomprosjekter blitt nedbetalt før tiden. Mange andre prosjekter har fått økte statlige bevilgninger for å redusere gjeldsandelen. I tillegg har rabattnivået som ligger i bombrikke økt og systemet er betydelig bedret for bobiler, tunge pickups etc.

Med dette spørsmål ønsker jeg en oversikt over alle bomprosjekt som er nedstengt raskere som følge av økte statlige bevilgninger, samt eksisterende bomprosjekt hvor økte statlige bevilgninger bidrar til raskere nedbetaling av gjelden. I tillegg ønsker jeg at statsråden gjør et anslag på hvor mye høyere bompengekostnadene for bilistene ville vært i siste tilgjengelig regnskapsår dersom staten ikke hadde bevilget midler til takstreduksjon i prosjektene, opprettholdt alle bomprosjekt som er avsluttet som følge av statlige bevilgninger, og ikke gjennomført økt rabattordning gjennom bombrikkene.

Svar:

En viktig målsetning i regjeringens bompengereform var innføring av et enklere og mer brukervennlig takst og rabattsystem for bompengeprojekter. Dette ble vedtatt gjennom behandlingen av Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016) og Innst. 13 S (2015-2016). Med det nye systemet ble det lagt til rette for en mer effektiv og brukervennlig bompengesinnkreving, ved standardisering av rabatter og fjerning av lokale særordninger. Dette innebærer at den generelle rabattsatsen for passeringer med brikke og gyldig avtale er 20 prosent for kjøretøy i takstgruppe 1, og ingen brikkeabatt for kjøretøy i takstgruppe 2 siden det er obligatorisk brikke for slike tunge kjøretøy. Ordningen med innbetaling av forskudd for å oppnå høyere rabatter ble avvirket, og det samme er ordningen med tilleggsavtaler for å oppnå lokal rabatt. Som en del av bompengereformen innførte de fleste bompengeprojektene det nye takst- og rabattsystemet i løpet av 2018 og 2019.

I 2016 ble de tidligere takstklassene for lette (til og med 3500 kg) og tunge (fra og med 3501 kg) kjøretøy erstattet med takstgruppe 1 og takstgruppe 2, i henhold til Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016). Takstgruppe 1 er kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3500 kg samt alle personbiler uavhengig av vekt i kjøretøygruppe M1³, forutsatt at disse har gyldig avtale. Takstgruppe 2 er kjøretøy med tillatt totalvekt fra og med 3501 kg med unntak av personbiler som er registrert i kjøretøygruppe M1 som faller inn under takstgruppe 1.

I 2016 ble det i tillegg bevilget 100 mill. kr til en rentetilskuddsordning, jf. Prop. 1 S (2015-2016) og Innst. 2 S (2015-2016). Disse midlene ble fordelt på prosjekter som hadde innkreving i 2016.

Gjennom Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017 ble det opprettet en ny post innenfor kap. 1330, post 75 Tilskudd for reduserte bompengetakster utenfor byområdene², jf. Prop. 1 S (2016-2017) og Innst. 13 S (2016-2017). Målet med ordningen er å redusere bompengebelastningen for bilistene med minst 10 prosent. Tilskuddet var også ment å motivere bompengeselskapene til gjennomføring av bompengereformen gjennom å slutte seg til de nye regionale bompengeselskapene, samt

³ Kjøretøygruppe M1 omfatter biler for persontransport med høyst 8 sitteplasser i tillegg til førerstedet, og

inkluderer de fleste bobiler og enkelte andre større personbiler.

² Tilskuddsordningen er fra og med statsbudsjettet for 2019 ført på kap. 1320, post 73.

³ Prosjektet ble tildelt midler til delvis innfrielse av gjeld, jf. Prop. 21 S (2013-2014), Innst. 88 S (2013-2014).

å legge om takst- og rabattstrukturen i tråd med Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016). Tilskuddsordningen gjelder for bompengeprojekter som er utenfor de områdene/byene som mottar tilskudd gjennom belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene og belønningsmidler til byvekstavtaler. Ordningen gjelder for bompengeprojekter som ble lagt fram for Stortinget før utgangen av 2016, i tillegg til Rogfast. Den opprinnelige tilskuddsordningen utgjør om lag 500 mill. kr årlig fra og med 2017.

I tillegg til denne tilskuddsordningen har det blitt utbetalt ekstraordinære tilskudd til avvikling av bompeng-

innkreving i enkelte prosjekter, reduksjon av takster eller avvikling av bompenginnkreving i bomstasjoner på sideveg. Dette følger blant annet av bompengeavtalen fra 2019, da tilskuddet ble økt til totalt om lag 1,4 mrd. kr jf. Prop 1 S (2019-2020). Tabellen under viser bompengeprojekter som er avsluttet i perioden 2013-2021 etter bevilgning av midler til nedbetaling av resterende lån og avvikling av bompenginnkrevingen. Tabellen inneholder også siste prognose for avvikling før bevilgning ble utbetalt.

År avviklet	Bompengeprojekt	Prognose for avvikling
2014	E39 Astad – Knutset	2023
2014	Rv 4 Reinsvoll – Hunndalen	2014
2014	Rv 9 Setesdal	2018
2014	Rv 55 Fatlaberget	2025
2014	E6 Møllnes – Kvenvik – Hjemmeluft (Innkreving ble ikke startet)	2028
2018	Rv 19 Kirkebakken - Re grense ³	2018
2019	Listerpakken	2020
2019	Fv 17 Tverlandet – Godøystraumen	2022
2019	Fv 544 Halsnøysambandet	2025
2020	Fv 33 Skreifjella – Totenvika	2031
2020	Rv 80 Røvika – Strømsnes	2026
2020	Fv 64 Atlanterhavstunnelen	2025
2020	Fv 48 Årsnes ferjekai og Løfallstrand – Årsnes	2020
2020	Fv 107 Jondalstunnelen	2027
2021	E134 Stordalstunnelen	2023
2021	E136 Tresfjordbrua/Vågstrandtunnelen ⁴	2030
2021	E6/E18 Østfoldpakka	2024
2021	Fv 34 Grime – Vesleelva	2028
2021	Fv 311 Presterødbakken	2024
2021	Fv 47 T-forbindelsen	2028
2021	Fv 519 Finnfast	2023
2021	Fv 255 Jørstad – Segalstad bru	2024

Enkelte prosjekter har fått statlig tilskudd mot reduksjon av takster eller avvikling av bompenginnkreving i bomstasjon på sideveg. Prosjektene dette gjelder er oppgitt i tabellen under.

År	Bompengeprojekt	Formål
2020	E6 Hålogalandsbrua og E10 Trældal - Leirvik	Reduksjon av bompenger
2020/2021	E18 Tvedestrand - Arendal	Reduksjon av bompenger
2020	Rv 7/rv 13 Hardangerbrua	Reduksjon av bompenger
2021	E6 Øyer – Tretten	Permanent fjerning av bom på sideveg
2021	E16 Kongsvinger – Slomarka	Permanent innføring av halv bompengetakst på sidevegene, og permanent innføring av fritaksordningen for beboerne ved Fulu og Galterud

4 Innkrevingen i bomstasjonen ved Vågstrandtunnelen ble avsluttet i 2020.

2021	E6 Kolomoen – Moelv	Stopp i innkreving i sidevegsbommer, jf. føringer i supplerende tildelingsbrev til Statens Vegvesen nr. 15 for 2020.
2021	Rv. 3/25 Ommangsvollen - Grundset/ Basthjørnet	Prøveordning med reduksjon av bompenger og stopp i innkreving i sidevegsbommer i 18 mnd.
2021	Fosenpakken (Trøndelag)	Reduksjon av bompenger
2021	Kvammapakken	Reduksjon av bompenger

Når det gjelder innbetalte bompenger fra passeringer i bomstasjonene som følge av endringene av takst- og rabattsystemet, er følgende beskrevet i Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016):

Utgangspunktet for omleggingen er at det er de samme inntektene som skal inn i hvert enkelt prosjekt, uavhengig av rabattstruktur og at ingen gruppe og/eller bransje skal komme vesentlig dårligere ut enn i dag. Regjeringen legger til grunn at samlede inntekter fra takstgruppe 1 og 2 vil være de samme som før omleggingen. Endret rabattsystem vil dermed kun innebære en omfordeling innenfor hver av takstgruppene. I praksis betyr dette at takstforholdet mellom tunge og lette kjøretøy vil kunne variere fra prosjekt til prosjekt.

Dette betyr at endringene i takst- og rabattsystemet ikke vil ha noen betydning for inntektene til bompengeprojektene, og heller ikke for bilistene totalt sett. Det samme kan sies om bevilgningen på 100 mill. kr til en rentetilskuddsordning i 2016.

Når det gjelder den opprinnelige ordningen med tilskudd for reduserte bompenger utenfor byområdene, jf. kap. 1320, post 73 der målet er å redusere bompengebelastningen for bilistene med minst 10 prosent, utgjør den årlige utbetalingen fra staten bompengeselskapenes forventede inntekter før redusert takst. Tilskuddsbeløpet utgjør således det beløpet bilistene sparer.

Det anslås at uten utbetaling av tilskuddene til bompengeselskapene, ville innbetalte bompenger i 2020 vært på om lag 12,2 mrd. kr. Dette er basert på siste hele år med bompengeneinnkreving for de prosjektene det gjelder. Foreløpige resultater for passeringsinntekter i 2020 er på 11,4 mrd. kr. Bompengeselskapene får utbetalt disse tilskuddene for å kompensere for inntektsbortfallet fra bilistene. Grovt anslått innebærer tilskuddene som er utbetalt til bompengeselskapene en besparelse for bilistene om lag 800 mill. kr. Fratrasket det årlige tilskuddet til reduserte bompenger på om lag 500 mill. kr, er en grov kalkyle at bilistene sparer om lag 300 mill. kr som følge av ordningen med avvikling av bompengeneinnkrevingen eller permanent nedsetting av takstene/stenging av sidevegsbommer.

I forhold til en situasjon uten utbetaling av tilskudd til bompengeselskapene for perioden 2014-2020, er det grovt anslått at bilistene har spart totalt i underkant av 3 mrd. 2020-kr. Dette inkluderer det årlige tilskuddet til reduserte bompenger på om lag 500 mill. kr i perioden 2017-2020. Et grovt anslag på sparte drifts- og finanskostnader for bompengeprojektene som er nedbetalt før forutsatt tidspunkt er beregnet til om lag 130 mill. 2020-kr for perioden 2014-2020. Siden 2017 har det blitt bevilget over 7 mrd. kr i tilskudd for reduserte bompenger utenfor byområder. Dette har gitt store besparelser i bompenger for bilistene, og vil også gi besparelser i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 2561

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren sørge for at hele veiskulderen blir asfaltert nå som asfaltarbeidet pågår, og om det er for

seint å gjøre det nå, vil ministeren sørge for at det blir gjort neste gang det skal asfalteres?

BEGRUNNELSE:

Da Ap, Sp og SV bygde E6 gjennom Eidsvoll og Stange kommune, så bygde de en såkalt miljøvei. En «grønn» E6 uten lys og uten å asfaltere veiskuldra.

Vanligvis vil smalere motorvei og manglende lys føre til store protester fra såkalte fagmiljøer som jobber med trafiksikkerhet, slik som bla Trygg Trafikk og Vegdirektoratet. Men her var de tause.

Etter at motorveien åpnet har vi fått flere henvendelser og klager fra bilister som savner lys og påpeker at det både er slitsomt og ubehagelig å kjøre i mørke, spesielt om høsten og vinteren.

Da H og FrP etablerte Nye Veier og sørget for å videreføre E6 utbyggingen gjennom hele Hedmark, ble det en ny diskusjon på om det skulle være lys og veiskulder eller ikke, på 4 felt motorveier. Anbefalingen fra Nye Veier var å videreføre standarden til Ap, Sp og SV, uten lys og med smalere veiskulder. Daværende samferdselsminister Ketil Solvik Olsen viste som vanlig handlekraft og tok en ren politisk beslutning. Resultatet ser vi i dag, det ble både lys og 2 meter veiskulder.

Den asfalterte veiskuldra på E6 syd for Kolomoen i Stange er bare 75 cm. Men hele veiskuldra er omtrent dobbelt så bred, dvs. ca. 1.5 m, men bare halvparten er asfaltert. Den ytterste delen som bare er grus, og som vil

gro igjen uten asfaltering, er fundamentert slik at også lastebiler kan kjøre utpå den. Men bilistene vet jo ikke at veiskuldra er fundamentert og tåler vekta av tunge lastebiler. Det hadde selvfølgelig vært en fordel å asfaltere hele veiskuldra. Det er viktig for trafiksikkerheten. Trafiksikkerhet er jo noe vi vet også Samferdselsministeren setter veldig høyt.

Det vil være lite økonomisk rasjonelt å bare asfaltere veiskuldra isolert sett. Men nå som det pågår asfaltarbeide på E6, er det klokt å sørge for at hele veiskuldra blir asfaltert samtidig med resten av motorveien. Om det er for seint å gjøre dette nå, så bør det i hvert fall gjøres ved første anledning.

Svar:

Jeg har undersøkt saken nærmere med Statens vegvesen. Vegvesenet opplyser at asfaltarbeidene på den aktuelle strekningen på E6 i Stange og Eidsvoll kommune nettopp er avsluttet.

Før neste asfaltering vil Statens vegvesen vurdere om også skulderen skal asfalteres. Asfaltering av den gruset delen vil kreve forarbeider utover selve asfalteringen, og kostnadene for tiltaket må derfor vurderes opp mot nytten for trafikantene.

SPØRSMÅL NR. 2562

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 30. juni 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Ocean Space Centre er en viktig satsing, som vi må sikre blir gjennomført godt.

Vil statsråden sørge for at Statsbygg undersøker muligheten av å legge Ocean Space Centre til Ladehameren i Trondheim, slik blant andre flere av initiativtagerne til dette senteret, har foreslått og utarbeidet planer til, og dersom dette viser seg å ikke være mulig av tekniske årsaker, vil statsråden sørge for at Statsbygg kommer med forslag til utbygging på Tyholt i Trondheim som imøtekommer Statsforvalterens krav og innspillene fra beboerne?

Svar:

Ocean Space Centre har siden 2011 vært utredet gjennom statens prosjektmodell og tilhørende ordning for kvalitetssikring av store statlige investeringsprosjekter (KS-ordningen). Alternative konsepter og lokaliseringer av senteret har i den sammenheng (KS1) vært vurdert, før ekstern kvalitetssikrer endte opp med en anbefaling om lokalisering på Tyholt. Utredningene lå til grunn for Stoltenbergregjeringens beslutning om hovedlokalisering av Ocean Space Centre på Tyholt. I tillegg til laboratoriene på Tyholt vil infrastrukturen for fjordlaboratoriene konsentreres om tre hav- og fjordområder, Trondheimsfjorden, ved Hitra/Frøya og ved Ålesund.

Dersom det skal vurderes en ny lokalisering av Ocean Space Centre, må det bl.a. vurderes om dagens foreslåtte delte lokalisering skal videreføres. Dette vil innebære at

kvalitetssikringsprosessen iht. regelverket må startes opp på nytt igjen med utarbeidelse av en ny konseptvalgutredning. Dette for å kunne sammenlikne kostnader og nyttevirkninger for de ulike alternative konseptene og lokaliseringene på en riktig måte. Det vil i tillegg innebære at forprosjekteringen av selve bygningene og utbyggingssplanen må gjøres på nytt for å tilpasses en annen tomt, samt at det krever ny prosess med reguleringsplan. Dette vil kunne forsinke etableringsprosessen av OSC med 4-5 år, og vil koste betydelige summer. En utsettelse vil også kunne påvirke driften ved dagens senter, som har økende vedlikeholdskostnader. Arbeid med å vurdere hva som senere skal skje med dagens Marintekniske senter på Tyholt dersom de flytter, kommer i tillegg.

Statsbygg har gjennomført en reguleringsprosess som del av forprosjektfasen. Revidert forslag til reguleringsplan er sendt til Trondheim kommune 20.5.21. I dette forslaget er alle merknader mottatt fra naboer kommentert. Ut over den lovpålagte involveringsprosessen har Statsbygg

ført en omfattende dialog med naboer og interessenter til senteret. I det reviderte forslaget til reguleringsplan er det gjort justeringer i prosjektet knyttet til friområder, riggplass, høyde på bygg og annet.

Statsforvalteren har hatt innsigelser til senteret knyttet til bl.a. støy og støv under byggeperioden og hensynsone til naturmiljø, men har frafalt dem i brev av 21.06.21 til Trondheim kommune.

Regjeringen vil i det videre arbeidet med Ocean Space Centre vurdere kostnader og omfang for senteret basert på foreliggende KS-utredninger og innspill gitt i sammenheng med disse. Det vil bl.a. bli vurdert om et forslag fra Sintef og NTNU om en alternativ lokalisering og finansiering for enkelte av laboratoriene (Maskinlaboratoriet og Konstruksjonslaboratoriet) er en god løsning for å bidra til å redusere kostnadene ved OSC, bedre den samfunnsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet og sørge for drift av laboratoriene i byggeperioden.

SPØRSMÅL NR. 2563

Innlevert 24. juni 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Ser regjeringen at det nå er liten smitterisiko for å åpne for at nordmenn med fritidseiendommer i våre nordiske naboland kan få overnatte på sine eiendommer og vil regjeringen sørge for at også de som ikke er vaksinert endelig kan få bruke sine eiendommer igjen?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å ha kontroll på importsmitte og kontroll på grensene. Men tiltakene må ikke være tilfeldige og selektive. I starten av koronapandemien så hadde regjeringen manglende kontroll på importsmitte. Men så strammet regjeringen vesentlig inn, men innstrammingen og flere av tiltakene fremstod og fremstår som ulogiske. Daglig passerer f.eks. tusenvis av utenlandske lastebilsjåførere norske grenseoverganger uten at vi har noen kontroll eller oversikt over om de er smittet. Fullastet fly med personer av utenlandsk opprinnelse, som skal besøke venner og familie i land som absolutt ikke har så god smittekontroll som Norge, har nærmest gått i skytteltrafikk mellom Norge og bl.a. Midt-Østen. Den linjen regjeringen har lagt seg på ovenfor nordmenn med eiendom i våre naboland,

fremstår som ulogisk og unødig restriktiv. I over ett år, så har regjeringen veldig strengt håndhevet et mer eller mindre permanent forbud mot at folk skal få bruke sin egen eiendom. Det har vært og er tillatt med dagsturer for å gjennomføre såkalt «strengt nødvendig tilsyn», men det er ikke tillatt å sove i egen seng. Det er logisk og forståelig at regjeringen f.eks. ikke har åpnet for såkalt «Harry handel», men det er ikke logisk at folk som bare ønsker å være på hytta, ei hytte som gjerne ligger avsides til langt inn i skogen, ikke skal få lov til det. Det blir spesielt ulogisk at det er tillatt med dagsturer, men ikke tillatt å overnatte. Man blir ikke smittet i sin egen seng når man ligger og sover. Det er heller ikke tilstrekkelig dokumentert at hyttefolket bidrar med importsmitte. Allerede i april så åpnet danske myndigheter for at dansker med eiendom i Sverige kan få bruke sin eiendom. Men det er dessverre ingen ting som tyder på at norske myndigheter vil la nordmenn med fritidseiendom, campingvogn eller båt i Sverige få bruke sine eiendommer, dersom man ikke er fullvaksinert. Det virker nesten som det har gått prestisje i saken og at hyttefolket er den siste gruppen det skal åpnes opp for.

Nå har heldigvis store deler av Norge åpnet opp. I flere byer er det rene «sydenstemningen». Det er positivt at folk

endelig kan gå ut og kose seg igjen. Det er tillatt å sitte på fulle restauranter, men ikke tillatt å sitte alene i egen hytte i Sverige. Begge deler burde vært tillatt.

Svar:

Reglene om innreisekarantene skal forebygge at smittsomme sykdommer bringes inn i landet, ved at personer som kommer til Norge skal oppholde seg på et eget sted og unngå nærkontakt med andre personer i en viss periode til de ikke lenger kan være smittebærere. Hovedregelen er at personer som har vært i et land eller område med karanteneplikt må være i innreisekarantene i 10 døgn, men dette kan på visse vilkår reduseres til 7 eller 3 døgn.

Personer som kan dokumentere med et gyldig EU-koronasertifikat at de er fullvaksinerte eller har gjennomgått covid-19 de siste seks månedene, er også unntatt fra kravet om innreisekarantene. Etter hvert som flere og flere blir fullvaksinert, vil derfor også flere kunne reise til fritidsboliger i blant annet Sverige uten krav om karantene ved hjemkomst.

Regjeringen fortsetter den trinnvise gjenåpningen av Norge i tråd med gjenåpningsplanen, som angir i hvilken rekkefølge vi skal åpne opp de ulike delene av samfunnet. Regjeringen ser på tre hovedområder for å vurdere gjenåpning: Utviklingen i smittesituasjonen, kapasitet i helsetjenesten og hvor mange som er vaksinert. Gjenåpningsplanen er basert på en anbefaling fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. I gjenåpningen prioriterer regjeringen barn og unge først, deretter arbeidsplasser og næringsliv.

Bruk av fritidsbolig i utlandet uten karantene ved reise til Norge er ikke en aktivitet som prioriteres i denne

sammenhengen. Selv om vi er i gang med gjenåpning, er det fortsatt behov for restriksjoner for å beskytte oss mot importsmitte og nye virusmutasjoner. Vi har derfor fortsatt regler om innreisekarantene for personer som ankommer Norge fra land eller områder (regioner) med høy smitte.

Videre kan vi opplyse at regjeringen fra mandag 5. juli endrer terskelen for hva som blir et grønt land/område i Europa. Vi harmoniserer da de norske reglene med de europeiske anbefalingene. Fra 5. juli blir land som har en insidens av smitte under 50/100 000 de siste 14 dagene og andel positive under fire prosent, eller en smitte under 75/100 000 og andel positive under en prosent, grønne land/områder. Folk som reiser fra et grønt land/område slipper innreisekarantene når de kommer til Norge. Det er imidlertid krav om registrering i innreiseregisteret og testing på grensen.

Følgende svenske regioner er grønne fra mandag 5. juli: Dalarna, Gotland, Gävleborg, Halland, Jämtland, Skåne, Stockholm, Södermanland, Uppsala, Västerbotten, Västernorrland, Västmanland, Västra Götaland, Örebro og Östergötland.

Dette vil dermed ha stor betydning for nordmenn med fritidseiendom i Sverige.

Fra og med 5. juli opphever også Utenriksdepartementet reiserådet om fraråding av alle reiser som ikke er strengt nødvendig for land innenfor EØS/Schengen, Storbritannia og de landene på EUs tredjelandsliste Folkehelseinstituttet anser som trygge.

Det understrekes at karantene-reglene, i likhet med de andre smitteverntiltakene, vurderes løpende i lys av smittesituasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2564

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 1. juli 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Når og hvordan vil statsråden følge opp stortingets vedtak om § 6 andre ledd i trossamfunnsloven om å nekte tilskudd til tros- og livssynssamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Prop. 130 L (2018-2019) om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) vedtok Stortinget det klart at det ikke er akseptabelt at stater som ikke respekterer tros- og livssynsfrihet skal få finansiere norske trossamfunn. Stortinget var klar over de vurderinger som regjeringen hadde gjort forut for behandlingen av saken.

Vedtaket ble gjort for over ett år siden. Resten av loven trådte i kraft 01.01.2021. Kun § 6 annet ledd har ennå ikke trådt i kraft.

Komiteens flertall understreket viktigheten av dette senest i budsjettbehandlingen for 2021:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at trossamfunnsloven § 6 andre ledd trer i kraft snarest og senest 1. april 2021.»

Statsråden har hatt god tid til å implementere vedtaket. Det er også svært urovekkende at det ikke ser ut til at statsråden bryr seg om de fristene stortinget setter da vi nå er 3 mnd. på overtid.

Man kan nesten undres om Statsråden aksepterer at totalitære og undertrykkende regimer finansierer radikale trossamfunn i Norge, og hvor noen av disse trossamfunnene kan bidra til radikaliserings, rekruttering til terrorisme, kvinneundertrykking og annet som helt klart strider mot norsk lov og norske verdier.

Svar:

Trossamfunnsloven § 6 annet ledd reiser vanskelige rettslige avgrensningsspørsmål som ikke ble utredet før Stortinget vedtok lovbestemmelsen. Bestemmelsen må derfor konkretiseres gjennom endringer i trossamfunnsforskriften, som må sendes på høring før den kan tre i kraft. Som jeg orienterte Stortinget om i mitt svar datert 12. mars 2021 på skriftlig spørsmål nr. 1502 fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, var det derfor dessverre ikke mulig å sette i kraft trossamfunnsloven § 6 annet ledd innen 1. april 2021.

Jeg orienterte også Stortinget om at jeg tok sikte på å sende et forslag til konkretisering av lovbestemmelsen på høring i løpet av vårsesjonen 2021.

Arbeidet med forslag til bestemmelser i trossamfunnsforskriften til gjennomføring av trossamfunnsloven § 6 annet ledd er nå ferdigstilt og forslaget er sendt på høring i dag.

SPØRSMÅL NR. 2565

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 8. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilke konkrete tiltak har myndighetene iverksatt for å etterforske, avdekke og tiltale gjerningspersonene som står bak bilbranner, spesielt i Oslo?

BEGRUNNELSE:

I de senere år har antall bilbranner i Norge økt kraftig. Før «fenomenet» kom til Norge, så vi klare tendenser fra Sverige at den eksplosive økningen de opplevde hadde en sammenheng med en naiv innvandringspolitikk og feilet integrering. Regjeringen har tidligere blitt kritisert for ikke å kunne dokumentere at noen noensinne har blitt tiltalt og dømt for en eneste bilbrann av potensielt flere tusen påsatte bilbranner de senere år. Dette sender et klart signal, og nærmest et «grønt lys», til gjerningspersonene at denne type svært destruktiv og farlig skadeverk er så å si risikofritt.

Svar:

Det er som kjent riksadvokatens årlige mål og prioriteringsskriv for straffesaksbehandlingen og departementets årlige tildelingsbrev som ligger til grunn for politiets prioriteringer. Det er opp til politimesteren i Oslo å prioritere de tildelte ressurser ut fra kunnskap om kriminalitetsbildet i sitt distrikt.

Oslo politidistrikt har iverksatt tiltak for å styrke etterforskningen av bilbranner, og det er gitt føringer i påtalesporet for å sikre prioritering og forsterkede etterforskningstiltak ved mistanke om påsatt bilbrann. Ett tiltak er at politidistriktet har overført ansvaret for etterforskning av disse sakene til de lokale driftsenhetene i Oslo som jobber ute i bydelene og best kjenner de lokale forholdene. I tillegg har politidistriktet jobbet med å styrke kvaliteten på etterforskningen, og utarbeidet tiltakskort for hvordan sakene skal håndteres i initialfasen. For øvrig er ett av oppfølgingspunktene etter årets statsadvokatinspeksjon, utarbeidelse av en plan for å sikre kvaliteten på etterforskning av brannsaker generelt i politidistriktet.

Oslo politidistrikt følger også med på bilbranner og etterretningsbildet for å kunne oppdage mulige ut-

viklingstrekk, aktører eller tegn til at dette kan knyttes til særlig gjengkriminalitet eller sosial uro. I Oslo politidistrikts årsrapport fra 2019⁵ vises det til distriktets analyse av bilbrannene som konkluderte med at det «ikke kunne identifiseres klare utviklingstrender innen de geografiske enhetene. Bilbranner var i mange tilfeller utløst av tekniske årsaker, og mulig påtente bilbranner virket som oftest motivert av forsikringsbedrageri eller andre per-

sonlige motiv. Bilbrannene framstod ikke som et uttrykk for stedsspesifikk sosial uro.» Distriktet har meddelt at de ikke ser noen tendens til økning i bilbranner hittil i 2021, sammenlignet med i fjor.

Jeg viser for øvrig til mitt svar av 10. mars i år på spørsmål nr. 1486 til representanten Bøhler og til redegjørelse i Stortingets ordinære spørretime 9. oktober 2019 s. 243 flg. fra daværende justis- og innvandringsminister.

SPØRSMÅL NR. 2566

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 1. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Vil statsråden utelukke at selskaper vil få anledning til å bruke petroleumsskatteregimet ved utbygging av havvind med formål å elektrifisere oljeinstallasjoner på sokkelen?

BEGRUNNELSE:

Etter at energimeldingen ble lagt frem har det kommet motstridende signaler fra regjeringen i synet på subsidiering av havvind. Det er en enorm interesse fra mange selskaper for å delta i konkurransen om å etablere havvindprosjekter på norsk sokkel. Om noen selskaper eller utbygginger gis anledning til å bruke petroleumsskatteregime vil dette kunne slå veldig uheldig ut og medføre stor risiko å miste det mangfoldet av interessenter som en ser i dag. I den offentlige debatten har olje- og energiministeren flere ganger hevdet at regjeringen i utgangspunktet ikke har noe ønske om å legge havvind inn under petroleumsskatteregimet. Samtidig har det kommet frem at det vil gjøres vurderinger fra sak til sak fra skatteetaten, og at havvind som bygges og brukes til å elektrifisere sokkelen kan komme inn under petroleumsskatteregimet.

Svar:

Olje- og gassfelt på norsk sokkel forsynes i dag med kraft fra gassturbiner til havs eller med kraft fra strømmettet på land. I tillegg er havvinnanlegget Hywind Tampen under utbygging og vil dekke deler av kraftbehovet for feltene Gullfaks og Snorre. Dette anlegget er ikke knyttet til nettet på fastlandet og utgjør en integrert del av driften av de to feltene. Det er derfor regulert gjennom petroleumsløven.

Utbyggingen av havvind i Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II vil, i motsetning til Hywind Tampen, knyttes opp mot kraftnettet på land enten i Norge eller i utlandet. Slike anlegg vil kreve konsesjon fra myndighetene blant annet etter havenergilova. Det vil da være en omfattende prosess der myndighetene veier samfunnsverdien av prosjektet opp mot naturinngrep og andre ulemper. I konsesjonsbehandlingen vurderer myndighetene effekten blant annet på det norske kraftsystemet, behovet for investeringer i overføringsnettet på land og virkninger for samfunnet forøvrig gjennom samfunnsøkonomiske vurderinger.

Etter de alminnelige reglene i skatteloven, vil inntekter fra vindkraft være skattepliktige for selskaper skattemessig hjemmehørende i Norge. For personer og selskaper skattemessig hjemmehørende i utlandet, foreligger derimot ikke en slik beskatningsrett når virksomheten foregår utenfor norsk territorialgrense til havs (utenfor riket). Regjeringen arbeider med en endring i skatteloven, som skal sikre skatteplikt til Norge for inntekt fra vindkraft på den norske kontinentalsockelen også for slike aktører. Dette vil sikre at selskaper og arbeidere blir skattlagt i tråd med ordinære skatteregler.

I noen tilfeller kan vindkraftverk til havs knyttes til utvinningsinstallasjoner for olje og gass, som f.eks. Hywind Tampen. I slike tilfeller vil det bero på en konkret vurdering om utbyggingen skal ha investeringsfradrag etter petroleumsskatteloven § 3 b. For petroleumsselskapene er det Oljeskattekontoret som ved skattefastsettingen avgjør skattebehandlingen i enkeltsaker.

For en nærmere omtale av de ulike problemstillingene vises det til Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser.

SPØRSMÅL NR. 2567

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mye av ekstrabevilgningen på 250 mill. kroner til kjøp av private spesialisthelsetjenester for å redusere ventetidene har blitt benyttet i helseforetakene?

BEGRUNNELSE:

Flere private helseaktører har betydelig ledig kapasitet på de fagområdene det har oppstått lange ventetider på som følge av pandemien. Private sykehus har også mulighet til relativt raskt å oppskalere sin kapasitet for å møte økte behov og avlaste andre deler av spesialisthelsetjenesten. Det er ikke penger det står på, for i budsjettforliket mellom regjeringspartiene og FrP ble det bevilget 250 mill. kroner ekstra til å kjøpe private sykehustjenester for å redusere helsekøene.

Svar:

I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2020-2021), jf. Innst. 11 S (2020-2021), ble det bevilget 250 mill. kroner til kjøp av private spesialisthelsetjenester for å redusere ventetider. Helse- og omsorgsdepartementet har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag at de i 2021 skal øke omfanget av kjøp av tjenester fra private minst tilsvarende 250 mill. kroner, målt i faste priser og sammenlignet med 2020. Departementet innhentet særskilt rapportering fra de fire regionale helseforetakene og orienterte Stortinget om status i Prop. 195 S (2020-2021) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021.

Departementet har innhentet oppdatert informasjon fra de regionale helseforetakene og jeg gir i det videre en status for de regionale helseforetakenes bruk av midlene.

Helse Sør-Øst RHF er tildelt 127,9 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Sør-Øst viser til at gjennomførte kjøp/kjøp hvor avtaler blir signert, i disse dager utgjør 62 mill. kroner. Helse Sør-Øst viser videre til planer for ytterligere kjøp innenfor somatikk og psykisk

helsevern. Helse Sør-Øst planlegger blant annet egne anskaffelser innen somatiske fagområder med kapasitetsutfordringer.

Helse Vest RHF er tildelt 45,1 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Vest viser til at de har inngått avtaler om kjøp av ekstra tjenester fra private innenfor psykisk helsevern og somatikk med en samlet verdi på om lag 33,5 mill. kroner. Helse Vest har i samarbeid med helseforetakene i regionen lagt en plan for bruk av ytterligere om lag 20,7 mill. kroner (foreløpig estimert verdi). Dette gjelder i hovedsak kjøp av somatiske tjenester. Helse Vest opplyser at disse anskaffelsene nå er i gang og at det derfor er noe usikkerhet om kostnadsnivå og hvilke konkrete behandlinger som vil bli etterspurt. Helse Vest planlegger for at samtlige gjenstående konkurranser vil bli kunngjort senest ila. august 2021.

Helse Midt-Norge RHF er tildelt 34,1 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Midt-Norge har fortsatt løpende dialog med sine helseforetak om bruken av midlene. Helse Midt-Norge opplyser at det er gjennomført møter og dialog med flere leverandører. Fagområder som kan være aktuelle for kjøp av tjenester fra private leverandører er konkretisert. Det er foretatt utvidelser innenfor eksisterende avtaler (kirurgiske og medisinske spesialisthelsetjenester, samt spesialiserte rehabiliteringstjenester) og inngått en ny avtale (psykisk helsevern). Helse Midt-Norge planlegger å inngå ytterligere en ny avtale før sommeren (bildediagnostiske undersøkelser). Helse Midt-Norge viser til at omfanget av inngåtte og planlagte avtaler med private leverandører av spesialisthelsetjenester for å redusere ventetidene foreløpig utgjør om lag 22 mill. kroner. Helse Midt-Norge opplyser at utviklingen i ventetider følges fortløpende og at dialogen med helseforetakene vil fortsette.

Helse Nord RHF er tildelt 30,4 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner og har gjort anskaffelser tilsvarende 38,5 mill. kroner. Helse Nord opplyser at prioriterte fagområder med utvidelse av eksisterende avtaler for kjøp fra private institusjoner er psykisk helsevern voksne,

ortopedisk kirurgi, øre-nese-hals, hjertesykdommer og somatisk rehabilitering. Helse Nord opplyser at prioriterte fagområder utenfor nåværende avtaler for kjøp av private institusjoner bl.a. er søvnutredning, håndkirurgi og ryggkirurgi.

Til slutt vil jeg vise til at de siste tallene fra Helsedirektoratet viser at ventetidene nærmer seg nivået fra før pandemien. Selv om pandemien fremdeles preger ventetidene til sykehusene, ser det ut til at sykehusene er godt i gang med å hente igjen utsatt aktivitet. Dette skjer gjennom aktivitet i helseforetak og kjøp fra private aktører.

SPØRSMÅL NR. 2568

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 1. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvor mye mer vil en gjennomsnittlig norsk husholdning måtte betale i året i økt strømreregning, nettleie inkludert, dersom norsk sokkel fullelektrifiseres med kraft fra land, gitt at kapasiteten av dagens kraftproduksjon ikke øker?

BEGRUNNELSE:

Elektrifisering av sokkelen med strøm fra land vil kreve store mengder fornybar kraft. Tidligere beregninger fra Equinor viser at de vil trenge mellom 10-12 TWh kun for å elektrifisere egne installasjoner.

I tidligere budsjettspørsmål fra Fremskrittspartiet skriver finansdepartementet om elektrifisering av sokkel- en med strøm fra land blant annet følgende:

«Den økte bruken av elektrisk kraft fra nettet vil påvirke kraftmarkedet».

Svar:

Som omtalt i nylig fremlagte Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid – Langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser, vil regjeringen videreføre kvoteplikt og CO2-avgift som hovedvirkemidler i klimapolitikken på norsk sokkel. Kraft fra land skal også fremover vurderes av selskapene ved nye feltutbygginger eller større ombygginger av eksisterende felt. Det er derfor ikke slik som representantens spørsmål kan gi inntrykk av, at det er regjeringens politikk å fullelektrifisere norsk sokkel med kraft fra land. Dette ville ikke være hensiktsmessig fordi konsekvensene ved slike løsninger varierer betydelig fra sak til sak.

De sterke virkemidlene vi har brukt over tid for å begrense utslippene har resultert i at det er gjennomført omfattende tiltak som direkte eller indirekte har gitt lavere utslipp av klimagasser fra norsk sokkel. Men vi skal

videre. Regjeringen har varslet at den samlede CO2-prisen på kvotepliktige utslipp fra olje- og gassutvinning vil øke i takt med økningen i avgiften på ikke-kvotepliktige utslipp, slik at den samlede prisen i 2030 er om lag 2 000 kr per tonn målt i faste 2020-kroner. Høyere utslippskostnader vil gi selskapene som opererer på norsk sokkel enda sterkere egeninteresse av å redusere utslipp av klimagasser.

Kraft fra land innebærer store investeringer, og det er betydelige variasjoner i kostnader og potensial for utslippsreduksjoner knyttet til å forsyne ulike innretninger på olje- og gassfelt på norsk sokkel med kraft fra land. På enkelte eksisterende innretninger kan tekniske forhold og levetidsbetraktninger gjøre en slik løsning urealistisk. En forutsetning for kraft fra land er at det må være kraft tilgjengelig i tilknytningspunktet til kraftnettet på land. Kraft fra land er ikke en hensiktsmessig løsning overalt og skal derfor også framover vurderes fra felt til felt. Departementet har derfor heller ikke gjort eller fått utført beregninger av økte strømkostnader eller andre konsekvenser som følge av en fullelektrifisering av norsk sokkel med kraft fra land.

I 2020 ble det imidlertid utført flere studier som vurderte virkningene på kraftsystemet av ulike typer elektrifiseringstiltak. I studien Kraft fra land til norsk sokkel (2020) kartla Oljedirektoratet modne og umodne kraft fra land-prosjekter som oljeselskapene arbeider med i dag. Prosjektene er i perioden 2025-2030 antatt å kunne føre til et økt maksimalt energiforbruk fra strømmettet på land på 5,1 TWh per år. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) beregnet i studien virkninger på kraftsystemet av disse kraft fra land-prosjektene, inkludert økninger i strømpris. Det ble ikke gjort egne beregninger av strømkostnader for ulike forbruksgrupper i dette arbeidet. I forbindelse med spørsmål nr. 2559 til skriftlig besvarelse (2019-2020), ba Olje- og energidepartementet NVE om å

beregne mulig økning i strømkostnader for privathusholdninger og industri som følge av de studerte kraft fra land-prosjektene. NVEs beregninger tok utgangspunkt i basisscenarioet fra NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse fra 2019. Beregningene viste at en gjennomsnittlig husholdning vil få økte strømkostnader på mellom 106 og 1197 kroner per år i perioden 2025-2040 som følge av de studerte kraft fra land-prosjektene, med referanse til NVEs basisscenario fra 2019, se vedlegg. Som departementet tidligere har vist til, beregnet NVE at virkningene på kraftprisen vil variere betydelig mellom ulike deler av landet. Dette skyldes at økt forbruk særlig gir prisvirkninger i områder med store overskudd på kraft.

Alle store elektrifiseringstiltak, inkludert mer bruk av kraft fra land på norsk sokkel, gir isolert sett høyere kraftpriser i Norge. Samtidig har Norge et svært godt utgangspunkt for å ta i bruk fornybar kraft til utslippsreduksjoner og verdiskaping. Det er i dag et høyt kraftoverskudd i Norge, og det forventes fortsatt tilgang på fornybar kraft i årene som kommer. Regjeringen har i Meld. St. 36 (2020-2021) lagt frem en elektrifiseringsstrategi. På kort sikt skal strategien bidra til å oppfylle Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030, og legge til rette for gjennomføring av modne prosjekter for kraft fra land til norsk sokkel.

Vedlegg – Beregninger fra svar på spørsmål nr. 2559 til skriftlig besvarelse (2019-2020)

Kraftpris

Tabell 1, Anslått endring i kraftpris som følge av kraft fra land-prosjektene i NVEs basisscenario (øre/kWh, 2019-kroner)

Prisområde	2025	2030	2040
NO2 (Sør) ⁶	0,4	1,0	0,9
NO3 (Midt)	1,5	4,2	1,6
NO4 (Nord)	2,9	5,8	4,7

Kilde: NVE

Nettleie

Basert på forutsetningene i Kraft fra land til norsk sokkel (2020) medfører de kartlagte kraft fra land-prosjektene økt nettleie med anslagsvis 0,1 øre/kWh i årene 2025-2040⁷.

Årlige strømkostnader

For enkelthets skyld er beregningene av økte strømkostnader illustrert med en husholdning som har et forbruk på 20 000 kWh per år. Det er lagt til grunn en forenklet forbruksprofil gjennom året.

Tabell 2: Anslått endring i strømkostnader (kr/år, 2019-kroner), husholdning med forbruk på 20 000 kWh/år

Prisområde	2025	2030	2040
NO2 (Sør)	106	224	207
NO3 (Midt)	326	893	351
NO4 (Nord)	575	1 197	988

Kilde: NVE

6 Norge er i dag delt inn i fem prisområder for strøm. Det er relativt små prisforskjeller internt i Sør-Norge, og NVE har for enkelthets skyld valgt å bruke kun prisområde NO2 til å representere Sør-Norge i dette oppsettet.

7 NVEs anslag på endring i nettleie som følge av den aktuelle investeringen er beregnet for perioden 2020-2025. Endringen er for enkelthets skyld antatt å gjelde for hele tidsperioden 2025-2040 som vi her ser på, selv om det er rimelig å anta at økningen i nettleie vil avta noe etter hvert som investeringen avskrives.

SPØRSMÅL NR. 2569**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 2. juli 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Mener statsråden det er rimelig at skoler med lavere andel innvandrere får et dårligere skoletilbud ved at de får vesentlig lavere budsjetter, og hvordan mener statsråden vi kan sikre at alle elver har lik tilgang på undervisningsmaterieell og lignende, uavhengig av bosted?

BEGRUNNELSE:

I Oslo er det store forskjeller på hvor mye midler de forskjellige skolene får pr elev. Nordseter skole har ca. 70 000 til undervisning pr elev, mens Bjøråsen skole har ca. det dobbelte pr elev. Man kan se et tydelig mønster der det går vesentlig mer penger til østkantskoler enn vestkant-skoler og at det er vesentlig høyere andel innvandrere på de mest ressurskrevende skolene. Det er naturlig at det er et visst behov for å kompensere for ekstra ressursbehov på enkelte skoler, men det er vanskelig å forstå at det er mulig å gi et forsvarlig skoletilbud når enkelte skoler har halvparten av budsjettet som andre skoler i samme by har.

Svar:

Grunnskoleopplæring finansieres i hovedsak gjennom kommunenes frie inntekter. Kommunene i Norge er svært ulike med hensyn til geografi, demografi, skolestruktur

osv. Også innen en kommune kan det være store forskjeller. Det er de folkevalgte i den enkelte kommune som kjenner de lokale forholdene best, og ulike kommuner har valgt ulike modeller for fordeling av ressurser mellom sine skoler. Til grunn for dette ligger blant annet prinsippet om lokalt selvstyre. Likeverdig opplæring for elever ved ulike skoler, kan innebære behov for skjevfordeling av ressurser. Jeg forutsetter at kommunenes tildeling av ressurser til den enkelte skole er basert på lokal vurdering av behov.

Jeg vil imidlertid peke på at fra og med skoleåret 2018-2019 setter lærernormen i grunnskolen en nedre grense for ressursbruk på hvert hovedtrinn på en skole. Fra høsten 2019 skal det i gjennomsnitt være maksimalt 15 elever per lærer på 1.-4. trinn og maksimalt 2 elever per lærer på 5.-10. trinn. Det betyr at det noen ganger kan være færre elever per lærer i timene og andre ganger flere. Det er viktig at skolene beholder fleksibiliteten til å organisere undervisningen av hensyn til elevenes behov og andre lokale forhold. Opplæringslovens bestemmelse om at undervisningsgruppenes størrelse må være pedagogisk og sikkerhetsmessig forsvarlige gjelder som før.

Kommunenes samlede ansvar for grunnskoleopplæring reguleres av opplæringsloven. Så fremt gjeldende lover og regler blir fulgt, er det opp til kommunene selv å finne gode løsninger som er til det beste for innbyggerne.

SPØRSMÅL NR. 2570**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 1. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvor mange forfulgte kristne, ahmadiyya og jesidiske er hentet til Norge som kvoteflyktninger i perioden 1. januar 2021 -1. juni 2021?

«Stortinget ber regjeringen sørge for at også forfulgte kristne, ahmadiyya og jesidiske flyktninger skal prioriteres som gruppeogindividveduttakavoverføringsflyktninger.»

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket for 2021 ble følgende verbal vedtatt:

Svar:

Utlendingsdirektoratet har ikke konsesjon fra Datatilsynet til å lagre opplysninger om utlendingers/flyktningers religiøse tilknytning eller seksuell legning i utlendingsda-

tabasen. Det er dermed ikke mulig å gi informasjon om antall kvoteflyktninger fordelt på religiøs tilknytning, som det her spørres om.

SPØRSMÅL NR. 2571

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 2. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Dersom Norge oppnår netto nullutslipp av klimagasser, hvilken effekt vil det ha på den globale gjennomsnittstemperaturen?

BEGRUNNELSE:

Norges utslipp av klimagasser var i 2020 på rundt 50 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, mens de globale utslippene var på om lag 34,6 milliarder tonn CO₂-ekvivalenter. Norges andel av de globale utslippene er dermed på rundt 0,14 prosent. Dette er rett i overkant av en promille.

I den norske klimadebatten er det mye fokus på nasjonale tiltak og utslipp. Sjelden reises debatten om internasjonale utslippskutt og Norges andel og påvirkning på den globale temperaturøkningen.

Svar:

Eg viser til skriftleg spørsmål nr. 2571 frå representant Gisle Meininger Saudland. Representanten spør kva effekt det vil ha på den globale gjennomsnittstemperaturen om Noreg oppnår netto nullutslipp av klimagassar.

Noreg har som part til Parisavtalen forplikta seg til å bidra til å nå det globale langsiktige temperaturmålet om å halde auken i den globale gjennomsnittstemperaturen godt under 2 gradar samanlikna med før-industrielt nivå og arbeide for å avgrense temperaturauken til 1,5 gradar.

Slik Parisavtalen er bygd opp skal alle land melde inn eit nasjonalt bestemt bidrag ut frå sin høgaste moglege ambisjon. Desse bidraga skal forsterkast kvart femte år. På denne måten skal landa saman nå det globale temperaturmålet. Om ein ser isolert på utsleppa til det einskilde land vil dei aller fleste ha små utslepp i ein global samanheng, men det er den samla innsatsen som avgjer om vi når Parisavtalen temperaturmål. Alle må bidra, det gjeld land med både store og små utslepp.

Å rekna på kva effekt det vil ha om Noreg oppnår netto nullutslipp av klimagassar er svært komplisert, og det har vi ikkje tal på.

Noreg tek ansvar. Vi skal gjere vår del av jobben – både nasjonalt og internasjonalt. Innsatsen kjem med ein pris, men kostnaden ved ikkje å handle er langt høgare enn kostnaden ved å ta grep no. Skal vi lukkast med å nå måla i Parisavtalen må også utsleppa internasjonalt reduserast. Eg er difor glad for at representanten etterlyser debatt om internasjonale utsleppskutt. Her gjer Noreg mykje bra.

Klima- og skoginitiativet er Noregs største internasjonale klimasatsing og det viktigaste bidraget vårt til å redusere utsleppa i utviklingsland. Vi når verken måla i Parisavtalen eller FN's berekraftsmål utan å redusere og reversere tap av regnskogar i verda. Skogane medverkar til eit stabilt klima, til naturmangfald, og dei utgjer levegrunnlaget for millionar av menneske som bur i og omkring skog. Klima- og skoginitiativets strategi er å støtte skoglanda i innsatsen dei gjer for berekraftig forvaltning av regnskog, og å redusere presset på skog frå marknaden, gjennom å redusere etterspurnaden etter råvarer som driv avskoging.

Utover klima- og skogsatsinga er fornybar energi og klimatilpassing og førebygging av klimarelaterte katastrofar prioriterte i klimafinansieringa vår. Noreg bidreg til å gjere det mogleg for andre land å nå klimamåla gjennom eit sterkt klimadiplomati og ved å støtte arbeidet utviklingslanda gjer med lågutsleppsutvikling og klimatilpassing. I 2021 tildelast det drygt 6,4 mrd. kroner til bistandsrelaterte tiltak innan klima og skog, fornybar energi, miljø og hav.

Det grønne klimafondet er hovudkanalen for klimafinansiering under Parisavtalen, og regjeringa gir eit samla bidrag til Det grønne klimafondet på 3,2 milliardar kroner over perioden 2020–2023. Noreg sitt òg i styret i Det grønne klimafondet.

I tillegg arbeider Noreg aktivt for å sikre ei god innretning av marknadsbasert samarbeid under Parisavtalen. Slikt samarbeid om utsleppsreduksjonar kan gjere at land aukar klimaambisjonane sine. Gjennom deltakinga vår i mellom anna Transformative Carbon Asset Facility (TCAF) og eit bilateralt program organisert gjennom

Global Green Growth Institute er vi med i arbeidet med å utvikle pilotar for å teste ut nye former for marknads-samarbeid innanfor ramma av Parisavtalen. Formålet med slikt samarbeid er å medverke til varig omlegging i utviklingsland gjennom program som støttar utviklinga av lågutsleppsløysingar for sektorar i eit land.

SPØRSMÅL NR. 2572

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 28. juni 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Når kommer regjeringen til å innføre samboergaranti for eldre som bor på sykehjem og i omsorgsbolig?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet i regjering foreslo å forskriftsfeste samboergaranti på sykehjem. Forslaget ble sendt på høring i 2019, og hadde høringsfrist i november 2019. Siden det kan ikke spørsmålsstiller se at det har kommet endringer. På regjeringens nettsider står saken fortsatt med status 'under behandling'.

Svar:

Samboergarantien trådte i kraft 1. juli 2020 og fremgår av § 3 i forskrift 12. november 2010 nr. 1426 om en verdig eldreomsorg (verdighetsgarantien). Jeg er også kjent med at flere kommuner har tatt samboergaranti inn i sine lokale forskrifter, som igjen kan bidra til ytterligere lokal forankring av gode rutiner og rammer for å vurdere ønsker om å bo sammen.

Ved en inkurie ble dette ikke registrert inn på regjeringens nettsider, men dette er nå rettet opp.

SPØRSMÅL NR. 2573

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 5. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan statsråden gjera greie for kva som har skjedd og kva vurderingar som er gjort i saka om Norwegian og bonusutbetalinger?

Svar:

I garantiordninga for luftfarten som vart vedteken i samband med Stortinget si handsaming av Prop. 57 S (2019-2020), jf. Innst. 200 S (2019-2020) la regjeringa inn eit krav

om at: "Lån under garantifasiliteten skal ikke benyttes til utbytte og bonusutbetalinger til ledende ansatte". Vidare går det fram av Prop. 57 S (2019-2020) at garantiordninga var statsstøtte.

Dåverande GIEK (nå Eksportfinansiering Norge) fekk eit særskilt oppdrag om å utferde garantiane på vegne av staten. Gjennom bruk av garantiordninga var Norwegian Air Shuttle ASA ("Norwegian") forplikta gjennom inngått låneavtale til ikkje å utbetale bonusar til leiande tilsette

utan forutgåande skriftleg samtykke frå långjevarane og GIEK.

Norwegian har vore kjent med dei grensene selskapet har vore underlagt frå Stortinget gjennom låneavtalen. Selskapet synes likevel å ha vist liten openheit om bonusordninga si. Departementet kan ikkje sjå at bonusordninga er omtala verken i styrets leiarlønserklæring for 2020, i prospektet ifm. restruktureringa av selskapet eller i andre offentleg tilgjengelege dokument. I årsrapportane for 2019 og 2020 har styret forsikra om at:

«The remuneration of the Board and the Executive Management must not have negative effects on the Group, nor damage the reputation and standing of the Group in the public eye.»

Vidare bekrefta selskapet i forkant av etableringa av dei nye låna våren 2021 at det då ikkje låg føre vesentlege ikkje-balanseførte forpliktingar. Staten har dermed ikkje sett grunnlag for nokon raude flagg knyta til bonusar til leiande tilsette når rekonstruksjonsløyvinga var ferdigforhandla og ein skulle ta endeleg stilling til deltaking i dei nye låna våren 2021.

Det synes vidare å vere ulike syn på kor lenge selskapet var bunden av låneavtalen. I ei orientering frå Norwegian sin rådgjevar i saka er vurderinga at låneavtalen opphøyrd 8. desember 2020, då selskapet gjekk inn i konkursbeskyttelse. NFD sin juridiske rådgjevar meiner at vilkåra i låneavtalen var gjeldande fram til 26. mai 2021, og at sjølv om lånet som følge av rekonstruksjonen fekk ein annan rettsleg kategori, så endra det ikkje på det forholdet at Norwegian naut godt av lånet under heile rekonstruksjonen og truleg ville vore konkurs dersom lånet opphøyrd 8. desember 2020. Om Norwegian si forståing likevel skulle vere riktig så er det då ein konsekvens av at selskapet gjekk inn i konkursbeskyttelse og uansett ikkje noko regjeringa kunne planlegge for eller søke å unngå.

I Prop. 79 S (2020-2021) er grunnlaget for statens si deltaking i eit nytt hybridlån og obligasjonslån utferda av Norwegian omtala. Det går fram der at Norwegian hadde trekt opp heile garantibeløpet frå staten på 3 mrd. kroner og søkt irsk og norsk rett om konkursbeskyttelse. Før dette hadde regjeringa avslått søknaden frå selskapet om ny statleg finansiering i form av hybridlån hausten 2020, mellom anna på bakgrunn av at selskapet sin forretningsplan ikkje var tilstrekkeleg robust. I proposisjonen føreslo regjeringa å løyve 1,5 mrd. kroner til statleg deltaking på inntil 1,5 mrd. kroner i eit evigvarande lån (hybridlån) og 3 mrd. kroner til deltaking i eit nytt obligasjonslån til Norwegian. Deltaking i obligasjonslånet var oppgjer for selskapet sitt uteståande under garantiordninga for luftfart i samband med rekonstruksjonen. Det går fram av proposisjonen at:

“Regjeringen legger til grunn for en eventuell deltakelse i et hybridlån at det skal skje på markedsmessige vilkår, at lånet gjøres omsettelig og at det tilbys andre investorer på like vilkår”.

Regjeringa fekk ifm. Prop. 79 S (2020-2021), jf. Innst. 233 S (2020-2021), fullmakt frå Stortinget til å gå inn i eit nytt hybridlån og mota sitt oppgjer frå Norwegian sitt uteståande under garantiordninga for luftfart gjennom andelar i eit nyetablert obligasjonslån, og til at deltakinga til staten i hybridlånet skulle skje på marknadsmessige vilkår. I denne innstillinga vart det ikkje angjeve at eit lån skulle forutsette grenser på utbytte eller bonusar.

Deltakinga i dei nye låna er, i motsetnad til garantiordninga, ikkje å betrakte som statsstøtte. Vidare var det slik at långjevarar som deltok med ny kapital til selskapet gjennom hybridlånet skulle få behalde meir av sitt uteståande lånekrav mot selskapet gjennom deltaking i obligasjonslånet, jf. proposisjonen:

“For eksisterende uprioriterte kreditorer, herunder staten, som deltar med ny egenkapital eller hybridlån vil tapet på utestående fordringer forventes å bli vesentlig mindre enn for de som ikke bidrar med ny kapital”.

Dei nye låna var altså ikkje ei vidareføring av statsstøtte, men nye lån som skulle etablerast på marknadsmessige vilkår. Dermed var det heller ikkje snakk om ei vidareføring av dei underliggende vilkåra frå trekk under garantiordninga, men etablering av eit heilt nytt sett av lånevilkår. Vilråra for garantifasiliteten og dei nye låna er derfor ulike på dei aller fleste områda (løpetid, renter mv.). Testen av om dei nye vilkåra er marknadsmessige handla om kva som var relevante og akseptable vilkår samanlikna med liknande lån i marknaden, kva andre investorar ville akseptere å investere i (privat kapital skulle også inn), samt kva som kunne akseptast av vilkår av rekonstruktør jf. premissa for rekonstruksjonen.

NFD har gjennom prosessen fått råd frå staten sin finansielle rådgjevar Pareto om vilkår for staten si deltaking i hybridlån og obligasjonslån. Dei har hevda at det er marknadspraksis å sette grenser knyta til utbytte, men at det ikkje er marknadsmessig, og ikkje nødvendigvis i obligasjonseigarers interesse, å sette grenser for lønn og bonusar til leiande tilsette. Dette fordi slike vilkår kan legge grenser på tilgangen til ressursar for selskapet, og obligasjonseigarar skal ha betalt tilbake obligasjonslånet i samsvar med låneavtalen, uavhengig av størrelsen på løn og bonusar. Å inkludere slike grenser kan derfor både utfordre det marknadsmessige ved vilkåra for deltakinga til staten (under dette at deltakelsen ikkje skulle vere statsstøtte) og gå ut over den framtidige verdien av deltakinga til staten. Gitt at staten ikkje skal vere ein langsiktig aktør i Norwegian (jf. Prop 79 S. (2020-2021)) ville ei slik grense på mogeleg omsettelegheit kunne vere negativ.

Det var dette NFD la til grunn i forhandlingane med Norwegian. Med bakgrunn i føresetnaden om marknadsvilkår har det derfor aldri vore med krav om grenser på løn eller bonusar til leiande tilsette i dei nye låna. Så vidt eg veit vart slike krav heller ikkje fremma av andre potensielle deltakarar i hybridlånet, og som heller ikkje er å

forvente når det ikkje er i tråd med marknadspraksis. Rekonstruksjonsløyisinga for Norwegian har vore gjenstand for forhandlingar med mange partar, og etableringa og vilkåra for hybridlånet og obligasjonslånet er handsama og godkjent av norsk og irsk rett.

Det ligg til styret i selskapet å utarbeide retningslinjer om godtgjersle til leiande tilsette og fastsette løn og annan godtgjersle til dagleg leiar. Aksjonærane er ansvarlege for å velje styre og stemme over selskapet sitt rekneskap og

styret sine retningslinjer om godtgjersle til leiande tilsette i generalforsamlinga.

Regjeringa har vore tydeleg på at staten ikkje skulle bli aksjonær i Norwegian, og staten har gjeve lån på marknadsmessige vilkår. Alternativet hadde vore å ikkje delta i redningsaksjonen. Da hadde staten tapt 95 pst. av dei 3 mrd. kroner som Norwegian hadde trekt på i garantiordninga, og tusenvis av arbeidsplassar hadde vore i fare.

SPØRSMÅL NR. 2574

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil en avvikling av fritt behandlingsvalg i spesialisthelsetjenesten bety for helsekøene og ventetiden for å få behandling og operasjon?

BEGRUNNELSE:

Fritt behandlingsvalg har bidratt til å redusere ventetidene, øke valgfriheten og stimulere de offentlige sykehusene til å bli mer effektive. Stadig flere benytter seg av denne ordningen, noe som betyr at pasientene får raskere til helsehjelp enn de ellers ville gjort. Spørsmålsstiller er bekymret for konsekvensene å avvike fritt behandlingsvalg.

Svar:

Gjennom ordningen med fritt behandlingsvalg får private leverandører som tilfredsstillende bestemte krav mulighet til å yte spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten. Pasienter med rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten har rett til å velge seg til disse leverandører, dersom de er godkjent for den tjenesten pasienten har behov for. Det betyr at pasientene kommer raskere til helsehjelp enn de ellers ville gjort, eller at de får behandling ved den institusjonen som de mener har det beste tilbudet. Pasienter innen psykisk helsevern og rusbehandling har stor verdi av å komme så raskt til behandling som mulig. Og særlig for disse pasientene kan et større mangfold av tilbud ha en verdi i seg selv.

Siden innføringen av fritt behandlingsvalg i 2015 til og med 1. tertial 2021, har nesten 60 000 pasienter benyttet ordningen. I 1. tertial 2021 gjaldt det over 7 000 per-

soner. Det er en økning på 20 prosent fra samme periode i fjor, og det har vært en betydelig økning hvert år siden innføringen av ordningen. I 2020 benyttet totalt 18 000 personer seg av ordningen, mot 9 000 i 2018. Det viser at ordningen stadig blir bedre kjent, at flere leverandører søker om godkjenning og at den således blir viktigere for pasientene.

Dersom godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg avvikes, vil alle disse pasientene måtte motta sin behandling i offentlige sykehus eller hos private leverandører helseforetakene velger å inngå avtale med. Dette er pasienter med rett til nødvendig helsehjelp. Det vil kunne bety lengre ventetid for de tjenestene fritt behandlingsvalg-leverandørene står for.

Vi innførte fritt behandlingsvalg av hensyn til pasientene. Å avvike fritt behandlingsvalg innebærer å frata pasientene valgmuligheter og det gir risiko for økte ventetider.

SPØRSMÅL NR. 2575**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 2. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva vil være effekten på pumpepris for bensin og diesel dersom alle tiltakene i regjeringens klimaplan gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har tidligere anslått at regjeringens forslag om å mer enn tredoble CO₂-avgiften innen 2030 isolert vil øke pumpeprisen på bensin med 4.14 kroner per liter og 4.76 kroner per liter diesel.

Den foreslåtte økningen av CO₂-avgiften er bare ett av flere tiltak som foreslås i regjeringens klimaplan som kan ha effekt på pumpeprisen.

Svar:

Regjeringen har i Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030 lagt frem en plan for hvordan Norges klimamål for perioden frem til 2030 skal nås.

Klimaplanen inneholder flere tiltak som i ulik grad kan påvirke pumpeprisene på drivstoff. I klimaplanen står det for eksempel at regjeringen vil «gradvis auke avgiftene på ikkje-kvotepliktige utslepp av klimagassar til om lag 2 000 2020-kroner per tonn CO₂ i 2030». Dette vil bidra til å øke prisen på fossile drivstoff og den isolerte virkningen på pumpeprisen kan beregnes, slik det kommer frem i begrunnelsen på spørsmålet.

I klimaplanen står det videre at regjeringen vil «som eit minimum halde på dagens omsetningsvolum av biodrivstoff». Hvilken virkning dette tiltaket vil ha på pumpeprisen, er krevende å anslå. Dette skyldes at forslaget ikke er konkretisert samtidig som fremtidige priser på konvensjonelt drivstoff og biodrivstoff er usikre.

I klimaplanen står det videre at «Regjeringa har ikkje tatt stilling til spørsmålet om kompensasjon [til bilistene for økte CO₂-avgift] gjennom vegbruksavgifta.» En eventuell reduksjon i veibruksavgiften vil isolert sett gi reduserte pumpepriser på drivstoff.

Den samlede virkningen av tiltakene i klimamelding på pumpeprisene på drivstoff kan derfor ikke anslås.

SPØRSMÅL NR. 2576**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor mange sto i helsekø i Norge 1. juni og hvor mye har ventetiden for få behandling i helseforetakene økt siden 1. januar 2020?

BEGRUNNELSE:

Koronapandemien har ført til at flere offentlige sykehus har avlyst planlagte behandlinger og operasjoner, for å ha beredskap og behandle pasienter som er smittet av viruset. I starten av pandemien var dette en stor utfordring, og som førte til lange helsekøer. Noe av etterslepet er tatt igjen, men under den tredje smittebølgen måtte flere sykehus igjen redusere kapasiteten på grunn av pandemien.

Svar:

Ved utgangen av 1. tertial 2021 var det om lag 208 000 pasienter som ventet på oppstart av helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Det er en økning på om lag 9 000 personer fra utgangen av 1. tertial 2020. Sammenliknet med 2013 er det en nedgang på om lag 52 000.

Gjennomsnittlig ventetid for oppstart av helsehjelp var 60 dager i 1. tertial 2021. Det er en økning på 1 dag fra 1. tertial 2020. Sammenliknet med 1. tertial 2013 er det en nedgang på 14 dager.

SPØRSMÅL NR. 2577**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 30. juni 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Ved hvilke distriktpspsykiatriske sentre (DPS) og barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP) vil det bli redusert kapasitet i juni, juli og august 2021, hvor stor er reduksjonen, og hvor lenge vil det være redusert kapasitet på disse stedene?

BEGRUNNELSE:

Utfordringer man har med den psykiske helsa tar ikke ferie. Det er derfor en bekymring at mangel på kvalifisert personell kan resultere i redusert helsetilbud og psykososial beredskap i sommermånedene. Det ønskes på den bakgrunn en oversikt over hvor i landet og i hvilket omfang hjelpen blir mindre tilgjengelig i sommer.

Statsråden har i svar på skriftlig spørsmål dok. nr.15:2416 (2020-2021), gitt et svar som for spørsmålsstilleren oppleves mangelfullt. Hva som er årsaken til at statsråden ikke ønsker å opplyse om de konkrete lokasjonene som får redusert kapasitet og med hvilken varighet, er for spørsmålsstilleren uklart. Det vises imidlertid til skriftlig

spørsmål dok.nr 15:2020 (2019-2020), der statsråden var i stand til å gi et noenlunde utfyllende svar på tilsvarende spørsmål for 2020.

Dersom det er slik at statsråden for sommeren 2021 ikke vet hva slags tilbud man gir ved distriktpspsykiatriske sentre (DPS) og barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP), er dette både interessant og litt oppsiktsvekkende. Spørsmålsstilleren ønsker imidlertid å gi statsråden anledning til å svare på nytt og mer utfyllende, dersom det har vært uklarheter ved hvordan det første spørsmålet skulle oppfattes.

Svar:**Svaret finnes kun i pdf-format**

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2020-2021/dok15-202021-2577-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2578**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor mye har den enkelte kommune søkt om og fått tilslag på fra Husbankens investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem siden 1. januar 2014 og hvilke kommuner har ikke søkt om dette tilskuddet i samme periode?

BEGRUNNELSE:

Det vil være behov for å øke kapasiteten av heldøgns omsorgsplasser også fremover, og siden 2013 har investeringstilskuddet blitt styrket betydelig. Spørsmålsstilleren ønsker en oversikt som viser hvor mye den enkelte kommune har søkt om og fått tilslag på, samt hvilke kommuner som ikke

har søkt om det samme tilskuddet. Vi vet at det er store forskjeller fra kommune til kommune på flere områder i omsorgstjenestene, og spørsmålsstilleren tror ikke dette er et unntak.

Svar:

Siden 2014 har regjeringen lagt til rette for tilskudd til om lag 19 500 heldøgns omsorgsplasser, gjennom en samlet tilsagnsramme på om lag 32,8 mrd. kroner. I denne perioden er det søkt om tilskudd for 28,2 mrd. kroner og 16 563 heldøgns omsorgsplasser. Husbanken har gjennom sin forvaltning av tilskuddet gitt tilsagn om tilskudd for 27,6 mrd. kroner og 16 191 heldøgns omsorgsplasser.

Tabellen under viser hvilke kommuner som har søkt om tilskudd og hva de har fått tilsagn om. Nederst i tabellen fremkommer også de kommunene som ikke har søkt om investeringstilskudd i denne perioden.

I enkelte tilfeller utgjør tilsagnsbeløpet mer enn søknaden fra kommunene. Dette kan ha ulike årsaker. I

mange tilfeller skyldes det at tilsagnet er innvilget et annet budsjettår enn søknadsåret, og dermed har tilsagnet fått med seg økningen i tilskuddssatsene. En annen vanlig årsak er at Husbanken i sin forvaltning har påpekt mangler som må ivaretas i det aktuelle prosjektet.

Kommuner	Antall søknader	Antall plasser søkt	Totalt beløp søkt	Antall tilsagn	Antall plasser fått tilsagn	Totalt beløp tilsagn
5001 Trondheim	39	578	kr 951 559 000	39	514	kr 973 974 000
0301 Oslo	32	2116	kr 3 967 819 000	33	2126	kr 3 949 914 000
3024 Bærum	30	613	kr 1 238 514 000	30	613	kr 1 235 150 000
1108 Sandnes	20	224	kr 404 711 000	21	228	kr 410 175 000
4204 Kristiansand	20	191	kr 315 678 000	20	191	kr 296 759 000
3014 Indre Østfold	18	92	kr 191 128 000	18	92	kr 172 231 000
1506 Molde	17	68	kr 113 635 000	17	68	kr 115 885 000
4203 Arendal	17	68	kr 142 998 000	17	68	kr 143 226 000
4601 Bergen	16	619	kr 1 095 951 000	15	559	kr 1 035 036 000
1505 Kristiansund	15	151	kr 268 427 000	14	146	kr 233 156 000
3030 Lillestrøm	13	301	kr 329 912 000	13	301	kr 331 184 000
5401 Tromsø	13	243	kr 478 198 000	13	243	kr 482 691 000
3403 Hamar	12	89	kr 156 579 000	12	89	kr 156 980 000
3804 Sandefjord	12	446	kr 735 116 000	14	446	kr 741 104 000
3025 Asker	11	273	kr 531 844 000	11	273	kr 531 025 000
4626 Øygarden	11	140	kr 168 101 000	10	96	kr 151 504 000
1507 Ålesund	10	186	kr 278 512 000	10	186	kr 270 266 000
5028 Melhus	10	52	kr 47 870 000	11	52	kr 49 245 000
1146 Tysvær	9	16	kr 73 846 000	9	16	kr 66 092 000
3001 Halden	9	169	kr 281 722 000	8	169	kr 290 408 000
4640 Sogndal	9	87	kr 154 587 000	9	87	kr 152 230 000
5006 Steinkjer	9	80	kr 144 644 000	9	80	kr 144 644 000
1103 Stavanger	8	165	kr 296 999 000	9	165	kr 303 282 000
1124 Sola	8	80	kr 168 804 000	9	80	kr 171 936 000
1866 Hadsel	8	58	kr 71 503 000	8	58	kr 71 503 000
3005 Drammen	8	31	kr 75 386 000	8	31	kr 69 710 000
3006 Kongsberg	8	57	kr 118 225 000	9	57	kr 115 868 000
3405 Lillehammer	8	60	kr 92 780 000	8	60	kr 94 620 000
3437 Sel	8	40	kr 55 547 000	8	26	kr 42 629 000
4205 Lindesnes	8	20	kr 28 378 000	9	20	kr 30 322 000
4614 Stord	8	95	kr 184 035 000	8	95	kr 183 150 000
4621 Voss	8	56	kr 114 127 000	7	56	kr 99 618 000
4624 Bjørnafjorden	8	138	kr 181 285 000	9	138	kr 180 243 000
5056 Hitra	8	24	kr 40 571 000	8	24	kr 36 941 000
5059 Orkland	8	140	kr 211 394 000	6	133	kr 200 974 000
1127 Randaberg	7	45	kr 90 053 000	7	45	kr 80 538 000
1520 Ørsta	7	28	kr 52 421 000	7	28	kr 52 750 000
1531 Sula	7	40	kr 73 903 000	7	40	kr 66 957 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
1804 Bodø	7	21	kr 35 719 000	8	21	kr 48 814 000
3004 Fredrikstad	7	186	kr 317 856 000	7	186	kr 324 852 000
3020 Nordre Follo	7	133	kr 223 365 000	7	133	kr 221 448 000
3803 Tønsberg	7	160	kr 270 142 000	7	160	kr 270 142 000
4202 Grimstad	7	29	kr 38 729 000	7	29	kr 38 730 000
4647 Sunnfjord	7	76	kr 114 349 000	7	76	kr 114 147 000
5007 Namsos	7	1	kr 9 177 000	7	1	kr 9 177 000
5027 Midtre Gauldal	7	59	kr 54 056 000	7	59	kr 51 654 000
5047 Overhalla	7	23	kr 42 496 000	7	21	kr 37 449 000
5406 Hammerfest	7	93	kr 176 133 000	7	93	kr 151 597 000
1149 Karmøy	6	79	kr 133 263 000	6	79	kr 133 739 000
1579 Hustadvika	6	28	kr 46 087 000	6	28	kr 45 950 000
1824 Vefsn	6	25	kr 46 329 000	6	25	kr 46 309 000
1833 Rana	6	132	kr 196 909 000	7	132	kr 200 599 000
1834 Lurøy	6	26	kr 52 568 000	6	26	kr 52 568 000
1865 Vågan	6	23	kr 51 999 000	6	23	kr 52 129 000
3002 Moss	6	66	kr 81 778 000	6	66	kr 82 386 000
3018 Våler i Viken	6	24	kr 15 759 000	6	24	kr 18 605 000
3023 Nesodden	6	101	kr 187 660 000	6	101	kr 187 660 000
3027 Rælingen	6	60	kr 89 186 000	5	52	kr 80 019 000
3035 Eidsvoll	6	60	kr 90 454 000	6	60	kr 91 136 000
3407 Gjøvik	6	65	kr 146 759 000	6	65	kr 115 856 000
3801 Horten	6	126	kr 157 885 000	5	67	kr 87 116 000
3805 Larvik	6	50	kr 70 442 000	6	50	kr 70 442 000
4201 Risør	6	41	kr 69 331 000	6	41	kr 69 331 000
4615 Fitjar	6	18	kr 28 944 000	6	18	kr 29 018 000
5037 Levanger	6	97	kr 164 913 000	6	97	kr 164 077 000
5038 Verdal	6	139	kr 263 395 000	7	139	kr 266 781 000
5060 Nærøysund	6	29	kr 58 299 000	6	29	kr 58 299 000
5403 Alta	6	196	kr 361 720 000	6	196	kr 362 378 954
5425 Storfjord	6	38	kr 74 879 000	6	38	kr 76 711 000
1101 Eigersund	5	4	kr 9 320 000	4	4	kr 8 048 000
1516 Ulstein	5	17	kr 36 394 000	5	17	kr 33 019 000
3007 Ringerike	5	92	kr 173 715 000	5	92	kr 169 883 000
3441 Gausdal	5	12	kr 24 854 000	5	12	kr 24 854 000
3443 Vestre Toten	5	49	kr 81 530 000	5	49	kr 82 520 000
3448 Nordre Land	5	7	kr 14 471 000	5	7	kr 14 471 000
4217 Åmli	5	20	kr 18 244 000	5	20	kr 18 244 000
4622 Kvam	5	41	kr 69 289 000	5	41	kr 74 410 000
4625 Austevoll	5	22	kr 42 001 000	5	22	kr 41 943 000
4627 Askøy	5	19	kr 28 016 000	5	19	kr 28 320 000
4639 Vik	5	65	kr 125 856 000	5	65	kr 123 244 000
5014 Frøya	5	87	kr 140 045 000	5	87	kr 140 045 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
5026 Holtålen	5	38	kr 53 284 000	5	38	kr 53 284 000
5035 Stjørdal	5	160	kr 268 952 000	5	160	kr 265 635 000
5036 Frosta	5	24	kr 26 950 000	4	23	kr 23 622 000
5058 Åfjord	5	36	kr 57 969 000	5	36	kr 57 969 000
5412 Tjeldsund	5	8	kr 17 214 000	5	13	kr 23 393 000
1106 Haugesund	4	76	kr 94 373 000	4	76	kr 94 374 000
1121 Time	4	15	kr 21 646 000	4	15	kr 21 646 000
1130 Strand	4	0	kr 2 462 000	4	0	kr 2 462 000
1514 Sande i møre og Romsdal	4	14	kr 22 581 000	4	14	kr 23 196 000
1525 Stranda	4	2	kr 12 221 000	4	2	kr 12 647 000
1547 Aukra	4	53	kr 89 556 000	4	53	kr 88 173 000
1566 Surnadal	4	23	kr 51 324 000	4	23	kr 42 450 000
1577 Volda	4	17	kr 19 981 000	4	17	kr 19 981 000
1811 Bindal	4	44	kr 84 802 000	3	37	kr 64 386 000
3003 Sarpsborg	4	86	kr 129 745 000	4	86	kr 129 745 000
3015 Skiptvet	4	31	kr 47 418 000	4	31	kr 49 372 000
3019 Vestby	4	104	kr 158 481 000	4	104	kr 159 426 000
3021 Ås	4	80	kr 139 203 000	4	80	kr 140 639 000
3022 Frogn	4	140	kr 254 054 000	4	140	kr 260 813 000
3026 Aur-skog-Høland	4	46	kr 81 073 000	4	46	kr 75 957 000
3028 Enebakk	4	15	kr 25 560 000	4	5	kr 11 040 000
3029 Lørenskog	4	49	kr 84 732 000	4	49	kr 84 732 000
3031 Nittedal	4	32	kr 56 590 000	4	32	kr 56 600 000
3040 Nesbyen	4	6	kr 19 794 000	4	6	kr 14 152 000
3047 Modum	4	102	kr 167 588 000	4	102	kr 167 804 000
3054 Lunner	4	99	kr 161 716 000	4	99	kr 174 899 000
3420 Elverum	4	120	kr 191 360 000	4	120	kr 192 918 000
3447 Søndre Land	4	103	kr 166 903 000	4	103	kr 166 903 000
3806 Porsgrunn	4	189	kr 311 536 000	3	124	kr 201 954 000
3807 Skien	4	135	kr 239 333 000	4	135	kr 239 832 000
3811 Færder	4	41	kr 65 073 000	4	41	kr 64 518 000
4207 Flekkefjord	4	12	kr 11 739 000	5	43	kr 15 405 000
4214 Froland	4	11	kr 16 209 000	4	11	kr 16 804 000
4216 Birkenes	4	8	kr 16 658 000	4	8	kr 16 658 000
4225 Lyngdal	4	124	kr 204 386 000	4	124	kr 204 386 000
4602 Kinn	4	64	kr 98 021 000	4	64	kr 93 951 000
4617 Kvinnherad	4	75	kr 112 697 000	4	75	kr 113 438 000
4623 Samnanger	4	23	kr 50 523 000	4	23	kr 44 578 000
4648 Bremanger	4	54	kr 94 060 000	4	54	kr 94 440 000
4651 Stryn	4	63	kr 117 191 000	4	63	kr 117 959 000
5025 Røros	4	154	kr 250 765 000	3	77	kr 125 953 000
5041 Snåsa	4	75	kr 86 127 000	3	50	kr 45 958 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
5053 Inderøy	4	84	kr 140 615 000	4	84	kr 143 290 000
5054 Indre Fosen	4	68	kr 89 300 000	4	68	kr 89 300 000
1119 Hå	3	46	kr 77 473 000	3	46	kr 77 473 000
1145 Bokn	3	11	kr 18 627 000	3	11	kr 18 627 000
1532 Giske	3	5	kr 7 256 000	3	5	kr 7 256 000
1539 Rauma	3	109	kr 179 115 000	3	109	kr 176 381 000
1554 Averøy	3	23	kr 29 471 000	3	23	kr 29 457 000
1576 Aure	3	24	kr 33 914 000	3	24	kr 33 914 000
1578 Fjord	3	6	kr 4 881 000	3	6	kr 4 881 000
1806 Narvik	3	53	kr 102 580 000	4	84	kr 134 936 000
1820 Alstahaug	3	16	kr 26 782 000	3	16	kr 26 782 000
1836 Rødøy	3	19	kr 27 527 000	3	19	kr 28 414 000
1837 Meløy	3	114	kr 201 994 000	2	60	kr 100 992 000
1848 Steigen	3	10	kr 15 668 000	3	10	kr 15 668 000
1868 Øksnes	3	16	kr 31 424 000	3	16	kr 31 737 000
1870 Sortland	3	1	kr 3 388 000	3	1	kr 3 427 000
3011 Hvaler	3	11	kr 32 195 000	3	11	kr 31 441 000
3033 Ullensaker	3	35	kr 22 484 000	4	56	kr 81 473 000
3049 Lier	3	111	kr 200 799 000	3	111	kr 200 799 000
3412 Løten	3	5	kr 24 042 000	2	0	kr 18 114 000
3413 Stange	3	24	kr 32 181 000	3	24	kr 32 573 000
3425 Engerdal	3	23	kr 50 682 000	2	15	kr 37 936 400
3429 Folldal	3	31	kr 58 342 000	3	31	kr 56 415 000
3436 Nord-Fron	3	42	kr 73 247 000	3	42	kr 73 248 000
3450 Etnedal	3	2	kr 7 893 000	3	2	kr 7 066 000
3820 Seljord	3	11	kr 16 357 000	3	11	kr 16 357 000
3821 Kviteseid	3	11	kr 16 785 000	3	11	kr 16 785 000
4211 Gjerstad	3	3	kr 3 870 000	3	3	kr 3 870 000
4213 Tvedestrand	3	10	kr 13 462 000	3	10	kr 13 462 000
4223 Vennesla	3	29	kr 48 164 000	3	29	kr 48 164 000
4613 Bømlo	3	21	kr 28 920 000	3	21	kr 29 300 000
4618 Ullensvang	3	50	kr 79 308 000	3	50	kr 83 688 000
4631 Alver	3	12	kr 18 098 000	3	12	kr 18 842 550
4634 Masfjorden	3	41	kr 22 694 000	3	41	kr 21 216 000
4649 Stad	3	57	kr 89 978 000	3	57	kr 90 814 000
5021 Oppdal	3	16	kr 25 218 000	3	16	kr 24 888 000
5032 Selbu	3	65	kr 118 114 000	3	65	kr 114 879 000
5042 Lierne	3	11	kr 15 880 000	3	11	kr 15 880 000
5043 Røyrvik	3	3	kr 2 905 000	3	3	kr 2 905 000
5418 Målselv	3	77	kr 106 024 000	3	77	kr 109 736 000
5422 Balsfjord	3	29	kr 29 020 000	3	29	kr 30 228 000
5426 Kåffjord	3	48	kr 88 155 000	2	48	kr 87 791 000
5428 Nordreisa	3	8	kr 12 587 000	3	8	kr 12 587 000
1112 Lund	2	10	kr 9 870 000	2	10	kr 9 540 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
1120 Klepp	2	16	kr 26 349 000	2	16	kr 27 718 000
1122 Gjesdal	2	12	kr 16 194 000	2	12	kr 16 507 000
1160 Vindafjord	2	0	kr 11 666 000	2	0	kr 6 773 000
1573 Smøla	2	8	kr 13 657 000	2	8	kr 13 657 000
1812 Sømna	2	12	kr 14 251 000	2	12	kr 14 251 000
1832 Hemnes	2	2	kr 5 970 000	2	2	kr 4 798 000
1841 Fauske	2	10	kr 26 595 000	2	10	kr 26 595 000
1859 Flakstad	2	0	kr 4 208 000	2	0	kr 4 208 000
1867 Bø i Nordland	2	0	kr 4 070 000	2	0	kr 4 070 000
3016 Rakkestad	2	22	kr 25 672 000	3	22	kr 28 596 000
3017 Råde	2	4	kr 5 982 000	2	4	kr 5 982 000
3034 Nes-Ak	2	16	kr 22 322 000	2	16	kr 22 706 000
3036 Nannestad	2	26	kr 34 694 000	1	10	kr 11 270 000
3041 Gol	2	10	kr 15 056 000	2	10	kr 15 216 000
3046 Krødsherad	2	33	kr 54 948 000	2	33	kr 54 948 000
3048 Øvre Eiker	2	40	kr 71 107 000	2	40	kr 69 520 000
3053 Jevnaker	2	14	kr 19 307 000	1	10	kr 13 374 000
3401 Kongsvinger	2	17	kr 27 972 000	2	17	kr 27 972 000
3421 Trysil	2	11	kr 20 606 000	2	11	kr 20 606 000
3424 Rendalen	2	6	kr 8 802 000	2	6	kr 9 304 000
3427 Tynset	2	5	kr 10 567 000	2	5	kr 10 041 000
3428 Alvdal	2	12	kr 15 088 000	2	12	kr 15 088 000
3430 Os	2	16	kr 26 191 000	2	16	kr 26 208 000
3433 Skjåk	2	20	kr 29 603 000	2	20	kr 28 973 000
3435 Vågå	2	5	kr 5 950 000	2	5	kr 5 950 000
3438 Sør-Fron	2	7	kr 9 549 000	3	39	kr 60 325 000
3439 Ringebu	2	12	kr 20 724 000	2	12	kr 21 046 000
3442 Østre Toten	2	111	kr 196 532 000	2	111	kr 196 532 000
3451 Nord-Aurdal	2	24	kr 46 366 000	2	24	kr 46 367 000
3453 Øystre Slidre	2	56	kr 110 454 000	2	56	kr 94 779 000
3802 Holmestrand	2	8	kr 11 705 000	2	8	kr 11 705 000
3808 Notodden	2	53	kr 97 014 000	2	53	kr 97 014 000
3813 Bamble	2	19	kr 27 515 000	2	19	kr 27 515 000
3817 Midt-Tele-mark	2	13	kr 20 740 000	2	13	kr 20 740 000
3819 Hjartdal	2	61	kr 73 721 000	2	61	kr 73 721 000
3822 Nissedal	2	5	kr 8 929 000	2	5	kr 8 929 000
4206 Farsund	2	32	kr 51 173 000	2	32	kr 51 173 000
4221 Valle	2	4	kr 3 461 000	2	4	kr 3 461 000
4616 Tysnes	2	40	kr 73 963 000	2	40	kr 66 230 000
4619 Eidfjord	2	30	kr 47 430 000	2	30	kr 47 430 000
4628 Vaksdal	2	23	kr 45 852 000	2	23	kr 45 852 000
4637 Hyllestad	2	17	kr 21 208 000	2	17	kr 21 208 000
4642 Lærdal	2	12	kr 18 230 000	2	12	kr 18 230 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
4643 Årdal	2	21	kr 21 550 000	2	21	kr 22 398 000
4644 Luster	2	12	kr 18 324 000	3	20	kr 27 537 000
4650 Gloppen	2	20	kr 33 311 000	2	20	kr 33 311 000
5044 Namsskogan	2	24	kr 33 214 000	2	24	kr 33 214 000
5046 Høylandet	2	2	kr 6 796 000	2	2	kr 6 796 000
5055 Heim	2	24	kr 38 468 000	2	24	kr 38 468 000
5057 Ørland	2	0	kr 972 000	2	0	kr 972 000
5405 Vadsø	2	42	kr 81 899 000	2	42	kr 83 199 000
5413 Ibestad	2	29	kr 50 998 000	2	29	kr 51 678 000
5420 Dyrøy	2	17	kr 28 065 000	2	17	kr 46 467 000
5421 Senja	2	8	kr 19 355 000	2	8	kr 19 355 000
5424 Lyngen	2	0	kr 2 977 000	2	0	kr 2 977 000
5430 Kautokeino	2	12	kr 18 299 000	2	12	kr 18 299 000
5437 Karasjok	2	8	kr 10 866 000	2	8	kr 11 046 000
5441 Tana	2	21	kr 42 754 000	2	21	kr 42 754 000
1134 Suldal	1	4	kr 5 968 000	1	4	kr 6 160 000
1135 Sauda	1	10	kr 13 648 000	1	10	kr 13 648 000
1144 Kvitsøy	1	4	kr 5 770 000	1	4	kr 5 771 000
1151 Utsira	1	2	kr 2 014 000	1	2	kr 2 014 000
1515 Herøy i møre og Romsdal	1	16	kr 14 305 000	1	16	kr 14 305 000
1517 Hareid	1	0	kr 4 378 000	1	0	kr 4 378 000
1528 Sykkylven	1	0	kr 1 402 000	1	0	kr 1 402 000
1535 Vestnes	1	64	kr 113 536 000	1	64	kr 113 536 000
1560 Tingvoll	1	24	kr 6 382 000	1	24	kr 2 771 000
1563 Sunndal	1	20	kr 24 750 000	1	20	kr 24 750 000
1813 Brønnøy	1	20	kr 26 748 000	1	20	kr 26 748 000
1815 Vega	1	8	kr 11 616 000	1	8	kr 11 616 000
1818 Herøy i Nordland	1	10	kr 15 812 000	1	10	kr 15 812 000
1822 Leirfjord	1	14	kr 19 278 000	1	14	kr 19 278 000
1825 Grane	1	32	kr 58 452 000	1	32	kr 58 452 000
1826 Hattfjelldal	1	4	kr 5 808 000	1	4	kr 5 808 000
1828 Nesna	1	16	kr 27 680 000	1	16	kr 27 680 000
1838 Gildeskål	1	7	kr 10 444 000	1	7	kr 10 444 000
1839 Beiarn	1	9	kr 12 393 000	1	9	kr 12 393 000
1840 Saltdal	1	0	kr 610 000	1	0	kr 611 000
1845 Sørfold	1	10	kr 13 490 000	1	10	kr 14 150 000
1851 Lødingen	1	11	kr 13 392 000	1	11	kr 13 392 000
1853 Evenes	1	5	kr 5 753 000	1	5	kr 5 753 000
1860 Vestvågøy	1	1	kr 1 298 000	1	1	kr 1 298 000
1871 Andøy	1	24	kr 47 890 000	1	24	kr 47 891 000
3032 Gjerdrum	1	24	kr 43 850 000	1	24	kr 43 850 000
3039 Flå	1	7	kr 10 099 000	1	7	kr 10 099 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
3042 Hemsedal	1	8	kr 12 662 000	1	8	kr 12 662 000
3043 Ål	1	57	kr 88 417 000	1	57	kr 88 417 000
3044 Hol	1	24	kr 35 774 000	1	24	kr 35 774 000
3051 Rollag	1	8	kr 11 016 000	1	8	kr 11 016 000
3052 Nore og Uvdal	1	8	kr 11 712 000	1	8	kr 12 320 000
3411 Ringsaker	1	26	kr 36 790 000	2	38	kr 55 831 000
3414 Nord-Odal	1	8	kr 14 083 000	1	8	kr 14 083 000
3417 Grue	1	8	kr 11 055 000	1	8	kr 11 055 000
3418 Åsnes	1	32	kr 59 302 000	1	32	kr 59 302 000
3423 Stor-Elvdal	1	0	kr 138 000	1	0	kr 138 000
3426 Tolga	1	10	kr 8 590 000	1	10	kr 8 590 000
3432 Lesja	1	24	kr 52 691 000	1	24	kr 49 314 000
3440 Øyer	1	42	kr 99 550 000	1	42	kr 71 007 000
3446 Gran	1	16	kr 21 398 000	1	16	kr 21 398 000
3449 Sør-Aurdal	1	5	kr 6 687 000	1	5	kr 6 687 000
3452 Vestre Slidre	1	24	kr 43 800 000	1	24	kr 43 800 000
3812 Siljan	1	8	kr 17 384 000	1	8	kr 17 384 000
3818 Tinn	1	8	kr 11 616 000	1	8	kr 11 616 000
3824 Tokke	1	0	kr 4 428 000	1	0	kr 4 428 000
4212 Vegårshei	1	14	kr 29 628 000	1	14	kr 29 628 000
4215 Lillesand	1	25	kr 37 300 000	1	25	kr 37 300 000
4218 Iveland	1	28	kr 29 400 000	1	28	kr 29 400 000
4219 Evje og Hornnes	1	11	kr 18 480 000	1	11	kr 18 480 000
4220 Bygland	1	7	kr 5 794 000	1	7	kr 5 794 000
4222 Bykle	1	22	kr 32 927 000	1	22	kr 32 927 000
4224 Åseral	1	23	kr 41 540 000	1	23	kr 41 540 000
4226 Hægebostad	1	10	kr 14 520 000	1	10	kr 14 520 000
4227 Kvinesdal	1	6	kr 8 490 000	1	6	kr 8 784 000
4228 Sirdal	1	5	kr 7 260 000	1	5	kr 7 260 000
4611 Etne	1	40	kr 78 976 000	1	40	kr 68 307 000
4612 Sveio	1	0	kr 13 673 000	1	0	kr 13 673 000
4620 Ulvik	1	21	kr 36 330 000	1	21	kr 36 330 000
4630 Osterøy	1	3	kr 4 991 000	1	3	kr 4 658 000
4633 Fedje	1	2	kr 341 000	0	0	kr -
4635 Gulen	1	4	kr 6 804 000	1	4	kr 6 804 000
4636 Solund	1	9	kr 13 068 000	1	9	kr 13 712 000
4641 Aurland	1	14	kr 22 928 000	1	14	kr 22 928 000
4645 Askvoll	1	8	kr 11 712 000	1	8	kr 11 712 000
4646 Fjaler	1	2	kr 4 732 000	1	2	kr 4 732 000
5020 Osen	1	0	kr 374 000	1	0	kr 374 000
5022 Rennebu	1	16	kr 27 363 000	1	16	kr 27 363 000
5029 Skaun	1	10	kr 13 770 000	1	10	kr 13 770 000
5031 Malvik	1	0	kr 1 678 000	1	0	kr 1 678 000

<i>Kommuner</i>	<i>Antall søknader</i>	<i>Antall plasser søkt</i>	<i>Totalt beløp søkt</i>	<i>Antall tilsagn</i>	<i>Antall plasser fått tilsagn</i>	<i>Totalt beløp tilsagn</i>
5045 Grong	1	0	kr 1 743 000	1	0	kr 1 743 000
5049 Flatanger	1	26	kr 46 137 000	1	26	kr 46 137 000
5402 Harstad	1	1	kr 1 509 000	1	1	kr 1 588 000
5411 Kvæfjord	1	10	kr 17 740 000	1	10	kr 17 740 000
5416 Bardu	1	5	kr 7 617 000	1	5	kr 8 109 000
5417 Salangen	1	4	kr 5 856 000	1	4	kr 6 160 000
5423 Karlsøy	1	7	kr 9 905 000	1	7	kr 9 905 000
5427 Skjervøy	1	0	kr 684 000	1	0	kr 684 000
5429 Kvænangen	1	0	kr 1 697 000	1	0	kr 1 697 000
5434 Måsøy	1	5	kr 7 320 000	1	5	kr 7 320 000
5438 Lebesby	1	6	kr 19 902 000	1	6	kr 13 227 000
5444 Sør-Varanger	1	3	kr 2 923 000	1	3	kr 2 923 000
1111 Sokndal	0	0	0	0	0	0
1114 Bjerkreim	0	0	0	0	0	0
1133 Hjelmeland	0	0	0	0	0	0
1511 Vanylven	0	0	0	0	0	0
1557 Gjemnes	0	0	0	0	0	0
1816 Vevelstad	0	0	0	0	0	0
1827 Dønna	0	0	0	0	0	0
1835 Træna	0	0	0	0	0	0
1856 Røst	0	0	0	0	0	0
1857 Værøy	0	0	0	0	0	0
1874 Moskenes	0	0	0	0	0	0
1875 Hamarøy	0	0	0	0	0	0
3012 Aremark	0	0	0	0	0	0
3013 Marker	0	0	0	0	0	0
3037 Hurdal	0	0	0	0	0	0
3038 Hole	0	0	0	0	0	0
3045 Sigdal	0	0	0	0	0	0
3050 Flesberg	0	0	0	0	0	0
3415 Sør-Odal	0	0	0	0	0	0
3416 Eidskog	0	0	0	0	0	0
3419 Våler i Innlandet	0	0	0	0	0	0
3422 Åmot	0	0	0	0	0	0
3431 Dovre	0	0	0	0	0	0
3434 Lom	0	0	0	0	0	0
3454 Vang	0	0	0	0	0	0
3814 Kragerø	0	0	0	2	0	kr 1 943 000
3815 Drangedal	0	0	0	0	0	0
3816 Nome	0	0	0	0	0	0
3823 Fyresdal	0	0	0	0	0	0
3825 Vinje	0	0	0	1	11	kr 14 281 000
4629 Modalen	0	0	0	0	0	0

Kommuner	Antall søknader	Antall plasser søkt	Totalt beløp søkt	Antall tilsagn	Antall plasser fått tilsagn	Totalt beløp tilsagn
4632 Austrheim	0	0	0	0	0	0
4638 Høyanger	0	0	0	0	0	0
5033 Tydal	0	0	0	0	0	0
5034 Meråker	0	0	0	0	0	0
5052 Leka	0	0	0	0	0	0
5061 Rindal	0	0	0	0	0	0
5404 Vardø	0	0	0	0	0	0
5414 Gratangen	0	0	0	0	0	0
5415 Lavangen	0	0	0	0	0	0
5419 Sørreisa	0	0	0	0	0	0
5432 Loppa	0	0	0	0	0	0
5433 Hasvik	0	0	0	0	0	0
5435 Nordkapp	0	0	0	0	0	0
5436 Porsanger	0	0	0	0	0	0
5439 Gamvik	0	0	0	0	0	0
5440 Berlevåg	0	0	0	0	0	0
5442 Nesseby	0	0	0	0	0	0
5443 Båtsfjord	0	0	0	0	0	0

Alle beløp i tabellen er per. 27. juni 2021.

SPØRSMÅL NR. 2579

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 1. juli 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

I Granavolden-plattformen lover regjeringen at den vil innføre et fritidskort for alle barn fra 6 til fylte 18 år.

Hvor mye mer vil det koste å gjøre dagens prøveprosjekt med nasjonal fritidskortordning tilgjengelig for alle barn fra 6 til fylte 18 år, ikke bare noen få utvalgte kommuner, og videre, hvor store vil utviklingskostnadene (alle kostnader som ikke går direkte til barna og familiene) av dette tiltaket til slutt være?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har ønsket å innføre et fritidskort for alle barn, og har i 2021 bevilget 120 millioner kroner til et prøveprosjekt. Gjennom ordningen får forsøkskommunene tildelt 800–1000 kroner per barn per halvår, i

tillegg til støtte til administrasjon og utvikling. I 2020 ble det bevilget 60 millioner kroner, men bare 45 millioner kroner ble lyst ut. De resterende midlene er lagt til drifts-utgiftsposten i Bufdir, og går til folgeevaluering, utredning og videre arbeid med tekniske løsninger. I 2021 er beløpet økt til 35 millioner kroner. Etter utvidelsen høst 2021 vil ordningen treffe 92.0000 barn i 24 kommuner/ bydeler. Det bor i dag litt over 750.000 barn i alderen 6 til 18 år i hele landet.

Svar:

Regjeringens mål er at alle barn i Norge fra 6 til fylte 18 år skal kunne få et fritidskort som kan benyttes til å dekke deltakeravgifter til faste, organiserte fritidsaktiviteter.

Målet med fritidskortet er at flere barn og unge skal få muligheten til å delta i fritidsaktiviteter.

I 2019 ble det satt i gang et prøveprosjekt med nasjonal fritidskortordning, og til høsten vil totalt 24 kommuner prøve ut fritidskortet. I prøveprosjektet mottar barna i målgruppen inntil 1000 kroner per halvår. Kommunene oppfordres også til å stille med en lokal finansieringsandel. I tillegg kan kommunene som deltar i utprøvingen søke om støtte til administrasjon og utvikling av ordningen. Parallelt med prøveprosjektet arbeider Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) med å utrede og utvikle en teknisk løsning for tildeling av fritidskortmidlene som kommunene skal kunne benytte.

I 2021 er det satt av totalt 180 mill. kroner til arbeidet med fritidskortet. Av dette er 35 mill. kroner satt av til utvikling av teknisk løsning for fritidskortet, følgeevaluering, utredning, tilskuddsforvaltning og oppfølging av kommunene i Bufdir.

Jeg vil påpeke at vi foreløpig kun har et prøveprosjekt med nasjonal fritidskortordning. Formålet er å finne ut hvordan en fritidskortordning kan innrettes på en treffsikker og effektiv måte, slik at flere barn deltar i frit-

idsaktiviteter. Prøveprosjektet vil bli evaluert gjennom prosjektperioden. Følgeevalueringen av prøveprosjektet skal blant annet se på måloppnåelsen i kommunene som deltar, hva som hindrer barn fra å delta på fritidsaktiviteter, implementeringen og kostnadene ved ordningen i kommunene, på finansieringen av ordningen og Bufdirs oppfølging av kommunene. Når man går fra et prøveprosjekt til en nasjonal ordning, må det vurderes hvordan den nasjonale ordningen skal innrettes. Dette innebærer at vi foreløpig ikke vet hvor mye mer en nasjonal ordning vil koste.

Om vi tar utgangspunkt i at det bor det om lag 750 000 barn i alderen 6-17 år i Norge og at det statlige fritidskortbeløpet skal være på 1000 kroner per barn per halvår, vil dette dekke kostnader til fritidsaktiviteter for totalt 1,5 mrd. kroner. I tillegg vil det kunne være utgifter knyttet til å forvalte ordningen, til utvikling av teknisk løsning og til økonomisk støtte til administrasjon og utvikling i kommunene. Vi vil kunne si mer om størrelsen på disse utgiftene og utgiftene til fritidskortordningen totalt når innretning for den nasjonale ordningen er valgt.

SPØRSMÅL NR. 2580

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren ta initiativ til en nasjonal gransking av alle overdosedødsfall som skjedde i 2020?

BEGRUNNELSE:

I løpet av 2020 ble det registrert 324 overdosedødsfall i Norge, mot 275 i 2019, ifølge tall fra Folkehelseinstituttets dødsårsaksregister. Ikke siden 2001 har så mange dødd av overdose i Norge. Noe av det som antydes er at sterkere heroin kan være årsakene til at så mange døde, pandemiestriksjoner kan være en annen sentral årsak til økningen. Det er kjent at ruspasienter i pågående behandling ble skrevet ut, og at mange kommuner i 2020 innførte omfattende restriksjoner og nedstengninger som følge av koronasituasjonen. Dette kan ha rammet personer som er i risiko for narkotikautløste dødsfall. Nå tar både Actis og Fagrådet for rusfeltet til orde for en nasjonal gransking av overdosedødsfallene i 2020, for å kartlegge de bakenforliggende årsakene til denne plutselige øknin-

gen og slik at man kan lære for å tilpasse, justere og eventuelt innføre nye tiltak. Spørsmålsstiller mener det er svært viktig å undersøke om restriksjonene og nedstengningene i koronapandemien kan ha en medvirkende årsak til de høye overdosedødsfallene slik at vi kan lære til en fremtidig liknende helsekrise, men også til det løpende arbeidet med å forhindre overdose og dødsfall.

Svar:

Regjeringen har styrket innsatsen mot overdoser og gitt en sterk anbefaling om å opprettholde lavterskeltilbud til rusavhengige under pandemien. Likevel har det vært en økning i antallet overdosedødsfall i 2020. Det er naturlig at antallet narkotikautløste dødsfall varierer fra år til år, men i fjor var antallet høyere enn på mange år. Folkehelseinstituttet peker på at smitteverntiltak og uvanlig sterk heroin kan være blant forklaringene.

I perioden fra 2010 til 2020 har antall dødsfall variert rundt et gjennomsnitt på 271 dødsfall per år med en rate

på 5,2 per 100.000. I 2020 var det 324 overdosedødsfall ifølge dødsårsaksregisterets tall.

De høye tallene er noe overraskende siden antallet dødsfall i perioden mars til mai 2020, som ble publisert i september, ikke skilte seg ut fra samme periode i de foregående årene. Det er månedene juni, juli og august som skiller seg ut med et vesentlig høyere antall overdoser i 2020 sammenlignet med tidligere år.

Det er en endring i hvilke stoffer folk dør av. I 2006 skyldtes nærmere halvparten av overdosedødsfallene i Norge heroin. I 2020 skyldtes flertallet av overdosedødsfallene andre opioider, blant annet sterke smertestillende medisiner som oksykodon. Vi vet ikke om stoffene som forårsaket dødsfallene var kjøpt illegalt eller om de var forskrevet av lege, for eksempel metadon og buprenorfin i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) eller smertestillende medikamenter.

Regjeringen har lagt frem en Nasjonal overdosestrategi 2019-2022 som skal forsterke innsatsen mot overdosedødsfall. Det er lagt frem en tiltakspakke for å forebygge overdose-dødsfall etter utskrivning fra behandling, men som også omfatter løslatte fra fengsel. En person som har overlevd en overdose, bør aldri etterlates alene, men følges opp av helsetjenesten. Derfor publiseres pakkeforløp etter ikke-dødelig overdose etter sommeren.

Det er utarbeidet anbefalinger om LAR under covid-19-epidemien som en del av arbeidet med Helsedirektoratets veileder Koronavirus – beslutninger og anbefalinger. Det har vært et klart signal til helseforetakene om å ikke skrive ut pasienter fra rusbehandling av kapasitetshensyn. Det har vært særlig fokus på – og en sterk anbefaling – om å opprettholde lavterskeltilbudene i kommunene under koronapandemien.

Fra mars 2020 igangsatte Helsedirektoratet regelmessig kartlegging av tjenester til personer med rusproblematikk for å følge med om kommunene opprettholdt tjenestetilbud til brukerne. Her er også overdosesituasjonen tema. Den kommunale kartleggingen gjøres nå om til et mer systematisk varslingsystem for overdoseproblematikk, som raskt skal kunne fange opp tendenser i overdosesituasjonen for at kommunene kan iverksette tiltak.

Helsedirektoratet har også etablert e-postadressen Rusalarm@helsedir.no, der alle som blir kjent med særlige risiko – for eksempel forekomst av høypotente rusmidler e.l. – kan varsle. Det er bevilget særlige midler – 165 mill. kroner – for at kommunene kan legge til rette for å ivareta de mest utsatt gruppene under pandemien. Det er likevel slik at den sosiale nedstengningen kan ha hatt betydning, for eksempel med tanke på tilgang til overdoseforebyggende tiltak. Det har også vært etablert en chatgruppe på kommunetorget.no der man kan utveksler erfaring og kunnskap om lavterskeltiltak.

For å kunne iverksette flere målrettede tiltak – særlig overfor grupper som ikke assosieres med de som tradisjonelt har hatt høy risiko for overdose – er det nødvendig å

ha mer kunnskap. Dette arbeider vi med. Helsedirektoratet ga i 2019 et oppdrag til FHI om kunnskapsinnhenting – Narkotikautløste dødsfall i Norge – med sikte på å gi mer kunnskap om menneskene som dør av overdoser. FHI er nå i ferd med å ferdigstille sin rapport.

Et tilstøtende oppdrag til FHI er knyttet til særlige utsatte brukeres holdning og adferd knyttet til inntak av narkotika – Ambivalensprosjektet. Arbeidet avsluttes 2022. Departementet følger også nøye med på utviklingen av utskrivning av reseptbelagte medisiner. FHI har i oppdrag å gjennomføre analyser av data fra Reseptregisteret der de blant annet vil se på vedvarende bruk av opioider på hvit resept og utviklingen i doser over tid blant pasientene. FHI skal levere en rapport om dette til departementet om kort tid.

Vi ønsker også mer kunnskap om hvilke helseplager og diagnoser pasienter som bruker opioider har. Dette krever koblinger av data fra Reseptregister og andre sentrale helseregistre, og tar derfor noe tid. FHI vil levere en rapport om dette innen 31. juli 2022.

Helsedirektoratet har arbeidet med ny veileder for vanedannende legemidler, herunder opioider. Veilederen vil særlig legge vekt på forebygging av problematisk bruk og avhengighet, få fram alternativer til opioider og vektlegge samarbeid mellom fastlege og spesialisthelsetjenesten. Veilederen forventes publisert over sommeren.

Vi forventer at alle disse arbeidene vil gi oss ny og viktig kunnskap. Dette vil ha betydning for det videre overdoseforebyggende arbeidet, enten det skal foregå innenfor det ordinære arbeidet innen rusfeltet eller i en ny eller videreført overdosestrategi etter 2022.

Flere av organisasjonene innen rusfeltet har tatt kontakt med meg etter at de nye tallene ble lagt frem. Jeg ønsker å ha dialog med organisasjonene fremover for å få innspill til hvordan arbeidet med å redusere overdosedødsfallene kan styrkes.

SPØRSMÅL NR. 2581**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 2. juli 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem en liste over alle EU/EØS direktiver, forordninger eller pålegg fra ESA, som står på trap-pene og som kan utfordre Norges selvråderett?

BEGRUNNELSE:

De senere år har Norges selvråderett vært gjenstand for de-batt en rekke ganger som følge av eksempelvis EU-direkti-ver som Norge må tilslutte seg som en del av EØS-avtalen. Både EUs finansdirektiv, ACER-avtalen, og EUs fjerne jern-banepakke er eksempler på dette. Prosedyreforordningen er ett eksempel på noe som regjeringen sannsynligvis har utsatt å gjøre noe med, trolig på grunn av det kompliserte forholdet mellom EUs krav til tilslutning og norsk suve-renitet. Men undertegnede representant ønsker altså en komplett liste over saker som ligger i «pipeline» som er av den karakter at suverenitet eller selvråderett kan bli et rel-evant spørsmål.

Svar:

Jeg er uenig i premisset om at rettsakter som innlemmes i EØS-avtalen er av en slik art at de utfordrer Norges selvråderett. Innlemmelse av rettsakter i EØS-avtalen er traktatendringer og følger i utgangspunktet de samme regler som traktatinnngåelse ellers. Det betyr at rettsak-ter som nødvendiggjør ny lov, bevilgningsvedtak eller som er av særlig stor viktighet, krever Stortingets sam-tykke etter Grunnloven § 26, annet ledd. I saker som in-nebærer avståelse av konstitusjonell kompetanse (myn-dighetsoverføring som er mer enn lite inngripende), vil Stortinget bli anmodet om å samtykke med ¾ flertall, jf. Grunnloven § 115. Dersom Stortinget skulle finne at inn-lemmelse av en rettsakt ville utfordre Norges selvråderett, så er det Stortinget selv som suverent beslutter om det skal gis samtykke eller ikke til innlemmelse av en rettsakt av den karakter som er omtalt ovenfor.

Der Stortingets samtykke er nødvendig, tar Norge forbehold om slikt samtykke når EØS-komiteen treffer beslutning om innlemmelse av regelverk i EØS-avtalen (omtalt som konstitusjonelt forbehold, i medhold av EØS-avtalens art. 103). Stortinget får da saken til vurdering og gis anledning til å samtykke til innlemmelsen. I noen tilfeller bes Stortinget om å forhåndssamtykke til innlemmelse av regelverk.

Per 30. juni 2021 er det 12 beslutninger om innlem-melse som vil kreve Stortingets samtykke. Disse vil bli oversendt Stortinget på vanlig måte.

1. EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)
2. EØS-komiteens beslutning nr. 165/2019 av 14. juni 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)
3. EØS-komiteens beslutning nr. 63/2020 av 30. april 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjene-ster)
4. EØS-komiteens beslutning nr. 67/2020 av 30. april 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjene-ster)
5. EØS-komiteens beslutning nr. 81/2020 av 12. juni 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjene-ster)
6. EØS-komiteens beslutning nr. 113/2020 av 14. juli 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXII (Selskaps-rett)
7. EØS-komiteens beslutning nr. 50/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)
8. EØS-komiteens beslutning nr. 53/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)
9. EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)
10. EØS-komiteens beslutning nr. 171/2021 av 11. juni 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)
11. EØS-komiteens beslutning nr. 69/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forb-rukervern)
12. EØS-komiteens beslutning nr. 70/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forb-rukervern)

SPØRSMÅL NR. 2582**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Solveig Schytz****Besvart 2. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Vil statsråden gå gjennom regelverket for støtte slik at man sikrer at anlegg for vask av fritidsbåter kan søke støtte fra Miljødirektoratet?

BEGRUNNELSE:

Bunnstoff fra båter er en stor kilde til forurensing ned mikroplast i havet, det er derfor viktig at vi får fram gode alternativer til dagens løsninger. Venstre har gjennom forhandlinger i Stortinget sikret midler til pilotprosjekt for vaskemaskiner for fritidsbåter, som alternativ til bruk av miljøskadelig bunnstoff. Vollen Marina i Asker har bygd opp et slik anlegg basert på denne støtteordningen. De må nå fornye anlegget, men får ikke søkt statlig støtte via Miljødirektoratet til dette.

Svar:

Marin forsøpling og utslepp av mikroplast er globale miljøproblem og prioriterte satsingsområda for regjeringa. Utslepp av mikroplast frå botnstoff er ei av dei kjeldene som er trukke fram i Miljødirektoratet si tiltaksvurdering mot mikroplast. Miljødirektoratet er i tillegg i gang med å skaffe meir kunnskap om forureining frå småbåthamner, for å kunne vurdere eventuell regulering for å redusera utsleppa av mikroplast frå desse.

Tilskotsordninga mot marin forsøpling er ein viktig del av regjeringa si satsing mot marin forsøpling. Ordninga skal bidra til gjennomføring av oppryddingstiltak og førebyggjande tiltak for å redusera marin forsøpling i Noreg. Stor merksemd skal rettast mot strandsona og rydding av marint avfall på sjøbotnen, og det brukas årleg om lag 70 millionar kroner under tilskotsordninga.

Eit pilotanlegg for miljøvennleg båtvask har tidlegare fått tilskot gjennom ordninga. Pilotanlegget vart støtta for å få erfaring med vask av båtar for å redusera utsleppa av mikroplast.

Slike anlegg kan framleis søke på tilskotsordninga, men det er samstundes avgrensa kor store tilskot det er mogleg å gje innafor dagens økonomiske ramar for tilskotsordninga. Tilskot til investeringar i kommersielle anlegg kan òg vera konkurransevridande og kan komma i strid med statsstøtteregelverket. Tilskotsordninga er òg utforma slik at Miljødirektoratet må vurdere dei ulike søknadane som kjem opp mot kvarandre, og gje støtte til dei søknadane som samla bidrar best til å nå måla med ordninga.

Internasjonalt arbeider regjeringa systematisk for ein ny global avtale mot plastforsøpling og plastforureining. Seinare i sommar vil vi leggje frem ein heilskapleg plaststrategi som tar for seg globale, regionale og nasjonale tiltak i plastens livsløp.

SPØRSMÅL NR. 2583**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 2. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Jeg viser til svar på spørsmål 2353. Statsråden henviser til rapport som er til behandling i departementet.

Når kan Vefsnvassdraget forvente svar på sin søknad, og når vil rapporten være ferdigbehandlet i departementet og klar for videre behandling, hvor?

BEGRUNNELSE:

I svaret henvises det til at departementet har sett behov for et oppdatert oversyn over tilstanden på laksetrappene i norske vassdrag og at miljødirektoratet skulle gjøre en vurdering av eksisterende laksetrappene.

Dette fordi man skal gjøre gode prioriteringer. Det vises til rapporten, der fem laksetrappene i regionen er prioriterte, uten at det vises til hvor og når de er prioriterte.

Heller vet man ikke når rapporten er ferdigbehandlet, eller hva resultatet vil vise.

Det er uheldig for det igangsatte arbeidet, og behandlede planer, at videre restaurering nå blir satt på vent. Man trodde merknaden i Statsbudsjettet hadde reelle føringer på veien videre. Med en stans nå, uten at man vet veien videre, vil både arbeid og planlegging stoppe opp, og ingen vet altså når man kan planlegge videre.

Vefsnlaks sitt arbeid med restaurering startet opp i 2017 da en svært omfattende totalplan for restaurering av de 15 trappene i regionen ble utarbeidet og vedtatt. De første bevilgninger til prosjektet kom i 2018, og etter behandling av Statsbudsjettet for 2020, har de hatt forventning om at den da vedtatte merknad fra regjeringspartiene gav de en forutsigbarhet til å arbeide videre med prosjektet – som totalt er beregnet å koste i overkant av 58 mill.kr.

Vefsnlaks har, naturlig nok, tolket merknaden som en garanti for at vassdragene ville prioriteres for bevilgninger inntil prosjektet var ferdigstilt (2023/2024), og har derfor ikke iverksatt noen særskilt aktivitet for å frem argumentere videre statlig finansiering. Vefsnlaks har også fått den klare forståelse av at dette var komiteens intensjon, når de formulerte «fullføring av neste steg».

Svar:

Vefсна er eit nasjonalt laksevassdrag. Det er brukt store ressursar til å nedkjempe *Gyrodactylus salaris* og til ny fisketrapp i Laksforsen. Vassdraget er under reetablering og ei vurdering av eksisterande trapper og eventuell istandsetting av disse er ein naturleg del av dette arbeidet.

Utanom enkelte særskilte løyve har staten bidratt til finansiering av bygging og restaurering av fisketrapper gjennom tilskot frå statens fiskefond. Inntektene til fondet kjem frå fiskeravgift på fiske etter anadrom laksefisk, og det årlege budsjettet er på ca. 17-18 mill. kroner.

Tilskotsmidlane skal dekke eit breitt spekter av tiltak og føremål, og i seinare år har det vært satt av ca. 1,5 mill. kroner årleg til fisketrapper. Vefsnlaks har fått avslag på sin søknad til Miljødirektoratet, då behovet var langt større enn tilgjengelege midlar i fondet.

Presis og oppdatert informasjon om fisketrapper vil være eit viktig bidrag til god forvaltning av våre fiskestammer og spesielt anadrome laksefisk. Målet med rapporten om tilstand og restaureringsbehov i fisketrapper har vært å samanfatte eit oppdatert kunnskapsgrunnlag som skildrar trappene si tilstand/funksjonalitet og behov for vedlikehald, samt å få ei oversikt over estimerte kostnader knytt saman med å sette trappene i stand. Det har vidare vært eit mål å få på plass ei prioriteringsliste over dei trappene som blir vurdert som viktigast å få oppgradert på kort sikt.

Gjennomgangen av tilstand og behovet for vedlikehald av eksisterande trapper har gjort det tydeleg at det er

eit stort behov for utbetringar og ombygging av eksisterande trapper. Dagens ordning for tilskott har ei svært avgrensa økonomisk ramme og vi ser at dette arbeidet vil krevje ein monaleg innsats. Kostnadsanslaga for dei prioriterte trappene kan tilseie at dette er eit arbeid som naudsyntvis må strekke seg over fleire år.

Behandlinga av rapporten vil prioriterast av Klima- og miljødepartementet (KLD), og den resterande restaureringa av laksetrappene er eit nasjonalt viktig arbeid som vil krevje langsiktig planlegging og stegvis iverksetting. Dette vil være eit kontinuerlig arbeid som vil strekke seg over fleire år. I arbeidet med dette vil KLD bl.a. vurdere forslag til korleis restaureringa av dei 55 prioriterte trappene kan finansierast. Fleire av dei prioriterte fiskepassasjane ligg i regulerte vassdrag. Miljødirektoratet vil gjere ein gjennomgang av disse med omsyn til om konsesjonsvilkåra tilseier at trappene er regulanten si eigedom og/eller om vedlikehald og ombygging kan påleggast med heimel i konsesjonsvilkåra. Når rapporten er ferdig behandla i KLD vil vidare tiltak og eventuelle tilskott vurderast i lys av tilgjengelege midler, og i samråd med underliggende forvaltningsorgan.

SPØRSMÅL NR. 2584**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er i tråd med visjonen om pasientens helsetjeneste å bruke en dårligere medisin bare fordi den var litt billigere enn konkurrenten og dermed risikere at pasienten ikke blir frisk?

BEGRUNNELSE:

Norge kjøper en stor del av legemidlene våre inn gjennom anbud som er rangert kun på pris. Det betyr at legemidler kan vinne anbud med små prisdifferensjer samtidig som det kan være svært store kvalitetsforskjeller. Når man ikke vurderer effekt ser man heller ikke på om pasienten blir frisk raskere, har færre bivirkninger eller holder sykdommen bedre i sjakk. Det er dermed ikke gitt at det lønner seg for samfunnet å kjøpe legemidler på denne måten. Spørsmålsstiller mener kvalitet burde vært lagt inn som en faktor sånn at man har rom til å vurdere om det er bedre for pasienten og samfunnet å bruke et annet legemiddel.

Svar:

Sykehusinnkjøp HF, som er eid av de regionale helseforetakene, gjennomfører anskaffelser av h-reseptlegemidler (legemidler som er helseforetaksfinansierte og utleveres i apotek) og legemidler som brukes i sykehus. Anskaffelsene gjennomføres på vegne av de regionale helseforetakene som har finansieringsansvaret og er regulert av anskaffelsesregelverket. Hvilke tildelingskriterier som kan benyttes i anbud er regulert i anskaffelsesforskriften. En offentlig oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av objektive tildelingskriterier. Departementet har innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene og Sykehusinnkjøp HF, om anskaffelser knyttet til legemidler. På bakgrunn av legemiddelkontraktens verdi er det i hovedsak anskaffelsesforskriften del I og III som regulerer legemiddelanskaffelsene. I henhold til anskaffelsesforskriften § 18-1 (del III) skal en offentlig oppdragsgiver velge tilbud på grunnlag av a) «den laveste prisen», b) «den laveste kostnaden» eller c) «det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet». I anskaffelsesforskriften § 7-9 (del I) fremgår det at også «miljø» kan benyttes som tildelingskriterium.

Sykehusinnkjøp HF opplyser at de anvender alle nevnte tildelingskriterier i forskjellige anskaffelser, avhengig av konkurransesituasjon og relevante hensyn. Vurderingen av hvilke legemidler som er faglig likeverdi-

ge, og dermed kan sammenlignes med hverandre, gjøres av spesialistgrupper. En spesialistgruppe består blant annet av spesialister innenfor det gjeldende fagfeltet. Disse er oppnevnt av de regionale helseforetakene og er sentral ved planlegging og gjennomføring av den enkelte legemiddelanskaffelse. Sykehusinnkjøp HF opplyser at det i vurderingen av om legemidler er faglig likeverdige, vektlegges særlig effekt- og bivirkningsprofil, samt andre hensyn som kan være relevante i klinisk praksis.

Når legemidler anses som faglig likeverdige, bør behandlende lege vurdere det høyest prioriterte (rimeligste) legemiddel for pasienten. Dersom det er individuelle hensyn hos den enkelte pasient (komorbiditet, kontraindikasjoner) som tilsier at pasienten ikke kan eller bør benytte det rimeligste legemidlet, eller pasienten ikke har tilstrekkelig effekt og/eller har bivirkninger ved behandling med det rimeligste legemidlet, kan andre mer kostbare legemidler benyttes. Anbud er dermed ikke til hinder for at behandlende lege forskriver et lavere prioritert (dyrere) legemiddel dersom det er medisinsk grunn til å fravike rangeringen.

Jeg vil dessuten vise til at dersom flere pasienter bruker rimeligste legemiddel, så frigjøres midler til mer og annen pasientbehandling - eksempelvis pasienter som har medisinsk behov for andre dyre legemidler.

Sykehusinnkjøp HF opplyser at dersom spesialistene anser at det er forskjeller mellom legemidlers effekt og/eller bivirkningsprofil, blir legemidlene ikke ansett som faglig likeverdige og de blir dermed ikke sammenlignet med hverandre på bakgrunn av pris. Det enkelte legemiddelet vil da anskaffes hver for seg.

Avslutningsvis viser jeg til at for anskaffelsene som omhandler det meste av legemiddelvolumet, anslagsvis 85 pst. av legemiddelbruken som finansieres av de regionale helseforetakene, er pris og kvalitet (for eksempel brukervennlighet, blandbarhet, forsyningsikkerhet o.l., samt miljø for enkelte anskaffelser) benyttet som tildelingskriterier.

SPØRSMÅL NR. 2585

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mye har helseforetakene budsjettert med å bruke på investeringer i ny velferdsteknologi i år, og har regjeringen planer om øke investeringene til ny velferdsteknologi på sykehusene?

BEGRUNNELSE:

I fremtiden vil det bli mange flere eldre som lever lenger, og som i varierende grad vil ha behov for pleie, omsorg og bistand. Velferdsteknologi kan bidra til å gjøre hverdagen enklere, tryggere og friere og gi flere pasienter mulighet til å få hjelp i sitt eget hjem.

Svar:

I Meld. St. 7 (2019 – 2020) Nasjonal helse- og sykehusplan 2020 – 2023 har regjeringen satt en klar retning for utviklingen av spesialisthelsetjenesten og samarbeidet med kommunal helse- og omsorgstjeneste. I meldingen er det sagt at pasientene i større grad skal møte spesialisthelsetjenesten hjemme hos seg selv. Bruk av digital hjemmeoppfølging og nettbasert behandling kan bidra til bedre tilpasset oppfølging, økt mestring og bedre bruk av ressurser i helse- og omsorgstjenesten. For Eldres mulighet til å bli boende hjemme, vil kommunenes kompetanse og investeringer i velferdsteknologi være særlig viktig.

Jeg har fulgt opp føringene i Nasjonal helse- og sykehusplan med krav i foretaksmøter og oppdragsdokument til de regionale helseforetakene. I protokollen fra foretaksmøtet 14. januar 2020 stilte jeg følgende krav til de regionale helseforetakene:

“Foretaksmøtet ba om at de regionale helseforetakene stiller krav til helseforetakene om i sin neste utviklingsplan å: (...) fastsette konkrete mål for flytting av tjenester hjem til pasientene ved hjelp av teknologi.”

I revidert oppdragsdokument for 2020 ga jeg videre følgende oppdrag til de regionale helseforetakene:

“De regionale helseforetakene skal påse at helseforetakene gjennomfører tiltak som har dokumentert effekt på kapasitetsutnyttelse og unødvendig venting innen poliklinisk behandling. Det legges til grunn at disse tiltakene gjennomføres for all poliklinisk behandling, med mindre særskilte forhold tilsier noe annet. Det tas et generelt forbehold om at beredskapsarbeidet kan forsinke eller forstyrre gjennomføringen av tiltakene. Tiltakene skal bl.a. inkludere:

- Innføring og bruk av digitale skjemaer og verktøy for å innhente nødvendig informasjon fra pasientene før oppmøte til time.

- Ta i bruk video- og telefonkonsultasjoner med sikte på å opprettholde omfanget av slike konsultasjoner etter hvert som aktiviteten normaliseres.

- Fastsettelse av måltall på det enkelte helseforetak for bruk av digitale skjemaer, video- og telefonkonsultasjon og digital hjemmeoppfølging.”

I oppdragsdokumentene for 2021 satt jeg et mål om at andelen polikliniske konsultasjoner som gjennomføres over video og telefon skal være over 15 pst. I samme dokument ga jeg også dette oppdraget: “De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Nord RHF, utarbeide forslag til definisjoner og mulige nasjonale måltall for digital hjemmeoppfølging samt redegjøre for arbeidet med tilrettelegging for digital hjemmeoppfølging. Helsedirektoratet skal involveres i arbeidet. En rapport om arbeidet skal leveres innen 15. oktober 2021.”

Jeg har også gitt Helsedirektoratet, i samarbeid med Direktoratet for e-helse, Statens legemiddelverk, Norsk helsenett og Folkehelseinstituttet, i oppdrag å sørge for at de nasjonale virkemidlene ikke er til hinder for ønsket utvikling hvor pasienter i større grad kan møte spesialisthelsetjenesten hjemme ved hjelp av teknologi.

Regjeringen har således klare ambisjoner for digital hjemmeoppfølging og nettbasert behandling i sykehusene. De regionale og lokale utviklingsplanene vitner også om at dette er en utviklingsretning som foretakene har tatt innover seg. Det er iverksatt og pågår en rekke tiltak både i nasjonal, regional og lokal regi for at pasientene i større grad skal kunne møte spesialisthelsetjenesten hjemme. Departementet har ikke oversikt over helseforetakenes budsjetter knyttet til denne utviklingen.

I sum viser de regionale helseforetakenes økonomiske langtidspaner omfattende investeringer i IKT i årene framover. For 2021 er det budsjettert med IKT-investeringer på om lag 3 mrd. kroner og i perioden 2021–2024 er det i sum planlagt IKT-investeringer for om lag 11 mrd. kroner. Det foreligger imidlertid ingen entydige og harmoniserte definisjoner av begrepet velferdsteknologi, og det har derfor ikke latt seg gjøre å presentere en oversikt over helseforetakenes konkrete investeringsplaner knyttet til dette.

SPØRSMÅL NR. 2586**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Med hvilke tiltak følger helseministeren opp de rekordhøye overdosedødsfallene for 2020, slik at tallene reduseres for inneværende og kommende år, og er han trygg på at dersom det mot formodning skulle bli nødvendig å iverksette nye tiltak i forbindelse med koronaviruset, så vil man denne gangen klare å skjerme tilbudene til personer med rusavhengighet?

BEGRUNNELSE:

I det året opptrappingsplanen for rusfeltet ble fullført, opplever vi samtidig rekordhøye tall for narkotikautløste dødsfall i Norge – 324. I denne perioden har landet også vært inne i en alvorlig pandemi, som har påvirket helse- og oppfølgingstilbudet som gis til rusavhengige.

Svar:

Regjeringen har styrket innsatsen mot overdoser og gitt en sterk anbefaling om å opprettholde lavterskeltilbud til rusavhengige under pandemien. Likevel har det vært en økning i antallet overdosedødsfall i 2020. Det er naturlig at antallet narkotikautløste dødsfall varierer fra år til år, men i fjor var antallet høyere enn på mange år. Folkehelseinstituttet peker på at smitteverntiltak og uvanlig sterk heroin kan være blant forklaringene

I perioden fra 2010 til 2020 har antall dødsfall variert rundt et gjennomsnitt på 271 dødsfall per år med en rate på 5,2 per 100.000. I 2020 var det 324 overdosedødsfall ifølge dødsårsaksregisterets tall.

De høye tallene er noe overraskende siden antallet dødsfall i perioden mars til mai 2020, som ble publisert i september, ikke skilte seg ut fra samme periode i de foregående årene. Det er månedene juni, juli og august som skiller seg ut med et vesentlig høyere antall overdoser i 2020 sammenlignet med tidligere år.

Det er en endring i hvilke stoffer folk dør av. I 2006 skyldtes nærmere halvparten av overdosedødsfallene i Norge heroin. I 2020 skyldtes flertallet av overdosedødsfallene andre opioider, blant annet sterke smertestillende medisiner som oksykodon. Vi vet ikke om stoffene som forårsaket dødsfallene var kjøpt illegalt eller om de var forskrevet av lege, for eksempel metadon og buprenorfin i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) eller smertestillende medikamenter.

Regjeringen har lagt frem en Nasjonal overdosestrategi 2019-2022 som skal forsterke innsatsen mot over-

dosedødsfall. Det er lagt frem en tiltakspakke for å forebygge overdose-dødsfall etter utskrivning fra behandling, men som også omfatter løslatte fra fengsel. En person som har overlevd en overdose, bør aldri etterlates alene, men følges opp av helsetjenesten. Derfor publiseres pakkeforløp etter ikke-dødelig overdose etter sommeren.

Det er utarbeidet anbefalinger om LAR under covid-19-epidemien som en del av arbeidet med Helsedirektoratets veileder Koronavirus – beslutninger og anbefalinger. Det har vært et klart signal til helseforetakene om å ikke skrive ut pasienter fra rusbehandling av kapasitetshensyn. Det har vært særlig fokus på – og en sterk anbefaling – om å opprettholde lavterskeltilbudene i kommunene under koronapandemien.

Fra mars 2020 igangsatte Helsedirektoratet regelmessig kartlegging av tjenester til personer med rusproblematikk for å følge med om kommunene opprettholdt tjenestetilbud til brukerne. Her er også overdosesituasjonen tema. Den kommunale kartleggingen gjøres nå om til et mer systematisk varslingssystem for overdoseproblematikk som raskt skal kunne fange opp tendenser i overdose-situasjonen for at kommunene kan iverksette tiltak.

Helsedirektoratet har også etablert e-postadressen Rusalarm@helsedir.no der alle som blir kjent med særlige risiko – for eksempel forekomst av høypotente rusmidler e.l. – kan varsle.

Det er bevilget særlige midler – 165 mill. kroner – for at kommunene kan legge til rette for å ivareta de mest utsatt gruppene under pandemien. Det er likevel slik at den sosiale nedstengningen kan ha hatt betydning, for eksempel med tanke på tilgang til overdoseforebyggende tiltak. Det har også vært etablert en chatgruppe på kommunetorget.no der det utveksles erfaring og kunnskap om lavterskeltiltak fra hele landet.

For å kunne iverksette flere målrettede tiltak – særlig overfor grupper som ikke assosieres med de som tradisjonelt har hatt høy risiko for overdose – er det nødvendig å ha mer kunnskap. Dette arbeider vi med. Helsedirektoratet ga i 2019 et oppdrag til FHI om kunnskapsinnhenting – Narkotikautløste dødsfall i Norge – med sikte på å gi mer kunnskap om menneskene som dør av overdoser. FHI er nå i ferd med å ferdigstille sin rapport.

Et tilstøtende oppdrag til FHI er knyttet til særlige utsatte brukeres holdning og adferd knyttet til inntak av narkotika – Ambivalensprosjektet. Arbeidet avsluttes 2022. Departementet følger også nøye med på utviklingen av utskrivning av reseptbelagte medisiner. FHI har i oppdrag å gjennomføre analyser av data fra Reseptregisteret

der de blant annet vil se på vedvarende bruk av opioider på hvit resept og utviklingen i doser over tid blant pasientene. FHI skal levere en rapport om dette til departementet om kort tid.

Vi ønsker også mer kunnskap om hvilke helseplager og diagnoser pasienter som bruker opioider har. Dette krever koblinger av data fra Reseptregister og andre sentrale helseregistre, og tar derfor noe tid. FHI vil levere en rapport om dette innen 31. juli 2022.

Helsedirektoratet har arbeidet med ny veileder for vanedannende legemidler, herunder opioider. Veilederen vil særlig legge vekt på forebygging av problematisk bruk og avhengighet, få fram alternativer til opioider og

vektlegge samarbeid mellom fastlege og spesialisthelsetjenesten. Veilederen forventes publisert over sommeren.

Vi forventer at alle disse arbeidene vil gi oss ny og viktig kunnskap. Dette vil ha betydning for det videre overdoseforebyggende arbeidet, enten det skal foregå innenfor det ordinære arbeidet innen rusfeltet eller i en ny eller videreført overdosestrategi etter 2022.

Flere av organisasjonene innen rusfeltet har tatt kontakt med meg etter at de nye tallene ble lagt frem. Jeg ønsker å ha dialog med organisasjonene fremover for å få innspill til hvordan arbeidet med å redusere overdosetalene kan styrkes.

SPØRSMÅL NR. 2587

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 2. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva vil effekten av å fjerne taxfreeordningen være for rutetilbudet og flyplassene på kortbanenettet?

BEGRUNNELSE:

Kortbanenettet spiller en viktig rolle i den norske infrastrukturen og er mange steder i landet det eneste kollektivtilbudet. Både næringsliv og innbyggere er avhengig av flyrutene på kortbanenettet for å kunne opprettholde arbeidsplasser og bosetting i hele landet. Flyplassene på kortbanenettet er avhengig av finansiering for å kunne opprettholde et godt tilbud.

Store deler av inntektene fra norsk taxfreeordning tilfaller Avinor i form av husleie. Inntektene er en viktig del av finansiering av kortbanenettet rundt i landet. Flere partier og ekspertutvalget Norge mot 2025 tar til orde for å avvikle norsk taxfreenæring, og dermed skaper usikkerhet rundt fremtidig finansiering av kortbanenettet.

Svar:

Tax free-ordningen åpner for at reisende kan kjøpe nærmere bestemte avgiftsfrie varer (dvs. uten merverdiavgift og ev. særavgifter og toll) på lufthavn, fly og ferger i utenriksfart, for så å innføre disse avgiftsfritt til Norge som reisegods. Ordningen er derfor et unntak fra hovedregelen om at alle varer som innføres til Norge, skal beskattes.

Kjøp av vare på avgiftsfritt utvalg (tax free) ved ankomst likestilles med innførsel av vare og anses som reisegods.

Avinor AS er heleid av Samferdselsdepartementet. Formålet og samfunnsoppdraget til Avinor er å eie, drive og utvikle et landsomfattende nettverk med flyplasser for sivil luftfart. Videre skal konsernet tilby en samlet flysikkerstjeneste for både den sivile og militære luftfarten.

Avinor har to hovedinntektskilder; trafikkinntekter og kommersielle inntekter. Trafikkinntektene utgjør alle avgifter som luftfartsselskaper og andre brukere av Avinors nettverk av lufthavner og norsk luftrom betaler inn. Avinors kommersielle inntekter kommer fra servicetilbud til passasjerer, inkludert tax free, parkering ved lufthavnene, restauranter og lignende. Avinors inntekter fra tax free er leieinntekter Avinor mottar fra selskapet som driver butikkene. Avinor er pålagt å drive med krys-subsidiering, som innebærer at inntekter (både kommersielle og avgifter) fra et fåtall store lufthavner benyttes for å subsidiere driften ved de mindre og ulønnsomme lufthavner som Avinor er pålagt å drifte.

Dersom tax free-inntektene på et tidspunkt skulle bortfalle eller reduseres, må det vurderes hvordan inntektsbortfallet kan erstattes av andre inntekter for å dekke Avinors kostnader ved de myndighetspålagte oppgavene. Det vil i den forbindelse kunne vurderes å kompensere Avinor over statsbudsjettet. I en situasjon hvor tax free-ordningen avvikles ville staten også kunne få et positivt skatteproveny. Jeg understreker imidlertid at regjeringen ikke har noen planer om å avvikle tax free-ord-

ningen, og at dette derfor ikke framstår som en aktuell problemstilling nå.

Det offentlige kjøpet av flyruter, de såkalte FOT-rutene, der en stor andel går til kortbanenettet, er ikke en

del av samfinansieringssystemet i Avinor, men finansieres direkte over statsbudsjettet. Endringer i tax free-ordningen vil derfor i utgangspunktet ikke påvirke dette rutetilbudet.

SPØRSMÅL NR. 2588

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 5. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan Nærings- og fiskeridepartementet som største eier av Innovasjon Norge garantere at kontoret i Sarpsborg opprettholdes, også etter at hovedkontoret flytter inn i nye lokaler i Oslo?

BEGRUNNELSE:

Innovasjon Norge har signert kontrakt for leie av lokaler i Grev Wedels plass 9 i Oslo sentrum. Innovasjon Norge melder selv på sine nettsider at de nye lokalene skal totalrenoveres, og at hovedkontoret flytter inn 2. januar 2023. Innovasjon Norge sine regionkontor er viktige for å opprettholde kontakten og tilbudet til næringslivet lokalt.

Svar:

Det er Innovasjon Norges styre som forvalter og bestemmer hvordan selskapet skal drives innenfor lovens rammer, inkludert hvordan selskapets kontorstruktur skal se ut. Av respekt for medeierne og rolledelingen mellom

eierne og styret ønsker jeg ikke å instruere styret om utformingen av denne strukturen gjennom et spørsmål fra Stortinget, og vil heller ikke utstede garantier for plasseringen av enkeltkontorer i fremtiden, ei heller for kontoret i Sarpsborg.

Samtidig er det verdt å minne om at Innovasjon Norge er et særlovselskap som skal være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Dette er nedfelt i loven om Innovasjon Norge. I henhold til loven er selskapet forpliktet til å utføre oppdrag for fylkeskommunene, og skal ha en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene.

Regjeringen er opptatt av at Innovasjon Norge skal være til stede regionalt, og har tillit til at selskapet drives og organiseres i henhold til denne forpliktelsen. Departementet som eier ønsker at Innovasjon Norge skal være tydelig representert med nærhet til kunder i hele Norge, og har derfor sammen med fylkeskommunene som medeiere tett dialog med selskapet om dets tilstedeværelse i ulike deler av landet.

SPØRSMÅL NR. 2589

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 5. juli 2021 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Informasjonsstøtten har statsråden uttrykt sin støtte til. Likevel er det grunn til å stille det prinsipielle spørsmålet

om funksjonen og formålet, og hvordan midlene blir fordelt i praksis. Norad forvalter midlene. Rorg-samarbeidet

har vært viktig for utviklingsarbeid og informasjonsarbeid.

Er det mulig å få statistikk på avslag og klage på informasjonsstøtte for de siste 10 åra, og svar på hva statsråden mener vil være hensiktsmessig for utviklingen av informasjonsarbeid og legitimitet for norsk bistand videre?

Svar:

Ordningen «Tilskudd til informasjonsformål (kap. post 170. 70) som ofte omtales som «Informasjonsstøtten», har eksistert lenge og er bredt forankret. Ordningens mål er å bidra til å skape økt kunnskap, engasjement og debatt omkring globale miljø- og utviklingsspørsmål i den norske befolkningen. Informasjonsstøtten skiller seg fra de fleste andre tilskuddsordninger ved at den finansierer aktiviteter som gjennomføres i Norge. Det er Norad som forvalter ordningen. Støtten styres av et ordningsregelverk og er underlagt de samme strenge krav til resultatrapportering og økonomistyring som andre tilskuddsordninger over bistandsbudsjettet. Det er stor konkurranse om tilskuddsmidlene og søkere med dokumentert kompetanse som kan formidle kunnskap og skape engasjement og debatt blir prioritert.

Informasjonsstøtten ble evaluert i 2017 og konklusjonen var at ordningen leverte gode resultater, men at det også var behov for forbedringer. Måten organisasjoner kommuniserer og informerer på har endret seg dramatisk i løpet av de siste 10-20 år. Det som var en god informasjonskampanje i 2010 fungerer ikke nødvendigvis like godt i 2020. På bakgrunn av oppfølgingen av evalueringen, innspill og egne vurderinger, gjennomførte da Norad moderate endringer for informasjonsstøtten.

Samtidig ble også informasjonsstøtten underlagt krav om å redusere antall avtaler. Det er reflektert i utlysningen av nye midler fra 2021 som også la nye føringer for kvalitet på prosjektene, målgrupper og geografisk spredning over hele landet. Det gis jevnlig støtte til prosjekter som ser kritisk på bistand og norsk utviklingspolitikk for å sikre kontinuerlig offentlig gransking og et best mulig kunnskapsgrunnlag, for at bistanden fortsetter å fornye og forbedre seg. Slik når også informasjonsstøtten lenger ut enn Norge.

Jeg er glad for at det sterke internasjonale engasjementet i den norske befolkningen. Informasjonsstøtten har bidratt til at den generelle kjennskapen til bærekraftsmålene er høyere i Norge enn de fleste andre land. Operasjon Dagsverk mottar for eksempel informasjonsstøtte som de bruker til å produsere filmer som kan benyttes i norske skoler. I perioden har Operasjon Dagsverk holdt over 1700 foredrag over hele landet, produsert 80 filmer og årlige dokumentarfilmer som ligger på Youtube og NRK Skole. Nettsiden od.no har blitt gjort mer brukervennlig og blir benyttet av stigende antall lærere og elever.

Informasjonsstøtten fører også til mange konkrete resultater. Et eksempel er Regnskogfondets (RF) kampanje for å redusere forbruket av soya fra Brasil i norsk laksefôr. RF sendte et brasiliansk reportasjeteam til randsonen av Amazonas og Cerradoen i Brasil i august 2020 for å dokumentere hvordan soyaindustrien setter skog i brann og tilraner seg landområder fra urfolk og andre småbønder. Undersøkelsen endte i en feltrapport og et omfattende film- og bildemateriale. Materialet som RF produserte ble plukket opp av flere nasjonale medier i Norge og skapte mye oppmerksomhet rundt bruk av soya i laksefôr.

Årlig bevilgning til ordningen har ligget stabilt rundt 60 millioner i hele perioden (ikke medregnet støtten til FN-sambandet og UNICEF Norge), inkludert for siste utlysning i 2021. Antall søknader har vært omtrent det dobbelte av antall søknader innvilget uavhengig av størrelsen på utlysningen. Samtidig har kravet om avtalereduksjon ført til en synkende tendens for inngåtte avtaler gjennom hele perioden, fra 83 i 2011 til 33 i 2021.

- For perioden 2011-2014 ble det inngått avtaler med 83 organisasjoner på til sammen 91 millioner per år. De samme organisasjonene ble tilbudt forlengelse ut 2015 på til sammen 85 millioner.
- For 2016: søkte 69 organisasjoner om til sammen 118 millioner kroner. 54 organisasjoner fikk tilbud om avtale og 15 fikk avslag. Norad mottok 4 klager. Fra og med 2017 ble FN-sambandet og UNICEF Norge flyttet over fra Norad til UD med samlet bevilgning på 28,9 NOK millioner.
- For perioden 2017-2019 søkte til sammen 77 organisasjoner om totalt 108 millioner kroner i søknadsrunden med ordningsbudsjett på ca. 60 millioner kroner per år. 70 søknader oppfylte formelle krav og ble behandlet. Det ble inngått 36 avtaler, hvorav 30 avtaler var treårige. Norad mottok 20 klager på denne utlysningsrunden. Alle organisasjonene med avtale i denne perioden fikk tilbud om forlengelse ut 2020.
- For perioden 2021-2025 søkte 64 organisasjoner om totalt 658 millioner for hele perioden. 62 søknader oppfylte formelle krav og ble behandlet. Norad inngikk 32 femårige og en toårig avtale. 29 søknader fikk avslag, hvorav åtte klaget. Disse klagenes er til nå behandling.

SPØRSMÅL NR. 2590**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 1. juli 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

“Alle universiteter og høyskoler har et lovpålagt ansvar for å vedlikeholde og videreutvikle norsk fagspråk. Et oppdatert og presist norsk fagspråk er viktig for studentene, som skal tilegne seg fagkunnskap, for norsk næringsliv og offentlig sektor, som trenger et effektivt og relevant arbeidsspråk, og for hele samfunnet.” skriver Åse Wetås i Midtnorsk debatt 15. juni.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre norsk fagspråk og høyere utdanningsinstitusjoners rolle for å sikre at norsk fagspråk består, styrkes og utvikles videre?

Svar:

Institusjonenes arbeid med norsk språk blir stadig viktigere på grunn av internasjonaliseringen. Utviklingen på universiteter og høyskoler, blant annet med en sterk vekst i internasjonale ansettelser, er et viktig bakteppe for forslaget til ny språklov som regjeringen la frem 12. mai 2020. I meldingsdelen til språkloven er det en omfattende drøfting av situasjonen for norsk fagspråk. Linjen i Kunnskapsdepartementets bidrag til språkpolitikken er at forskningen er internasjonal, og at bruk av engelsk i forskningspublikasjoner derfor er en utvikling som er ønskelig og vanskelig å endre. Samtidig kan den sterke økningen i engelskspråklig undervisning være problematisk fordi de aller fleste kandidatene skal ut i et norskspråklig arbeidsliv. Valg av undervisningsspråk bør være faglig begrunnet, ikke en konsekvens av en generell trend i retning engelsk eller av at underviserne ikke behersker norsk.

Universitetene og høyskolene har et lovpålagt ansvar for å vedlikeholde og videreutvikle norsk fagspråk (universitets- og høyskoleloven § 1-7). Ansvaret skal forankres i institusjonelle strategier. I 2020 ba Kunnskapsdepartementet Direktoratet for internasjonalisering og kvalitet-sutvikling i høyere utdanning (Diku) om å foreta en gjennomgang av disse (Diku-rapport 2/21: Språkstrategiar i høgre utdanning). Av rapporten som ble lansert i vår, går det frem at institusjonene har strategier, men at de er så svakt forankret at de står i fare for å fremstå som mindre viktige enn de faktisk er. Direktoratet gir derfor en rekke anbefalinger som skal bidra til bedre etterlevelse av strategiene.

Et av hovedproblemene som trekkes frem er mangler ved norskopplæringen som tilbys den stadig voksende gruppen av internasjonalt ansatte. To av anbefalingene i Diku-rapporten retter seg mot denne gruppen: 1) Institusjonene må generelt ha mer oppmerksomhet om norskop-

plæring av internasjonalt ansatte, og 2) det må utvikles en egen modul om fagspråk i den universitetspedagogiske opplæringen. Vi ser også at forskere ved Universitetet i Bergen som har sett nærmere på dette, konkluderer med at arbeidsgiver har en jobb å gjøre. Det gjelder både tilbud om språkopplæring, og oppfølging i de tilfellene hvor ansatte ikke har oppnådd språkkompetanse innen de frister som gjelder. Institusjonene må altså gjøre mer med opplæringen og med å følge opp der den ikke går etter planen.

Skriving og tilgjengeliggjøring av læremidler på norsk er en annen viktig forutsetning for å ivareta og videreutvikle et godt norsk fagspråk og opprettholde dialogen med samfunnet. Siden 1984 har Kunnskapsdepartementet finansiert en støtteordning for produksjon av læremidler på norsk og samisk. Også denne ordningen har Diku gjennomgått i år. Gjennomgangen viser at støtten er svært viktig for at forlagene kan gi ut lærebøker som har et begrenset kommersielt grunnlag. Over år har bevilgningene til ordningen blitt doblet, og formål, kriterier og prioriteringer skal nå justeres slik at den i større grad gjenspeiler de nåværende språkpolitiske utfordringene. For eksempel skal fagområder som er særlig utsatt for domenetap til engelsk samt utgivelser på nynorsk og samisk prioriteres.

Fremover tar vi sikte på å følge opp anbefalingene fra Diku i samarbeid med sektoren. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse får en viktig rolle i dette arbeidet. Vi skal gå i dialog med institusjonene om de utfordringene som gjennomgangene dokumenterer, men en altfor rigid detaljstyring fra sentralt hold vil jeg ikke legge opp til. Det ville da også være et brudd med prinsippene for styring av statlige universiteter og høyskoler som Stortinget nylig har sluttet seg til, jf. Innst. 425 S (2020-2021).

SPØRSMÅL NR. 2591**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 2. juli 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kan utenriksministeren gi en skjematisk oversikt langs en tidslinje over hva Utenriksdepartementet har foretatt seg i Martine-saken, og gi et anslag for når vi kan forvente å se en løsning på denne?

BEGRUNNELSE:

Martine Vik Magnussen ble voldtatt og drept i London i 2008. Selv om det er 13 år siden har ikke saken fått sitt rettmessige utfall. Den eneste mistenkte i saken forlot Storbritannia umiddelbart etter hendelsen, og skal siden ha oppholdt seg i farens hjemland Jemen. Det vises til Lov om utenrikstjenesten § 1 om at blant utenrikstjenestens viktigste oppgaver er «å gi norske statsborgere og juridiske personer råd og hjelp overfor utenlandske myndigheter, personer og institusjoner». Selv om saken i 13 år har vært høyt profilert, og både norsk og britisk utenriksdepartement har arbeidet med saken, har det vært lite bevegelse å spore. Det vises videre til andre saker der det norske utenriksdepartementet har lagt ned en stor innsats for å finne en løsning, herunder for French og Moland i Kongo.

Svar:

Utenriksdepartementet har vært kontinuerlig engasjert i oppfølgingen etter drapet på Martine Vik Magnussen i

2008. Engasjementet har bestått i å yte konsulær bistand i forbindelse med dødsfallet, ta opp saken politisk med Jemens eller andre relevante lands myndigheter, samt bistå britiske myndigheter. Av hensyn til taushetsplikten er jeg forhindret fra å gi en detaljert fremstilling av hvilken bistand som har vært gitt.

Det er britiske myndigheter som er ansvarlige for etterforskning og straffeforfølgning av drapet. Norske myndigheters rolle er å støtte og utfylle en omfattende britisk innsats for å få mistenkte utlevert til og straffeforfulgt i Storbritannia.

Britiske myndigheter har vært tydelige i sitt budskap om at de ikke ser en annen rolle for norske myndigheter enn at saken tas opp fra norsk side i ulike sammenhenger med jemenittiske myndigheter, og at norske myndigheter bistår i fellestiltakene som initieres fra britisk side.

Norsk engasjement i saken vil fortsette. Vi vil fortsette å ta opp saken politisk i møter med Jemens eller andre lands myndigheter som antas å kunne bidra til at mistenkte blir stilt for retten i Storbritannia. Vi vil også bistå i eventuelle fellestiltak initiert fra britisk side.

Jeg viser for øvrig til mine svar av 20. februar 2019 og 14. august 2020 på skriftlige spørsmål fra representanten Gulati om samme sak.

SPØRSMÅL NR. 2592**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets vedtak om en bred vurdering av anbud på folketrygdfinansierte legemidler?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 18. juni følgende:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene for pasienter av å innføre anbud på folketrygdfinansierte legemidler og de helseøkonomiske gevinstene av legemidlene, og legge frem vurderingen for Stortinget på egnet måte. Anbud på folketrygdfinansierte legemidler iverksettes ikke før Stortinget har behandlet saken.»

Statens legemiddelverk (SLV) fikk i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett styrket sitt driftsbudsjett. I henhold til regjeringens budsjettforslag skulle SLV få 5,5 millioner kroner til å gjennomføre en pilot på anbud på blåreseptlegemidler, som en oppfølging av en konsulentrapport fra Ey/Vista analyse. Et slikt anbud ville få store pasientkonsekvenser ved at bl.a. flere hundre tusen velregulerte norske pasienter risikerte å måtte bytte til en medisin som inneholder et helt annet virkestoff enn det som de bruker i dag, hvilket forsterkes ved at legene skulle få svært begrensede muligheter til å velge noe annet enn anbudsvinner.

Stortingets vedtak innebærer at en slik anbudspilot ikke kan gjennomføres før saken er lagt fram for Stortinget på egnet måte med bl.a. en bred konsekvensvurdering for pasientene.

Svar:

Vista Analyse og EY gjennomførte i 2020 en områdegjennomgang av legemidler som finansieres av folketrygden på oppdrag fra Finansdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Formålet med gjennomgangen var å utarbeide et kunnskapsgrunnlag og vurdere mulige tiltak som kan bidra til samfunnsøkonomisk effektiv ressursbruk og begrense utgiftsveksten til legemidler under folketrygden, samt pasientenes utgifter i årene fremover. Områdegjennomgangen konkluderer med at dagens systemer for prisregulering av legemidler i hovedsak fungerer

godt, men det anbefales enkelte justeringer. Områdegjennomgangen finner at det er enkelte behandlingsområder med terapeutisk likeverdige legemidler der bruksmønstre er noe ulike i Norge, Sverige og Danmark. Det anbefales økt bruk av konkurranse ved at anbud tas i bruk for terapeutisk likeverdige legemidler finansiert av folketrygden. Anbud har i en årrekke vært benyttet for sykehusfinansierte legemidler og har ført til at betydelige rabatter er oppnådd.

Jeg har igangsatt oppfølging av rapportens anbefalinger. Legemiddelverket fikk i april 2021 i oppdrag, i samarbeid med Sykehusinnkjøp HF og Helsedirektoratet, å utarbeide forslag til en pilot for anbud av folketrygdfinansierte legemidler. Forslaget skal blant annet inneholde kriterier for utvalg av behandlingsområde og aktuelle legemidler for anbud, en konkret anbefaling av behandlingsområde og legemidler for pilot, forslag til rolle- og ansvarsfordeling, samt forslag til beslutningsprosess. Det skal videre vurderes rutiner gjennom anbudsprosessen som ivaretar behov for forankring og involvering av kliniske eksperter og brukere. Legemiddelverket er også bedt om at oppdraget må legge til rette for at forsyningsikkerhet og legemiddeltilgang ivaretas. En konsekvensvurdering av tiltaket for blant annet pasienter og andre berørte aktører inngår i tillegg i oppdraget.

Legemiddelverkets svar på oppdraget skal oversendes Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. juli 2021. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2593

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 2. juli 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Kan utenriksministeren greie ut og redegjøre for lønnsnivået i Utenriksdepartementet for lederstillinger både internt i UD i Norge, men spesielt på utenriksstasjonene for lederstillinger på ambassader, utenriksstasjoner, delegasjoner samt spesialutsendinger (Oversikten må inkludere alle ulike godtgjørelser i form av eksempelvis; «utenlandstillegg», «atskillelsestillegg» og samt medberegne evt. fri bolig og skattefritak)?

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært fokus på lederlønninger, ytelser og andre godtgjørelser i private og offentlige stillinger. Med dette som bakteppe vil det være av allmenn interesse å få klarhet i lønnsnivået for Norges ledende diplomater. Kritikerne stiller spørsmålet om hvorvidt de betydelige overføringene fra felleskapets midler som går til en eksklusiv gruppe elitediplomater kan anses som rimelige med utgangspunkt i lønnsnivået blant øvrige offentlig ansatte. En tydelig oversikt fra statsråden vil klargjøre dette. Det kunne vært interessant, om mulig, å sammenligne det norske lønnsnivået med det danske, som forøvrig har nær

halvparten så mange ansatte i sitt utenriksdepartement sammenlignet med Norge.

Svar:

Lønnsnivået for topplederne i Utenriksdepartementet følger statens lederlønssystem (SLS), og ligger nest lavest blant departementene. Gjennomsnittslønnen for topplederne i UD lå i 2020 på ca. kr. 1 329 000 pr. år.

Lønnsnivået for de øvrige lederne (avdelingsdirektører og underdirektører) i UD er lavere enn gjennomsnittet for alle departementene. Avdelingsdirektører i UD har en gjennomsnittlig lønn på kr. 900 619 pr. år. Underdirektører i UD tjener i gjennomsnitt kr. 747 893 pr. år. For departementene sett under ett er gjennomsnittslønnen for avdelingsdirektører ca. kr. 970 000 og ca. kr. 760 000 for underdirektører.

Detaljert beskrivelse følger i eget vedlegg.

Når det gjelder lønnsnivået for lederne ved utenriksstasjonene (ambassadører og general-konsuler), er gjennomsnittslønnen ca. kr. 1 044 000 pr. år.

Lønnsnivået for ikke-lederstillinger ved utenriksstasjonene, herunder for spesialutsendingene, fremkommer av vedlegget.

Med hensyn til tilleggene diplomatene får under tjenestegjøringen i utlandet, har disse i all hovedsak sin begrunnelse i dekning av økte levekostnader som følge av tjenestegjøringen i utlandet, og er ikke å regne som lønn. Tilleggene fremkommer av vedlegget.

Utsendte medarbeidere har fri tjenestebolig under utenlandsoppholdet. Dette er begrunnet både med tjenestens karakter, og med sikkerhetsmessige forhold.

Diplomater betaler ikke fylkeskommune- og kommuneskatt under tjenestegjøringen i utlandet. Dette er begrunnet med at de anses som fast bosatt i utlandet, og ikke gjør bruk av kommunale tjenester under utenlandsoppholdet.

Detaljert informasjon om lederlønssystemet for topplederne i staten, og om de økonomiske vilkårene for diplomater under utenlandstjeneste er for øvrig offentlig tilgjengelig informasjon og ligger på regjeringen.no:

Statens lederlønssystem (SLS): Lønnsutvikling i 2020 - regjeringen.no

Særvtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriksstjenesten (2020-2022) - regjeringen.no

Vedlegg: Oversikt over lønn, tillegg, ytelser og godtgjørelser i Utenriksdepartementet og ved utenriksstasjoner.

OVERSIKT OVER LØNN, TILLEGG, YTELSER OG GODTGJØRELSE I UTENRIKSDEPARTEMENTET, OG VED UTENRIKSSTASJONER.				
a) LØNN:		Utenriksdepartementet:		
Stillinger	Høyest	Lavest	Gj.snitt	Kommentarer:
Departementet:				
Dept.råd, ass. dept.råd, eksp.sjef	1 779 000	1 270 000	1 398 846	Lønnes iht. statens lederlønssystem (SLS) UD har nest lavest gjennomsnittslønn blant departementene, jf. offisiell statistikk fra KMD for 2020.
Avdelingsdirektør	1 105 281	784 900	900 619	Lønnsnivået i UD er lavere enn gjennomsnitt for alle departementene
Underdirektør	948 900	672 816	747 893	Lønnsnivået i UD er lavere enn gjennomsnitt for alle departementene
Utenriksstasjoner:				
Ambassadør/gen.konsul	1 348 001	864 030	1 044 140	Lederstillingen ved en utenriksstasjon
Andre (ikke-lederstillinger) ved utenriksstasjonene):				
Ministerråd	1 146 300	664 020	829 791	Overtid, beredskapsgodtgjørelse mv. tilstås ikke
Ambassaderåd	1 030 101	571 172	721 488	Overtid, beredskapsgodtgjørelse mv. tilstås ikke
Spesialutsending	1 169 500	535 158	735 366	Overtid, beredskapsgodtgjørelse mv. tilstås ikke
Ambassadesekretær	948 900	507 200	602 163	Overtid, beredskapsgodtgjørelse mv. tilstås ikke

b) UTENLANDSTILLEGG MV. 1)				
Tillegg og godtgjørelser:	Høyest	Lavest	Gj.snitt	Kommentarer:
Ulempegodtgjørelse 2):	396 000	113 000	193 786	Lønnsmessig tillegg. Skattepliktig. 3)
Utenlandstillegg 4):	924 000	215 000	490 323	Ikke lønn, men kompensasjon for merutgifter
Barnetillegg 5):	95 000	58 000	65 701	Ikke lønn, men kompensasjon for merutgifter
Hardshiptillegg 6):	170 000	85 000	117 351	Ikke lønn, men kompensasjon for merutgifter
Adskillesestillegg 7):	105 000	10 000	52 730	Ikke lønn, men kompensasjon for merutgifter

Fotnote:

1) Iht. Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriktjenesten.

2) Ulempegodtgjørelse.

Godtgjørelsen skal kompensere for ulemper og belastninger som følger av en karriere i utenriktjenesten.

Ulempene er primært relatert til belsatningene ved stadige forflytninger ut/hjem, mellom tjenesteland, og hjem igjen, med tilpasninger til ulike leveforhold, kultur, klima, bortfall av ektefelles karriere mv.

Ca. 300 av 620 utsendte medarbeidere mottar denne godtgjørelsen.

3) Skatt under tjenestegjøring i utenriktjenesten.

Utsendte medarbeidere betaler ikke fylkeskommune og kommuneskatt under utenlandstjenesten. Dette er fordi de ikke benytter kommunale tjenester under utenlandsoppholdet.

De betaler: statskatt, herunder trinnskatt (toppskatt), samt trygdeavgifter.

4) Utenlandstillegg.

Utenlandstillegget skal dekke økte levekostnader som følger av forflytning til, og tjenestegjøring ved, norsk diplomatisk eller konsulær utenriksstasjon.

Alle (620) utsendte medarbeidere mottar dette tillegget.

5) Barnetillegg.

Barnetillegget skal dekke økte levekostnader forbundet med å ha barn fast bosatt på tjenestestedet.

Ca. 250 av 620 utsendte medarbeidere mottar denne godtgjørelsen.

6) Hardshiptillegg.

Hardshiptillegg skal dekke økte levekostnader på, og ved reiser ut fra, tjenestesteder med særskilt belastende leveforhold.

Ca. 320 av 620 utsendte medarbeidere mottar denne godtgjørelsen.

7) Adskillesestillegg.

Adskillesestillegget skal dekke økte levekostnader ved utsendtes hjemreiser, samt andre økte levekostnader, for å kunne opprettholde kontakten med familie som er bosatt i Norge.

Ca. 90 av 620 utsendte medarbeidere mottar denne godtgjørelsen.

SPØRSMÅL NR. 2594**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er kostnadsbehovet for å oppruste alle offentlige sykehus i Norge til en høy standard på bygningsmassen, og hvor mye midler har helseforetakene budsjettert med til opprustning av sykehus de neste åtte årene?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiets har tidligere tatt til orde for å skille investering og drift for sykehusene, slik at Stortinget bevilger midler til investering direkte gjennom statsbudsjettet. Spørsmålsstiller ønsker en oversikt over kostnadsbehovet for rehabilitering av offentlige sykehus.

Svar:

Jeg stilte i 2016 krav til at de regionale helseforetakene skulle gjennomføre en kartlegging av tilstandsgraden for sykehusbygg og at denne kartleggingen skulle oppdateres hvert fjerde år. De regionale helseforetakene gjennomførte derfor i 2020 en felles kartlegging.

Ved kartleggingen av bygningenes tekniske tilstand legges prinsippene nedfelt i Norsk Standard 3424 «Tilstandsanalyse av byggverk» til grunn. Det opereres med fire tilstandsgrader fra 0 til 3 på komponent-nivå, hvor 0 er best, tilsvarende nybygg, og 3 er dårligst med alvorlige symptomer på svikt.

I kartleggingen fra 2020 varierer samlet vektet teknisk tilstandsgrad på helseforetaksnivå mellom 0,77 og 1,85, med en tilsvarende samlet tilstandsgrad for alle helseforetak på 1,50. Det samlede tekniske oppgraderingsbehovet er vurdert å være på 19,2 mrd. kroner de neste fem årene og 47,7 mrd. kroner de neste ti årene. Det tekniske oppgraderingsbehovet må ikke forveksles med samlet investeringsbehov, ettersom det ikke inkluderer behov for ombygginger, utvidelser eller andre tiltak som drives av for eksempel sikkerhetstiltak eller endret arealbehov. I en sammensatt bygningsportefølje vil det alltid være noe teknisk oppgraderingsbehov grunnet elde og slitasje, og behovet må ses i sammenheng med den ønskede tekniske tilstanden for porteføljen.

Jf. tabell 5.8 Helseforetakenes investeringsplaner i perioden 2021–2024 i Prop 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet, planlegges det for store prosjekter og bygningsmessige investeringer i denne perioden. Investeringene beløper seg til 66,8 mrd. kroner, inkl. Helseplattformen i Helse Midt-Norge. En stor andel av dette er nybygg som vil erstatte eldre bygg med dårlig

tilstandsgrad. Helse Sør-Øst er den helseregionen med dårligst vektet teknisk tilstandsgrad og regionen planlegger med bygningsmessige investeringer på 36,4 mrd. kroner i perioden 2021–2024 i prosjekter som er under gjennomføring. Tilsvarende planlegger Helse Vest å investere for 14,6 mrd. kroner, Helse Midt-Norge for 8,8 mrd. kroner inkl. Helseplattformen og Helse Nord for 7,0 mrd. kroner. I tillegg har alle regioner investeringsprosjekter utover dette som er under planlegging. Flere av prosjektene som er under gjennomføring og planlegging strekker seg over lenger tid enn det som planlegges investert i den nevnte fireårsperioden.

Dagens finansieringsmodell understøtter helseforetakenes sørge-for-ansvar, jf. spesialisthelsetjenesteloven §2-1, som gir sykehusene ansvar for å se både drifts- og kapitalressursene i sammenheng. Investeringer er ikke en utgift som går på bekostning av pasientbehandling, men en helt grunnleggende forutsetning for god pasientbehandling og utvikling av tjenestene. På samme måte som sykehusene har ansvar for å ha riktig sammensatte operasjonsteam og riktig antall helsearbeidere på jobb, har sykehusene også ansvaret for å ha nødvendig utstyr og funksjonelle sykehusbygg.

SPØRSMÅL NR. 2595**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Siv Jensen****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når vil statsråden tillate at pasienter kan motta nøytral informasjon fra legemiddelprodusentene, som omtale av sykdommen og den aktuelle legemiddelbehandlingen, slik som helse- og omsorgskomiteens flertall ønsket i behandlingen av legemiddelmeldingen og som tillates iblant annet Danmark, Sverige, Finland, Tyskland og Storbritannia?

BEGRUNNELSE:

Pakningsvedlegget i dag er den eneste informasjonen om legemidler som pasienten er garantert å få, og de er ofte lite tilpasset brukerne og vanskelige å forstå. Det er behov for mer brukertilpasset pasientinformasjon om det aktuelle legemiddelet pasienten bruker. Videre er det behov for generell informasjon om hvordan pasienten kan mestre sykdommen som legemidlet brukes mot.

I forbindelse med behandlingen av Legemiddelmeldingen i 2016 ba et flertall i Stortinget om at nøytral informasjon fra legemiddelprodusentene, som omtale av sykdommen og den aktuelle legemiddelbehandlingen til pasienter ikke lenger skal regnes som reklame. Siden den gangen har et forslag til forskriftsendring som ivaretar vært ute på høring. Saken ser imidlertid til ut til å ha stoppet opp i departementet.

Svar:

Norske myndigheter har de siste årene åpnet for at legemiddelindustrien i større grad enn tidligere kan informere allmennheten om sykdom, helse og legemidler uten at

dette faller inn under definisjonen av reklame. Det er tillatt for legemiddelindustrien å utarbeide sykdomsinformasjon på gruppenivå og materiell som demonstrerer praktisk bruk av legemidler.

Reklame er aktiviteter som er utformet for å fremme salget eller bruken av legemidler. Det er tillatt å rette reklame om reseptpliktige legemidler til helsepersonell som kan rekvirere eller utlevere legemidler. Mot allmennheten er det reklameforbud for reseptpliktige legemidler. Reklame for reseptfrie legemidler kan også rettes mot allmennheten.

Hvilke forhold som faller inn under reklamebegrepet i legemiddellovgivningen er vidt og tolkes noe ulikt innad i EØS-området. Erfaringen med industriens utarbeidelse av helse- og sykdomsinformasjon og tekniske bruksanvisninger for praktisk bruk av legemidler, har vist at industrien, innenfor visse områder, kan bidra med informasjon til pasientene. Forutsetningen er selvsagt at det etableres klare rammer. Disse rammene vil i praksis innebære grenser for innhold og utforming som ivaretar at informasjonen ikke vil kunne anses som reklame rettet mot pasienter.

Et forslag om hvordan pasientrettet legemiddelinformasjon kan utarbeides fra industrien ble sendt på høring sommeren 2018. Etter høringen og i dialog med andre departementer knyttet til det forskriftstekniske, kunne ikke Helse- og omsorgsdepartementet gå videre med forslaget uten en del omarbeiding av utformingen av forskriftsreguleringen. Dette har tatt noe tid og arbeidet har blitt forsinket som følge av pandemien. Det tas sikte på å få en forskriftsregulering på plass i 2022.

SPØRSMÅL NR. 2596**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 2. juli 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange arbeidssøkere er det nå i gruppene NAV klassifiserer som «utsatte arbeidssøkere» sammenlignet med

før krisen, og hvor stor andel av disse generelt og per undergruppe mottar arbeidsmarkedstiltak eller tar utdanning sammenlignet med hele gruppen arbeidssøkere?

Svar:

Departementet har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsetaten. Etatens avgrensning av utsatte arbeidssøkere inkluderer unge under 30 år, innvandrere fra land utenfor EØS, personer uten fullført videregående opplæring og dagpengemottakere med mindre enn seks

måneder igjen av dagpengeperioden. Tabellene viser antall og andel i tiltak i de ulike målgruppene¹, samlet for de utsatte gruppene og for arbeidssøkere generelt for henholdsvis mai 2021 og i gjennomsnitt for 2019.

Mai 2021

	Unge under 30 år	Innvandrere fra utenfor EØS ⁸	Under 6 mnd igjen med dagpenger	Uten fullført vg. skole	Samlet - utsatte grupper	Arbeidssøkere
Antall i målgruppen	47 662	44 286	23 115	66 616	124 019	188 386
Antall i tiltak	6 348	6 431	3 225	6 854	14 289	17 532
Andel i tiltak	13 pst.	15 pst.	14 pst.	10 pst.	12 pst.	9 pst.

Gjennomsnitt i 2019

	Unge under 30 år	Innvandrere fra utenfor EØS	Under 6 mnd igjen med dagpenger	Uten fullført vg. skole	Samlet - utsatte grupper	Arbeidssøkere
Antall i målgruppen	29 686	26 249	7 712	32 169	70 881	104 186
Antall i tiltak	5 312	5 334	1 014	4 317	11 336	14 252
Andel i tiltak	18 pst.	20 pst.	13 pst.	13 pst.	16 pst.	14 pst.

For utdanning som ikke er et opplæringstiltak etter forskrift om arbeidsmarkedstiltak, benytter Arbeids- og velferdsetaten meldekortdata fra helt og delvis ledige (dvs. arbeidssøkere ekskl. tiltaksdeltakere), i alt 166 000 ved utgangen av mai 2021. Blant disse var 10 600 i utdanning, noe som utgjør en andel på 6,4 prosent. I målgruppen arbeidssøkere under 30 år, var andelen 9,3 prosent. Arbeids- og velferdsetaten har ikke tilsvarende tall for øvrige målgrupper.

Det gjøres oppmerksom på at de ulike målgruppene også omfatter helt og delvis permitterte. Ved utgangen av mai 2021 lå antall permitterte arbeidssøkere på 65 800. Etersom permitterte allerede har et arbeidsforhold, er det grunn til å tro at mange av disse vil komme tilbake i jobb i takt med økt vaksinerings og gjenåpning av samfunnet. Til sammenligning var det kun 2 300 permitterte i gjennomsnitt for 2019.

Arbeids- og velferdsetaten jobber systematisk med å øke inkluderingen av utsatte grupper i arbeidsmarkedet. I 2021 har bevilgningen til tiltak rettet mot personer som står utenfor arbeid økt med om lag 1,4 mrd. kroner sammenlignet med 2020. Styrkingen fordeler seg på om lag 1,2 mrd. kroner til arbeidsmarkedstiltak og 200 mill. kroner til bemanning i Arbeids- og velferdsetaten. Som

en del av denne økningen i tiltaksbevilgningen, er individuell jobbstøtte for unge (IPS ung) styrket med 110 mill. kroner i 2021. Målet med IPS- ung er at flere unge med psykiske lidelser eller rusproblemer skal komme i arbeid. Videre har også oppfølgingen av unge på opplæringstiltak blitt styrket med 50 mill. kroner. Dette skal være med på å bidra til at unge med bistandsbehov som tar fag- og yrkesopplæring som arbeidsmarkedstiltak kan få oppfølging fra NAV- kontoret med sikte på å øke fullføringsgraden.

Det vises til svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2065/2021 fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud for mer informasjon om Arbeids- og velferdsetatens arbeid med å øke inkluderingen av utsatte grupper i arbeidsmarkedet.

8 ^[1] Noen av arbeidssøkere tilhører flere målgrupper samtidig, og tallene for de ulike målgruppene kan derfor ikke summeres. I avgrensningen «*utsatte grupper*» er det justert for overlapp.

^[2] Ekskl. innvandrere fra USA, Canada, Australia og New Zealand

SPØRSMÅL NR. 2597**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er kostnaden for et sykehus å drifte laboratorietjenester selv, og mener statsråden at helseforetakene i større grad bør kjøpe laboratorietjenester fra private aktører?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller mener det ikke er behov for at hvert enkelt sykehus bruker ressurser på å drifte enkelte tjenester selv, når det finnes private aktører som kan levere de samme tjenestene, gjerne raskere og billigere.

Svar:

Laboratorietjenester er, som representanten er kjent med, en veldig viktig del av virksomheten til et sykehus. Sykehuslaboratoriene utfører analyser både for interne rekvirenter og eksterne rekvirenter, herunder fastleger. De regionale helseforetakene har inngått avtaler med private medisinske laboratorier som utfører en stor mengde

analyser bl.a. rekvirert av fastlegene. Også helseforetakene kan inngå avtaler med private medisinske laboratorier. Både sykehuslaboratoriene og de private medisinske laboratoriene analyserer koronaprøver.

Laboratorietjenester fordrer høy kompetanse fra flere personellgrupper og kan til dels være kapitalintensiv. For sykehuslaboratoriernes vedkommende er tjenesteytingen for en stor del integrert i pasientbehandlingen. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke informasjon som viser kostnaden sykehus har for å drifte laboratorietjenester. I 2020 ble det utbetalt 766 mill. kroner i refusjoner til private medisinske laboratorier. Sykehuslaboratoriene fikk samme år utbetalt 2 450 mill. kroner for analyser rekvirert av ekstern rekvirent. Internt rekvirerte analyser, bl.a. prøver fra pasienter som er innlagt, kommer i tillegg.

Regjeringen er opptatt av at private aktører skal inngå i tjenesteytingen i helsesektoren. Både de regionale helseforetakene og sykehusene kan inngå avtaler med private medisinske laboratorier, både for enkeltstående områder/analyser og også for større deler av virksomheten.

SPØRSMÅL NR. 2598**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er den samfunnsøkonomiske gevinsten av å fjerne bompenger på de strekningene hvor det er blitt bevilget ekstra penger til nedbetaling eller sletting av bompenggjeld siden 2013, samt prosjektene fra RNB der det ble vedtatt å slette bompenggjeld?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet mener staten skal ta det fulle finansieringsansvaret for veiutbygginger i Norge, og er imot å bruke bompenger som del av finansieringen av veiprosjekter. Først og fremst er brukerbetaling som bompenger og veipricing en urettferdig ekstrabeskatning av bilistene, men bomstasjonene har også en påvirkning på den sam-

funnsøkonomiske lønnsomheten i utbygging av veistrekninger.

Brukerbetaling i form av bompenger påvirker bruken av de nye veiene, og høye bompenggekostnader har en effekt på både privatbilismen og næringstransport. For at en veiutbygging skal ha god samfunnsøkonomisk lønnsomhet må den nye veien bli tatt i bruk. Bompenger er i dag en betydelig del av regnestykket for både privatpersoner og bedrifter når de ser på kostnaden av å bruke en vei, og kan føre til at privatbilister og næringsliv velger andre veier eller transportmetoder. Effekten bompenger har på den samfunnsøkonomiske lønnsomheten i veiprosjekter må tydeliggjøres og tas med i diskusjonen om bompenger som finansieringsform.

Svar:

Siden 2013 har regjeringen bevilget betydelig midler til å redusere bompenger i eksisterende vegprosjekter. Her vil jeg vise til svar på spørsmål nr. 2560 til Stortinget som gir en oversikt over prosjekter som har blitt nedbetalt og avvirket. Det også flere prosjekter som har blitt fullfinansiert med statlige midler, som rv. 36 Skyggestein - Skjelbredstrand i Vestfold og Telemark. Prosjektet E8 Sørbotn - Laukslett i Tromsø kommune planlegges med fullfinansiering med statlige midler som følge av bompengavtalen fra 2019. Siden 2017 har det blitt bevilget over 7 mrd. kr i tilskudd for reduserte bompenger utenfor byområder. Dette har gitt store besparelser i bompenger for bilistene, og vil også gi besparelser i årene som kommer.

Alle prosjekt eller vegstrekninger som er finansiert med bompenger er styrt ut fra den vedtatte bompengeproposisjonen. Trafikkgrunnlag skal legges fram som del av beslutningsgrunnlaget. Her vises det en vekst i trafikken når bompengene innkrevingen er avsluttet. Denne veksten vil komme tidligere når innkrevingsperioden nedkortes.

Å gi et konkret svar på hva den samlede samfunnsøkonomiske gevinsten er som følge av nedkortet innkrevingsperiode, er et omfattende regnestykke. Det er dermed ikke mulig å svare ut spørsmålet konkret innenfor en kort tidsfrist.

Delvis bompengefinansiering har gjort det mulig å raskere realisere en rekke prosjekter som er viktig for samfunnet. Samtidig vil bompenger påføre trafikantene en ulempe i den perioden innkrevingen varer. Ulempen består først og fremst i selve betalingen for dem som velger å bruke veien. Andre trafikanter velger en annen reiserute eller reisemåte enn de ville ønsket på grunn av bompenger på den aktuelle strekningen. Noen trafikant-

er velger også å avstå reiser som de utgangspunktet ville ønsket å foreta. Dette kalles ofte trafikkavvisning, og den reduserte nytten dette fører med seg er en viktig del av en nyttekostnadsanalyse.

I en nyttekostnadsanalyse søker man å tallfeste alle relevante prissatte virkninger av et tiltak. Den opplevde nytten av en ny vei (for eksempel ved tidsbesparelser eller kortere avstand) og hvor mye nytten blir redusert av bompengebelastningen, er da hovedkomponenter i analysene. I tillegg kommer endringer i ulykkeskostnader, klimagassutslipp etc.

Delvis bompengefinansiering reduserer den statlige andelen i et prosjekt. For midler som bevilges over offentlige budsjetter beregnes en skattefinansieringskostnad, ettersom skatter i likhet med bompenger påfører økonomien et effektivitetstap. Hvorvidt det er samfunnsøkonomisk optimalt å delfinansiere veiprojekter med bompenger vil være en avveining mellom redusert nytte for trafikantene og gevinsten av reduserte skattekostnader. Dette kommer an på bl.a. trafikksammensetning og må analyseres spesifikt for det aktuelle prosjekt. Alternativet til bompenger er økt statlig finansiering, og begge disse formene for finansiering har sine fordeler og ulemper. Bompenger har avvisning- og innkrevingskostnader, mens finansiering over statsbudsjettet har skattekostnad.

Gjennom bompenger bidrar bilistene til å finansiere mange viktige samferdselsprosjekter. Det gjør at vi kan gjennomføre flere prosjekter som gir en enkere reisehverdag både for privatpersoner og næringslivet. Det skal vi fortsette med. Som signalisert i NTP 2022–2033 vil regjeringen jobbe videre for å ha økt vekt på bompengers påvirkning på lønnsomhet i prosjekter. Samtidig er det viktig for meg at vi har et bompengenivå som har legitimitet i befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 2599

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 1. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mange flere slipper å betale skatt om frikortgrensen settes til henholdsvis 80 000 kr og 100 000 kr?

BEGRUNNELSE:

Lavere skatt er et viktig bidrag for å få folk til å stå i arbeid, men også for å sikre at folk får større frihet til å disponere sin egen økonomi. Fremskrittspartiet er opptatt av å øke frikortgrensen for at unge som tar sommerjobb eller helgejobb skal kunne sitte igjen med mer av pengene de tjener. Frikortgrensen er i dag på 60 000 kr.

Svar:

Personlige skattytere betaler en trygdeavgift på personinntekt som overstiger en nedre grense på 59 650 kr i 2021. Siden det ikke innkreves restskatt for beløp under 100 kroner, er den såkalte frikortgrensen noe høyere enn den nedre grensen for å betale trygdeavgift. Den utgjør 60 000 kroner i 2021. Det betyr at man kan tjene inntil 60 000 kroner uten at det trekkes skatt av lønn.

For at frikortgrensen skal utgjøre hhv. 80 000 og 100 000 kroner, må nedre grense i trygdeavgiften justeres til hhv. 79 650 og 99 650 kroner. Tabellen nedenfor viser anslag på provenyvirkningen og anslag for antallet personer som går fra å være skattytere til å bli nullskatteyttere dersom frikortgrensen økes til de forespurte nivåene i 2021. Nullskatteyter er definert som en med samlet inntekts- og formuesskatt etter skattefradrag lik 0.

Tabell 1 Anslag for provenyvirkning og antall personer som blir nullskatteyttere av å øke nedre grense i trygdeavgiften til ulike beløp

Nedre grense i trygdeavgiften (kr)	Provenyvirkning (mill. kr)	Antall nye nullskatteyttere
79 650	-360	50 000
99 650	-800	87 000

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 2600

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Etter oppdrag fra Stortinget pågår det nå en evaluering av Systemet for Nye metoder, som skal leveres i oktober.

Hvilken prosess har regjeringen lagt opp for behandlingen av denne, vil evalueringen sendes på høring, og når vil Stortinget få den til behandling?

BEGRUNNELSE:

Evalueringen av Nye metoder og den kommende behandlingen av denne er viktig for svært mange pasienter og pårørende, da det handler om liv og helse. For å sikre at evalueringen ikke ender opp som et skrivebordsarbeid, er det avgjørende med en bred og god politisk prosess.

Svar:

Stortinget har vedtatt å lovfeste at “de regionale helseforetakene skal sørge for et felles system for å beslutte hvilke metoder som skal tilbys i spesialisthelsetjenesten”, jf. lovvedtak 41 (2019-2020), Prop. 55 L (2018-2019) og Innst. 93 L (2019-2020). Stortinget ba også regjeringen “- i tråd med prioriteringsmeldingen og de vedtatte målene for legemiddel-politikken samt premissene i Prop. 55 L (2018-2019) – sørge for en evaluering av dagens organisering av og saksbehandling i system for nye metoder, med hensikt å

videreutvikle et system for likeverdig og rask introduksjon av nye metoder i spesialisthelsetjenesten”.

Oppdraget om evaluering av Nye metoder ble lyst ut gjennom en åpen konkurranse våren 2020 og i oktober 2020 tildelte Helse- og omsorgsdepartementet oppdraget til Proba Samfunnsanalyse. Formålet med evalueringen er å se om dagens organisering og saksbehandlingsprosesser i systemet er gode nok, og hva som må til for å forbedre ordningen. Oppdraget om evalueringen forventes ferdigstilt innen utgangen av oktober 2021.

Jeg har ikke planer om at evalueringen skal sendes på høring. Evalueringsrapporten vil inngå i kunnskapsgrunnlaget for videreutviklingen av systemet og bidra til å identifisere bevarings- og endringspunkter. Utviklingsarbeidet i system for Nye metoder foregår kontinuerlig, parallelt med den pågående evalueringen. Systemforbedring initieres både gjennom konkrete oppdrag gitt fra departementet til de regionale helseforetakene og etter initiativ fra tjenesten og etatene.

Jeg vil i de ordinære prosessene rapportere til Stortinget på vedtak nr. 294, 13. desember 2019 Evaluering av systemet for Nye metoder for legemidler.

SPØRSMÅL NR. 2601**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 6. juli 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange har nå fått sommerjobb gjennom arbeidsmarkedstiltaket sommerjobb for unge og hvor stor har interessen vært fra arbeidsgivere (Ber om at tallene fordeles per fylke)?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har anslått at om lag 2000 unge vil kunne få sommerjobb gjennom dette tiltaket.

Tiltaket ble annonsert i forbindelse med statsbudsjettet 2021, men kom først på plass veldig nærme sommeren. Statsråden svarte til undertegnede 10. mai at:

«i dialog med arbeidsgiver-organisasjonene vil NAV utarbeide informasjon som kan distribueres til bedrifter gjennom deres kommunikasjonskanaler. I tillegg vil NAV gjennom sine sentrale samarbeidsavtaler og markedskontakter oppsøke bedrifter for å gi informasjon om tiltaket. Siktemålet er å få god tilgang av aktuelle sommerjobber for denne målgruppen.».

Svar:

Ordningen med tilskudd til sommerjobb trådte i kraft 1. juni. Tiltaket gjelder i utgangspunktet for sommermånedene juni, juli og august, men det kan unntaksvis gis tilskudd til sommerjobb utenfor denne perioden hvis det foreligger særlige grunner for det.

Arbeids- og velferdsetaten har gjort et grundig forarbeid i forbindelse med innføringen av dette nye arbeidsmarkedstiltaket.

Det har vært et godt samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og arbeidsgiverorganisasjonene bl.a. om hvilke bransjer hvor det er behov for sommervikarer og om viderefremføring av informasjon ut til medlemmene.

Det er laget en egen arbeidsgiverside på nav.no om sommerjobb og en ny digital løsning hvor både NAV og arbeidsgivere kan registrere avtale om tilskudd til sommerjobb.

Tiltaket ble presentert i pressemelding fra Arbeids- og velferdsdirektoratet 12. mai og det har vært en rekke oppslag i lokale medier.

For å nå fram til aktuelle arbeidsgivere har NAV sendt kampanjebrev til om lag 1100 arbeidsgivere som tidligere har svart at de ønsker å bidra i inkluderingsdugnaden.

Arbeids- og velferdsdirektoratet lanserte en kampanje om tilskudd til sommerjobb medio juni, som ble distribuert til arbeidsgivere via Facebook og LinkedIn.

Det er nå 30 dager siden ordningen trådte i kraft og NAV kan rapportere om en jevn tilstrømning av arbeidsgivere som oppretter avtaler. Markedskontakter og veiledere i NAV jobber aktivt ut mot lokale arbeidsgivere med formål å opprette sommerjobber. Samtidig har kampanjen i sosiale medier rettet mot arbeidsgivere generert trafikk til arbeidsgiversiden på nav.no. Ved utgangen av juni var det registrert til sammen om lag 7000 visninger.

Det er til sammen inngått 1 092 avtaler om tilskudd til sommerjobb. Det betyr at det er 1 092 unge som deltar eller som om kort tid skal delta på tiltaket sommerjobb. Vedlagt følger en fylkesvis oversikt. Jeg gjør oppmerksom på at noen steder har man kommet sent i gang grunnet strenge smitteverntiltak.

Tilskudd til sommerjobb er bare ett av mange tiltak for unge som har utfordringer på arbeidsmarkedet. Unge som får tilbud om tiltaket sommerjobb vil bli fulgt opp i etterkant av tiltaket med tanke på eventuell overgang til midlertidig lønnstilskudd eller andre arbeidsrettede tiltak.

På bakgrunn av status ved utgangen av juni anser Arbeids- og velferdsetaten det som realistisk at om lag 2 000 unge kan få tiltaket sommerjobb fra Nav innen utgangen av august.

Fylkesvis oversikt over inngåtte avtaler om tilskudd til sommerjobb

Fylke	Antall
NAV Agder	140
NAV Nordland	139
NAV Trøndelag	126
NAV Viken (slått sammen Øst/Vest)	112
NAV innlandet	113
NAV Vestfold og Telemark	85
NAV Rogaland	93
NAV Troms og Finnmark	79
NAV Vestland	81
NAV Oslo	79
NAV Møre og Romsdal	45

SPØRSMÅL NR. 2602

Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 2. juli 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hva er det økonomiske anslaget ved å rekommunisere kommersielle barnehager?

BEGRUNNELSE:

Målet med barnehageforliket fra 2003 var å sikre full barnehagedekning, blant annet gjennom likebehandling av kommunale og private barnehager, og ved at det ble innført en makspris på barnehageplass. Prinsippet om likebehandling av private og kommunale barnehager innebar at de private barnehagene fikk krav på driftstilskudd, og etter hvert full finansiering av driften gjennom tilskudd. Private barnehager har i dag et lavere kostnadsnivå enn kommunale barnehager. Det betyr at private barnehager bidrar til å holde de offentlige kostnadene ved å tilby barnehageplass nede.

Svar:

Prinsippet om økonomisk likeverdig behandling innebærer at kommunale og private barnehager mottar like offentlige tilskudd. Barnehageloven med forskrifter stiller en rekke krav til driften av barnehagene, og offentlige

tilskudd og foreldrebetaling skal finansiere driften slik at lovens krav blir oppfylt. Samtidig er det etter dagens regelverk rom for at private barnehageeiere kan disponere overskuddet fritt, dersom de oppfylder lovens krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, jf. barnehageloven § 23. Eierne kan velge å betale ut overskuddet i utbytte, eller de kan tilbakeføre overskuddet til virksomheten.

Departementet har ikke tilgjengelige anslag eller tallgrunnlag for å vurdere provenyeffekten av å kommunalisere kommersielle barnehager.

Det partssammensatte utvalget ledet av Knut Storberget har nylig levert en rapport med forslag til endringer i finansieringen av private barnehager. Rapporten er sendt på offentlig høring, og vil være et viktig bidrag i debatten og videre politikktutvikling om regulering av private barnehager.

SPØRSMÅL NR. 2603**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 1. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

I statsrådens svar av 07.06.2021 om flysikkerheten rundt vindkraftverk på Haramsfjellet, viser hun til et brev fra Avinor Flysikring AS til Avinor datert 20.04.2021. Brevet viser til Eurocontrols retningslinjer av 2014. Her kreves det en «detailed impact assessment» når avstand mellom radar og vindturbiner er mindre enn 15 km. Det skal vurderes turbinplassering, terreng osv.

Jeg kan ikke se at en slik detaljert vurdering finnes, og er det energiministerens eller samferdselsministerens ansvar at en slik vurdering blir gjort?

Svar:

NVE er konsesjonsmyndighet og konsekvensutredning-smyndighet i saker om vindkraftverk. Det overordnede ansvaret for at sakene er godt nok opplyst, ligger derfor hos konsesjonsmyndighetene, med Olje- og energidepartementet som overordnet myndighet. Innen fagfelt som berører andre sektormyndigheters ansvarsområder, er kunnskapen i stor grad basert på sektormyndighetenes faglige vurderinger. Som det fremgår av ovennevnte svar av 7. juni, er det luftfartsmyndighetenes vurdering at flysikkerheten er ivaretatt på Haram vindkraftverk. Spørsmålet om hvilke faglige vurderinger som ligger bak denne konklusjonen, må rettes til luftfartsmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 2604**Innlevert 25. juni 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 2. juli 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Mener regjeringen det er «rimelig» at en eier tar ut 6,4 millioner i lønn, i tillegg til 3,2 millioner i utbytte og 10,3 millioner på transaksjoner med nærstående selskap i løpet av et år hvis man har fått 58 207 356 millioner i støtte for drift av 6 barnehager, og hva vil regjeringen gjøre for å forsikre at tilfeller hvor det kan være tvil om barnehagelovens tidligere krav om et «rimelig» årsresultat eller gjeldende krav om transaksjoner med nærstående blir tilstrekkelig undersøkt og fulgt opp og loven håndhevet?

BEGRUNNELSE:

Den gamle barnehagelovens paragraf 14 a gjelder for barnehager som har fått offentlig tilskudd før 2021, der sto det: «Barnehagen kan ha et rimelig årsresultat.»

Svar:

Barnehageloven med forskrifter stiller en rekke krav til driften av barnehagene, og offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal finansiere driften slik at lovens krav blir

oppfylt. Loven stiller videre krav til hvordan offentlige tilskudd og foreldrebetaling kan benyttes.

I gjeldende barnehagelov § 23 stilles det krav om at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal benyttes til godkjent barnehagevirksomhet, at transaksjoner med nærstående skal skje på markedsmessige vilkår, og at det benyttes tilstrekkelige ressurser på personalkostnader. Kravene tilsvarer reguleringene i tidligere § 14 a. Systematikken i den tidligere bestemmelsen i § 14 a var at dersom kravene til hvordan barnehagen benyttet offentlige tilskudd og foreldrebetaling var oppfylt, vil et positivt årsresultat anses som rimelig.

Bestemmelsen ble nylig tydeliggjort, fordi den av enkelte ble opplevd som vanskelig tilgjengelig og retts teknisk krevende. Jeg vil likevel presisere at det ikke er gjort innholdsmessige endringer i kravene som stilles til bruk av offentlig midler og foreldrebetaling. Håndhevingen av den tidligere bestemmelsen i § 14 a og dagens regulering i § 23 vil derfor i praksis være lik. Om et uttak av midler er i tråd med barnehageloven, må vurderes konkret i den enkelte sak.

Etter dagens regelverk kan private barnehageeiere disponere overskuddet fritt, dersom de oppfyller lovens krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, jf. barnehageloven § 23. Eierne kan velge å betale ut overskuddet i utbytte, eller de kan tilbakeføre overskuddet til virksomheten. Dersom overskuddet tilbakeføres til egenkapitalen til barnehagen, kan disse midlene for eksempel brukes til å dekke ulike typer kostnader eller investeringer i barnehagen de kommende årene.

Kravene i barnehageloven rammer inn at tilskudd og foreldrebetaling i all hovedsak skal benyttes til den godkjente driften. Videre er det også fastsatt krav om at transaksjoner med nærstående skal skje til markedsmessige vilkår, og at det skal benyttes tilstrekkelige ressurser

på personalkostnader. Bestemmelsen rammer dermed inn offentlige tilskudd og foreldrebetaling på en god måte, og sørger for at tilstrekkelig andel ressurser benyttes på barnehagedriften og barna i barnehagen.

For ordens skyld viser jeg til at dersom det er grunn til å tro at kravene til bruk av offentlig tilskudd og foreldrebetaling ikke er overholdt, er det kommunen som har ansvaret for føre tilsyn med dette. Kommunen har dette ansvaret i dag og det nye nasjonale tilsynet skal etter planen overta denne oppgaven ved årsskiftet 2021-2022. Det nye nasjonale tilsynet vil få ansvar for å føre økonomisk tilsyn med alle landets barnehager, og vil også være bedre rustet til å føre tilsyn med barnehager som inngår i et konsern.

SPØRSMÅL NR. 2605

Innlevert 26. juni 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 5. juli 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Ordningen med «ungdomsfiske» gir ungdom mellom 12 og 25 år mulighet til å drive fiske i sommerferien.

Vil det være mulig å dispensere fra kravet om stopp i ungdomsfiske slik at ungdommene kan fiske fram til 20 august (Dette vil gi ungdommen en mulighet til å fiske etter at fiskebrukene åpner etter sommerferien)?

BEGRUNNELSE:

Ordningen med «ungdomsfiske» gir ungdom mellom 12 og 25 år mulighet til å drive fiske i sommerferien.

– Sjømatnæringen er en viktig fremtidsnæring for Norge, og regjeringen er opptatt av at rekrutteringen til fiskeryrket opprettholdes og styrkes. Ungdomsfiskeordningen har som mål å gi ungdom erfaring fra yrket som fisker, og forutsetninger for å se potensialet i denne yrkesveien.

- Ordningen med ungdomsfiske gir ungdom mellom 12 og 25 år mulighet til å drive fiske i sommerferien, og omsette fangst for inntil 50 000 kroner.
- Ordningen vil gjelde for hele landet i perioden fra og med 15. juni og til og med 7. august 2021, og omfatter alle fiskeslag som blir fanget i de vanlige fiskeriene langs kysten.
- Ordningen er underlagt de samme redskapsbegrensningene som fritidsfisket.

- I fisket etter rognkjeks er startdato fremskyndet til 1. mai.

Mange fiskebruk har sommerstengt i juli mnd. noe som gjør det veldig vanskelig å bruke muligheten som ungdomsfiske gir. I min kommune Hasvik er fiskebrukene stengt hele juli. Det samme er fiskebruket i Øksfjord.

Skoleungene ønsker å fiske og jeg vet at flere av dem har søkt om dispensasjon slik at de kan fiske til skolestart 20 august.

Svar:

Ungdomsfiskeordningen gir ungdommer muligheten til å få prøve livet som fisker i sommerferien, og er et viktig verktøy for å skape rekruttering.

Sluttdatoen for den ordinære ungdomsfiskeordningen er 6. august, og noe av bakgrunnen for dette er at hoveddelen av sommerferien avsluttes på denne tiden. Et annet element er kortere dager, og at høstværet kan sette inn. Den ordinære ungdomsfiskeordningen har en nedre aldersgrense på 12 år, og sikkerhet er viktig. (Aldersgrensen for ungdomsfiskeordningen for kongekrabbe er 15 år av hensyn til sikkerhet for de som deltar og behandlingen av levende dyr.) Sluttdato 6. august gjelder imidlertid den ordinære ordningen, og det kan nevnes at fisket etter leppefisk har sluttdato 20. oktober (eller når fisket stoppes).

Når det er sagt, mener jeg at representanten har et poeng. Det er vanskelig for ungdomsfiskere å lande fangst når fiskebrukene er stengt. Jeg mener derfor det kan være aktuelt å se på sluttdato eller muligheten til å innføre en hjemmel til å gi dispensasjon fra datobegrensningene i fremtidige sesonger.

Årets ungdomsfiske har allerede startet opp. Mange ungdommer har meldt seg på, og sluttdato er formidlet til mottak, kommuner, regionskontor og andre. Regionene

har planlagt kontrollvirksomhet i dette og andre fiskerier, og hensyn til forutsigbarhet for alle aktørene gjør at det ikke er hensiktsmessig å endre sluttdato nå.

Jeg stiller meg altså positiv til representantens forslag, men det er en rekke forhold som må vurderes, herunder sikkerhet for ungdommen og mottakskapasitet, før det eventuelt kan besluttes en utvidelse av ordningen. Dette arbeidet kan gjøres i forkant av fastsettelse av neste års forskrift for ordningen.

SPØRSMÅL NR. 2606

Innlevert 26. juni 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 2. juli 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Synes statsråden det er rimelig at enkelte pensjonister mister bostøtte i juni grunnet etterbetalt pensjon?

BEGRUNNELSE:

Flere pensjonister har opplevd at de har mistet bostøtte da de har passert inntektsgrensen. Hvis man permanent hadde passert inntektsgrensen er de fleste enig at det er korrekt at man ikke skal få bostøtte, men når dette skyldes tilbakebetaling for pensjon opptjent i 2020 og også økning med virkning fra 1. mai 2021 som etterbetales i juni 2021 oppleves dette som urimelig. Fremskrittspartiet har jobbet for å styrke pensjonistenes økonomi og har gjennom flere runder fått vedtatt dette i Stortinget. Det er da urimelig hvis Stortingets vedtak og intensjon for enkelte grupper nulles ut ved bortfall av bostøtte.

Svar:

Stortinget har i desember 2020, februar 2021 og juni 2021 gjort en rekke vedtak som har bedret pensjonistenes økonomi. Blant annet ble det fastsatt en særskilt sats for regulering av pensjoner under utbetaling i 2021, og satsene for minste pensjonsnivå til enslige er økt med virkning fra 1. mai 2020. Enkelte av endringene er vedtatt med tilbakevirkende kraft, og det har vært nødvendig med tilpasninger i Arbeids- og velferdsetatens datasystemer. Dette har ført til etterbetalinger til dels mange måneder etter det tidspunktet de gjelder for.

Svar på spørsmålet er utarbeidet i samråd med kommunal- og moderniseringsministeren som er konstitusjonelt ansvarlig for bostøtteordningen.

Bostøtte er en strengt behovsprøvd rettighetsordning som skal sikre husstander med lave inntekter og høye boutgifter en egnet bolig. Støtten beregnes automatisk for én og én måned av gangen, etter regler som tilpasser støtten til inntektsnivået i den måneden. Tilpasningen er en sentral egenskap ved bostøtten som behovsprøvd yttelse. Dersom inntekten en måned er lavere enn ellers, blir bostøtten høyere. Har inntekten økt, vil bostøtten normalt gå noe ned. I praksis vil endringen i bostøtte så godt som alltid være vesentlig mindre enn inntektsendringen.

Bostøtten beregnes ut fra månedlig utbetalt inntekt i henhold til Arbeids- og velferdsetatens og andre instansers innrapportering gjennom a-ordningen. Vedtatte endringer i pensjonene utbetales ikke umiddelbart. Mange pensjonister har derfor fått høyere bostøtte de seneste månedene, enn samlet korrigerert pensjon skulle tilsi. I stedet for å beregne bostøtten for disse månedene på nytt og eventuelt kreve for mye utbetalt støtte tilbake, tilpasser Husbanken automatisk bostøtten til utbetalingene den måneden de kommer. Det medfører at etterbetalt pensjon regnes som inntekt den måneden etterbetalingen skjer, og påvirker bostøtten for denne ene måneden. Når etterbetalingene er store, slik som de har blitt i år, kan konsekvensen bli at bostøtten den måneden faller helt bort. Dette er kjedelig, men vanskelig å unngå. Samlet sett vil de fleste mottakerne som opplever dette likevel i tilfeller ha fått noe mer bostøtte enn de ville ha fått dersom all pensjonen hadde kunnet utbetales i den måneden den gjaldt.

Regjeringen mener det er riktig at bostøtten tilpasses til søkerens inntekt på en månedlig basis. Det var også intensjonen med å gå over til å bruke oppdaterte inntekter fra a-ordningen, som Stortinget har sluttet seg til. Det er

en ulempe for pensjonistene at hele pensjonen for en gitt måned i enkelte tilfeller ikke lar seg utbetale i den måneden. Det at bostøtten går ned eller faller bort en måned når en større etterbetaling kommer, er ett element i den ulempen.

Regjeringen har fått tilslutning til mange forbedringer i bostøtten de siste åtte årene, men det er likevel mange

år siden bostøtteordningen har blitt grundig gjennomgått. En helhetlig gjennomgang vil være nyttig for å få bostøtten til å fungere på best mulig måte. Regjeringen har derfor satt ned en ekspertgruppe, som skal evaluere bostøtteordningen og foreslå fremtidig innretning av den. Ekspertgruppen skal levere sin rapport til Kommunal- og moderniseringsdepartementet innen 1. februar 2022.

SPØRSMÅL NR. 2607

Innlevert 26. juni 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 2. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at det gis ny fellingstillatelse i Bardu og at tillatelsen i Lavangen/Salangen forlenges, samt sørge for at de ressurser som SNO og trente hunder settes inn i uttaket av disse skadedyrene?

BEGRUNNELSE:

Den siste uka har det vært rovdyrangrep i beiteprioriterte områder i Lavangen/Salangen. En rekke sau er funnet drept, en del har gått hardt skadd i flere dager og har når bonden har funnet de blitt avlivet.

Kommunene og lokale fellingslag ble lovet bistand av SNO og trente hunder under skadefelling, men i dag ble det av «noen» besluttet at SNO og hundene skulle trekkes ut av jakta.

Det er dette døgnet funnet tre nye kadaver i Salangen, og skadefellingstillatelsen går ut 28.06.21. Det at Miljødirektoratet da kaller tilbake personell og hunder fra SNO, samme dag som nye kadaver er funnet og to dager før skadefellingstillatelsen går ut er svært underlig.

I et møte mellom bønder i området, ordførere, statsforvalter og miljødirektoratet datert 21.06 ble det lovet at alle tilgjengelige ressurser skulle settes inn i jakta. Når enn da har nye funn av kadaver velger å trekke ut SNO og hundene er helt uforståelig og en fullstendig trening av jakta som pågår.

Hundene det er snakk om kommer fra Østlandet, og har nå reist tilbake dit. Ved nye funn eller skader vil det ta to-tre dager å få de til Nord-Norge igjen. Dette er en uholdbar situasjon for de som er rammet å stå i. Dag og natt brukes til å prøve å få oversikt over hvor sauene er.

Det er som kjent felt to bjørner i Bardu den siste uka, noe som er bra. Men i dag kom det melding om nye funn av døde dyr tatt av bjørn i dette beiteprioritert område

som har vært hardt utsatt for bjørneangrep i mange år. Antall bjørn i beiteprioriterte områder er uten tvil ute av kontroll.

Det er en akutt situasjon som må tas tak i, og da må ansvarlig statsråd på banen. De ressurser som kreves må nå settes inn i jakta. Det er svært avgjørende for et effektivt og mest mulig humant uttak av skadedyret at SNO sine ekvipasjer deltar i skadefellingen. Og det er ikke akseptabelt å overlate dette arbeidet til skadefellingslagene, og bøndene i det beiteprioritert området, alene.

Svar:

Det er Statsforvaltaren i Troms og Finnmark som har ansvaret for å følge opp skadesituasjonane i Bardu og Lavangen/Salangen. Dei har ein høg beredskap. Ei binne og ein hannbjørn vart skotne i Bardu, høvesvis måndag 21. juni og onsdag 23. juni. Statsforvaltaren har gjeve nytt løyve til felling av bjørn i delar av Bardu og Målselv kommunar. Statsforvaltaren har også gjeve løyve til felling av ein bjørn i delar av Lavangen, Salangen og Bardu kommunar. Dei lokale fellingslaga har bedt Statens naturoppsyn om bistand under fellingsforsøka, og ekstra personell frå Statens naturoppsyn og spesialtrena hundar yt derfor bistand i begge dei aktuelle skadefellingsområda.

Representanten viser i si grunngeving for spørsmålet til at det på eit tidspunkt vart avgjort at personell frå Statens naturoppsyn og hundane dei hadde med seg skulle trekkast ut av jakta. Det stemmer at Statens naturoppsyn, etter å ha gjeve bistand til det lokale skadefellingslaget gjennom ekstra personell og spesialtrena hundar, valde å kvile personell og hundar i nokre dagar i en situasjon der det ikkje var nye skader i området. Dette var ei avgjerd Statens naturoppsyn gjorde på sjølvstendig grunnlag basert på situasjonen i felt på dåverande tidspunkt. Felling-

sleiarane i dei to lokale fellingslaga var kjent med dette. Eg meiner dette viser at forvaltninga fungerer godt. Når lokale skadefellingslag har bedt om bistand, og innsatsen frå Statens naturoppsyn kan bidra til å auke sannsynet for å lykkast med skadefelling, stiller Statens naturoppsyn opp med personell og spesialtrena hundar. Bistand skjer også ofte gjennom råd og rettleiing. Om situasjonen endrar seg, kan det bli gjort endringar i bistanden ut frå faglege vurderingar gjort i den enkelte situasjonen. Eg meiner det er riktig at desse vurderingane blir gjort av dei som sit

med den faglege kompetansen på dette, og ikkje politisk. Eg har derimot ansvaret for at Statens naturoppsyn har ressursar til å kunne yte bistand i tilfelle der det er nødvendig og ynskjeleg. Vi auka Statens naturoppsyn sitt budsjett med 5 millionar kroner i 2019 nettopp for å gjø beitebrukerar og kommunar enda tettare oppfølging i situasjonar der rovdyr gjer skade utanfor rovdyprioriterte område. I 2021 vart Statens naturoppsyn ytterlegare styrka med 1 million kroner for å kunne auke kapasiteten for å bidra til skadefelling av rovdyp.

SPØRSMÅL NR. 2608

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 6. juli 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Universitets- og høyskoleloven § 8-3 andre ledd har fastsatt at det unntaksvis kan gis statstilskudd til institusjoner som ikke er akkreditert som institusjon, men som har akkrediterte studietilbud. Flere institusjoner har nå søkt om å komme inn under dette unntaket.

Kan statsråden redegjøre for hvor langt han er kommet i utarbeidelsen av kriteriene for dette unntaket og når institusjonene kan forvente seg et svar?

Svar:

I 2019 vedtok Stortinget endringer i universitets- og høyskoleloven § 8-3. Endringen har betydning for private høyskoler og innebærer at institusjonsakkreditering er et vilkår for statstilskudd. Endringene trådte i kraft 1. januar 2020.

Departementet har i forskrift fastsatt at private høyskoler som i dag mottar statstilskudd, men ikke har institusjonsakkreditering, har en overgangsperiode frem til 1. januar 2025 til å tilpasse seg det nye kravet i loven.

Regelendringen er gjort på bakgrunn av anbefalingen fra en ekspertgruppe satt sammen av representanter fra universitets- og høyskolesektoren som skulle vurdere tilskuddsordningen for private høyskoler. De la frem sine anbefalinger i rapporten "Med kvalitet som kriterium – gjennomgang av tilskuddsordningen for private høyskoler".

Institusjonsakkreditering som vilkår for å motta statstilskudd var en av anbefalingene fra ekspertgruppen. De la vekt på at dette er et objektivt kriterium som tar hen-

syn til ønsket om likebehandling mellom private og statlige institusjoner. Ekspertgruppen mente videre at et krav om institusjonsakkreditering vil være et insentiv for mer faglig og administrativt solide institusjoner, og bidra til å styrke kvalitetsutviklingen av institusjonene.

Reglene innebærer at institusjonsakkreditering fra NOKUT som hovedregel vil være en nødvendig forutsetning for å kunne motta statstilskudd. I universitets- og høyskoleloven § 8-3 andre ledd er det fastsatt at det unntaksvis kan gis statstilskudd til institusjoner som ikke er akkreditert som privat høyskole, men som kun har akkrediterte studietilbud. Det er et vilkår at det må foreligge et særlig samfunnsmessig behov for virksomheten. Dette kan for eksempel være et fremtidig kompetansebehov eller faglig eller pedagogisk alternativ, eller at virksomheten har en spesiell samfunnsmessig betydning. Det er forutsatt at adgangen til å gjøre unntak fra kravet om institusjonsakkreditering som vilkår for statstilskudd er snever, og derfor vil være aktuell i svært få tilfeller.

Departementet kan fastsette nærmere vilkår for statstilskudd i forskrift. Departementet har i tildelingsbrevet for 2021 bedt NOKUT om å utarbeide et forslag til forskrift om retningslinjer for tilskuddsordningen for private høyskoler. Departementet har bedt NOKUT om å prioritere dette arbeidet i 2021.

Formålet er blant annet at forutsetninger og krav til søknadsbehandling mv. som i dag er fastsatt i retningslinjer for tilskuddsordningen til private høyskoler, skal fastsettes som forskrift for å sikre større forutsigbarhet og åpenhet om de krav som gjelder.

Private høyskoler som ønsker statstilskudd, må sende søknad om statstilskudd innen 1. november for budsjett-

tåret to år frem i tid fra søknadstidspunktet. Dette gjelder også videreføring av tilskudd for alle private høyskoler som i dag mottar statstilskudd. Departementet vurderer søknadene i forbindelse med de årlige statsbudsjettene.

Det innebærer at det er Stortinget som på bakgrunn av departementets forslag i budsjettproposisjonen for det enkelte budsjettår, vil treffe endelig beslutning om hvilke private høyskoler som skal få tilskudd og eventuelt størrelsen på tilskuddet til den enkelte institusjon.

Departementet vil, som ledd i budsjettprosessen, også behandle søknader om statstilskudd etter unntaksbestemmelsen i universitets- og høyskoleloven § 8-3 andre ledd. Fristen for å søke om tilskudd er også her 1. november for budsjettåret to år frem i tid fra søknadst-

idspunktet. Institusjoner som ønsker å søke om tilskudd etter unntaksbestemmelsen, må legge frem relevante opplysninger som kan begrunne at det gjøres unntak fra hovedregelen om institusjonsakkreditering som vilkår for statstilskudd.

Departementet kan også stille vilkår ved bruk av unntaksbestemmelsen. Som eksempel vil departementet kunne stille vilkår om at nye institusjoner i tilskuddsordningen, som ikke har institusjonsakkreditering, må oppnå institusjonsakkreditering innen en angitt tidsperiode fra de starter å motta tilskudd. Høyskoler som har søkt om å komme inn under unntaket vil få orientering om regjeringens vurdering i departementets budsjettproposisjon.

SPØRSMÅL NR. 2609

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 2. juli 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hva er provenyeffekten av å innføre et krav om 50 % barnehagelærere og 25 % fagarbeidere i norske barnehager?

Svar:

I svaret på spørsmålet legges det til grunn at det innføres et krav om at 50 prosent av grunnbemanningen skal ha barnehagelærerutdanning. Grunnbemanningen er assistenter, barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske ledere eller tilsvarende. I tillegg er det utdanningskrav til styrere, og de aller fleste styrere har barnehagelærerutdanning. Det legges videre til grunn at et krav om 50 prosent barnehagelærere i praksis innebærer at pedagognormen skjerpes slik at det maksimalt skal være seks små eller tolv store barn per barnehagelærer.

Statistikk fra 2019 viser at andelen årsverk med barnehagelærerutdanning eller tilsvarende pedagogisk utdanning utgjorde 42,5 pst. av årsverkene i grunnbemanningen i kommunale barnehager. Ved en innskjerping av pedagognormen vil det være behov for om lag 2 100 flere årsverk med barnehagelærerutdanning i de kommunale barnehagene, og barnehagenes lønnskostnader vil øke. Det legges til grunn at barnehagelærere skal erstatte ufaglærte assistenter. I beregningen er det derfor lagt til grunn at en skjerping av pedagognormen innebærer å

kompensere barnehagene for lønnsdifferansen mellom barnehagelærere og ufaglærte assistenter.

Innskjerpingen av pedagognormen vil også bety økte tilskudd til de private barnehagene for å legge til rette for at også de private barnehagene kan øke pedagogandelen til 50 prosent. Tilskuddet til private barnehager beregnes basert på kommunale regnskap to år før tilskuddsåret, og økningen i tilskuddet til private barnehager vil dermed normalt inntreffe noe senere. Det kan derfor være behov for å innføre en overgangsordningen i forskrift om tilde-ling av tilskudd til private barnehager slik at de private barnehagene får økt tilskudd til økt pedagogtetthet samtidig som de kommunale barnehagene. Med dette til grunn vil bevilgningsbehovet med innføring av skjerpet krav fra 1. august 2022 være 274,8 mill. kroner, med en helårseffekt på 659,4 mill. kroner. Beløpene er oppgitt i 2022-kroner. Det er i beregningene lagt til grunn en kompensasjon etter nasjonale gjennomsnittsbetraktninger.

Andelen årsverk med fagbrev som barne- og ungdomsarbeider i grunnbemanningen i kommunale barnehager er 26,8 prosent, i tillegg har 5,3 prosent av årsverkene i grunnbemanningen annen fagarbeiderbakgrunn. Kravet om 25 prosent fagarbeidere er dermed allerede oppfylt i gjennomsnitt for kommunale barnehager. Tilskuddet til private barnehager ble gjennom bevilgninger i statsbudsjettet for 2016, økt fra 98 til 100 prosent av det de kommunale barnehagene får i offentlig finansiering. Dette legger til rette for at de private barnehagene

kan ha samme andel fagarbeidere som de kommunale barnehagene. Jeg legger derfor til grunn at det ikke krever

økte statlige overføringer å innføre et krav om 25 prosent fagarbeidere i grunnbemanningen i barnehagene.

SPØRSMÅL NR. 2610

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Viser til tidligere svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:2443 (2020-2021)). Av statsrådets svar framkommer det at den øremerkede tilskuddsordningen til fylkesveier innebærer en rekke kriterier for hvilke fylkesveier fylkeskommunene skal få lov til prioritere.

Betyr dette at fylkeskommunene må søke departementet om tillatelse til å prioritere de fylkesveiene de ønsker, og mener statsråden at dette er en effektiv og ubyråkratisk løsning for å satse på fylkesveiene?

Svar:

Nei, jeg arbeider nå med å utforme en ordning med mål om at fylkeskommunene ikke skal søke på midlene per prosjekt, der midlene blir fordelt etter de ordinære årlige budsjettprosessene og fylkene synliggjør sin bruk av tilskuddet gjennom årlig rapportering.

Som jeg svarte på forrige spørsmål (Dokument nr. 15:2443 (2020-2021)) vil fylkene selv kunne prioritere hvilke næringsveier og veier som forstørker bo- og arbeidsmarkedsregioner som de ønsker å utbedre, vedlikeholde og fornye.

SPØRSMÅL NR. 2611

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 5. juli 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Det er en kjensgjerning at mange fuglereir og -unger blir ødelagt/drept ved hogst i yngletida om våren og forsommeren. I et svar på et spørsmål fra MDG om denne tematikken, svarer statsråden 16.6.19: «For at denne verdikjeden skal være konkurransedyktig er den avhengig av kontinuerlig og effektiv tilgang på tømmer».

Kan statsråden redegjøre for hvorfor det er viktig at industrien har tilgang på ferskt virke kontinuerlig, og for hvilke type bedrifter og hvor stor del av treforedlingen dette gjelder?

Svar:

Konkurranseskraften for norske arbeidsplasser er et viktig område for regjeringen, verdikjeden for skog- og tre er ikke noe unntak. Siden representanten Nævra viser til svaret jeg ga til representanten Bastholm fra MDG for mer enn to år siden, ønsker jeg å gjenta noe av innholdet i dette svaret. Representanten Bastholm viste i sitt spørsmål til at det er en relativt liten del av skogarealet som berøres av hogst årlig, men at hogsten allikevel kan være svært skadelig for en fuglebestand hvis inngrepet skjer i områder med høy tetthet av hekkinger.

La meg slå fast at norsk skogbruk skal være bærekraftig. Dette er helt grunnleggende for at vi skal kunne ha glede av alle skogens verdier også i framtiden. Det er også avgjørende for at skog- og trenæringen skal kunne gi vik-

tige bidrag til et grønt skifte i norsk økonomi. Landbruks- og miljømyndighetene forvalter, både i fellesskap og hver for seg, lov- og forskriftsverk med rammer og retningslinjer som skal sikre at viktige natur- og miljøverdier ivaretas under skogsdrift.

I bransjens egen skogstandard er det en rekke spesifikk bestemmelser om konkrete hensyn, spesielt i hekketida, til flere hensynskrevende fuglearter. I hekketida skal det blant annet ikke være forstyrrende skogsdrift nærmere enn 50 til 400 meter fra hekkeplassen for ulike rovfugler og ugler. Skogstandarden legger også vekt på å unngå skogsdrift i perioden mai, juni og juli i skog av spesiell betydning for fuglelivet, som eldre sjiktet lauvtre-dominert skog.

Jeg har siden jeg ble landbruks- og matminister brukt mye tid på å gjøre meg kjent med de ulike verdikjedene innenfor skog- og trenæringen, blant annet gjennom et eget dialogforum.

Å sikre god lønnsomhet er en kontinuerlig utfordring i alle ledd i verdikjedene for skog og tre. Skogeierne må forholde seg til kjøpernes krav til leveransetidspunkt for å

kunne oppnå gode priser og lønnsomhet. Det samme treet gir råstoff til ulike industrier, noe som betyr at tømmeret til både trelast og papir hogges samtidig. Hogst og framkjøring av tømmer skjer ved bruk av kostbare maskiner, og jevn utnyttning av disse gir best mulig økonomi og forutsigbarhet blant aktørene. Lange driftsopphold, kombinert med økt hogst i begrensede perioder, vil sette entreprenørleddet under press, og øke driftskostnadene. Derfor er kontinuerlig og effektiv tilgang på tømmer viktig både for sagbruks- og treforedlingsindustrien. Ujevne leveranser fører til behov for større lager, behandling av tømmer på lagerplass og risiko ved lagerstyring. I treforedlingsindustrien vil lenger lagring av tømmer også kunne føre til økt kjemikaliebruk i produksjonen. Langvarig lagring av tømmer i skog er heller ikke ønskelig på grunn av faren for barkbiller og andre skadegjørere. Ujevn virkesforsyning vil derfor kunne medføre økte kostnader både hos driftsapparatet og i industrien. Dette er kostnader som vil skyves over på alle aktørene i verdikjeden og svekke konkurransekraften.

SPØRSMÅL NR. 2612

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 30. juni 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja

Spørsmål:

Kan Lotteri- og stiftelsestilsynet treffe vedtak som hindrer norske borgere i å benytte seg av egne kontoer i banker eller e-pengeforetak som er lovlig registrert i andre EU/EØS-land, på bakgrunn av at disse kontoene er brukt for transaksjoner til/fra lovlig pengespillselskap i utlandet?

BEGRUNNELSE:

Mange nordmenn har opprettet kontoer i banker og e-pengeforetak i andre EØS-land. Eksempelvis kan en norsk statsborger ha en konto i spansk bank eller tysk bank, eller i et e-pengeforetak registrert i Storbritannia.

Svar:

Lotteritilsynet har ikke hjemmel til å vedta at norske borgere ikke kan benytte seg av egne kontoer i banker eller e-pengeforetak. Dette gjelder uavhengig av hvor kontoen er registrert, enten det er i Norge eller i utlandet.

Det Lotteritilsynet har hjemmel til, derimot, er å gi pålegg til foretak som yter betalingstjenester i Norge om å avvise betalingstransaksjoner som er knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Slike vedtak hindrer imidlertid ikke personer fra å benytte den samme kontoen til andre betalingstransaksjoner som ikke er knyttet til ulovlige pengespill. Dersom innehaveren av kontoen likevel skulle bli hindret fra å benytte kontoen fullstendig, skyldes dette ikke at Lotteritilsynet har truffet vedtak om dette, men for eksempel at banken på grunnlag av egne retningslinjer og avtalevilkår har valgt å stenge kontoen. Dette er ikke noe Lotteritilsynet er involvert i.

SPØRSMÅL NR. 2613**Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 5. juli 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja****Spørsmål:**

Er det korrekt at det nye forslaget til pengespillov gir Lotteri- og stiftelsestilsynet en vid hjemmel til å kreve informasjon fra enhver, samt tilgang til lokaler til å foreta undersøkelser i norske statsborgere hjem og innretninger, kun basert på mistanke om at de har drevet med lovlig spill hos utenlandske spillskap, og innebærer forslaget at lotteritilsynet får en større anledning til å foreta undersøkelse hjemme hos noen eller i virksomheters lokaler enn det politiet innehar i forbindelse med andre type saker?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til forslag til ny regjeringens nye forslag til pengespillov paragraf 26, om at:

«Lotteritilsynet kan pålegge enhver å gi opplysninger og innsyn i dokumenter og den dokumentasjonen som tilsynet finner nødvendig for å utføre sine oppgaver etter loven» og «Lotteritilsynet kan i forbindelse med tilsynet gjennomføre nødvendige undersøkelser av lokaler, innretninger o.l. for å utføre sine oppgaver etter loven.»

Forslaget kan oppfattes som at Lotteritilsynet kan kreve opplysninger og foreta undersøkelser hos «enhver», uten krav til skjellig grunn til mistanke om alvorlig lovbrudd, rettslig kjennelse eller kontroll hos annen myndighet. Dette fremstår som en langt videre fullmakt enn det andre tilsyn og selv organer med politimyndighet har. Dette reiser flere problemstillinger relatert til grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper og Lotteritilsynets myndighetsomfang.

Jeg vil også vise til debatt rundskriv skjellig til grunn mistanke. Straffeprosessloven § 195 annet ledd hjemler politiets adgang til ransaking av person som ikke er mistenkt for noe straffbart forhold, men ransakingen må foregå i forbindelse med etterforskning av en konkret straffbar handling. Mistankekravet er det samme som ved ransaking av en mistenkt. Kriminalitetskravet er at handlingen mistanken gjelder kan føre til straff av fengsel i mer enn 6 måneder.

Svar:

Mulighet til å kreve opplysninger og adgang til lokaler er nødvendig for å kunne gjennomføre et godt og effektivt tilsyn. Tilgang til riktig informasjon og fysisk adgang til lokaler vil bidra til at Lotteritilsynet vurderer saker og trefter avgjørelser på grunnlag av riktig faktum. Jeg viser også

til Stortingets anmodningsvedtak 7. mai 2018 nr. 692 som lyder:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at Lotteritilsynet skal få utvidet mulighet til å granske saker, blant annet med tilgang til offentlige registre, og til å kreve framlegging av opplysninger fra aktører som helt eller delvis medvirker til markedsføring eller gjennomføring av uregulerte pengespill.

Forslag til ny pengespillov § 26 gir Lotteritilsynet adgang til å pålegge enhver å gi opplysninger og innsyn i dokumenter og dokumentasjon som tilsynet finner nødvendig for å utføre sine oppgaver etter loven. I Prop. 220 L (2020-2021) vises det til at «enhver» vil omfatte privatpersoner, juridiske personer og offentlige myndigheter, men at pålegg om informasjon som regel vil rettes mot den som tilbyr eller markedsfører pengespill, eller medvirker til dette. Forslaget innebærer imidlertid at også andre enn de som er direkte involvert i tilbud og markedsføring av pengespill kan ha plikt til å gi opplysninger. Dette vil primært være personer med tilknytning til pengespillaktivitet, ikke allmenheten som sådan. Eksempler kan være talspersoner, representanter eller ambassadører for spillskap.

Opplysningsplikten er begrenset til det som er nødvendig for at Lotteritilsynet skal kunne utføre sine oppgaver. Nødvendighetsbegrensningen balanserer hensynet til Lotteritilsynets informasjonsbehov for å kunne utføre sine oppgaver og den enkeltes rett til respekt for sitt privatliv og sin kommunikasjon. I tillegg kan selvinkrimineringsvernet i noen tilfeller begrense plikten til å gi opplysninger.

Forslag til ny pengespillov § 26 gir også Lotteritilsynet adgang til å gjennomføre nødvendige undersøkelser av lokaler, innretninger o.l. i forbindelse med tilsynet, for å utføre sine oppgaver etter loven. Dette gir Lotteritilsynet mulighet til å undersøke om pengespilltilbud, pengestrømmer, innretninger m.m. følger lovens bestemmelser. Inspeksjonsretten vil gjelde lokaler med lovlig eller ulovlig pengespilltilbud, f.eks. lokaler med bingospill, kiosker med spilleautomater og lokaler for ulovlige pokerturneringer. I spesialmerknadene til § 26 i Prop. 220 L (2020-2021) presiseres det at inspeksjonsretten ikke gjelder i private hjem.

Lotteritilsynet har ikke mulighet til å ta seg fysisk inn i lokaler dersom de ikke inviteres inn. Dersom tilgang nektes, må Lotteritilsynet be om bistand fra politiet for å få adgang til disse lokalene. For at politiet skal bistå i slike tilfeller, må det mistenkes at det tilbys pengespill i

lokalene i strid med pengespillovens bestemmelser. Jeg viser til at ulovlig tilbud eller markedsføring av pengespill, eller medvirkning til dette, etter lovforslaget § 37 foreslås å kunne straffes med bøter eller fengsel inntil ett år.

I Prop. 220 L (2020-2021) konkluderer departementet med at Lotteritilsynet ikke skal ha adgang til å gjøre beslag i forbindelse med tilgang til lokaler. Det påpekes at det bør vises tilbakeholdenhet med å gi forvaltningsorganer hjemmel til å anvende tvangsmidler, da dette kan sammenlignes med virkemidlene politi og påtalemyndighet har etter straffeprosessloven.

Saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven § 14 (saksforberedelse og klage ved pålegg om å gi opplys-

ninger) og § 15 (fremgangsmåten ved gransking o.l.) vil komme til anvendelse dersom Lotteritilsynet benytter hjemmelen i lovforslaget § 26. Disse bestemmelsene omhandler blant annet klagerett og retten til å ha et vitne til stede ved stedlig tilsyn.

Jeg viser for øvrig til at en lignende hjemmel til å be om informasjon bl.a. finnes i markedsføringsloven § 34, hvor enhver plikter å gi Forbrukertilsynet og Markedsrådet de opplysninger som myndighetene krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven. Bestemmelsen gir også Forbrukertilsynet og Markedsrådet adgang til å undersøke lokaler.

SPØRSMÅL NR. 2614

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 8. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

NVE varsler den 23. juni lengre behandlingstid for nettkonsesjoner og at forsyningssikkerhet prioriteres, mens tilknytning for ny industri kommer bak i køen. Dette står i kontrast til svar på spørsmål 15:1607 fra mars i år, der statsråden uttaler: «Jeg mener at vi må ha et klart mål om at tilgangen på kraft og flaskehalsen i nettet vårt ikke skal være til hinder for næringsutvikling.» Bergenregionen er spesielt rammet.

Hvorfor har ikke statsråden bygget opp kapasitet i NVE til å møte det grønne skifte og sikre tilgang til strøm?

BEGRUNNELSE:

Næringslivets konkurransekraft i overgangen til lavutslipp er i stor grad avhengig av tilgang på fornybar energi. Det vises til at Norge i dag har overskudd på fornybar energi, men flere regioner mangler overføringskapasitet for å imøtekomme næringslivets behov.

Norge trenger ny aktivitet og inntekter til erstatning for gradvis fallende inntekter fra olje og gass industrien. Tidsvinduet er ofte kritisk for å utvikle eller tiltrekke seg ny industri og tilgang på fornybar energi er ett av våre fremste konkurransefortrinn. Den internasjonale konkurransen er krevende og det er viktig å være tidlig ute for å ta markedsandeler. Dette har vært kjent lenge og det er underlig at regjeringen ikke har satt inn effektive tiltak tidligere for å få fortgang i behandling av kritisk nett infrastruktur.

Bergenregionen har for over to år siden dokumentert at manglende overføringskapasitet stopper etablering av ny industri. Dette har vært løftet politisk gjentatte ganger i stortinget.

Svar:

I Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid la regjeringen frem vår plan for elektrifiseringen av Norge. Et sentralt mål i regjeringens politikk er å legge til rette for nye lønnsomme næringer basert på energiressursene. Regjeringens ambisjoner om å kutte klimautslipp gjennom elektrifisering, og å legge til rette for økt verdiskaping basert på vår fornybare kraft, krever økt utbygging av kraftnettet de neste årene. Denne politikken virker. Bare fra tidlig i år 2020 har antallet søknader til NVE om nettkonsesjon økt sterkt. Dette skyldes både en rekke planer om elektrifisering, som krever utbygging og forsterkning av kraftnettet i mange regioner, og behov for fornyelse og oppgradering av eksisterende nett.

NVE opplyser at de nå har om lag 250 saker til behandling, og rundt 80 saker som ligger i kø. Sakene varierer i omfang og kompleksitet. Noen av sakene kom inn i 2018 og er fortsatt til behandling, mens andre saker kom inn i 2021 og har allerede fått konsesjon.

I Meldt. St. 36 er det godt beskrevet at vi har et robust kraftsystem og en solid kraftbalanse med et betydelig kraftoverskudd. En utfordringen er likevel å ha nok strøm på rett sted til rett tid. For regjeringen er det derfor et mål

at mangel tilgang på nett ikke skal være til hinder for industrietablering. Vi peker på nettutvikling som svært viktig for den videre utviklingen. Vi jobber derfor kontinuerlig med å forbedre effektiviteten i konsesjonsbehandlingen, og NVE har nettopp omorganisert virksomheten for å utnytte ressursene enda bedre. NVE har også omprioritert slik at antall årsverk til konsesjonsbehandling av nett er økt.

NVE reviderte nylig veilederen for søknader for å hjelpe konsesjonssøker å utarbeide en søknad av god kvalitet slik at saksbehandlingen kan gjennomføres effektivt. NVE har også tydeliggjort prinsipper for prioritering

av saker, og har presisert hva aktører som skal bygge ut industri som krever mye kraft, må ha på plass før konsesjonssøknad om nettilknytning kan behandles. NVE vurderer kontinuerlig om det er deler av behandlingen som kan effektiviseres gjennom digitalisering.

For å møte det kommende behovet for elektrifisering av samfunnet, oppnevnte regjeringen nylig et offentlig utvalg som skal vurdere utviklingen av strømmettet. En viktig oppgave for utvalget blir å vurdere tiltak som kan redusere tiden det tar å konsesjonsbehandle nye nettanlegg.

SPØRSMÅL NR. 2615

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 15. juli 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Parallelt med økning i antall elbiler har det oppstått en rekke selskaper som tilbyr "pakker" med ladepunkt, strøm og drift av privat ladeinfrastruktur. Flere leverandører er useriøse, tar økende og urimelig egenandel og/eller sier opp avtalen uten varsel. Folk opplever at de plutselig er uten lademulighet, de vet ikke om investering i ladepunkt kan brukes av ny leverandør eller opplever at strømreringen for elbil blir urimelig høy.

Overlater statsråden dette til markedet eller hvilke tiltak vil bli tatt for å regulere markedet?

Svar:

Slik jeg forstår det, treffer denne problemstillingen i hovedsak borettslag og eierseksjonssameier. Beboerne i boligselskapene vil imidlertid være forbrukere. Som forbrukerminister er jeg opptatt av å ivareta forbrukernes interesser og rettigheter på en god måte. Da er det viktig at vi finner gode løsninger på de utfordringene forbrukerne står overfor i dag, for å sikre at de også har en sterk stilling i fremtiden.

Regjeringen har som mål å halvere utslippene fra transportsektoren innen 2030. Elektrifisering av bilparken er et viktig tiltak for å oppnå dette. I Nasjonal transportplan 2018-2029 ble det etablert en rekke måltall for nye nullutslippskjøretøy, herunder at alle nye personbiler skal være nullutslipp i 2025, forutsatt teknologisk moden-

het. Tilrettelegging for lading også i borettslag og sameier, vil kunne bidra til at flere kjøper elbiler.

For å hjelpe borettslagene til å finne ut hvilke tilbud som finnes og hvilke priser som gjelder i lademarkedet, tilbyr en del kommuner i dag gratis laderådgiving. Gjennom støtteordningen "Klimasats" har regjeringen støttet kommunal laderådgiving rettet mot borettslag.

Det finnes også regelverk som skal verne forbrukerne på dette området. Markedsføringsloven skal primært beskytte forbrukere, men også borettslag og eierseksjonssameier har et vern mot urimelige avtalevilkår i markedsføringsloven § 22, forutsatt at avtalen skal tjene medlemmenes personlige formål. Dersom deler av avtalen er inngått individuelt med forbrukere, kan også andre bestemmelser i markedsføringsloven komme til anvendelse.

Stortingsrepresentanten nevner urimelig høye egenandeler og vilkår som gir virksomheten mulighet til å si opp avtalen uten varsel, som eksempler på forbrukerutfordringer. Dette vil etter konkrete vurderinger kunne være problematisk etter markedsføringsloven § 22 om urimelige avtalevilkår. Ved en slik rimelighetsvurdering skal det legges vekt på hensynet til balanse mellom partenes rettigheter og plikter og på hensynet til klarhet i kontraktsforhold.

Forbrukere, borettslag eller eierseksjonssameier som mener at det i deres konkrete avtale benyttes urimelige avtalevilkår, vil kunne klage dette inn til Forbrukertilsynet.

SPØRSMÅL NR. 2616**Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 5. juli 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Kan fiskeriministeren stadfeste at det ikkje vil bli føreteke sentralisering av oppgåver og tilsette frå Fiskeridirektoratet sitt regionkontor i Måløy og at regionkontoret vil bli oppretthalde som i dag?

GRUNNGJEVING:

Fiskeridirektøren har sett i gong eit arbeid for å vurdere framtidig organisering av Fiskeridirektoratet. Sist ein hadde slik prosess i 2015 foreslo fiskeridirektøren å legge ned regionkontoret i Måløy og flytte det til Bergen, det vil seie til same by som hovudkontoret ligg. Flyttinga vart heldigvis ikkje realisert, men det var ein hard kamp. No vekker den nye omorganiseringa av Fiskeridirektoratet ny uro for framtida til regionkontoret i Måløy.

Svar:

Det er riktig at Fiskeridirektoratet har sett i gong eit arbeid for å vurdere framtidig organisering av verksemda si. Arbeidet er forankra i eit oppdrag gitt av Nærings- og fiskeridepartementet i tildelingsbrevet for 2021. Eg siterer:

“Fiskerikontrollutvalget mente i NOU 2019:21 at mangel på velfungerende digitale verkøy og en lite hensiktsmessig organisering av direktoratets kontrollarbeid var to sentrale hindre for en effektiv ressurskontroll. Utvalget mente at “de digitale løsningene er så viktige for fremtidens fiskeriforvaltning og ressurskontroll at myndighetene må se på organiseringen av dette fagområdet” (s. 20). Med bakgrunn i erfaring blant annet fra Skatteetaten mente utvalget videre at en funksjonsdelt organ-

isering vil legge bedre til rette for faglig styrking av kontrollarbeidet.

I lys av utvalgets betraktninger bes direktoratet sette i gang en prosess for å vurdere framtidig organisering. Vurderingen må også ta hensyn til målet i den statlige lokaliseringspolitikken om å medvirke til god fordeling av statlige arbeidsplasser, som bidrar til å utvikle robuste arbeidsmarkeder i alle deler av landet, når man vurderer organisering av ulike funksjoner og oppgaver. Fiskeridirektoratet bes spesifikt om å vurdere om det er stedsuavhengige funksjoner som i dag er lokalisert til hovedkontoret som eventuelt kan utøves andre steder i Norge. Samtidig skal det legges vekt på kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning. Det vises forøvrig til Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon.”

Fiskeridirektoratet har for tida spørsmålet til utgreiing. Ei arbeidsgruppe leda av tidlegare politidirektør Ingelin Killengren vil leggje fram rapporten sin for leiinga til direktoratet tidleg på hausten 2021. Forslaga frå gruppa vil deretter bli drøfta og endeleg avgjerd om ny organisering vil først bli tatt mot slutten av året. Som det kjem fram av tildelingsbrevet, er det gitt klare føringar om å ta omsyn til den statlege lokaliseringspolitikken i arbeidet, og eg legg til grunn at direktoratet vil gjere gode vurderingar som blanserer ulike omsyn.

Frå departementet si side er det altså gjeve føringar om desentralisering av funksjonar, ikkje det motsette. Vi ser no at det er stor aksept for å jobbe digitalt og uavhengig av stad, og det gjev høve til å tenkje nytt omkring desentralisering. Det er difor ikkje grunn til at denne prosessen skal føre til mindre aktivitet på regionkontora til Fiskeridirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 2617**Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Har Avinor fått pålagt oppgåver og kostnader ut over dei ein hadde før utbygginga av den militære flybasen vart vedteke utbygd på Evenes, og har ein funne løysingar på korleis passasjerar skal opphalde seg i avgangs/ankom-

stområde utan støyproblem når F35-jagerfly tek av frå flybasen?

GRUNNGJEVING:

Senterpartiet har sendt fleire spørsmål til forsvarsministeren for å finne svar på kostnadsutviklinga ved utbygginga av flybasen på Evenes. Det har vore vanskeleg å få svar, men det har blitt tydeleg at det er eit overordna mål at ein held seg mest muleg innanfor dei økonomiske rāmene som er lagt for utbygginga. Det som er like interessant som forsvaret si utbygging er utviklinga ved den sivile lufthamna. Korleis det vert lagt til rette for sivil luftfart er svært viktig for innbyggjarar og næringsliv i regionen.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtok reguleringsplanen for Evenes flystasjon 17. november 2020. I tråd med Prop. 60 S (2018-2019), jf. Innst. 346 S (2018-2019), er Forsvarsdepartementet i gang med ei nærare vurdering av kva for meirkostnader som vil oppstå ved Forsvarets etablering på Evenes lufthamn.

Forsvarets etablering vil føre til meirkostnader som følgje av auka støy. Forsvarsbygg og Avinor greier for tida

ut kva for tiltak som vil vere nødvendige for å skjerme dei som oppheld seg på lufthamna mot høyrskadeleg støy. Mellombelse tiltak vil kome på plass. Det er førebels ikkje avklart kva for permanente tiltak som vil vere nødvendige.

Ut over dette vil det oppstå meirkostnader ved at Forsvaret stiller strengare krav til vinterdrift av banesystemet, og ved at Forsvaret har behov for døgndrift av bakkete- nester og flysikringstenester. Forsvarets etablering vil elles kunne føre til meirkostnader som følgje av auka ut- slepp av kjemikal. Statsforvaltaren behandlar for tida ein søknad frå Avinor om nytt utsleppsløyve.

Meirkostnadene ved Forsvarets etablering på Evenes skal dekkjast av Forsvaret. Av forskrift om avgifter for bruk av lufthavner drevet av Avinor AS følgjer det at Forsvaret skal betale avgifter for bruk av Avinors lufthavner på same måte som sivile luftfartsoperatørar. Av forskrifta følgjer det vidare at Forsvaret skal dekkje meirkostnader for ytingar ut over standardytingane på lufthamnene gjennom eigne avtalar.

SPØRSMÅL NR. 2618

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 2. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Viser til TV2 nyhetene 24.06.2021 om utfordringene med mangelfull lovregulering av politiets forebyggende virksomhet hvor inngripende tiltak ikke har grunnlag i lov. Her slår forsker på emnet, visepolitimester J. R. Nilsen, og leder for forsvarsgruppen i Advokatforeningen, M. Dietrichson, fast at det er behov for å lovregulere virksomheten slik at virksomheten ikke strider mot Grunnloven og EMKs vern av privatlivets fred.

Er statsråden enig i at det er behov for å etablere prosesslovgivning som regulerer virksomheten?

BEGRUNNELSE:

TV2 Nyhetene 24.06.2021 viste en reportasje om utfordringene med mangelfull lovregulering av politiets forebyggende virksomhet hvor det rettes inngripende tiltak mot individer eller grupper av individer uten at tiltaket eller virksomheten har grunnlag i lov. Som eksempel

nevnes politiets oppsøkende virksomhet som skjer utenfor straffesak.

TV2 Nyhetene har tidligere i sommer vist flere reportasjer om «Morten» som i 2016 ble arrestert i en storstilt terroraksjon etter opplysninger gitt av mor til felles barn, som ledd i en pågående konflikt om barnefordeling. Til tross for at «Morten» ble helt renvasket fra alle anklager, ble han i ettertid likevel oppsøkt av politiet og PST uten at han fikk vite hvorfor. Den typen oppsøkende virksomhet fra politiet gir ham nemlig verken rett til innsyn eller til advokat, enda så krenkende det oppleves og han ikke har gjort noe ulovlig eller har status som mistenkt. Dette i kontrast til situasjonen når politiet etterforsker kriminelle forhold. Da er det regulert i loven hvordan politiet skal gå frem og hva politiet har lov til å gjøre. Og den siktede har også rett på å vite hvorfor vedkommende blir etterforsket.

I den samme TV2reportasjen uttaler Marius Dietrichson, advokat og leder av forsvarsgruppen i Advokatforeningen at:

«Denne saken viser at det er behov for å lovregulere politiets virksomhet utenfor de tilfeller hvor de etterforsker kriminelle forhold.»

Han forklarer at når det ikke er kriminelle mistenkelige forhold som etterforskes utenfor straffesakssporet, så er det ingen lovregulering. Og slår fast at dette handler om borgerrettigheter all den tid borgeren gjør lovlige ting.

I reportasjen beskrives videre at advokatforeningen mener at det «Morten» opplever er noe som fort kan krenke privatlivets fred og dermed kan være i strid med grunnloven og den europeiske menneskerettskonvensjonen.

Visepolitimester John Reidar Nilsen er også med i reportasjen. Han har forsket på dette temaet, og mener også at politiets kriminalitetsforebyggende arbeid bør lovreguleres. På den måten sikrer man at den lovgivende forsamling, Stortinget, setter de rettslige rammene for virksomheten. På grunn manglende lovregulering av virksomheten mener han at politiets kriminalitetsforebyggende arbeid i dag er utenfor demokratisk kontroll.

Svar:

Innledningsvis vil jeg si at det ikke er slik at politiets forebyggende virksomhet ikke er regulert. Politiets forebyggende virksomhet er definert som en hovedoppgave i politiloven, og er nærmere regulert i politiinstruksen. Etter politiloven skal politiet gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelige velferd. For PSTs del er den forebyggende virksomheten regulert både i politiloven og i instruks for Politiets sikkerhetstjeneste.

Politiets forebyggende virksomhet omfatter et bredt spekter av tiltak, og disse er ikke regulert i detalj. Politilovens rammer for gjennomføring av polititjenesten setter likevel begrensninger for tjenestehandlinger knyttet til forebygging. De midler som anvendes, må være nødvendige og stå i forhold til situasjonens alvor, tjenestehandlingens formål og omstendighetene for øvrig. Videre skal politiet opptre saklig, upartisk og med omtanke for personers integritet.

SPØRSMÅL NR. 2619

Innlevert 27. juni 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 30. juni 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja

Spørsmål:

Statsråden har for over et år siden annonsert en statlig strategi for folkemusikk og folkedans, og i den nylig Museumsmeldingen er det gjentatt at regjeringen skal utarbeide en slik strategi. Hva er gjort for å få ferdig strategien siden statsråden annonserte den, og når forventes den å være klar?

BEGRUNNELSE:

Det er over ett år siden at Kulturministeren annonserte at Kulturdepartementet skulle starte arbeidet med en statlig strategi for folkemusikk og folkedans.

Siden er det lagt ned en betydelig innsats fra folkemusikk- og folkedansmiljøet for å bidra til strategien. Bl.a. er det kommet 50 skriftlige innspill og nær 200 personer har deltatt på flere høringer arrangert av miljøet, og det skal være gitt en samlet uttale over hva de ønsker å ha fokus på i meldingen.

I Meld. St. 23 (2020–2021) "Musea i samfunnet — Tillit, ting og tid" står det også som tiltak at regjeringen vil:

«Utarbeida ein strategi for folkemusikk og folkedans, og i denne samanhengen sikra relevante lyd- og biletopptak m.m. (s.54 pkt. 5.6.).

Svar:

Arbeidet med strategi for folkemusikk og folkedans er forankret St. meld. 8 (2018-2019) Kulturens kraft (Kulturmeldingen) som kom i 2018. Hensikten er å gjennomgå feltet i lys av de overordnede politiske mål slik de fremgår av meldingen.

Arbeidet med strategien var godt i gang da covid-19-pandemien traff oss i mars 2020. Smittevernhen-syn som følge av pandemien snudde om på kunst- og kulturfeltet. Kulturdepartementet har i stor grad måttet legge sine ressurser i arbeidet med å håndtere krisen. Enkelte av de større arbeidene departementet var i gang med, deriblant strategi for folkemusikk og folkedans, har derfor blitt satt på vent. Arbeidet med strategien vil kunne gjenopptas når arbeidet med støtteordninger for å håndtere covid-19-pandemien avtar.

Som representanten skriver, har departementet mottatt en rekke innspill til strategien. Det gjør at vi allerede

har et godt kunnskapsgrunnlag og unngår å starte på et nullpunkt når vi gjenopptar arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2620

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 5. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når vil regjeringen legge frem for Stortinget en styrking av lov om god handelsskikk eller andre egnede tiltak for å sikre at tilgangen på grossist- og distribusjonstjenester skjer på like, konkurransedyktige og transparente vilkår?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av meldingen “Daglegvare og konkurranse - kampen om kundane” tidligere i år, Innst. 185 S – 2020–2021, uttrykte en samlet komité at:

“Komiteen har merket seg at regjeringen vil utrede om det er behov for å regulere tilgangen på grossisttjenester og hvilken form en eventuell regulering kan ha.

Komiteen viser til at det i meldingen varsles videre arbeid med å vurdere om det er behov for reguleringer av tilgang på grossisttjenester, og hvordan dette eventuelt kan gjøres.

Komiteen mener at tilgangen på grossist- og distribusjonstjenester bør skje på like, konkurransedyktige og transparente vilkår. Dette vil kunne sikre en mer effektiv konkurranse i markedet, redusere etableringshindre og sikre at forbrukerne får tilgang på varer til riktige priser. Det er positivt at regjeringen vil utrede reguleringer, men det haster å komme tilbake til Stortinget med konkrete tiltak.”

Ifølge Frifagbevegelse 23. juni i år frykter de tillitsvalgte at egendistribusjonen til Ringnes skal være en saga blott fra 1. kvartal 2023. Til NNN-arbeideren sier klubleder Erik Torkelsen at 200 medarbeidere kan forsvinne hos dem. Videre siteres Torkelsen på at:

“Det er kynisk utnyttelse av folk i deler av transportbransjen. Hos oss har sjåførene en fornuftig lønn og gode betingelser – gode arbeidsplasser som står i fare for å bli overtatt av uorganisert arbeidskraft, preget av ren sosial dumping.”

Torkelsen fremhever videre i artikkel at dagligvarekjedene gjennom å overta distribusjonen fra Ringnes vil stramme maktpreget over matindustrien og påpeker at det per i dag er stort sett bare Ringnes og Tine som kjører ut varene selv – resten har gitt opp og gått over til såkalt

grossistdistribusjon, altså at dagligvarekjedene tar seg av det selv. Torkelsen sier videre i saken at:

“Det store bildet er at det umulig kan være heldig at det blir en sånn maktkonsentrasjon i dagligvarebransjen.”

Svar:

I arbeidet med Meld. St. 27 (2019-2020) Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane (dagligvaremeldingen) ble ulike forhold ved grossist- og distribusjonstjenester gjennomgått og vurdert. I Norge er det få uavhengige grossister som leverer tjenester til aktørene i verdikjeden for dagligvarer. Dette innebærer at mindre detaljister som ikke har egne grossistvirksomheter vil ha behov for å kjøpe slike tjenester fra en av de tre store dagligvarekjedene. Nye aktører, f.eks. utenlandske aktører som vil etablere seg i Norge, kan være avhengig av enten å etablere sin egen grossistvirksomhet, eller kjøpe slike tjenester fra en av de eksisterende grossistene. Dette er forhold som kan gjøre det vanskeligere å etablere seg i markedet.

Det fremkom også i arbeidet med dagligvaremeldingen at etablerte dagligvaregrossister har vært villige til å tilby grossisttjenester til konkurrerende aktører. Det finnes flere grossistsamarbeid i dagligvaremarkedet i dag. Eksempler er Asko Norge AS (Norgesgruppen) og Bunnpris, og Rema 1000 AS og Oda (tidligere Kolonial.no). Det er likevel ikke grunnlag for å kunne konkludere med at tilgang vil gis til alle potensielle aktører. Det kan også være utfordringer knyttet til om tilgangen skjer på like vilkår. Regjeringen varslet derfor i meldingen at den vil vurdere om det er reell tilgang på grossisttjenester for nye aktører, og vurdere behovet for regulering av tilgang på grossisttjenester og hvordan en slik regulering kan utformes.

En regulering av tilgangen på grossisttjenester kan på den ene siden gjøre det enklere for nye aktører å etablere seg i markedet, samtidig som en regulering kan være byrdefull for bransjen og ha utilsiktede negative virkninger. Iverksettes tiltak uten at mulige negative virkninger er avdekket og vurdert, risikerer vi at forbrukernes interesser

påvirkes negativt i stedet for regjeringens intensjon om godt utvalg til lavest mulig pris. Det må derfor gjøres grundige vurderinger før eventuelle tiltak iverksettes. Arbeidet med oppfølging av disse tiltakene er planlagt igangsatt om kort tid. Det er imidlertid for tidlig å angi konkret hvordan og når regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med dette.

Lov om god handelsskikk trådte i kraft 1. januar 2021 og Dagligvaretilsynet ble opprettet fra samme dato.

Loven har kun fått virke i ganske nøyaktig seks måneder, og Dagligvaretilsynet er fortsatt i en etableringsfase. Det er hensiktsmessig at loven har fått virke en stund før eventuelle endringer vurderes. I en slik vurdering bør det også sees hen til erfaringer Dagligvaretilsynet gjør seg i sitt arbeid med håndhevingen av loven, veiledning og informasjonsarbeid overfor aktørene i dagligvarebransjen. Hvilke resultater oppfølging av tiltak i dagligvaremeldingen gir, vil også ha betydning i en slik vurdering.

SPØRSMÅL NR. 2621

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 1. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er status i arbeidet med taksonomi i EU når det gjelder havbruk og hvordan jobber regjeringen opp mot EU på saken?

BEGRUNNELSE:

I oktober i fjor kunne iLaks fortelle at havbruk og sjømat ikke var inkludert i EUs klassifiseringssystem for bærekraftige aktiviteter, taksonomi. I ilaks 7. januar i år uttrykker Mowi at:

“Vi er bekymret for at ikke å bli inkludert i taksonomien på et tidlig tidspunkt, vil ha en negativ innvirkning på industrien.”

I en kronikk i ilaks 21. mai i år skriver Mari Bjordal, marinbiolog og havbruksrådgiver i Bellona at

“det er fortsatt ikke klart hva som vil regnes som bærekraftige investeringer når taksonomien implementeres i EU fra 2022. Spesielt ikke i havbrukssektoren, hvor taksonomien ventes senere i år.”

Svar:

EUs klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftig økonomisk aktivitet skal etablere en felles forståelse av hvilke aktiviteter og investeringer som kan regnes som bærekraftige i tråd med EUs langsiktige klima- og miljømål. For å kunne defineres som bærekraftig etter taksonomien, må en økonomisk aktivitet bidra vesentlig til å oppnå minst ett av seks definerte miljømål.

Europakommisjonen skal fastsette utfyllende regler med kriterier for hvilke økonomiske aktiviteter som kan

anses som bærekraftige. Det første settet med kriterier ble formelt vedtatt av Kommisjonen 4. juni i år, og skal tre i kraft 1. januar 2022. Disse kriteriene dekker mål om utslippskutt og klimatilpasning. Kommisjonen har prioritert å utvikle kriterier for aktiviteter som i størst grad kan bidra til å oppnå disse to målene. Aktiviteter innen fiskeri og havbruk har relativt lave klimafotavtrykk, og er ikke med i første omgang. At en økonomisk aktivitet ikke er omfattet av det første kriteriesettet, betyr ikke at aktiviteten defineres som ikke-bærekraftig, eller at den ikke kan gi et vesentlig bidrag til målene om utslippskutt eller klimatilpasning.

Taksonomien skal utvides over tid. En ekspertgruppe («Platform on Sustainable Finance») skal i løpet av andre halvår i år gi råd til Kommisjonen om kriterier for aktiviteter som bidrar vesentlig til å oppnå ett eller flere av de fire gjenstående miljømålene, herunder målet om bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser. Det er ventet at dette kriteriesettet vil omfatte aktiviteter innenfor fiskeri, men at havbrukssektoren holdes utenfor inntil videre. Senere skal ekspertgruppen også gi råd om kriterier for bidrag til utslippskutt og klimatilpasning for aktiviteter som ikke er dekket av det første kriteriesettet som er vedtatt av Kommisjonen.

Regjeringen mener at det er behov for å synliggjøre bærekraftig virksomhet i havbrukssektoren, slik at privat kapital kan dreies mot slik virksomhet og gi selskaper i sektoren økte insentiver til å gjøre sine forretningsmodeller mer bærekraftige. Regjeringen følger Kommisjonens arbeid med å videreutvikle taksonomien tett. I et høring-sinnspill i desember i fjor pekte Finansdepartementet på at bærekraftig fiskeri og havbruk kan bidra vesentlig til oppnåelsen av miljømålene. Departementet understreket

viktigheten av at sektoren både omfattes av kriteriesettet for de fire gjenstående miljømålene, og inkluderes når det skal utvikles kriterier for flere aktiviteters bidrag til målene om utslippskutt og klimatilpasning.

For at taksonomien skal fungere etter formålet, må kriteriene være ambisiøse og basert på vitenskap, og samtidig teknologinøytrale, oppnåelige og brukervennlige. I regjeringens arbeid med innspill til Kommisjonens ar-

beid vil det derfor være nyttig med tett dialog med relevante forskningsmiljøer og næringen. Nærings- og fiskeridepartementet har allerede innledet en slik dialog for å innhente råd og innspill til regjeringens arbeid opp mot Kommisjonen. I tillegg vil dette være et tema i Finansdepartementets referansegruppe for bærekraftig finans, som blant annet består av representanter for finansnæringen, nærings- og arbeidsliv og relevante fagmiljøer.

SPØRSMÅL NR. 2622

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Synes helse- og omsorgsministeren at det er rimelig og verdig at eldre pasienter må oppleve å ligge på golvet i taxi under transport til sjukehus, kan statsråden informere om kontraktsbrot hos Christiania Taxi sidan dei tok over pasientkøyring på Voss, og vil statsråden kreve ein ekstern gjennomgang av pasientreiseordninga i regi av Helse Bergen og sørge for at kontrakten med Christiania taxi ikkje blir avslutta og ikkje blir forlenga?

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i avisa Hordaland laurdag 26. juni om ei 92 år gamal kvinne som måtte liggja på golvet under transport frå fysioterapeuten til sjukehuset

Drosjen kom 20 minutt for sein - noko som ikkje er uvanleg - og var ikkje tilpassa den reisande sitt behov. Etter at Christiania Taxi overtok pasientkøyring på Voss, har det vore stor misnøye med tilbodet og mange klager. Trass i mange lovnader om forbetringar er dette ikkje skjedd.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har tatt kontakt med Helse Vest RHF, og de har igjen bedt Helse Bergen HF om informasjon i denne saken.

Helse Bergen beklager belastningen den omtalte turen har vært for pasient og pårørende. Denne turen skulle ikke vært gjennomført når forholdene ikke lå til rette for god og trygg transport. Helse Bergen har gått grundig gjennom hendelsen med Christiania Taxi. Pasienten ble hentet med feil type bil, som ikke var tilpasset pasientens behov. Christiania Taxi har satt i verk tiltak for å hindre at noe lignende skal skje igjen. De beklager påkjenningen dette har vært for pasient og pårørende.

Avtalen Helse Bergen har med Christiania Taxi varer til februar 2022 med mulighet til å forlenge med inntil to år. Helse Bergen arbeider kontinuerlig med å gjøre tjenestene for pasientene så gode som mulig. De har faste driftsmøter med Christiania Taxi hver uke.

Helse Bergen går gjennom hver avvikshendelse med mål om at det ikke skal gjenta seg, og de følger leveransene nøye.

Siden avtalestart den 01.02.20, har Helse Bergen benyttet muligheten i kontrakten til midlertidig å stenge ute to sjåførere fra pasientkjøring grunnet utilstrekkelig sikring av pasient i bil og uansvarlig kjøring. Det har også vært bekymringsmeldinger om den tekniske tilstanden til to kjøretøy. Disse er da blitt sjekket og godkjent.

Det er mange involverte i en pasientreise og feil kan oppstå flere steder. Det kan være feil/forhold hos både transportør, pasient, rekvirent og ved avdeling for pasientreiser i Helse Bergen. Andre ganger kan det være tekniske

problemer som oppstår. Dette påvirker også leveransene, men Helse Bergen arbeider hele tiden for å redusere tallet på avvik, i tett dialog med leverandørene. Samlet sett har Christiania Taxi i år levert innenfor forventningene til Helse Bergen på leveringstid, selv om det oppstår enkelte avvik.

Det var en negativ utvikling innen uønskede hendelser på Voss etter sommeren i fjor. Det ble da satt i verk en forbedringsprosess med enda tettere oppfølging av leverandør. Etter nyttår har situasjonen bedret seg. Det blir meldt færre hendelser. Innholdet i klagen varierer. De fleste klagen gjelder lang ventetid og sjåførenes kompetanse. Når det gjelder ventetid er responstiden utvidet i ny avtale og doblet i perioder. Dette er et svar på drosjenæringens ønske om lengre responstid. Dette betyr også at ventetiden ofte vil være lengre nå enn tidligere, uten at det er brudd på avtalen Helse Bergen har med drosjeselskapene. Helse Bergen vil understreke at de strenge

kravene til oppdrag og sjåfører er uendret fra den tidligere avtalen.

Året 2020 var ellers et ekstraordinært år grunnet koronapandemien, noe som også påvirket pasienttransportene i Helse Bergen slik det gjorde ellers i landet. Under pandemien følger Helse Bergen føringer fra Folkehelseinstituttet og lokale smittevernmyndigheter, noe som setter store begrensninger for samkjøring. Tidligere kunne man kjøre flere pasienter sammen, nå er det svært høy grad av kjøring alene. Ventetidene blir under pandemien tidvis lengre fordi oppdragene krever flere biler samtidig. Man må regne med noe venting før og etter behandling. Helse Bergen prioriterer turer inn til behandling, slik at pasientene når timene sine.

Det er i tillegg store variasjoner i oppdragsmengden på Voss. Store variasjoner i oppdragsmengde kombinert med pandemi, gjør situasjonen ekstra krevende og ustabil. Christiania Taxi har sett inn flere biler for å løse dette.

SPØRSMÅL NR. 2623

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 2. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor mange asylsøkere med utreiseplikt antas det å befinne seg i Norge?

Norge etter 2015. Kombinasjonen av disse faktorene gjør det sannsynlig at mørketallene er lavere enn tidligere.

BEGRUNNELSE:

Tross at rekordmange ulovlige innvandrere er sendt ut av Norge de senere årene, må det fortsatt antas å være betydelige mørketall.

Svar:

Ved utløpet av mai 2021 var det 706 personer i asylmottak som hadde utreiseplikt.

Det fins ingen sikre oversikter over antall tidligere asylsøkere med utreiseplikt som oppholder seg ulovlig utenfor asylmottak. Det har derimot siden 2016 vært en årlig nedgang i antall asylsøkere som blir returnert av politiet, antall asylsøkere som reiser med assistert retur, antall personer med utreiseplikt i mottak og antall personer som reiser fra mottak uten å oppgi en kjent adresse. Årsaken til denne nedgangen må sees i sammenheng med at det har vært relativt få asylsøkere som har kommet til

SPØRSMÅL NR. 2624**Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 2. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvor mange kvoteflyktninger er hentet til Norge i perioden 1.januar 2021 -1.juni 2021, og hvilke opprinnelsesland fordeler disse seg på?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at Norge skal hente 3000 kvoteflyktninger i 2021. Spørsmålsstiller ønsker en oppdatert oversikt fra statsråden på status i arbeidet.

Svar:

Det er gitt innreisetilatelser for 1 499 overføringsflyktninger i perioden 1. januar – 30. juni 2021. Disse fordeler seg

på blant andre følgende opprinnelsesland: Afghanistan (61), Eritrea (155), Den demokratiske republikken kongo (450), Sudan (95), Syria (614), Sør-Sudan (90). Det er også 34 med andre nasjonaliteter (færre enn ti fra hver nasjonalitet). I samme periode har 998 overføringsflyktninger kommet til Norge. De er fordelt på blant andre følgende opprinnelsesland: Afghanistan (53), Eritrea (49), Den demokratiske republikken kongo (185), Jemen (16), Sudan (85), Syria (413), Sør-Sudan (168). Det er også 29 med andre nasjonaliteter (færre enn ti på hver nasjonalitet).

Det tar normalt 4-6 måneder fra et vedtak er fattet til overføringsflyktningene ankommer Norge. Koronapandemien har ført til forsinkelser i arbeidet med utvelgelsen av overføringsflyktningene og overføringen til Norge.

SPØRSMÅL NR. 2625**Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 5. juli 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Viser til svar på spørsmål 55 fra Finanskomiteen/Rødts fraksjon av 18.5.2021 og ber om en tilsvarende månedlig oversikt over hvor mange personer som har mistet retten på arbeidsavklaringspenger uten å være avklart mot enten arbeid eller uføretrygd siden starten av 2020 og ber om en månedlig oversikt over hvor mange mottakere etter § 11-12 som vil nå ordinær makstid, hvis mulig inkl. vedtatte og foreslåtte forlengelser måned for måned fram til utgangen av 2022?

Svar:

Som angitt i svaret på spørsmål 55 fra Finanskomiteen/Rødts fraksjon av 18. mai 2021, foreligger det ikke statistikk over hvor mange som mister rett til arbeidsavklaringspenger uten å være ferdig avklart mot arbeid eller uføresøknad. En manuell telling av saker per utgangen av desember 2020 viste imidlertid at det da var 224 saker til behandling der mottakerne hadde gått ut maksimal stønadsperiode uten at deres sak var ferdig vurdert for videre rett til arbeidsavklaringspenger, og som dermed ikke hadde et vedtak. Tilsvarende manuelle tellinger for månedene januar 2020 til april 2021 framkommer av oversikten nedenfor.

Saker til behandling der mottakerne hadde gått ut maksimal stønadsperiode uten at deres sak var ferdig vurdert for videre rett til arbeidsavklaringspenger, og som dermed ikke hadde et vedtak. Antall ved utgangen av hver måned, basert på manuell telling.

Måned	2020												2021			
	jan	feb	mars	apr	mai	juni	juli	aug	sept	okt	nov	des	jan	feb	mars	apr
Antall saker til behandling ved utgangen av hver måned	252	190	245	65	81	59	44	42	39	138	170	224	145	139	131	142

Det andre spørsmålet er tilsvarende det som også ble stilt i spørsmål 55 fra Finanskomiteen/Rødts fraksjon av 18. mai 2021, og forstås som et ønske om oppdatering av svaret som ble gitt da. Svaret nedenfor er oppdatert ved at det tar utgangspunkt i mottakere av arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 per 26. juni, og ved at det også omfatter forslaget i Prop. 195 S (2020–2021) knyttet til ytterligere forlengelse av stønadperioden, som ble vedtatt av Stortinget.

Tabell 1 viser hvor mange av mottakerne av arbeidsavklaringspenger per 26. juni 2021 som vil nå ordinær maksimal stønadstid etter § 11-12 i hver måned fra september 2021 og ut 2022 dersom de går perioden helt ut.

Tallene hensyntar forlengelsen på seks måneder i henhold til den midlertidige forskriften som opphørte 1. november 2020, og effekten av det vedtatte forslaget i Prop. 195 S (2020–2021).

Det understrekes at tabellen dermed ikke viser hvor mange av disse som faktisk vil gå perioden helt ut, og som dermed vil falle ut av ordningen. Det vil blant annet avhenge av hvor mange som vil bli avklart til arbeid eller uføretrygd før de når sin maksdato, og hvor mange som vil få forlenget stønadstid etter unntaksregelen. Generelt vil det være slik at jo lengre tid det er fram til maksdato, desto høyere er antallet som vil bli avklart mot arbeid eller uføretrygd før de når maksdato.

Tabell 1: AAP-mottakere per 26. juni 2021 etter når de vil nå ordinær maksimal stønadstid etter folketrygdloven § 11-12 1 dersom de går perioden helt ut.

Måned makstid vil nås	Antall mottakere per 26. juni som vil nå makstid
September 2021	1 469
Oktober 2021	5 553
November 2021	2 024
Desember 2021	2 295
Januar 2022	1 994
Februar 2022	2 190
Mars 2022	2 981
April 2022	2 940
Mai 2022	3 217
Juni 2022	2 913
Juli 2022	2 308
August 2022	2 363
September 2022	2 159
Oktober 2022	2 253
November 2022	2 201
Desember 2022	2 433

1. Tabellen omfatter grensen på 4 år + 6 måneder for de som mottok AAP før 1.1.2018 og grensen på 3 år + 6 måneder for de som startet mottak av AAP etter denne datoen. Tabellen inkluderer effekten av det vedtatte forslaget i Prop. 195 S om ytterligere forlengelse tom. 30. september 2021. Vedtakene med forlengelse tom. 30. september framkommer dels i tallene for september 2021 og dels i tallene for oktober 2021.

Tabell 2 viser tilsvarende tall for mottakere av arbeidsavklaringspenger som per 26. juni 2021 mottar arbeidsavklaringspenger etter unntaksbestemmelsen om maksimal varighet. Tabellen viser hvor mange av disse som vil

nå maksimaltid etter unntaksbestemmelsen (dvs. 4 år + 2 år + 6 måneder) per måned fra september 2021 til mai 2022 dersom de går perioden helt ut. For denne gruppen mottakere per 26. juni foreligger det slik statistikk kun for

perioden til og med mai 2022. Tallene hensyntar forlengelsen på 6 måneder i henhold til den midlertidige forskriften som opphørte 1. november 2020, og effekten av det vedtatte forslaget i Prop. 195 S (2020–2021).

På samme måte som for tabell 1, understrekes det at tabellen dermed ikke viser hvor mange av disse som faktisk vil gå perioden helt ut, og som dermed vil falle ut av ordningen.

Tabell 2: AAP-mottakere per 26. juni 2021 etter når de vil nå maksimal stønadstid etter unntaksbestemmelsen i folketrygdløven § 11-12 1 dersom de går perioden helt ut.

Måned makstid vil nå	Antall mottakere per 26. juni som vil nå makstid
September 2021	426
Oktober 2021	150
November 2021	171
Desember 2021	381
Januar 2022	505
Februar 2022	480
Mars 2022	544
April 2022	412
Mai 2022	412

1. Tabellen omfatter de som når grensen etter 4 år + 2 år + 6 måneder. Tabellen omfatter effekten av det vedtatte forslaget i Prop. 195 S om ytterligere forlengelse tom. 30.september. Vedtakene med forlengelse tom. 30 september er i hovedsak inkludert i tallene for september 2021.

SPØRSMÅL NR. 2626

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 30. juni 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Riksrevisjonens rapport for 2019 viser at Nav ikke har god nok kontroll med tilskudd til arbeidsmarkedstiltakene VTA og AFT. VINN AS Hallingdal har som følge av dette, mottatt krav om konsernorganisering, uten at det er tatt hensyn til bedriftens størrelse og lokale forhold.

Vil statsråden ta initiativ til å vurdere om kravet til konsernorganisering praktiseres for strengt og vurdere om de tiltakene Riksrevisjonen har anbefalt, vil kunne fungere bedre både for bedrift og formål, for mindre bedrifter som VINN AS Hallingdal?

BEGRUNNELSE:

Krav om konsernorganisering synes å gjelde både små og store bedrifter, uavhengig av sammensetningen av tiltaksporteføljen. VINN AS Hallingdal sier at dette er tid- og ressurskrevende, og at bedriften mister viktig fleksibilitet. Andre tiltak vil, basert på lokale forhold, gi nødvendig og bedre kontroll med midlene til VTA/AFT.

VINN AS Hallingdal har søkt unntak etter de bestemmelsene som skal sikre tilbudet til Navs brukere på mindre steder, men fått avslag. De mener at et standardisert krav gjør hverdagen vanskeligere for små bedrifter, uten

å bidra til formålet, å gi bedre kontroll med bruken av tiltaksmidlene.

Riksrevisjonen har ikke anbefalt konsernorganisering, men også vist til manglende kontroll med bedrifter med en slik modell. Likevel ser det ut til at det nå er etablert et slikt generelt krav, med få unntak, til ulempe for de mindre bedriftene og mulighetene for deres brukere.

Riksrevisjonen kritiserer manglende kontroll med egenkapitalens størrelse ved tidspunktet for konsernorganisering, at tiltaksregnskapene ikke er detaljerte nok til å vurdere kravene til primærvirksomhet eller forbud mot kryssubsidiering og konkurransevridning, at investeringsplanene ikke er gode nok til å kontrollere at overskudd kommer formålet til gode, samt at Navs stikkprøvekontroller er for dårlige (ikke risikobaserte, vurderingene lite konkrete, konklusjonene ikke begrunnet og manglende vurdering av andre krav i tiltaksforskriften enn primærvirksomheten).

Riksrevisjonen har utarbeidet en mal for tiltaksspesifikke regnskap. Innføring av et slikt, samt bedre kontroll med investeringsplaner og kvalitativt bedre stikkprøvekontroller, kan synes å være mer hensiktsmessige kontrolltiltak for mindre bedrifter enn ensidig krav om konsernorganisering. Heller ikke ESA stiller krav om konsernorganisering, men mener vanligvis at et regnskaps-

messig skille vil være tilstrekkelig for å dokumentere at det ikke skjer kryssubsidiering mellom tiltakene og annen aktivitet som leveres fra samme virksomhet (kilde: BDO Norge).

Nav har tidligere sentralisert godkjenning av bedriftene. Nå følger standardiserte krav om konsernorganisering, uavhengig av lokale forhold. I tillegg har mindre bedrifter også fått krav til fusjonering, noe som ytterligere svekker tilbudet på små steder.

Svar:

Jeg vil først opplyse om at det ikke er et krav om konsernorganisering for tiltaksarrangører som kun arrangerer tiltakene arbeidsforberedende trening (AFT) eller varig tilrettelagt arbeid (VTA). Kravet om konsernorganisering gjelder for bedrifter som også driver annen type virksomhet, herunder tiltaksarrangører som vil gi tilbud på tiltak Arbeids- og velferdsetaten anskaffer gjennom anbud.

For forhåndsgodkjente tiltaksarrangører skal utføring eller varig tilrettelagt arbeid være tiltaksarrangørens primære virksomhet. Dette er regulert i forskrift om arbeidsmarkedstiltak. Riksrevisjonen har i sin gjennomgang av Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak pekt på at dette kriteriet ikke er kontrollert på en tilfredsstillende måte. I Riksrevisjonens analyserapport heter det på s. 27:

Direktoratet opplyser i intervju at erfaringen fra stikkprøvekontrollen i 2019 er at kontrollen ble gjennomført ulikt i fylkene. Enkelte fylker gikk grundig til verks; andre dokumenterte ikke like grundig vurderingene som de gjorde. Direktoratet arrangerte derfor en fagsamling der fylkesenheten som etter direktoratets vurdering hadde foretatt den grundigste kontrollen presenterte metodene

og vurderingene sine. Tilbakemeldingene fra fylkene er at veilederen som er utarbeidet, er vanskelig. Direktoratet opplyser at veilederen er under forbedring.

En ny veileder ble sluttført høsten 2020 i samarbeid med blant annet bransjeorganisasjonene ASVL og Arbeid & Inkludering. Et av målene var å forenkle, både for etaten og virksomhetene, hvordan kravet i tiltaksforskriften om primærvirksomhet skal praktiseres. Begge bransjeorganisasjonene har uttrykt tilfredshet med hvordan Arbeids- og velferdsdirektoratet organiserte arbeidet med utarbeidelsen av veilederen og den endelige utformingen av den.

Veilederen regulerer at en forhåndsgodkjent tiltaksarrangør av AFT eller VTA ikke kan levere tilbud på tiltak Arbeids- og velferdsetaten anskaffer gjennom anbud. Dersom virksomheten ønsker å konkurrere om anbudsbaserte tiltak, må dette organiseres i en egen enhet gjennom en konserndannelse. Arbeids- og velferdsetaten kan godta unntak fra denne bestemmelsen dersom det er for å sikre et tilbud til NAVs brukere på mindre steder. Det er da et krav at virksomheten fungerer som underleverandør og leverer i småskala.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at NAV Vest-Viken har gitt avslag på søknaden fra VINN AS Haltingdal da de verken er underleverandør eller leverer i småskala.

Arbeids- og velferdsetaten er nå midt i en runde med godkjenninger av forhåndsgodkjente tiltaksarrangører. Ut fra tilbakemelding jeg har fått fra Arbeids- og velferdsdirektoratet har den nye veilederen forenklet godkjenningsrunden og gitt større forutsigbarhet for arrangørene. Jeg ser derfor ikke grunnlag for å vurdere etatens praksis for krav om konsernorganisering.

SPØRSMÅL NR. 2627

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 2. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor mange asylsøkere med utreiseplikt antas det å finne seg i Europa?

BEGRUNNELSE:

Svaret bes oppgis fordelt på land.

Svar:

Vi fører ikke denne type statistikk over andre land. Jeg må derfor henvise til EU, som fører statistikk både over irregulære grensepasseringer og antall returvedtak.

Lenke til Europakommisjonens statistikk over antall returnerer i 2020 finnes her: [Statistics on migration to Europe | European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg_8.10)

Heller ikke i Europakommisjonens statistikk er det en oversikt over antall asylsøkere med utreiseplikt. Tallene viser antallet personer som har plikt til å forlate EU, men ikke hva slags opphold de har hatt eller søkt om.

I 2020 var det 125 100 irregulære grensepasseringer til EU, mens tallet for de tre første månedene i 2021 var 28 200. I 2020 fikk 394 000 tredjelandsborgere (dvs. ikke EU+-borgere) vedtak om å forlate EU. EUs Innenrikskommis-sær Ylva Johansson har ved flere anledninger uttalt at bare omlag en tredjedel av de utreisepliktige i EU returnerer til

hjemlandet, og av de som gjør det drar færre en 30 pst. frivillig. Lenken til denne oversikten fra Kommisjonen viser (s. 17) antall personer med returvedtak og antall faktisk gjennomførte returer fordelt på land for årene 2016-2019: Final.pdf (europa.eu).

Oversikt over tredjelandsborgere med returvedtak per år i perioden 2011-2020 kan leses her: http://apps-so.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_eiord&lang=en.

SPØRSMÅL NR. 2628

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 2. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilket scenario legger statsråden til grunn for asylankomster til Europa over Middelhavet i sommer?

BEGRUNNELSE:

Svaret bes oppgis fordelt på ulike ruter.

Svar:

Det er Utlendingsdirektoratet som har ansvar for å følge med på den internasjonale migrasjonsutviklingen i utlendingsforvaltningen. Det gjøres ikke konkrete vurderinger av antall asylsøkere som vil komme til Europa. Det gjøres imidlertid vurderinger av hvordan utviklingen i antall migranter på migrasjonsrutene over Middelhavet vil kunne påvirke antall asylsøkere til Norge.

Utlendingsdirektoratets analyse av migrasjonsutviklingen er basert på en rekke relevante faktorer som antas å påvirke utviklingen i antallet asylsøkere til Norge. Utviklingen i antallet migranter til Europa er viktig, men betydningen av dette for Norge avhenger av hvilke grupper og nasjonaliteter som dominerer på de ulike rutene. Eksempelvis vil det kunne være relativt stor tilstrømning til Europa av personer som primært søker arbeid i sørlige europeiske land, og som dermed har begrenset relevans for det norske ankomstbildet. Andre faktorer kan være utviklingen i ulike tiltak som påvirker sekundærmigrasjonen i Europa direkte, som indre grensekontroll.

Direktoratet utarbeider jevnlig prognoser for ankomster av asylsøkere til Norge. Det er svært vanskelig å forutse fremtidige hendelser og hvordan disse igjen vil kunne

påvirke antall asylsøkere til Europa og Norge. For 2021 er det tatt utgangspunkt i et planleggingstall på 1 500, med et mulighetsrom hvor det nedre anslaget er 800 og det øvre anslaget er 2 500 asylsøkere. Særlig aktuelt for vurderingen av migrasjonen til Norge nå er reiserestriksjoner og grensekontroll på de indre Schengengrensene. En lettelse av disse restriksjonene kan føre til at antall migranter over Middelhavet får større betydning for antall asylsøkere til Norge.

SPØRSMÅL NR. 2629**Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 2. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvor mange migranter anslås å befinne seg i Libya, og hvor mange av disse anslås å ha beskyttelsesbehov?

BEGRUNNELSE:

Det er tidligere blitt estimert at det befinner seg om lag 700 000 migranter i Libya, hvorav kun 10 000 av disse er anslått å ha et beskyttelsesbehov.

Svar:

Tall for migranter i Libya er forbundet med stor usikkerhet, og det må tas forbehold om feilkilder. Tallene endres også over tid. International Organization for Migration (IOM) anslo at det det i 2017 var mellom 700 000 og én million migranter i Libya. Ved utgangen av 2020 anslår IOM at antallet var redusert til om lag 571 000 migranter. Frem til april i år har det vært en svak økning til rundt 575 900 migranter. I en rapport fra 25. juni 2021 opplyser FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) at de har registrert rundt 47 800 flyktninger og asylsøkere i Libya. Asylsøkerne har da fortsatt en søknad til behandling på rapporteringstidspunktet.

Utover tallene om asylsøkere og flyktninger fra UNHCR er det vanskelig for meg å anslå noe om antall personer som har, eller kan ha, et beskyttelsesbehov i Libya.

UNHCR, IOM og andre organisasjoner i lang tid har hatt svært vanskelige arbeidsforhold i Libya som følge av

sikkerhetssituasjonen i landet. utfordringer knyttet til koronapandemien har kommet i tillegg. Disse forholdene vil kunne ha betydning for kapasiteten til å fange opp personer med beskyttelsesbehov.

Som eksempel kan også nevnes at et stort antall migranter er blitt, og blir, holdt internert i Libya, enten i myndighetsdrevne interneringssentre eller sentre drevet av militsgrupper. OCHA anslo i en rapport fra januar 2020 at man da kjente til rundt 3 200 internerte. UNHCR og IOM har operert med lignende tall. Antallet internerte vil reelt sett være høyere, fordi det er flere sentre som ingen organisasjoner har tilgang til. Antallet vil videre variere over tid, avhengig av antall nye migranter som interneres og antallet som blir frigitt, f.eks. etter innsats fra UNHCR og IOM. Blant de internerte kan det være både personer som er, og ikke er, registrert hos UNHCR. Også personer i sistnevnte gruppe kan potensielt ha beskyttelsesbehov om de skulle oppnå kontakt med UNHCR og få vurdert en søknad om beskyttelse. Oppsummert er bildet svært uoversiktlig.

Libya har ellers lang en tradisjon for å være et destinasjonsland for arbeidsmigranter fra mange land, særlig i regionen. IOM publiserte i mai en studie om sirkulær migrasjon mellom land i regionen og Libya. Det estimeres at rundt 13 pst. av migrantene i Libya kan anses som arbeidsmigranter som utfører sesongbasert arbeid og returnerer til hjemlandene etter endt sesong (Libya — Circular Migration to Libya (2020) | DTM (iom.int)).

SPØRSMÅL NR. 2630**Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 5. juli 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja****Spørsmål:**

Når kommer stortingsmeldingen om grunnleggende rettigheter til mennesker med utviklingshemning, og hvorfor er den ikke kommet til nå?

BEGRUNNELSE:

Den 12. juni 2018 fattet Stortinget et anmodningsvedtak hvor regjeringen ble bedt om å utarbeide en stortingsmelding om grunnleggende rettigheter for mennesker med utviklingshemning. Etter hva jeg forstår, skulle meldingen etter planen ferdigstilles våren 2020, for så å

bli utsatt til våren 2021. Men vi venter fortsatt på meldingen. Departementet har meg bekjent heller ikke gitt noen begrunnelse for utsettelse og lang tidsbruk.

Dokumentasjonen av uheldige og uakseptable forhold på feltet, er overveldende. Den 24.06.2021 kom rapporten fra Sivilombudsmannens forebyggingsenhet som viste brudd på torturkonvensjonen overfor beboere med utviklingshemming. I 2019 kom Likestillings- og diskrimineringsombudet med en lignende rapport. I oppsummeringsrapporten fra det nasjonale tilsynet med tjenestene til mennesker med utviklingshemming, stiller Helsedirektoratet spørsmål ved om systemet i det hele tatt fungerer:

«De alvorlige forholdene som dette tilsynet har avdekket, gir grunn til å stille spørsmål om dagens rammer og ressurser for kommunenes tjenestetilbud er tilstrekkelige til å sikre gode og trygge tjenester til alle brukerne. Har kommunene nødvendige forutsetninger for å etablere og drifte forsvarlige tilbud – også til brukere med store og komplekse tjenestebehov? Gir staten tydelige nok krav, føringer og faglig støtte til kommunenes

oppgaveløsning? Prioriterer spesialisthelsetjenesten bistanden til kommunene høyt nok?» (Side 26.)

Samtlige nasjonale tilsyn på feltet har avdekket ulovligheter i over 70 prosent av tilfellene.

I 2016 kom NOU 2016: 17 På lik linje. Utredningen viser at mennesker med utviklingshemming diskrimineres på alle livsområder. Det mangler ikke på dokumentasjon av uverdige og uakseptable forhold, men de iverksatte tiltakene for å rette på forholdene er vanskelige å se.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet fra representanten Lise Christoffersen. Arbeidet med stortingsmeldingen om menneskerettighetene til utviklingshemmede er viktig og prioritert.

Det er tidligere varslet at meldingen skulle komme før sommeren. Det gjør den dessverre ikke. Det er behov for å arbeide videre med innholdet i meldingen, og jeg vil fremme meldingen for Stortinget så snart den er klar.

SPØRSMÅL NR. 2631

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 1. juli 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

I mange år har representanter i de fylkeskommunale ungdomsrådene jobbet mot sentrale myndigheter for å få etablert et nasjonalt ungdomsråd, der representanter fra hele landet kan jobbe med saker som ungdom selv ønsker å løfte, på deres premisser. Opprettelse av ungdomsråd i alle kommuner og fylkeskommuner er nå et krav i kommuneloven, og da er mangelen på et tilsvarende organ på nasjonalt nivå blitt enda mer synlig.

Er det ønskelig med et nasjonalt ungdomsråd, og vil et nasjonalt ungdomsråd få ressurser til etablering og drift?

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært jobbet med forskjellige modeller i forskjellige utvalg for å få forankret reell ungdomsmedvirkning også på nasjonalt nivå, men man har ikke lykkes med å etablere et organ gjennom vedtak eller lovfesting, slik det er gjort på lokalt og regionalt nivå. I 2010 tok Barneombudet og Barne- og ungdomsrådet i Oslo initiativ til å arrangere Ungdommens nasjonalforsamling, der ungdom fra alle fylker deltok. En av fem prioriterte saker som

ble vedtatt, var «Organisering av ungdommens innflytelsesorgan på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå». Ungdommene tok også initiativ til opprettelse av Nasjonalt ungdomspanel (NUP).

I 2012 inviterte Stortinget ungdom fra alle fylker til Ungdommens Storting, der statsråden også deltok. Det var ment som en forberedende samling til det som skulle bli et ungdomsparlament. Temaet for samlingen var ungdom, medvirkning og demokrati. Stortinget sa blant annet følgende: «Gjennom å la unge komme til orde kan man ta bedre avgjørelser. Derfor skal vi opprette et ungdomsparlament på Stortinget, som vil være på plass i 2013». Dette er ikke fulgt opp.

Ungdommens fylkesråd i Nordland tok i 2014 initiativ til å samle de fylkesvise medvirkningsorganene for ungdom for å følge opp saken. Dette førte til opprettelse av Arbeidsutvalg for opprettelse av et nasjonalt medvirkningsorgan for ungdom (ANMU). ANMU utarbeidet forslag til vedtekter og struktur for et nasjonalt ungdomsråd, og sikret seg støtte fra flere fylkesting i saken. Det lyktes ikke å få forankring i Stortinget.

Siden da har det vært stille i noen år, men nå har nettverket for fylkesungdomsråd igjen valgt å løfte saken. I møte 7. juni i år, besluttet nettverket å sette ned en arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til grunndokumenter for et nytt nasjonalt ungdomsråd, Arbeidsgruppe for nasjonalt ungdomsråd (ANU). Hvert fylkeskommunale råd velger en representant inn i ANU. ANU skal holde tett kontakt med relevante nasjonale aktører, og finne hensiktsmessige modeller for blant annet finansiering og sekretariatsfunksjon. Arbeidet som ANU skal gjøre vil føre med seg en kostnad, i form av reisekostnader og koordinatorressurser. Det er ikke utarbeidet en modell for dette, og nettverket mener at en statlig finansiering må på plass.

Svar:

Jeg vil takke representanten for et viktig spørsmål. Jeg er opptatt av å sikre at ungdommer medvirker i beslutningsprosesser og deltar som reelle aktører i spørsmål som gjelder dem selv, også på nasjonalt nivå. I arbeidet med å legge til rette for ungdomsmedvirkning på nasjonalt nivå, har regjeringen prioritert å etablere ungdomspanel knyttet til utvalgte prosesser og saker som regjeringen jobber med.

Eksempler på slike ungdomspaneler fra de siste årene er ungdomspanelet for arbeidet med fritidskortordningen, ungdomspanelet for arbeidet med Like muligheter i oppveksten - regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020-2023), ungdomspanelet for arbeidet med Nordområdemeldingen, og Ungdommens distriktpanel opprettet gjennom Meld. St. 5 (2019-2020) Levende lokalsamfunn for fremtiden. Regjeringen vil også etablere et nytt ungdomspanel i

forbindelse med oppfølging av Hverdagsintegrering – strategi for å styrke sivilsamfunnets rolle på integreringsfeltet (2021-2024).

Jeg mener det er viktig at alle departement sikrer at ungdommer medvirker i beslutningsprosesser og at ungdom kan delta som reelle aktører. Regjeringen har lagt opp til at hvert enkelt departement selv er ansvarlig for å ta initiativ til, opprette, velge deltagere og bruke ungdomspanelene. Samtidig har regjeringen besluttet fem prinsipper som skal legges til grunn når departementene benytter ungdomspanel.

Et mangfoldig ungdomspanel skal ha:

1. Reell påvirkningskraft. Ungdommene bør selv kunne foreslå tema og problemstillinger innenfor det enkelte panelets mandat. Ungdommene må også ha mulighet til å spore resultater av det de har bidratt med.

2. Et panel må opprettes med en bevisst holdning til representativitet.

3. Informasjonen som gis må være relevant for deltakerne, godt opplyst og skrevet i et klart språk.

4. Kompetanse og involvering. Ungdom er en faglig ressurs, og de skal kunne gi råd og uttale seg på en slik måte at de blir hørt og at det de sier får betydning.

5. Gjensidighet. Et ungdomspanel skal gi nyttige råd til departementene, samtidig som ungdom tar samfunnsansvar, får økt kunnskap om beslutninger og medvirker i vårt politiske system.

Regjeringen har gode erfaringer med å etablere tid-savgrensede ungdomspaneler knyttet til utvalgte arbeider og saker, og vi vil også fremover bruke slike paneler som et virkemiddel for ungdomsmedvirkning på nasjonalt nivå.

SPØRSMÅL NR. 2632

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 2. juli 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Nærskoler har en stor verdi. For mange nærskoler blir lagt ned.

Hvor stor kostnad er det nasjonalt knytta til skoleskyss i henholdsvis grunnskole og videregående skole, hvilke tiltak har regjeringa gjort for å bevare flere nærskoler, og vil det ikke være samfunnsnyttig å sikre bedre

finansiering av nærskoler framfor å tvinge flere over i skoleskyss med lang reisevei til og fra skolen?

Svar:

Etter opplæringsloven § 13-4 er hovedregelen at fylkeskommunene har ansvar for skoleskyssen både for elever i grunnskolen og i videregående opplæring. Kommunene skal ifølge bestemmelsen betale refusjon etter persontakst

for elever i grunnskolen. Skoleskyss er ofte integrert i det ordinære rutenettet for kollektivtransport, og fylkeskommunenes utgifter til skyss av skoleelever kan ikke isoleres fra andre skyssutgifter i fylkeskommunene. Kunnskapsdepartementet har derfor ingen oversikt over kostnader knyttet til skoleskyss nasjonalt.

Det er kommunene og fylkeskommunene som har ansvar for drift av grunnskolene og videregående skole i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Opplæringsloven inneholder ikke regler om skolestruktur. Kommunene og fylkeskommunene står fritt til å opprette og legge ned skoler, og til å bestemme hvor skolene skal ligge. Det er mange hensyn som må balanseres mot hverandre ved vurdering av nedlegging eller opprettholdelse av skoler. Dette dreier seg blant annet om kvaliteten på elevenes læringsmiljø både faglig og sosialt, mulighetene for å rekruttere kvalifiserte lærere, kostnadseffektivitet, samt belastning for elevene som følge av for eksempel lengre

reisevei. Ut fra prinsippet om kommunalt selvstyre mener jeg det bør være opp til kommunene selv å finne gode løsninger på skolestrukturen som er til beste for kommunenes innbyggere. Avgjørelser om å legge ned skoler har stor betydning for hele lokalsamfunnet, og kommunen skal i forkant av en slik beslutning sørge for at saken blir godt utredet og at berørte grupper får anledning til å komme med synspunktene sine.

Tendensen i Norge går mot færre og større skoler. Under den sittende regjeringen har det imidlertid vært noe færre skolenedleggelse enn årene før.

Jeg vil peke på at en god og forutsigbar kommuneøkonomi er avgjørende for at kommunene skal kunne levere de tjenestene som innbyggerne forventer og har krav på i hverdagen. Derfor har vi prioritert kommuneøkonomien gjennom vår tid i regjering, og samlet sett kan vi si at den økonomiske situasjonen i kommunesektoren er god.

SPØRSMÅL NR. 2633

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 5. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det er utført kunde-tilfredsundersøkelser bla på Røros banen der SJ har oppdraget. Vy har delt sine kundeundersøkelser med andre selskaper, og det bør være en forutsetning at de andre selskapene gjør det samme, slik at en kan lære av hverandre, og at fakta blir kjent for alle.

Vil statsråden sørge for at det blir gjennomført kundeundersøkelser og gjøre kjent de kundeundersøkelsene som er og blir gjort for de ulike strekningene?

Svar:

Svaret på spørsmålet er ja. Jernbanedirektoratet har i samarbeid med alle togoperatører, Bane NOR, Norske tog og Entur utviklet en ny kundetilfredshetsundersøkelse. Denne vil erstatte tidligere kundetilfredshetsundersøkelser og skal gjennomføres fire ganger per år, den første målingen er fra 12. juli – 31. august 2021. Jernbanedirektoratet står ansvarlig for metode, gjennomføring og rapportering.

Resultatene fra denne undersøkelsen legges inn i en rapporteringsløsning som er tilgjengelig for alle aktørene i sektoren. I den nye løsningen vil Kundetilfredshetsi-

ndeksen, KTI-resultatet fra undersøkelsen, være åpent for alle. For de ulike leveranseområdene kan hvert togselskap se sine egne resultater opp mot samlet resultat for de andre togoperatørene. På denne måten sikrer vi at selskapene kan lære av hverandre og få innsikt som danner grunnlag for utvikling av bedre tjenester til de reisende.

Da Jernbanedirektoratet ble opprettet i 2017, fikk direktoratet ansvar for kundeundersøkelsen som tidligere ble gjennomført av NSB (Vy). Frem til 2019 var det kun Vygruppen og Vy Gjøvikbanen som kjørte tog i Norge på avtale med Jernbanedirektoratet, og følgelig var det også Vy som sto for gjennomføringen av kundeundersøkelsen og rapporterte resultatene til Jernbanedirektoratet.

I forbindelse med konkurranseutsetting av trafikkpakker har Jernbanedirektoratet delt historiske data med prekvalifiserte tilbydere for å kunne ivareta virksom konkurranse og likebehandling. I Trafikkavtale 1-3 får togoperatørene bonus hvis de oppnår bedre KTI-resultater enn de måltall vi har satt i konkurransen og historiske data var viktig for å avdekke forbedringsområdene.

Togselskapene som vant Trafikkpakke 1-3, altså Go-Ahead Nordic, SJ NORD og Vy tog ble pålagt å gjennomføre en standardisert kundetilfredshetsundersøkelse to ganger per år, i bestemte uker, vår og høst. Denne erstattes

med den nye undersøkelsen beskrevet over. Våren 2020 var første gangen Go-Ahead skulle gjennomføre en undersøkelse. Midt i gjennomføringen kom restriksjonene for reiser med kollektivtrafikk og de fikk inn svært få resultater. Det samme var gjeldende for Vygruppen og Vy Gjøvikbanen.

Høsten 2020 kom også SJ NORD i gang, og undersøkelsen ble gjennomført digitalt av alle togoper-

atørene. 2020 var som kjent en unntakssituasjon og resultatene kan ikke brukes på samme måten som i en ordinær situasjon.

Så snart vi er tilbake i en mer normal situasjon for togtrafikken, vil vi få bedre grunnlag for å gjennomføre undersøkelser. Da får togselskapene enda bedre tilgang til informasjon om kundenes behov og ønsker, og dermed også et enda bedre grunnlag for læring og utvikling.

SPØRSMÅL NR. 2634

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 5. juli 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja

Spørsmål:

Dette er ikke et helse spørsmål, men handler om diskriminering av folkevalgte med funksjonsnedsettelse. Det er et demokratisk problem at funksjonshemmede er underrepresentert i folkevalgte organer. Mange er avhengig av BPA for å kunne delta. Nå kutter flere kommuner i innvilgede timer, slik at folkevalgte må si fra seg sine verv.

Hva vil statsråden gjøre for å hindre at dette skjer og sikre at folkevalgte med funksjonsnedsettelse ikke hindres i å inneha sine folkevalgte verv pga. mangel på nødvendig assistanse?

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker ikke et svar der det vises til Helse og omsorgsministerens svar, men vil vite konkret hvordan minister med ansvar for likestilling vil gripe det an at folkevalgte diskrimineres og hindres i å utøve vervet de er folkevalgte til pga. manglende praktisk assistanse.

Svar:

Det er viktig at våre folkevalgte organer speiler mangfoldet i befolkningen, og at personer med funksjonsnedsettelse er representert og kan delta aktivt i samfunns- og politisk arbeid på lik linje med andre borgere.

Personer med funksjonsnedsettelse har erfaringer som er viktig for politikkutforming, og for utvikling av samfunnet. Medvirkning på alle nivåer er avgjørende for å skape en bred debatt, belyse problemstillinger, og iverksette gode tiltak og løsninger. Muligheten til å stille til valg, være medlem i politiske partier og delta i folkevalgte organer skal gjelde alle mennesker, uavhengig av funks-

jonsnivå. Gode systemer for medvirkning og deltakelse er en forutsetning for å skape like muligheter.

Norsk lovgiving bygger opp om dette, blant annet gjennom likestillings- og diskrimineringsloven som forbyr diskriminering og stiller krav om universell utforming.

Kommunene har også et ansvar for å legge til rette for at personer med funksjonsnedsettelse kan delta i folkevalgte organer og bidra i samfunnet på lik linje med andre. Jeg har gitt Bufdir i oppdrag å gjennomføre et stort prosjekt som skal bidra til økt kunnskap om FN-konvensjonen for personer med funksjonsnedsettelse hos både kommuner og statsforvaltere. Retten til å delta i lokalsamfunnet har vært blant de første temaene som har blitt løftet i dette prosjektet.

Spørsmålet stortingsrepresentanten stiller er relevant, og er allerede satt på dagsorden gjennom mandatet til det offentlige utvalget som skal gjennomgå og foreslå forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse. Det fremgår av mandatet at ordningen skal defineres som et likestillingsverktøy, og utvalget skal blant annet se på hvordan BPA kan innrettes for å sikre deltakelse i arbeid, utdanning og fritidsaktiviteter. Bruker- og interesseorganisasjonene er representert i utvalget.

Jeg ser frem til fremleggelsen av utvalgets innstilling.

SPØRSMÅL NR. 2635**Innlevert 26. juni 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 1. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Vedtaket om flytting står enda ved lag, mange undrer seg over om noe som helst er gjort noe i denne saken.

Hvorfor er ikke binna flyttet, og det som burde være det minste å forlange, hvorfor er hun ikke radiomerket?

BEGRUNNELSE:

I fjor høst besluttet statsråden å flytte ei bjørnebinne med unger fra et beiteprioritert område i Bardu hvor denne bjørnen har gjort stor skade over flere år. Kommunen har i flere år søkt om skadefelling av binna fordi hun har gjort stor skade. Nå ser vi at hennes avkom også gjør stor skade i flere kommuner som er i beiteprioriterte områder.

Senere på høsten i fjor konkluderte SNO at det var for risikabelt å flytte binna og ungene på høsten før hun skulle gå i hi, men de ville heller radiomerke henne for å ha kontroll på hvor hun befinner seg for å på våren kunne flytte henne.

Svar:

Vedtaket om flytting av bjørn i Bardu var basert på situasjonen i fjor sommar. Oppdraget var å flytte ei binne med

to ungar vekk frå beiteprioritert område. Bakgrunnen for oppdraget var skadar på sau, men frå 9. juli 2020 vart det ikkje registrert ny aktivitet med bjørneskadar på sau i det aktuelle området. Statens naturoppsyn hadde ei intensiv oppfølging i felt gjennom sommaren og hausten i fjor, og det vart mellom anna tatt i bruk mange viltkamera for å lokalisere bjørnefamilien. Bjørnefamilien vart fyrst funne igjen ved analyse av DNA-materiale i slutten av september, og dei oppheldt seg da innanfor det område rovviltne mnda har prioritert til bjørn. Statens naturoppsyn vurderte det vidare slik at bjørnefamilien også la seg i hi innanfor det bjørneprioriterte område.

I ein situasjon der bjørnefamilien sjølv vandra til det bjørneprioriterte område, som da naturlegvis også var det område det hadde vore aktuelt å flytte bjørnefamilien til, var ikkje flytting eit aktuelt tiltak.

Eg har i ein slik situasjon prioritert å sette inn ressursar for å følge nøye med på bjørneaktiviteten i området, noko Statens naturoppsyn har gjort frå tidleg i vår. Som kjent har Statens naturoppsyn også prioritert bistand til dei lokale fellingslaga for effektiv gjennomføring av dei skadefellingsoppdraga som er gitt, og per 28. juni er to bjørnar skotne i Troms denne beitesesongen.

SPØRSMÅL NR. 2636**Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 5. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mye høyere ville sysselsettingen vært i form av antall utførte årsverk og antall sysselsatte, dersom a) arbeidstilbudet blant personer i alderen 22-61 år økte med 0,3 % og, b) 17-29 år økte med 0,05 %?

BEGRUNNELSE:

I modellen i SSB-rapport 2016/38 beregnes mulige effekter av et såkalt jobbskattefradrag. Regjeringen har i høringsnotatet om innføringen av et jobbfadrag referert

til denne rapporten og effektene av den svenske modellen i denne rapporten. For det første understrekes det at dette er en rapport basert på en mikroøkonomisk modell, ikke et empirisk studie av effektene av jobbskattefradrag. Videre at siden regjeringens foreslåtte jobbfadrag har en utfasing som påvirker arbeidstilbudet til relativt sett høyere inntekter negativt, fremstår det mer relevant å sammenligne effektene med den amerikanske modellen fremstilt i rapporten, som har utfasing, enn med det svenske, som ikke har det.

Det amerikanske skattefradraget har i modellen en effekt på arbeidstilbudet på 0,3 %, til omlag 26 mrd. i tapte skatteinntekter; etter man hadde regnet inn positive effekter på skatte- og avgiftsinngang. Tilsvarende for det svenske er 0,9 % og om lag 30 mrd.

Mens skattefradraget i SSBs modell utgjør opp til kr 31 600 for den amerikanske varianten og 46 250 for den svenske varianten, er regjeringens forslag opp til 5 000 kroner. Størrelsen på jobbskattefradraget i regjeringens forslag er altså mer enn 6 ganger mindre enn det som forutsatt i SSB sin studie, og dermed vil modellerte arbeidstilbudsfordelingseffekter også bli mye svakere enn det som blir vist i SSB-rapporten.

Svar:

Regjeringen har i et høringsnotat foreslått at det innføres et nytt fradrag i beskatningen av arbeidsinntekt for unge under 30 år. Målet med fradraget er å gi unge med lave og middels inntekter en merkbar skattelette, og samtidig legge til rette for at flere unge kan komme inn i arbeidslivet gjennom å styrke arbeidsinsentivene. I høringsnotatet presenteres en skisse til jobbfradrag som gir unge arbeidstakere og unge trygdede med arbeidsinntekt en årlig skattelette på inntil drøyt 5 000 kroner. Finansdepartementet har ikke tallfestet effekten på arbeidstilbudet av jobbfradraget, men beskrevet mulige arbeidstilbudseffekter kvalitativt. For personer som står uten arbeid, vil et fradrag i beskatningen av arbeidsinntekt øke insentivene til å komme seg over i jobb. For personer som allerede er i arbeid er effekten på antall arbeidstimer usikker. Som vist til i høringsnotatet peker ulike empiriske studier i retning

av at et jobbfradrag vil ha positive effekter på arbeidstilbudet, men at størrelsen på effekten er usikker.

I spørsmålet fra stortingsrepresentant Heggø vises det til beregninger i SSB-rapport 2016/38 om mulige effekter på arbeidstilbudet av å innføre et hypotetisk skattefradrag for personer i arbeid. Beregningene fra SSB er basert på en strukturell empirisk mikroøkonomisk arbeidstilbudsmodell. Skissen til jobbfradrag i departementets høringsnotat skiller seg derimot fra begge variantene som er analysert i rapporten, både når det gjelder innretning og omfang, og resultatene er derfor ikke direkte overførbare.

Stortingsrepresentant Heggø spør om hvor mye høyere sysselsettingen ville vært i form av antall utførte årsverk og antall sysselsatte, dersom arbeidstilbudet blant personer i alderen 22–61 år økte med 0,3 pst. Finansdepartementet har ikke grunnlag for å fordele effekten av en økning i arbeidstilbudet på henholdsvis utførte årsverk og antall sysselsatte personer. I 2020 var det anslagsvis sysselsatt 2 320 000 personer i aldersgruppen 22–61 år. Dersom en antar at en økning i arbeidstilbudet i denne aldersgruppen på 0,3 pst. bare påvirker personsyssselsettingen, tilsvarer det i størrelsesorden 7 000 flere sysselsatte personer.

Stortingsrepresentant Heggø spør videre om effekten av en økning i arbeidstilbudet på 0,05 pst. i aldersgruppen 17–29 år. Dersom en antar at en slik økning i arbeidstilbudet i denne aldersgruppen bare påvirker personsyssselsettingen, tilsvarer det i størrelsesorden 300 flere sysselsatte personer.

SPØRSMÅL NR. 2637

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 5. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Norwegians toppsjefer Jacob Schram og Geir Karlsen fikk nylig utbetalt 11 millioner kroner i bonus. Totalt har det blitt utbetalt nærmere 30 millioner kroner i bonuser til selskapets ledelse hittil i år, ifølge E24.

Hvorfor stilte ikke regjeringen som betingelse for lånegarantien som ble utstedt i år at lånet ikke skulle brukes til bonusutbetalinger til ledelsen, når man stilte en betingelse om nettopp dette i 2020?

BEGRUNNELSE:

I mars 2020 kom regjeringen med lånegarantier på 6 milliarder kroner for flyselskaper med norsk driftstillatelse, hvorav 3 milliarder kroner var rettet mot Norwegian. Den gangen la regjeringen inn et vilkår om at «lån fra garantifasiliteten ikke skal benyttes til utbytte eller bonusutbetalinger til ledende ansatte». Regjeringen unnlot imidlertid å stille denne betingelsen den 29. januar i år, da den ba Stortinget om fullmakt til å delta med 1,5 milli-

arder i hybridkapital og et obligasjonslån på 3 milliarder til Norwegian.

Totalt har Stortinget bevilget 4,5 milliarder i garanti- og låneordninger til Norwegian siden mars 2020. I tillegg til dette kommer omfattende støtte gjennom generelle ordninger som redusert arbeidsgiveravgift, lønnsstøtteordningen og endringer i permitteringsregelverket. Fra mai i år er også flyselskapene inkludert i den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet.

Svar:

I Garantiordning for luftfarten som ble vedtatt ved Stortingets behandling av Prop. 57 S (2019-2020), jf. Innst. 200 S (2019-2020) la regjeringen inn et krav om at: "Lån under garantifasiliteten skal ikke benyttes til utbytte og bonusutbetalinger til ledende ansatte". Det fremgår videre av Prop. 57 S (2019-2020) at garantiordningen var statsstøtte. Daværende GIEK (nå Eksportfinansiering Norge) ble gitt et særskilt oppdrag om å utstede garantiene på vegne av staten. Gjennom bruk av garantiordningen var Norwegian Air Shuttle ASA ("Norwegian") forpliktet gjennom inngått låneavtale til ikke å utbetale bonuser til ledende ansatte uten forutgående skriftlig samtykke fra långiverne og GIEK.

Norwegian har vært kjent med de begrensningene selskapet har vært underlagt fra Stortinget gjennom låneavtalen. Selskapet synes imidlertid å ha vist lite åpenhet om sin bonusordning.

Departementet kan ikke se at bonusordningen er omtalt verken i styrets lederlønnserklæring for 2020, i prospektet ifm. restruktureringen av selskapet eller i andre offentlig tilgjengelige dokumenter. I årsrapportene for 2019 og 2020 har styret forsikret om at:

"The remuneration of the Board and the Executive Management must not have negative effects on the Group, nor damage the reputation and standing of the Group in the public eye."

Videre bekreftet selskapet i forkant av etableringen av de nye lånene våren 2021 at det da ikke forelå vesentlige ikke-balanseførte forpliktelser. Staten har dermed ikke sett grunnlag for noen røde flagg tilknyttet bonuser til ledende ansatte når rekonstruksjonsløsningen var ferdigforhandlet og det skulle tas endelig stilling til deltakelse i de nye lånene våren 2021.

Det synes videre å være ulike syn på hvor lenge selskapet var bundet av låneavtalen. I en orientering fra Norwegians rådgiver i saken er vurderingen at låneavtalen opphørte 8. desember 2020, da selskapet gikk inn i konkursbeskyttelse. NFDs juridiske rådgiver anser at vilkårene i låneavtalen var gjeldende frem til 26. mai 2021, og at selv om lånet som følge av rekonstruksjonen fikk en annen rettslig kategori, så endret dette ikke på det forholdet at Norwegian nøygd av lånet under hele rekonstruksjonen og etter all sannsynlighet ville vært konkurs

dersom lånet opphørte 8. desember 2020. Om Norwegians forståelse likevel skulle være riktig så er det da en konsekvens av at selskapet gikk inn i konkursbeskyttelse og uansett ikke noe regjeringen kunne planlegge for eller søke å unngå.

I Prop. 79 S (2020-2021) omtales grunnlaget for statens deltakelse i et nytt hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian. Det fremgår der at Norwegian hadde trukket opp hele garantibeløpet fra staten på 3 mrd. kroner og søkt om konkursbeskyttelse iht. irsk og norsk rett. Før dette hadde regjeringen avslått selskapets søknad om ny statlig finansiering i form av hybridlån høsten 2020, bl.a. på bakgrunn av at selskapets forretningsplan ikke var tilstrekkelig robust. I proposisjonen foreslo regjeringen å bevilge 1,5 mrd. kroner til statlig deltakelse på inntil 1,5 mrd. kroner i et evigvarende lån (hybridlån) og 3 mrd. kroner til deltakelse i et nytt obligasjonslån til Norwegian. Deltakelse i obligasjonslånet var oppgjør for selskapets utestående under garantiordningen for luftfart i forbindelse med rekonstruksjonen. Det fremgår i proposisjonen at:

"Regjeringen legger til grunn for en eventuell deltakelse i et hybridlån at det skal skje på markedsmessige vilkår, at lånet gjøres omsettelig og at det tilbys andre investorer på like vilkår".

Regjeringen fikk ifm. Prop. 79 S (2020-2021), jf. Innst. 233 S (2020-2021), fullmakt fra Stortinget til å gå inn i et nytt hybridlån og motta sitt oppgjør fra Norwegians utestående under garantiordningen for luftfart gjennom andeler i et nyetablert obligasjonslån, og til at statens deltakelse i hybridlånet skulle skje på markedsmessige vilkår. I nevnte innstilling ble det ikke angitt at et lån skulle være betinget av begrensninger på utbytte eller bonuser.

Deltakelsen i de nye lånene er, i motsetning til garantiordningen, ikke å anse som statsstøtte. Videre var det slik at långivere som deltok med ny kapital til selskapet gjennom hybridlånet skulle få beholde mer av sitt utestående lånekrav mot selskapet gjennom deltakelse i obligasjonslånet, jf. proposisjonen:

"For eksisterende uprioriterte kreditorer, herunder staten, som deltar med ny egenkapital eller hybridlån vil tapet på utestående fordringer forventes å bli vesentlig mindre enn for de som ikke bidrar med ny kapital".

De nye lånene var altså ikke en videreføring av statsstøtte, men nye lån som skulle etableres på markedsmessige vilkår. Dermed var det heller ikke snakk om en videreføring av de underliggende vilkårene fra trekk under garantiordningen, men etablering av et helt nytt sett av lånevilkår. Vilråene for garantifasiliteten og de nye lånene er derfor ulike på de aller fleste områder (løpetid, renter mv.). Testen av markedsmessighet i de nye vilkårene handlet om hva som var relevante og akseptable vilkår sammenlignet med lignende lån i markedet, hva andre investorer ville akseptere å investere i (privat

kapital skulle også inn), samt hva som kunne aksepteres av vilkår av rekonstruktør jf. premissene for rekonstruksjonen.

NFD har gjennom prosessen fått råd fra statens finansielle rådgiver Pareto om vilkår for statens deltakelse i hybridlån og obligasjonslån. De har hevdet at det er markedspraksis å sette begrensninger knyttet til utbytte, men at det ikke er markedsmessig – og ikke nødvendigvis i obligasjonseierens interesse – å sette begrensninger på lønn og bonuser til ledende ansatte. Dette fordi slike vilkår kan legge begrensninger på tilgangen til ressurser for selskapet, og obligasjonseiere skal ha betalt tilbake obligasjonslånet i henhold til låneavtalen, uavhengig av størrelsen på lønn og bonuser. Å inkludere slike begrensninger kan derfor både utfordre markedsmessigheten ved vilkårene for statens deltakelse (herunder at deltakelsen ikke skulle være statsstøtte) og gå ut over den fremtidige verdien av statens deltakelse. Gitt at staten ikke skal være en langsiktig aktør i Norwegian (jf. Prop 79 S (2020-2021)) ville en slik begrensning på mulig omsettelighet kunne være negativ.

Det var dette NFD la til grunn i forhandlingene med Norwegian. Med bakgrunn i premisset om markedsmes-

sighet har det derfor aldri vært med krav om begrensninger på lønn eller bonuser til ledende ansatte i de nye lånene. Slike krav ble meg bekjent heller ikke fremmet av øvrige potensielle deltakere i hybridlånet, hvilket heller ikke er å forvente når det ikke er markedspraksis. Rekonstruksjonsløsningen for Norwegian har vært gjenstand for forhandlinger med mange parter, og etableringen og vilkårene for hybridlånet og obligasjonslånet er behandlet og godkjent av norsk og irsk rett.

Det ligger til styret i selskapet å utarbeide retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte og fastsette lønn og annen godtgjørelse til daglig leder. Aksjonærene er ansvarlig for å velge styre og stemme over selskapets regnskap og styrets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte i generalforsamlingen.

Regjeringen har vært tydelig på at staten ikke skulle bli aksjonær i Norwegian, og staten har gitt lån på markedsmessige vilkår. Alternativet hadde vært å ikke delta i redningsaksjonen. Da hadde staten tapt 95 pst. av de 3 mrd. kroner som Norwegian hadde trukket på i garantiordningen, og tusenvis av arbeidsplasser hadde vært i fare.

SPØRSMÅL NR. 2638

Innlevert 28. juni 2021 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 6. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kvifor svarer finansministaren på spørsmål om fordelingseffektar av skattekutt til regjeringa med tal han sjølv meiner ikkje kan nyttast?

GRUNNGJEVING:

I skriftleg spørsmål nr. 2150 frå Eigil Knutsen etterlyser stortingsrepresentanten fordelingseffektane av skattepolitikken til regjeringa i perioden 2013 -2021. I svaret bruker finansministaren tal mellom 2013-2017 og 2017 og 2021 og opplyser at desse ikkje kan summerast. Men når det kjem til omtalen av eigen politikk, bruker regjeringa sjølv effekter over åtte år. Då er det slik at anten let desse tala seg summerast, og at det er det regjeringa gjer, eller så finst det tal som let seg summerast - og då må statsråden dele desse med stortinget.

Svar:

I flerårige fordelingsanalyser brukes skattestatistikk til å anslå hvor mye skattelettelse den enkelte skattyter har fått når en sammenligner skatteregler fra to ulike år. Beregningene gjennomføres med Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Statistisk sentralbyrå gjennomfører slike beregninger kun for vedtatte skatteregler og begrenset til én stortingsperiode. Grunnen til det er at beregningene er komplekse og at usikkerheten øker jo flere år analysen dekker.

Usikkerheten øker jo flere år analysen dekker fordi det blir stadig flere skatteendringer som det ikke lar seg gjøre å regne på. Et eksempel på dette er arveavgiften. Arveavgiften ble avskaffet i 2014. Samtidig opphørte kravet om å rapportere arv til Skatteetaten. Det gjør at Statistisk sentralbyrå ikke har tallgrunnlag til å regne på effekten av å gjeninnføre arveavgift i 2021. Da vil fordelingsanalyser som omfatter skatteendringer tilbake til 2013, måtte ute-

late effekten av arveavgiften. Det ville svekket kvaliteten på fordelingsanalysene og økt usikkerheten om treffsikkerheten til beregningene. Ved å dekke bare én stortingsperiode i hver analyse begrenses usikkerheten fordi skatteendringer som det ikke lar seg gjøre å regne på, holdes på et akseptabelt nivå.

Flerårige fordelingsanalyser for perioden 2017–2021 beregnes ved å sammenligne følgende beregninger:

- hvor mye skatt den enkelte skattyter fra 2021 anslås å betale i 2021 med vedtatte skatteregler for 2021, målt i 2021-kroner
- hvor mye skatt den enkelte skattyter fra 2021 anslås å ville betalt i 2021 hvis skattereglene fra 2017 fremdeles gjaldt i 2021, målt i 2021-kroner

Differansen mellom disse beregningene anslår hvor mye skattelettelse den enkelte skattyter får i 2021 sammenlignet med skatten som den enkelte ville betalt dersom skattereglene fra 2017 fremdeles gjaldt i 2021, målt i 2021-kroner.

Flerårige fordelingsvirkninger for perioden 2013–2017 beregnes på en tilsvarende måte. Det tas utgangspunkt i følgende to beregninger:

- hvor mye skatt den enkelte skattyter fra 2017 anslås å betale i 2017 med vedtatte skatteregler for 2017, målt i 2017-kroner
- hvor mye skatt den enkelte skattyter fra 2017 anslås å ville betalt i 2017 hvis skattereglene fra 2013 fremdeles gjaldt i 2017, målt i 2017-kroner

Differansen mellom disse beregningene anslår hvor mye

skattelettelse den enkelte skattyter fikk i 2017 sammenlignet med skatten som den enkelte ville betalt dersom skattereglene fra 2013 fremdeles gjaldt i 2017, målt i 2017-kroner.

Det gjøres oppmerksom på at populasjonen av skattytere i 2017 hadde andre inntekter og formuer, og dermed andre skattegrunnlag, enn populasjonen av skattytere har i 2021. Endringer i skattegrunnlag gjør at skattelettelsen som beregnes for en bestemt person for periodene 2013–2017 og 2017–2021, ikke vil tilsvare skattelettelsen som ville framgått av å analysere perioden 2013–2021 under ett. I tillegg har en del personer falt fra, mens andre har kommet til, i perioden mellom 2017 og 2021. Det gjør at populasjonen av skattytere i 2017 og populasjonen av skattytere i 2021 ikke består av de samme personene. Skattelettelsene fra disse to analysene er derfor ikke direkte sammenlignbare, og kan ikke summeres.

I tillegg til flerårige fordelingsanalyser har jeg forsøkt å belyse virkningene av regjeringens skattepolitikk med typeberegninger. Typeberegninger er stiliserte regneeksempler som sammenligner skatten en hypotetisk husholdning ville betalt i 2021 med regjeringens skattepolitikk, mot skatten som husholdningen ville betalt dersom skattereglene fra 2013 ble videreført. Grunnen til at typeberegninger kan dekke årene tilbake til 2013, er at husholdningen er hypotetisk. Da følger beregningen forutsetningene som velges, og det foreligger ingen usikkerhet. Dette skiller seg fra flerårige fordelingsanalyser, som beregnes med utgangspunkt i faktiske skattytere.

SPØRSMÅL NR. 2639

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 8. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mange ansatte i skole, SFO og barnehage estimerte kunnskapsministeren at ville bli prioritert i vaksinekøen når regjeringen, etter at sommerferien var i gang, åpnet for at kommuner kan prioritere disse gruppene i vaksinekøen?

BEGRUNNELSE:

Når regjeringen åpnet for at kommuner kan prioritere ansatte i skole, SFO og barnehage i vaksinekøen legger jeg til grunn at en gjorde et estimat av hvor mange beslutnin-

gen ville omfatte. Regjeringen nektet lenge kommuner å gjøre denne prioriteringen, og jeg ber derfor statsråden redegjøre for hvilke estimat en la til grunn når en til slutt åpnet opp for dette.

Svar:

Spørsmålet er stilet til kunnskaps- og integreringsministeren, men siden det handler om vaksinasjonstilbud vil spørsmålet besvares av helse- og omsorgsministeren.

Regjeringen har prioritert de med høyest risiko for alvorlig sykdom og død. Helsepersonell har blitt prioritert

for å sikre et godt tilbud til de som blir syke. Det er også gjort en målrettet geografisk prioritering til kommuner som har hatt vedvarende høy smitte basert på faglige anbefalinger fra FHI. Per 1.7 er 61,2% av de 18 år og eldre vaksinert med første dose. Ifølge dagens fremdriftsplan vil gruppen 18 år og eldre ha fått tilbud om vaksine i august.

Selv om mange ansatte allerede har fått vaksine, eller vil få det i god tid før barnehage- og skolestart, ble det nylig klart at vi får færre vaksinedoser i sommer enn først antatt. Alle vil derfor ikke være beskyttet (det vil si at det er gått 3 uker fra første dose) før skolestart. Særlig vil det gjelde de yngre ansatte.

Det er viktig at vi får en så tilnærmet normal og god start etter sommerferien som mulig. Barnehager, skoler og SFO planlegger for oppstart med færre smittevern-

tiltak. Derfor har regjeringen kommet frem til at kommunene kan velge å prioritere inntil 10 prosent av vaksinedosene til ansatte i barnehager, skoler og SFO, dersom de ønsker det. Dette gjelder etter at risikogruppene og det helsepersonellet som kommunen har valgt å vaksinere som en del av helsepersonellvaksineringen har fått tilbud. Det vil være opp til den enkelte kommune å avgjøre om de ønsker å prioritere bare barnehager, noen klassetrinn og eventuelt i hvilken rekkefølge de ønsker å tilby vaksine til ansatte i barnehager og på de ulike nivåene i skolen (barneskole, ungdomsskole og videregående skole)

Ifølge FHIs beregninger per 22.6 var rundt 31,4 % av ansatte i skoler og barnehager vaksinert, men basert på en analyse av vaksinedekning koblet mot yrkeskoder gjestod fortsatt ca. 180 000 personer.

SPØRSMÅL NR. 2640

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke krav stilles før medisinfrie tiltak tas i bruk i psykisk helsevern, og hvordan sikrer helseministeren at de medisinfrie tiltakene som benyttes har en dokumenterbar positiv effekt?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 28.juni hevder en professor og overlege i psykiatri ved Universitetet i Oslo og en psykologspesialist ved Universitetet i Stavanger at man i norsk helsevesen tilbyr medisinfrie tiltak med udokumenterte og til dels skadelige virkninger innen psykisk helsevern.

De uttaler blant annet at: «Ulike ideologiske retninger har nå fått tilnærmet fritt spillerom, så lenge de kaller seg medisinfrie. I likhet med helseministeren, vet vi ikke hva medisinfrie tiltak er.» Og: «Ikke bare kan pasienter i psykisk helsevern tilbys udokumentert behandling. De kan også tilbys en behandling med svært negative konsekvenser for behandlingsforløpet.» De mener videre at medisinfrie tiltak synes fristilt fra å måtte dokumentere virkning.

Svar:

Jeg har i den offentlige debatten gitt klart uttrykk for at medisinfrie tilbud er et nødvendig supplement til det ordinære behandlingstilbudet i psykisk helsevern. Pasienter

som ønsker et medisinfritt tilbud skal kunne velge dette så langt det er faglig forsvarlig i hvert enkelt tilfelle.

Helsedirektoratet uttalte følgende i et brev om problemstillingen i desember 2017:

“Hva som er faglig forsvarlig i et konkret tilfelle, beror blant annet på pasientens helsetilstand og hvilke behandlingsoptimaliteter som er tilgjengelige. Hovedkravet til forsvarlig behandling er at metoden som anvendes, er egnet til å gi kurativ eller lindrende effekt. Valg av metode beror på en faglig skjønnsmessig avveining. Viktige hensyn vil være lidelsens karakter, pasientens alder, allmenntilstand, inngrepets omfang, behandlingssikkerhet og skadepotensial. Anbefalingene i Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med psykoselidelser (IS-1957) og Nasjonal fagleg retningslinje for utgreiing og behandling av bipolare lidinger (IS-1925) vil være sentrale i vurderingen av hvilke metoder som er forsvarlige i behandling av alvorlige psykiske lidelser. Flere behandlingsmetoder kan være forsvarlige i et bestemt tilfelle – hver for seg eller sammen. Det avhenger av de konkrete omstendighetene.”

Helsedirektoratet peker videre på muligheten for at den konkrete pasienten ikke vil profittere på et legemiddelfritt tilbud:

“Dersom tilstanden regelrett forverres, vil det ofte ikke være forsvarlig å fortsette med behandlingen. Dersom pasienten mister samtykkekompetansen eller blir til fare for eget liv eller andres liv eller helse, vil tvungen behandling med legemidler kunne bli aktuelt.”

Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling (KBT) fikk høsten 2016 i oppdrag av Helsedirektoratet via Helse Midt-Norge, å lage en faktasammenstilling og evaluere de medisinfrie tilbudene i psykisk helsevern. Andre og siste rapport ble publisert før jul i fjor (tilgjengelig her: Fersk rapport fra vår evaluering av medisinfrie tilbud - KBT (kbtkompetanse.no). Evalueringen bekrefter at de medisinfrie tilbudene er et viktig og etterlengtet behandlingsalternativ for brukerne. Pasienter som har fått et slikt tilbud, er i stor grad fornøyd. Samtidig viser rapporten at det er mangelfull informasjon om tilbudene

og at tilgjengeligheten er varierende. Jeg forutsetter at de regionale helseforetakene tar med seg denne rapporten i den videre utviklingen av medisinfrie behandlingstilbud.

For dokumentasjon av effekt mener jeg at erfaringene og tilbakemeldingene fra brukerne, behandlerne og pårørende er særlig viktig. Akkurat som i somatikken, må det også i psykisk helsevern arbeides med persontilpasset behandling og fagutvikling langs flere akser. De som av ulike grunner ikke vil bruke medisiner på veien til bedre helse, må kunne få velge andre, gode tilbud innenfor rammen av det som er faglig forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 2641

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 1. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at det skal bli enklere og raskere for gründere å etablere kontonummer i norske banker?

BEGRUNNELSE:

SMB Norge har uttrykt stor bekymring for at det tar 2-3 mnd. for gründere å få opprettet kontonummer i norske banker. Spesielt gjelder det for selskaper der ett av styremedlemmene har vært politiker eller er politiker. Tilsynelatende har det bakgrunn i et alt for omfattende byråkrati for håndhevelsen av hvitvaskingsregler. Eksempelvis har DNB nå over 500 ansatte som jobber for å avdekke økonomisk kriminalitet og hvitvasking. Videre nekter banker nyetablerte selskaper å få et kontonummer hvis ett av styremedlemmene og/eller daglig leder har hatt eller har betalingsanmerkning.

Svar:

Det er viktig at bedrifter har mulighet til å opprette konto for å drive sin virksomhet på en effektiv måte, og at et vel fungerende finansmarked kommer alle deler av næringslivet til gode. Samtidig er tilstrekkelig innsats mot hvitvasking og terrorfinansiering viktig for tilliten i det norske finanssystemet.

Hvitvaskingsregelverket krever at blant annet banker gjennomfører såkalte kundetiltak når det opprettes kundeforhold, herunder å avklare om et kundeforhold involverer spørsmål rundt status som «politisk ekspon-

ert person» (PEP). Reglene om PEP-er skal ikke medføre usaklige kostnader for kunden, for eksempel i form av urimelig lang tid for å få opprettet konto. Utgangspunktet er at risikoen tilknyttet kundeforholdet skal identifiseres og håndteres, i samsvar med det generelle kravet om risikobasert tilnærming i hvitvaskingsregelverket. Nærmere veiledning om dette er gitt i rundskriv fra Finanstilsynet, og også retningslinjer fra Den europeiske banktilsynsmyndigheten, EBA, er relevante for norske foretak. Hvilke tiltak som i det enkelte tilfellet er nødvendige og passende, vil variere.

Finansavtaleloven regulerer avtaler som inngås mellom finansforetak og deres kunder, og inneholder blant annet regler om foretakenes rett til å si opp eller nekte å inngå avtaler. Finansavtaleloven forvaltes av Justis- og beredskapsdepartementet. Stortinget vedtok i desember 2020 en ny finansavtalelov som vil tre i kraft tidlig i 2022.

SPØRSMÅL NR. 2642

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 5. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan jeg be om den prosentvise utviklingen i reallønn for de 10 % ansatte med lavest lønn i privat sektor fra 2010-2020, samt tilsvarende utvikling for de 10 % prosent ansatte med høyest reallønn i samme sektor i samme periode (Jeg vil gjerne ha dette oppgitt i et linjediagram med felles start- og referansepunkt, slik at utviklingen i de to gruppene lett kan sammenliknes)?

Svar:

Basert på lønnsstatistikk fra SSB, hvor datagrunnlaget er hentet fra a-ordningen, følger vedlagte tabell og figur som viser utviklingen i nominell månedslønn og reallønn i privat sektor inkludert offentlig eide foretak fra 2015 til 2020 for de 10 pst. ansatte med henholdsvis lavest og høyest lønn.

Tallene for månedslønn omfatter avtalt månedslønn inkludert uregelmessige tillegg og bonuser. Overtidsgodtgjørelse er ikke med i tallene. Lønnsstatistikken gir ikke sammenlignbare tall for årene før 2015.

Tabell 1 Månedslønn og reallønn i privat sektor inkludert offentlig eide foretak^{1,2,3}

	Desil 1	Desil 10	Desil 1	Desil 10
	Nominell månedslønn	Nominell månedslønn	Endring i reallønn fra foregående år i pst.	Endring i reallønn fra foregående år i pst.
2015	21 560	92 970		
2016	22 410	93 090	0,3	-3,4
2017	22 840	94 490	0,1	-0,3
2018	23 640	97 850	0,7	0,8
2019	24 420	101 290	1,1	1,3
2020	24 930	103 920	0,8	1,3

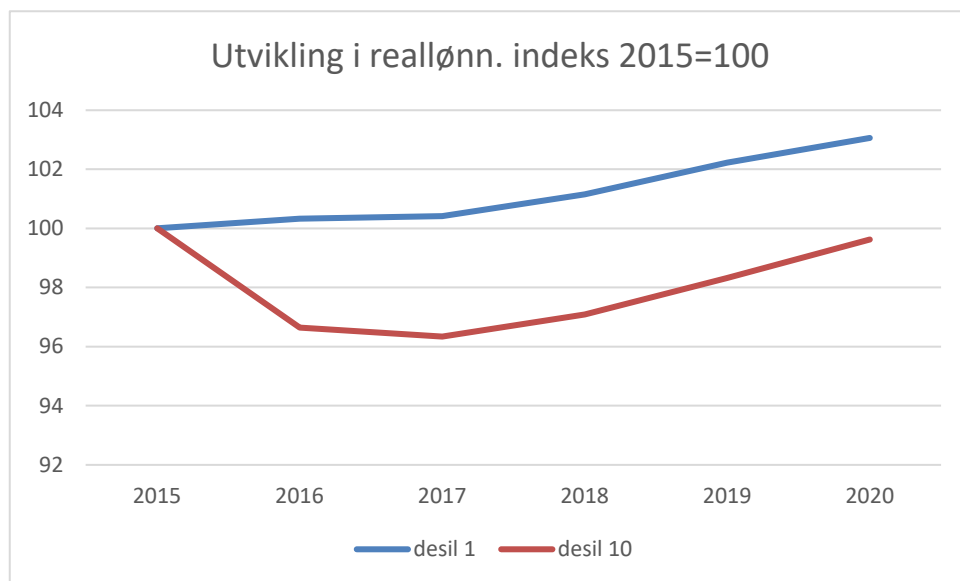
1) Lønnsstatistikken fra SSB benytter tall for månedslønn per november hvert år, unntatt 2015 hvor det er brukt tall for september. Månedslønn inkluderer bonuser og uregelmessige tillegg, men ikke overtidsgodtgjørelse. Metoden for å beregne arbeidstid er annerledes for 2015 enn for årene etter. Ifølge SSB må endringer i lønnsstatistikken fra 2015 til 2016 derfor tolkes med forsiktighet.

2) Det er benyttet tall for gjennomsnittlig årlig prisvekst fra 2015 til 2020.

3) Desil 1 er den tidelen av alle personer i statistikkgrunnlaget med lavest lønn, mens desil 10 omfatter tidelen med høyest lønn.

Kilde: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Figur 1. Utvikling i reallønn i privat sektor inkludert offentlig eide foretak. Indeks 2015=100

SPØRSMÅL NR. 2643

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 5. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Ja, eller nei, har de 10 % laveste reallønningene i privat sektor blitt enda lavere i perioden 2010 -2020?

BEGRUNNELSE:

Forskjellene på folk øker. Arbeidsfolkene som tjener minst, får mindre å kjøpe mjølk og brød for. De rikeste enkeltpersonene med de største formuene, blir derimot stadig rikere. Både all praktisk klokskap og forskning viser at land med økende økonomiske og sosiale forskjeller over tid blir dårligere å leve i. Utrykgheten øker, tilliten svekkes og helsa til befolkningen rammes negativt.

For at vi igjen skal få et mer rettferdig Norge, må politikken for arbeid og rettferdighet bli betydelig mer kraftfull enn i dag. En større del av befolkningen må få arbeid i kombinasjon med at pengene i samfunnet må fordeles bedre. Blant annet trengs det en storrengjøring i arbeidslivet som sikrer at alle som jobber i landet, får trygghet for lønninger, pensjoner og sosiale standarder som det går an å leve av og med.

Tabell 1 Månedslønn og reallønn i privat sektor inkludert offentlig eide foretak.1,2,3

Svar:

Basert på lønnstatistikk fra SSB, hvor datagrunnlaget er hentet fra a-ordningen, følger vedlagte tabell som viser utviklingen i nominell månedslønn og reallønn i privat sektor inkludert offentlig eide foretak fra 2015 til 2020 for de 10 pst. ansatte med lavest lønn. Denne statistikken er ikke direkte sammenligbar med tall for tidligere år, og det er i tabell 1 derfor ikke presentert tall for tidligere år enn 2015. Endringen fra 2015 til 2016 må videre tolkes med forsiktighet fordi metoden for å beregne arbeidstid er annerledes i 2015 enn i årene etter.

Ifølge tallene fra SSB var reallønnen for de 10 pst. ansatte med lavest lønn om lag 3,1 pst. høyere i 2020 enn i 2015, jf. tabell 1.

Lønnsutviklingen i kjølvannet av oljeprisfallet må ses i sammenheng med moderate lønnsoppgjør der partene la vekt på hensynet til konkurransevnen til næringslivet og sysselsettingen.

	Desil 1	Desil 1	Desil 1
--	---------	---------	---------

	Nominell månedslønn	Reallønn	Endring i reallønn fra foregående år i pst.
2015	21 560	21 560	
2016	22 410	21 631	0,3
2017	22 840	21 649	0,1
2018	23 640	21 808	0,7
2019	24 420	22 040	1,1
2020	24 930	22 219	0,8

1) Lønnstatistikken fra SSB benytter månedlige tall for lønn per november hvert år, unntatt 2015 hvor det er brukt tall for september. Månedslønn inkluderer bonuser og uregelmessige tillegg, men ikke overtidsgodtgjørelse. Metoden for å beregne arbeidstid er annerledes for 2015 enn for årene etter. Ifølge SSB må endringer i lønnsstatistikken fra 2015 til 2016 derfor tolkes med forsiktighet.

2) For å beregne reallønn er det videre benyttet tall for gjennomsnittlig årlig prisvekst fra 2015 til 2020. KPI for 2015=100

3) Desil 1 er den tidelen av alle personer i statistikkgrunnlaget med lavest lønn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 2644

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Stortingets merknad til Nasjonal transportplan gir regjering oppdrag å løse behovet for bedre tilførselsvei fra ny E39 til Egersund.

Hvilke føringer vil samferdselsministeren legge for at prosjektet blir prioritert med rask utredning, planlegging og utbygging av en prioritert tilførselsvei, og mener samferdselsministeren prosjekter hører hjemme i Nye Veier eller Statens vegvesen sin portefølje?

I tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets vedtak vil jeg be Statens vegvesen om å gjennomføre en slik utredning.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fattet 25. juni 2021 vedtak om statlig kommunedelplan for E39 Lyngdal Vest – Sandnes. Vedtaket innebærer at tilknytningsveier som ikke er nødvendige for å ta i bruk ny E39 ikke omfattes av rekkefølgebestemmelsene i kommunedelplanen, herunder tilknytningsvei til Egersund. Som det imidlertid også fremgår av vedtaket, er det besluttet at Statens vegvesen skal gjennomføre en utredning av tilknytningsvei mot Egersund, hvor både innkorting av rv. 42 på strekningen Lomeland og Eigestad og Westlink inngår.

SPØRSMÅL NR. 2645**Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 6. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvordan vurderer samferdselsministeren de regionale virkningene, for næringslivet i Eigersund og Sokndal spesielt, når nå ny kommunedelplan for ny E39 ikke ivaretar tilførselsvei, og hva er grunnen til at alle de større tettstedene i Agder knyttes sammen med ny E39 med nye tilførselsveier mens det ikke er noen i Rogaland?

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fattet 25. juni 2021 vedtak om statlig kommunedelplan for E39 Lyngdal Vest – Sandnes. Vedtaket innebærer at tilknytningsveier som ikke er nødvendige for å ta i bruk ny E39 ikke omfattes av rekkefølgebestemmelsene i kommunedelplanen, herunder tilknytningsvei til Egersund.

Som det imidlertid også fremgår av vedtaket, er det besluttet at Statens vegvesen skal gjennomføre en utredning av tilknytningsvei mot Egersund, hvor både innkorting av rv. 42 på strekningen Lomeland og Eigestad og

Westlink inngår. Som jeg opplyser i vedlagte svar av 2. juli 2021 på spørsmål nr 2644 fra representant Langholm Hansen, vil jeg i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets vedtak be Statens vegvesen om å gjennomføre en slik utredning.

Når det gjelder kryss på ny E39, er dette i planarbeidet grundig vurdert av Statens vegvesen i dialog med berørte kommuner. Kryss vil bli bygget sammen med gode tilførselsveier fra ny E39 til eksisterende E39. Det vil bli etablert nødvendige tilførselsveier fra kryss på ny E39 til eksisterende E39, for å få et helhetlig godt fungerende hovedveisystem. Etter min vurdering er det i dette spørsmålet ingen prinsipiell forskjell mellom Agder og Rogaland. Nødvendig lengde på tilførselsveiene og i hvor stor grad disse oppfattes å knytte sammen tettstedene, er avhengig av hvor kryss på ny E39 blir liggende i forhold til dagens hovedveisystem.

Jeg vil til slutt trekke frem at ny E39 i henhold til Statens vegvesens beregninger vil ha positiv nytte for næringslivet, også for Eigersund og Sokndal.

SPØRSMÅL NR. 2646**Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 6. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvor mange kilometer sykkelvei har blitt bygd og åpnet siden oktober 2013, og hvor mange kilometer av disse er finansiert og bygd ut helt eller delvis i fylkeskommunal eller kommunal regi?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal transportplan (2014-2023) er det et mål at all økning i persontransporten i de store byene skal tas med kollektiv, sykkel og gange. Det er bygd ut mange kilometer sykkelvei de siste årene, og jeg lurer på hvor mange av disse staten har ansvaret for.

Svar:

I de største byområdene er det i dag et veletablert mål om at veksten i persontransport skal tas med sykkel, gange og kollektivtransport - nullvekstmålet.

Regjeringen vil at det skal bli enklere å velge sykkel som transportmiddel og tilrettelegging for sykkel og gange er et stort satsingsområde. I Nasjonal transportplan 2022-2033 har vi satt et langsiktig mål om en sykkelandel på 20 prosent i byområdene og 8 prosent på landsbasis. Mange store og små sykkelveiprosjekter bygges nå i byområdene og vil bidra til mer trafikksikre og attraktive løsninger for syklistene.

Det foreligger i dag mye kunnskap om hva som skal til for å øke sykkelbruken. Flere studier konkluderer med

at god sykkelinfrastruktur, drift og vedlikehold av gang- og sykkelanlegg og trygg sykkelparkering er viktige tiltak for å øke sykkelbruken. Samtidig vil effekten av tiltakene variere avhengig av bl.a. befolkningssammensetning,

topografi og sykkelkultur. Det som virker ett sted, trenger ikke nødvendigvis å virke like godt et annet sted.

På riksvei har Statens vegvesen i perioden fra 2013 til 2020 tilrettelagt følgende antall kilometer for gående og syklende:

År	Km i byer og tettsteder	Km totalt
2013		41,5
2014	8,0	68,0
2015	13,5	37,1
2016	4,1	41,4
2017	14,3	41,6
2018	14,4	24,6
2019	23,1	59,7
2020	12,6	58,3

Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for tilrettelegging for gang- og sykkelvei på henholdsvis kommunal- og fylkesvei. Gjennom ordningen med byvekstavtaler og belønningsmidler bidrar staten med store midler i de større byområdene også på fylkeskommunalt ansvarsområde. Det brukes i tillegg bompenger fra de bompengefinansierte bypakkene på slike tiltak. I NTP 2022-2033 er det også foreslått et nytt statlig tilskudd til ytterligere

fem mindre byer som ikke er omfattet av ordningen med byvekstavtaler – midler fra denne tilskuddsordningen vil også kunne brukes til tiltak for syklende.

Samferdselsdepartementet har imidlertid ikke oversikt over hvor mange kilometer sykkelvei som har blitt finansiert og bygget ut i regi av kommunene og fylkeskommunene i perioden mellom 2013 og 2020.

SPØRSMÅL NR. 2647

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 5. juli 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for dagens tollvern (vurdert pr samme dato i 2021) i kr/enhet for samtlige jordbruksprodukter med internasjonalt avtalt tollvern, samt beregne hva tollvernet alternativt ville vært kr/enhet om det alternativt hadde vært brukt henholdsvis krone eller % toll?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens stortingsmelding Meld. St. 11 (2016-2017) framgår det på side 60 at det var standpunktet når Jon Georg Dale (FrP) var landbruks- og matminister.

Svar:

Tollvernet for landbruksvarer forvaltes på grunnlag av norske forpliktelser i WTO-avtalen, EØS-avtalen og andre handelsavtaler, og går frem av bindingslister og konsesjonslister for disse avtalene.

Av om lag 1 100 toll-linjer for landbruksvarer i WTO-avtalen er 25 % bundet med nulltoll, dvs. tollfri import til Norge. For om lag halvparten av toll-linjene kan Norge velge mellom å bruke krone og prosenttoll, mens for de resterende 25 % er tollsatsen bundet som enten kronetoll eller prosenttoll. Vi viser her til St.prp. nr. 3 (1994-95) Om endringer i tolltariffen som følge av handelsforhandlinger i Uruguay-runden under Generalavtalen om tolltariffer og

handel (GATT) og ratifikasjon av Avtale om opprettelse av Verdens Handelsorganisasjon (WTO) m.m.

Departementet følger nøye med på konkurransesituasjonen for norsk landbruk, herunder importutviklingen for viktige landbruksvarer og styrken i tollvernet. Landbruksdirektoratet sammenstiller meget omfattende importstatistikk, som blant annet presenteres i den årlige Omverdensanalysen (Rapport nr. 6/2021). Vi har ikke tilgjengelige tall som til enhver tid viser alternativt tollvern for alle toll-linjer slik representanten etterlyser i sitt spørsmål. En slik analyse vil kreve en detaljert gjennom-

gang av om lag 500-600 toll-linjer med innhenting av representative priser og kvaliteter fra aktuelle eksportørland og norske aktører for de ulike varegruppene.

For utvalgte varer vurderer direktoratet jevnlig styrken i tollvernet på grunnlag av nasjonale og internasjonale priser. De nasjonale prisene innhentes dels fra offisielle kilder og dels direkte fra bedriftene. Priser som er innhentet fra bedriftene er unntatt offentlighet. For mer informasjon om import og prisutvikling nasjonalt og internasjonalt viser jeg til Landbruksdirektoratets omverdensanalyse som nevnt foran.

SPØRSMÅL NR. 2648

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 5. juli 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Er det fortsatt regjeringens standpunkt at hensynet til forbrukerne og forholdet til våre handelspartnere tilsier at det ikke vil være aktuelt å benytte handlingsrommet i WTO til å øke tollsatsene på jordbruksvarer?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens stortingsmelding Meld. St. 11 (2016-2017) framgår det på side 60 at det var standpunktet når Jon Georg Dale (FrP) var landbruks- og matminister.

Svar:

Regjeringens politikk for landbruk og importvern framgår av Granavolden-plattformen. Et velfungerende importvern er i plattformen definert som en av bærebjelkene i landbruks-politikken. Regjeringen legger til grunn at et velfungerende og forutsigbart importvern for landbruksprodukter er en forutsetning for å kunne opprettholde et landbruk over hele landet og øke matproduksjonen.

Etter plattformen vil regjeringen ivareta interessene til norsk jordbruk og et velfungerende importvern i bilaterale og multilaterale handelsforhandlinger. Dette har regjeringen vist i praksis, som i forhandlingene med Mercosur og Storbritannia.

Importvernet for landbruksvarer står sterkt i regjeringens politikk.

Representanten Lundteigen viser til at det i WTO-avtalen er handlingsrom for å velge mellom kronetoll og prosenttoll. Dette gjelder for om lag halvparten de 1100

toll-linjene for landbruks-varer som omfattes av WTO-avtalen. For et flertall av disse varene vil prosenttoll gi bedre beskyttelse enn kronetoll med gjeldende prisnivå nasjonalt og internasjonalt. For noen varegrupper er bildet mer blandet, f.eks. i grøntsektoren. For mange viktige varer for norsk landbruk gir både kronetoll og prosenttoll beskyttelse.

WTO-avtalen åpner for at regjeringen kan skifte mellom kronetoll og prosenttoll for viktige norske landbruksprodukter. Dette kan skje utfra en konkret vurdering av konkurransesituasjonen for varen, men der også andre forhold må tas i betraktning. Regjeringen følger hele tiden utviklingen i konkurransesituasjonen for norske varer nøye, også med tanke på konkurransen fra import.

Jeg vil her vise til at i den nylige inngåtte frihandelsavtalen mellom Norge og Storbritannia, der Norge gav Storbritannia tollreduksjoner på enkelte varer, forbeholdt Norge seg retten til å veksle mellom kronetoll og prosenttoll også i fremtiden. Dette er også gjort i andre frihandelsavtaler.

SPØRSMÅL NR. 2649**Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 8. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Har regjeringen startet dialogen med relevante produksjonsmiljøer med sikte på å inngå beredskapsavtaler for norsk produksjon av viktige legemidler, og hvor langt har utredningen av forhåndskjøpsavtaler med private aktører som ønsker å etablere norsk vaksineproduksjon kommet?

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet FrPs representantforslag om norsk produksjon av viktige legemidler 6. mai i år. Et enstemmig storting vedtok følgende:

“Stortinget ber regjeringen umiddelbart gå i dialog med relevante produksjonsmiljøer med sikte på å inngå beredskapsavtaler for norsk produksjon av viktige legemidler.”

og

“Stortinget ber regjeringen utrede og om mulig inngå forhåndskjøpsavtaler med private aktører som ønsker å etablere norsk vaksineproduksjon.”

Svar:

For å ivareta Norges tilgang til legemidler under pandemien ble det våren 2020 innført flere ulike tiltak. Dette omfatter bl.a. regulatoriske tiltak, som omsetningsrestriksjoner for å sikre at legemidler forblir i landet, oppbygging av beredskapslagre av forsyningskritiske legemidler, og utredning av mulighetsrommet for produksjon av antibiotika i Norge. Koronakommisjonens rapport viser at det under pandemien ikke har oppstått reell mangel på legemidler. Vanlige omsetningskanaler for legemidler, kombinert med målrettede tiltak som f.eks. beredskapslagring og omsetningsrestriksjoner, har vært tilstrekkelig for å ivareta tilgangen til kritiske legemidler. Norge har også vært i stand til å bistå andre land i mangelsituasjoner.

Samarbeidet med EU har vært og er av stor betydning for nasjonal håndtering av pandemien, ikke minst for tilgang til vaksiner mot covid-19. Koronakommisjonen er tydelig på at internasjonalt samarbeid om legemiddelberedskap bør styrkes. EU har klare ambisjoner for et styrket helseberedskapssamarbeid i Europa med konkrete forslag til felles tiltak for å være bedre rustet til å møte grenseoverskridende helsetrusler. Dette inkluderer blant annet utvikling, produksjon og innkjøp av legemidler.

Tilgang til legemidler

Under pandemien er det som et ytterligere beredskapstiltak, kjøpt inn råstoff for å kunne produsere en-

kelte kritiske intensivlegemidler. Det har ikke vært nødvendighet å iverksette kriseproduksjon, fordi andre tiltak har vist seg tilstrekkelige.

Som ledd i oppfølging av Koronakommisjonens rapport, har departementet i mai 2021 gitt Helse direktoratet, i samarbeid med Legemiddelverket, i oppdrag å utarbeide utkast til høringsnotat og forslag til forskriftsendringer om beredskapslager av legemidler i primærhelsetjenesten. Oppdraget innbefatter blant annet forslag om lagrenes innhold og omfang. Som en del av oppdraget skal det også vurderes om det i særskilte tilfeller bør lagres enkelte virkestoff. Vurderingen skal gjøres i lys av lagrenes omfang og arbeid for et styrket samarbeid knyttet til legemiddelberedskap i Europa. Dersom utredningen kommer frem til at lagerføring av virkestoff er aktuelt, skal det utarbeides systemer for vurdering og lagerføring, samt tydelige kriterier for når og hvordan kriseproduksjon ev. kan iverksettes.

Tilgang til vaksiner

Som spørsmålsstiller vil være kjent med er vaksineproduksjon ressurskrevende, og både markedet og forsyningskjedene er globale. En og samme vaksine kan bestå av komponenter produsert i høyspesialiserte prosesser av ulike leverandører, som er lokalisert i mange ulike land. Produksjonslinjer er tilpasset hver enkelt vaksine og kun et fåtall land er i stand til selv å ha tilgang til hele produksjonskjeden. Norge har ikke tilgang til verdikjeder som er nødvendig for vaksineproduksjon. Nasjonal selvforsyning av legemidler, herunder også vaksiner, er urealistisk. Det betyr at tiltak for å ivareta tilgang til vaksiner i en fremtidig beredskapssituasjon ikke kan vurderes utelukkende i et nasjonalt perspektiv.

Det ble arrangert en rundebordskonferanse i regi av CEPI og HOD 22. juni, der LMI og flere norske aktører holdt innlegg. Hensikten med dette møtet var bl.a. gjensidig informasjon om hva norske aktører kan bidra med i vaksineproduksjon som del av en styrking av felles europeisk vaksineproduksjon. Konkret videre oppfølging av dette møtet er foreløpig ikke avklart, og må sees i sammenheng med departementets internasjonale arbeid.

Regjeringen vil gjennomgå handlingsrommet for vaksineproduksjon i Norge. Det skal i første omgang gjennomføres to studier: én gjennomgang av statlige initiativer rettet mot vaksineproduksjon i sammenliknbare EU-/EØS-land, i regi av Nærings- og fiskeridepartementet og én markedsanalyse for vaksineproduksjon, i regi av Helse- og omsorgsdepartementet. Regjeringen vil vurdere videre oppfølging når resultatene av disse studiene foreligger.

SPØRSMÅL NR. 2650**Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke kommuner har fritt brukervalg i helse- og omsorgstjenestene og BPA-ordningen?

BEGRUNNELSE:

Økt valgfrihet gir økt trivsel og livsglede. Fremskrittspartiet mener eldre selv skal kunne velge hvilket sykehjem de vil bo på eller hvem som skal komme hjem til dem og hjelpe dem i hverdagen.

Fremskrittspartiet i regjering sørget for at BPA ble en lovfestet rettighet. Dessverre ser vi at praksisen er forskjellig og at mange kommuner ikke følger det som er intensjonen i lovverket. Fritt brukervalg er viktig for å sikre pasientene trygghet og valgfrihet.

Svar:

Jeg har lenge ment at valgfrihet bør være grunnleggende i den offentlige helsetjenesten. Valgfrihet er viktig i seg selv. Det gir mangfold og muligheter for pasienter og brukere.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke en samlet oversikt over hvor mange kommuner som har fritt brukervalg. Den enkelte kommune står i utgangspunktet fritt til å organisere sine tjenester slik den finner mest hen-

siktsmessig ut fra lokale forhold og behov. Kommunen må til enhver tid organisere sine tjenester slik at den er i stand til å tilby nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til dem som har opphold i kommunen, jf. helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 og 4-1. Helse- og omsorgstjenesteloven åpner allerede i dag for at kommunen kan inngå avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere om tjenesteytingen.

Regjeringen mener fritt brukervalg er en god ordning og la denne våren frem et forslag om å lovfeste en valgfri godkjenningmodell for fritt brukervalg innenfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Beslutningen om å benytte seg av private aktører er lagt til landets kommuner og det er opp til den enkelte kommune om og i hvilket omfang man ønsker å ta i bruk ordninger for fritt brukervalg. Formålet med forslaget til lovendring er å gjøre det enklere for kommunene å innføre fritt brukervalg. Dette kan bidra til å øke valgfriheten for de som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester.

Regjeringen har også satt ned et utvalg som skal se nærmere på ordningen med brukerstyrt personlig assistanse. Utvalget er særlig bedt om å vurdere om og i hvilken grad ordningen bør reguleres gjennom fritt brukervalg. Jeg ser frem til å motta utvalgets innstilling.

SPØRSMÅL NR. 2651**Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 8. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor mange ledige jordmorhjemler er det i helseforetakene?

BEGRUNNELSE:

Norges geografi med store avstander og manglende infrastruktur tilsier en desentralisert spesialisthelsetjeneste. Flere steder i landet ser vi mangel på jordmødre. For Fremskrittspartiet er det viktig at man sikrer trygghet for

gravide og deres familier gjennom å ha et godt fødetilbud for alle, uansett hvor i landet man bor.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet søker å få klarhet i hvor mange ledige jordmorstillinger det er i helseforetakene, siden hjemmelsbegrepet for denne type stillinger er avviklet.

La meg innledningsvis påpeke at det både er og vil være et kontinuerlig behov for jordmødre i spesialisthelsetjenesten. Flere steder vil det nærmest løpende kunne være kunngjort stillinger for jordmødre, blant annet med bakgrunn i permisjoner, oppsigelse og/eller annen naturlig turnover.

I anledning spørsmålet fra representanten Kjønnaas Kjos er det tatt kontakt med de regionale helseforetakene, som igjen har innhentet opplysninger fra helseforetakene om antall utlyste jordmorstillinger. Disse opplysningene er oppsummert under for å kunne gi et visst bilde av nå-situasjonen. Som det fremgår nedenfor så er status varierende både mellom helseregionene og mellom helseforetakene, og det må tas et forbehold om at dette oversiktsbildet er dynamisk. Det vil til enhver tid pågå en rekke tilsettingsprosesser i helseforetakene på ulike steder i landet.

I Helse Nord er det per i dag vel to ledige faste stillinger ved henholdsvis Helgelandssykehuset HF og Finnmarkssykehuset HF. Ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF er det samlet 2,5 ledige stillinger og ved Nordlandssykehuset HF er det fire ledige stillinger, lokalisert til Lofoten. Helseforetakene jobber med å rekruttere til de aktuelle stillingene, men det er utfordringer knyttet til at det er få søkere, og stillinger fylles derfor med vikariater.

I Helse Vest er det to utlyste stillinger ved Helse Førde HF, tre ved Helse Fonna HF, mens Helse Bergen ikke har spesifisert antall ledige stillinger i sin kontinuerlige ut-

lysning av jordmorstillinger. Helse Stavanger HF har i sommer meldt om 14 ledige stillinger, og av disse antas ti å være besatt innen september.

I Helse Midt-Norge er det én ledig stilling som har vært utlyst ved St. Olavs Hospital HF.

I Helse Møre og Romsdal HF er tre stillinger utlyst, hhv. to ved sykehuset i Molde og én ved sykehuset i Kristiansund. Klinikken har jobbet med rekruttering og har tilsatt flere jordmødre, som forventes å snarlig starte i sitt arbeid. Ved Helse Nord-Trøndelag HF er én stilling utlyst i forbindelse med en oppsigelse der.

Helse Sør-Øst RHF har innhentet informasjon fra helseforetakene om antallet stillinger som var ledige per 1. juli i år. Denne viser at det ved Oslo universitetssykehus HF var 14 ledige stillinger. Ved Vestre Viken HF var det ni stillinger, ved Akershus universitetssykehus HF var det 12 stillinger, ved Sykehuset Østfold HF var det syv og ved Sykehuset Innlandet HF var det ti ledige jordmorstillinger. Ved øvrige helseforetak i regionen var det ikke ledige jordmorstillinger. Helseforetakene rapporterer i hovedsak om god tilgang på søkere ved utlysning av stillinger i regionen.

Jeg vil avslutningsvis igjen understreke at de presenterte tallene kun representerer et øyeblikksbilde, og at de absolutte tallene ikke nødvendigvis sier noe om det faktiske utfordringsbildet. Til tross for at de absolutte tallene er størst på Østlandet, så er det likevel større utfordringer knyttet til å rekruttere jordmødre inn i faste stillinger i Nord-Norge og i Møre- og Romsdal.

SPØRSMÅL NR. 2652

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å styrke hjemmemarkedet for norsk helseindustri, og å sørge for at norsk helseinnovasjon blir tatt i bruk i fremtidens helseberedskap?

BEGRUNNELSE:

Pandemien har avslørt hvor sårbare vi er i vår avhengighet av at andre land skal utvikle, produsere og selge oss livsnødvendig medisinteknisk utstyr og medisiner. Det er åpenbart behov for å ha en robust helseindustri til stede i Norge. Samtidig strever norske aktører med å lykkes i å

få norske myndigheter til å kjøpe inn og å ta i bruk norsk helseinnovasjon.

For å lykkes globalt, trenger de et velfungerende hjemmemarked, og da må de offentlige helseforetakene ha incentiver for å samarbeide med helseindustrien, og faktisk kjøpe inn og ta i bruk norske helseinnovasjoner. Hva vil Helseministeren gjøre for å sørge for å styrke utviklingen av norsk helseindustri, og sørge for at norske offentlige sykehus tar i bruk norsk helseinnovasjon.

Svar:

Regjeringen presenterte sin politikk for helsenæringen i Meld. St. 18 (2018–2019), Helsenæringen — Sammen om verdiskaping og bedre tjenester. I meldingen slo vi fast at hovedutfordringene for videre vekst og utvikling i helsenæringen ligger på etterspørselssiden i det norske hjemmemarkedet. Dersom de største hindrene og barrierene i hjemmemarkedet blir håndtert, vil dette styrke helsenæringens konkurransekraft. Vi konkluderte med at den offentlige helse- og omsorgstjenesten skal være en krevende, men konstruktiv samarbeidspartner og kunde.

Pasientens helsetjeneste må utvikles innenfor bærekraftige rammer og næringslivet er en del av løsningen. De offentlige helse- og omsorgstjenestene kan ha mye å tjene på et bedre samarbeid med næringslivet og på å dra nytte av innovasjonskraften, kompetansen og ressursene som finnes i norske bedrifter. I arbeidet med å nå de helsepolitiske målene om å skape pasientens helse- og omsorgstjeneste og å bidra til god helse for alle, kan dermed også det næringspolitiske målet om økt verdiskaping i norsk økonomi nås. I helsenæringsmeldingen la vi frem viktige tiltak for å styrke konkurransekraften i helsenæringen og bidra til at det skapes flere lønnsomme arbeidsplasser i Norge. Tiltakene følges nå opp.

Kliniske studier er helt avgjørende for å utvikle nye produkter, også i helsenæringen. Regjeringen la i januar 2021 frem den første nasjonale handlingsplanen for kliniske studier. Ett av innsatsområdene i handlingsplanen er å bidra til økt samarbeid mellom tjenesten og næringslivet om kliniske studier. Innsatsområdet skal møte utfordringen med nedgangen i industrifinansierte kliniske studier og varierende kultur og rammer for samarbeid om kliniske studier. I handlingsplanen har de regionale helseforetakene fått i oppdrag å etablere NorTrials som skal fungere som én vei inn i norsk spesialisthelsetjeneste for kliniske studier. NorTrials skal være et gjensidig forpliktende partnerskap mellom de regionale helseforetakene og næringslivet. Ordningen ble utredet av de regionale helseforetakene i samarbeid med næringslivet og det er i statsbudsjettet for 2021 bevilget 30 mill. kroner til etablering av NorTrials. Midlene skal også understøtte markedsføring av Norge som utprøverland.

Et annet viktig tiltak fra Helsenæringsmeldingen er etableringen av Pilot Helse. Pilot Helse er en ordning som samordner virkemidler for forskning og innovasjon for å gi mer helhetlige løp for teknologiutvikling. Utviklingsløp innenfor helse tar ofte lang tid, er kostnadskreven, kompleks og krever god samhandling mellom næringslivet og det offentlige. Ordningen administreres av Forskningsrådet og Innovasjon Norge og skal stimulere til mer samarbeid om og bedre utviklingsløp for innovasjonsprosjekter ved at næringsliv og offentlige helsetjenester får tilgang på relevant infrastruktur og effektive samhandlingsmetoder. I våres utlyste Forskningsrådet 100 mill. kroner til ordnin-

gen. Midlene skal bidra til risikoavlastning både for norske bedrifter og offentlige aktører i helsesektoren.

Regjeringen har også lagt føringer i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene og tildelingsbrev til underliggende virksomheter for å spre kunnskap om bruken av innovative offentlige anskaffelser (IOA). Innovative anskaffelser er et strategisk virkemiddel det offentlige har for å øke innovasjonseffekten i offentlige anskaffelser. Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP) er et eksempel på et samarbeidsprogram som øker innovasjon ved offentlig anskaffelser og stimulerer til spredning av innovasjon ved å muliggjøre samarbeidet mellom viktige aktører. Med LUP har hittil 155 offentlige virksomheter gjennomført en IOA og 52 virksomheter er i ferd med å implementere IOA i sine strategier. Av innovasjonspartnerskap opprettet gjennom LUP, er 10 av 21 innenfor helse.

Et av de viktigste budskapene i Helsenæringsmeldingen er at samarbeid mellom de offentlige helse- og omsorgstjenestene og næringslivet er ønskelig og nødvendig. Det er viktig at næringslivet betraktes som aktører det er legitimt og positivt å samarbeide med. Vi har gitt tydelige forventninger i oppdrags- og tildelingsbrev om at helseregionene og Helse- og omsorgsdepartementets underliggende etater bør samarbeide med næringslivet. Slikt samarbeid må være åpent, forutsigbart og etisk forsvarlig. Når jeg snakker med folk i både næringslivet og i tjenesten, hører jeg at samarbeidsklimaet er mye bedre nå enn det var for få år siden. Det er jeg veldig glad for. Det vil også kunne bidra til at norske innovasjoner enklere og raskere tas i bruk i fremtidens helseberedskap.

Når det gjelder konkrete spørsmål knyttet til helseberedskap, herunder dialogen med relevante produksjonsmiljøer med sikte på å inngå beredskapsavtaler til norsk produksjon av viktige legemidler, og hvor langt utredningen av forhåndskjøpsavtaler med private aktører som ønsker å etablere norsk vaksineproduksjon har kommet, viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 2649 til representant Morten Stordalen.

SPØRSMÅL NR. 2653**Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 9. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Det er over to år siden Norge sluttet seg til en resolusjon fra Verdens helseorganisasjon (WHO) om åpenhet rundt legemiddelpriser.

Hvilke konkrete grep har Norge tatt for å følge opp denne resolusjonen?

BEGRUNNELSE:

Verdens helseforsamling, som er WHO øverste beslutende organ, vedtok i mai 2019 en resolusjon som skulle bidra til mer åpenhet i markedene for legemidler. Helseministeren uttalte etter møtet at han var glad for enigheten om resolusjonen som oppfordrer landene til å offentliggjøre sine reelle legemiddelpriser, og at det var et viktig første skritt i retning av åpenhet i markedene for legemidler.

I resolusjonen forplikter landene seg til å gjøre passende tiltak for å sikre offentlig deling av informasjon om priser på legemidler. I Norge har vi sett hvor galt dette kan slå ut, når Beslutningsforum sier nei til medisiner som kan redde pasienters liv, samtidig som nesten all informasjon om grunnlaget for avslaget er holdt hemmelig. Det er altså helt umulig for pasienter, brukerorganisasjoner, politikere og andre å ha en opplyst debatt om hvorvidt disse beslutningene er riktige eller ikke.

Svar:

Innledningsvis vil jeg si at legemiddelmarkedet er komplisert og globalt. De senere årene har vi opplevd en rekke utfordringer knyttet til hvordan dette markedet fungerer. Herunder økende antall mangelsituasjoner, hvilke typer legemidler som utvikles, høye priser og ulik tilgang til legemidler. Pandemien har tydeliggjort disse utfordringene i legemiddelmarkedet, men de er altså ikke nye.

Utviklingen kan ses som uttrykk for at legemiddelmarkedet ikke er velfungerende. Industriens hemmelighold i hele forsyningskjeden gjør det vanskelig å bedømme hva som faktisk er riktig pris. Behovet for å dekke inn høye utviklingskostnader brukes som argument uten mulighet for myndigheter til å ettergå i hvilken

grad dette er reelt. Det reiser spørsmålet om vi har de rette insentivmekanismene og om de er innrettet på en riktig måte.

Resolusjonen om åpenhet i legemiddelmarkedet vedtatt av Verdens helseforsamling i mai 2019 uttrykker blant annet sterk bekymring for de høye prisene og at dette leder til ulik tilgang til legemidler både innad i land og mellom land. Helt sentralt i vedtaket står oppfordringen til landene om åpenhet knyttet til forsknings- og utviklingskostnader samt å treffe tiltak for å dele informasjon om de faktiske prisene på legemidler offentlig og på den måten oppnå større åpenhet ved at sammenliknbar informasjon om priser gjøres tilgjengelig mellom land.

WHO kan ikke selv skape større åpenhet. Det må initieres og gjennomføres av landene selv. Jeg har derfor startet en prosess for å se hvilke tiltak som kan iverksettes for å øke åpenheten i legemiddelmarkedet og dermed bidra til økt tilgang til legemidler. I samarbeid med WHO Europa har jeg etablert Oslo Medicines Initiative som skal være en nøytral plattform hvor myndigheter og industrien sammen kan arbeide for likeverdig og bærekraftig tilgang til effektive, innovative og rimelige legemidler. Oslo Medicines Initiative vil arrangere et høynivåmøte i Oslo i mars 2022.

Åpenhet i legemiddelmarkedet er et av mine prioriterte områder i internasjonal sammenheng. Under covid-19-pandemien har også viktigheten av åpenhet i hele forsyningskjeden blitt åpenbar for å unngå mangel på, og ivareta tilgangen til, legemidler. EUs legemiddelstrategi adresserer også åpenhet, både for forsknings- og utviklingskostnader, men også i forsyningskjeden. Bare slik kan vi få innsikt i hvilke priser som er reelle og rimelige. I både utarbeidelsen og implementeringen av EUs legemiddelstrategi har Norge aktivt arbeidet for at tilgang til rimelige legemidler skal ivaretas gjennom økt åpenhet. Vi opplever å ha fått gjennomslag for dette i EU, og ser at de tiltakene som iverksettes har som formål å innrette legemiddelmarkedet slik at åpenhet styrkes og tilgang til rimelige legemidler ivaretas.

Jeg har hele veien vært klar på at Norge ikke kan iverksette ensidige norske tiltak. Norge er et lite land og helt avhengig av import av legemidler. Legemiddelmarkedene

er globale og vi er prisgitt de globale legemiddelfirmaenes prisstrategi. Dersom Norge stiller særskilte krav, sammenliknet med andre land, risikerer vi at det svekker norske pasienters tilgang til legemidler.

Vi er avhengige av internasjonalt samarbeid for å etablere en reell åpenhet om legemiddelpriser. Oppfølgingen av resolusjonen er et arbeid som vil ta tid og krever strukturelle endringer både innenfor policy og regelverk på området, men jeg opplever at vi er godt på vei.

SPØRSMÅL NR. 2654

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener statsråden at en saksbehandlingstid på 3,5 år for å godkjenne en ny organtransplantasjonsmetode er tilfredsstillende?

BEGRUNNELSE:

Lungekreft er den kreft sykdommen som tar flest liv i Norge både hos kvinner og menn. Faktisk tar lungekreft flere liv enn bryst-, tarm- og prostatakreft til sammen. Årlig får over 3000 personer sykdommen, og av disse dør 2300. Ofte oppdages lungekreft sent og når kreftsykdommen har spredt seg. Å kunne identifisere denne kreftsykdommen på et tidlig tidspunkt, vil bidra til å redde mange liv. Kreftforeningen og Norsk lungekreftgruppe har derfor tatt til orde for å få et etablert et screeningprogram for lungekreft i Norge.

Flere studier har vist at screening med bruk av CT-bilder har store positive gevinster. Blant annet viste den nederlandsk-belgiske NELSON-studien som ble publisert i 2020 at lungekreft screening kan bidra til å redusere dødeligheten etter ti år med 26 prosent for menn og over 40 prosent for kvinner.

Norske myndigheter har foreløpig ikke anbefalt innføring av et slikt program til tross for at de positive gevinstene ved et slikt screening-program har vært kjent i ett år.

Svar:

Jeg forutsetter at representanten med ny organtransplantasjonsmetode sikter til organdonasjon med bruk av normoterm regional perfusjon, også kjent som cDCD (controlled Donation after Circulatory Death).

Regjeringen ønsker at flere personer skal få tilbud om organtransplantasjon. Samtidig er det viktig at man ikke forhaster seg ved innføring av nye metoder. Dette gjelder spesielt ved krevende saker der det er stor grad av faglig

uenighet og der det er viktig med en grundig vurdering av etiske og juridiske konsekvenser før en ny metode innføres. Arbeidet med organdonasjon og organtransplantasjon påvirker et stort antall sykehus i hele landet, hvor man er avhengig av tett og godt samarbeid. Av denne grunn har det vært viktig med en prosess som legger til rette for at man oppnår størst mulig grad av enighet og avklaring nasjonalt, før metoden eventuelt innføres.

Beslutningsforum har bedt Helsedirektoratet om å foreta juridiske vurderinger og avklaringer. Dette arbeidet pågår fremdeles, og jeg forventer en endelig beslutning etter at de siste vurderingene er gjort. Det er viktig å understreke at dette er faglige vurderinger og avveininger som gjøres av aktørene i system for nye metoder. Vi vet at de fleste i Norge er positive til organdonasjon, og det er viktig at vi fremdeles har tillit i befolkningen i denne viktige saken.

I begrunnelsen diskuterer representanten behovet for lungekreftscreening, som er en annen problemstilling enn organdonasjon og cDCD.

Det er riktig som representanten påpeker at NELSON-studien viste meget gode resultater. Helsedirektoratet har ansvar for å utrede spørsmål om utvidelse og innføring av nasjonale screeningprogrammer. Når det gjelder spørsmål om lungekreftscreening i Norge, skal Helsedirektoratet utrede dette nærmere. Oppstart av utredningsarbeidet har vært forsinket grunnet koronapandemien. Helsedirektoratet ønsker å prioritere oppstart av arbeidet høsten 2021 og er i kontakt med fagmiljøene om dette. Utredningen skal gjøres i tråd med direktoratets prosessbeskrivelse for utredning av nye screeningprogrammer i Norge.

Det er viktig å understreke at et eventuelt nytt nasjonalt screeningprogram mot lungekreft vil kreve store ressurser og langvarige forberedelser. Før et tilbud eventuelt kan anbefales, må det avklares en rekke spørsmål blant annet om organisering, helseøkonomiske analyser, etikk,

rekrutteringsmåte og inklusjons- og eksklusjonskriterier. I vurderingen inngår konsekvenser av et nasjonalt pro-

gram innenfor norsk helsetjeneste, inkludert rammer, prioriteringer og kostnader.

SPØRSMÅL NR. 2655

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 1. juli 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

På hvilket grunnlag mener regjeringen at erstatningsordningen for pelsdyrnæringen kommer innenfor statsstøtteregelverket og hvordan argumenteres det overfor ESA?

BEGRUNNELSE:

Etter at Stortinget vedtok erstatningsordningen hadde regjeringen enkelte uttalelser i media som kunne skape tvil rundt prosessen knyttet til eventuell notifikasjon til ESA. Det er Stortingets klare forståelse at ordningen er innenfor statsstøtteregelverket, og komiteens flertall la betydelig vekt på å balansere ordningen riktig i forhold til statsstøtteregelverket. Stortinget forventer derfor at regjeringen er lojal mot stortingsvedtaket og ivaretar Stortingets vilje dersom saken fremlegges for ESA.

Vi forstår det slik at regjeringen nå ønsker å notifisere erstatningsordningen til ESA for rettslig sikkerhet, med mål om å oppnå en såkalt "no aid"-beslutning. Kan reg-

jeringen redegjøre for prosessen og den argumentasjonen som vil brukes i notifikasjonen til ESA.

Svar:

Jeg ønsker å notifisere de samlede ordningene som er vedtatt for å kompensere pelsdyroppdrettere til ESA, for å få rettslig sikkerhet for at ordningene ikke innebærer ulovlig statsstøtte.

Det arbeides med å utforme en prenotifikasjon til ESA. I dette arbeidet vil departementet bli bistått av ekstern juridisk ekspertise. Departementet har også dialog med Norges Pelsdyrslag ved deres advokat med særlig kompetanse på dette området. Det nærmere innholdet i dialogen med ESA vil blant annet bli klargjort gjennom denne prosessen.

Jeg vil understreke at Stortingets lovvedtak og utrykte vilje naturligvis ligger til grunn for mitt arbeid med saken.

SPØRSMÅL NR. 2656

Innlevert 29. juni 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 5. juli 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hvordan jobber regjeringen nå med erstatningsordningene for fôrlag og pelsier, og hvordan vil departementet involvere næringen for å sikre at disse treffer?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har slått fast at det skal etableres to erstatningsordninger for fôrkjøkken og pelsier. Dette er integrerte og komplekse følgenæringer i pelsdyrnæringen, som har vært helt nødvendig for å drive effektiv og ansvarlig drift av pelsdyrgårder.

Stortingsvedtakene er svært tydelige:

«Stortinget ber regjeringen etablere en ordning der det gis tilskudd til opprydding og sanering av pelsrier og førkjøkken, slik at restverdien av disse anleggene kan økes og anleggene kan gjenbrukes.»

«Stortinget ber regjeringen også etablere en erstatningsordning for maskiner og utstyr som er spesialisert knyttet til driften av førkjøkken og pelsrier, og som er uten restverdi som følge av forbundet mot pelsdyrholdet.»

Disse vedtakene kom på plass da tidligere forslag ikke ivaretok dette på en tilfredsstillende måte. I dag er det en rekke anlegg som enten står tomme eller kjører på halv maskin for å bistå de gjenværende bøndene. Alle anleggene er i svært ulike situasjoner. Noen kan, med starthjelp omstrukturere selskapet med tanke på omstilling, andre for salg eller riving. Felles for dem alle er at det vil kreve ressurser å komme videre.

Dette er en situasjon som de har kommet i grunnet at regjeringen har innført et næringsforbud. Situasjonen har dratt ut i tid og det er svært uheldig. Derfor er det viktig at

Stortinget følger nøye opp at våre vedtak blir satt ut i liv, til det beste for landets pelsdyrbønder, så raskt som mulig.

De som driver førkjøkken og pelsrier opplever fortsatt at det er uklart hvordan prosessen for dem blir framover.

Svar:

Jeg har prioritert arbeidet med å få notifisert de samlede ordningene i forbindelse med avviklingen av pelsdyrnæringen til ESA, for å få en raskest mulig avklaring på at ordningene ikke innebærer ulovlig statsstøtte.

Jeg har foreløpig ikke startet konkret arbeid med oppfølging av de to anmodningsvedtakene som gjelder førlag og pelsrier. Departementet har imidlertid i møte med Norges Pelsdyrslag 22. juni i år anmodet dem om å gi innspill om hvem det kan være relevant å ha kontakt med i arbeidet med oppfølging av disse anmodningsvedtakene og jeg imøteser tilbakemelding på dette.

SPØRSMÅL NR. 2657

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 2. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at den samiske befolkningen får god kunnskap om egen helse og vil han bidra til utviklingen av denne kunnskapen ved å sørge for at det gis nødvendige midler på statsbudsjettet for å gjennomføre og drifte Helse og levekårsundersøkelsen i områder med samisk og norsk befolkning- SAMINOR 3?

BEGRUNNELSE:

Staten har ansvar for den samiske urbefolkningen i Norge. Norge har påtatt seg å følge menneskerettighetene slik de er slått fast i internasjonale konvensjoner, deriblant ILO-konvensjon 169, som fastslår at Norge skal sørge for at samisk befolkning har tilstrekkelige helsetjenester tilgjengelig slik at de kan ha den høyeste oppnåelige standarden for fysisk og mental helse. For å kunne overvåke helsen og yte likeverdige helsetjenester til samisk befolkning er det helt sentralt å ha forskningsbasert kunnskap om samers helse og levekår. Denne kunnskapen finnes ikke i nasjonale register fordi etnisitet ikke er registrert i folkeregisteret eller andre registre. Kunnskapen kan skaffes tilveie via Saminor, som driver et svært viktig forskning-

sarbeid rundt samers helse. Det gis i dag tilskudd til Saminor/Senter for samisk helseforskning hvert år via Helsedirektoratet, 6, 2 millioner, men dette dekker først og fremst kun deler av driften for Senter for samisk helseforskning og litt av driften av Saminor. Det dekker ingenting på planlagt datainnsamling som vil koste 120 millioner. Derfor er det behov for midler til denne kunnskapsinnhenting.

Svar:

Som representanten beskriver, trenger vi mer kunnskap om helse og levekår i den samiske befolkningen. Senter for samisk helseforskning har som hovedoppgave å drive forskning med fokus på helse og levekår i den samiske befolkningen. Den kunnskapen som senteret bringer fram, skal blant annet bidra til å øke helsekompetansen i den samiske befolkningen. Senteret har med sin aktivitet over mange år bidratt til å påvise flere helseutfordringer i den samiske befolkningen. Resultatene fra forskningen ved senteret benyttes både av lokale, nasjonale og internasjonale miljøer, og har betydning for utviklingen av likeverdige og kunnskapsbaserte helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkningen.

Senteret er forankret ved Institutt for samfunnsmedisin ved UiT Norges arktiske universitet.

Som representanten viser til, er de i gang med å planlegge gjennomføringen av en tredje større undersøkelse kalt Saminor 3 i 2022-2023. Når større forskningsprosjekter planlegges, er det vanlig å søke forskningsmidler fra flere steder etter at planene for studien er kvalitetssikret. Helse- og omsorgsdepartementets forskningsfinansiering

skjer i hovedsak gjennom to kanaler. Den ene er forskningsmidler i de regionale helseforetakene og den andre er midler fordelt gjennom Norges forskningsråd. Tidligere Saminor-undersøkelser har vært finansiert med midler fra flere ulike aktører. Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp Stortingets budsjettvedtak og via Helsedirektoratet tildele 6,2 mill. kroner i 2021 til Senter for samisk helseforskning.

SPØRSMÅL NR. 2658

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 6. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er det riktig å tolke statsrådets svar slik at med dagens infrastrukturkapasitet på jernbanen, så er det muligheter for vesentlig økning i antall fjerntogavganger på Sørlandsbanen, Dovrebanen og Bergensbanen, og hvorfor har ikke regjeringen sørget for å utnytte denne kapasiteten tidligere?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål, Dokument nr. 15:2374 (2020-2021). I svaret skriver statsråden at:

“I konkurransene om trafikkpakkene 1, 2 og 3 forutsatte Jernbanedirektoratet at tilbyderne skal legge til grunn eksisterende infrastrukturkapasitet ved utforming av rutetilbudet, og at inntekter og kostnader i pristilbudet skal baseres på denne forutsetningen.”

Samtidig skriver statsråden at:

“Togoperatørenes produktutviklingsplaner legger til grunn en vesentlig økning i antall fjerntogavganger på Sørlandsbanen, Dovrebanen og Bergensbanen fra 2022-2023, og dette bidrar til økte trafikkinntekter.”

Svar:

Ja, det er mulig å øke antall fjerntogavganger på Sørlandsbanen, Dovrebanen og Bergensbanen med dagens infrastrukturkapasitet. Vårt primære virkemiddel for å få til dette, er gjennom avtaler med de ulike togselskapene. Jernbanedirektoratet utredet muligheten for økt frekvens i 2019, og allerede i 2020 var vi i gang med å få dette inn i avtalene med togselskapene.

Fjerntogtilbudet har vært uendret over lengre tid, og det er først de senere årene at det har vært innført vesentlige tilbudsforbedringer, som følge av Jernbanereformen og mulighetene som konkurranseutsetting av de ulike togstrekningene gir.

Første strekning som fikk et bedre tilbud, var Sørlandsbanen i 2014. På denne strekningen, mellom Oslo, Kristiansand og Stavanger, er det allerede et tilbud med tilnærmet to-timers frekvens.

I forberedelsene til Nasjonal transportplan for 2022-33, gjennomførte Jernbanedirektoratet en utredning av muligheten til å øke frekvensen til en to-timers grunnrute på de resterende fjerntogstrekningene. For strekningene Bergensbanen og Dovrebanen vil dette innebære en økning fra dagens tre avganger til seks avganger per dag i hver retning. Da kommer nattog i tillegg. Utredningen anbefalte en slik tilbudsutvikling for disse to strekningene.

Intensjonen om flere avganger på Sørlandsbanen, Bergensbanen og Dovrebanen er ivaretatt og videreført i avtalene med togselskapene gjennom konkurranseutsettingen av persontrafikken på disse strekningene:

- På strekningen Sørlandsbanen er fjerntogtilbudet, med tilnærmet to-timers grunnrute, videreført. Den inngåtte kontrakten inneholder også et satsingsprogram med videre opptrapping til full to-timers rute.
- På Dovrebanen, mellom Oslo og Trondheim, øker tilbudet fra tre til seks avganger på hverdager fra 12. desember i år.
- Samtidig vil Vy Tog øke antall avganger under trafikkpakke 3 fra 3 til 5. Ytterligere økning vil kreve mer materiell.

Tilbudet på fjerntogstrekningene er avhengig av tilgjengelig kapasitet i infrastrukturen, tilgjengelig togma-

teriell og markedets etterspørsel på strekningen. Det er usikkert om etterspørselen i markedet vil endre seg som følge av pandemien og endret reisemønster, noe som også potensielt kan påvirke fremtidens togtilbud.

Jeg vil også peke på at Stortinget nå har vedtatt endringer i jernbaneloven som går ut på at det er adgang for togselskap med lisens og sikkerhets sertifikat å etablere nye kommersielle tjenester på jernbanenettet. Denne

retten kan begrenses dersom den nye tjenesten vil kunne bringe i fare den økonomiske likevekten i inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransport med jernbane. Oppstart av nye tjenester må varsles på forhånd i henhold til jernbanelovgivningen, og man må søke om ruteleier i den årlige kapasitetfordelingsprosessen. Det er Statens jernbanetilsyn som eventuelt vil utføre en vurdering om økonomisk likevekt.

SPØRSMÅL NR. 2659

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 5. juli 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hvilken prosess og tidslinje legger regjeringen opp til for å sikre en omforent forståelse av innholdet i NIBIO-rapporten med pelsdyrnæringen, for å ivareta tidligere avtaler, stortingsvedtak og Stortingets intensjon?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av «Dokument 8:1 S (2019-2020) Representantforslag om full erstatning for de som er rammet av forbudet mot pelsdyrhold» ble det inngått avtale mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om å utforme et opplegg for taksering av pelsdyranlegg basert på faglige verdivurderinger som tar utgangspunkt i ekspropriasjonsrettslige regler. Som grunnlag for disse vedtakene i stortinget, ble det avtalt at ved utforming av forskrift som skal gi grunnlag for taksering og verdivurdering av pelsdyranlegg skal det benyttes:

- en diskonteringsrente på 4 %.
- en diskonteringsperiode på 100 år.
- forutsetninger for skinnpriser som gjenspeiler gjennomsnittspriser basert på trendutvikling og beregning.
- en vurdering av forventet salgsverdi i et marked uten forbud mot hold av pelsdyr.

Dette er ikke lagt til grunn i NIBIOs beregninger og det har fra statens side aldri blitt utarbeidet et helhetlig og komplett grunnlag for å beregne hva norske pelsdyrbønder taper på forbudet mot næringen. Det gjør det krevende å sette opp modeller som gir full og rettferdig erstatning til hver enkelt pelsdyrbonde. Stortinget har ment at det er avgjørende for en rettferdig og riktig erstatning at et slikt grunnlag er på plass og solid forankret, før byråkratiet og

eventuelt rettsvesenet skal behandle saker. Ellers vil de møte en umulig oppgave.

Næringen, og dybdekunnskap om denne, er helt avgjørende for utarbeidelsen av et slikt kunnskapsgrunnlag. Derfor har Stortinget vedtatt at departementet skal finne frem til en omforent forståelse om de viktigste elementene som vil ligge til grunn for erstatningene.

Stortingsvedtaket er i så måte veldig tydelig:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med pelsdyrnæringen for å sikre en omforent forståelse av det videre grunnlaget som er presentert gjennom NIBIOs forslag til beregning av kompensasjon basert på bruksverdi. Anleggenes levetid, beregning av arbeidstid for de ulike skinnproduksjonene, priser på skinn og fôr og størrelse på kapitaliseringsrente er blant de elementene som er særlig viktige å få en omforent forståelse av.»

Regjeringen har tidligere understreket at dette vedtaket krever en prosess med næringen, der hva man blir omforent om vil gi store utslag for bøndernes erstatning.

Svar:

NIBIO-rapporten ble kort drøftet på møte mellom Norges Pelsdyrslag og departementet 22. juni i år. Jeg tar sikte på nærmere dialog med Pelsdyrslaget om innholdet i denne etter sommerferien.

Min forståelse av Stortingets anmodningsvedtak om dialog med pelsdyrnæringen om innholdet i NIBIOs rapport og stortingsflertallets intensjon med dette, er blant annet basert på det stortingsrepresentant Terje Aasland (A) uttalte i Stortinget ved behandling av lovproposisjonen:

“Det er ikke et anmodningsvedtak Stortinget i dag kommer til å vedta, hvor en skal finne en omforent enighet om NIBIO-tallene. Men det står veldig tydelig i forslaget at en ber

regjeringen, sammen med pelsdyrnæringen, om å finne en omforent forståelse av hva som ligger i NIBIO-rapporten.”

Jeg vil arbeide for en slik omforent forståelse i departementets videre dialog med Norges Pelsdyrslag.

I spørsmålet vises det også til den avtalen som ble inngått mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet ved behandling av Dok. 8 S (2019-2020). Denne avtalen gjaldt eventuell utforming av forskrift om kompensasjon med utgangspunkt i ekspropriasjonsrettslige regler. Stortinget har ved lovvedtak 4. juni i år bestemt at er-

statning til pelsdyroppdrettere skal utmåles i tråd med bestemmelsene i ekspropriasjonerstatningslova så langt de passer – eller alternativt basert på takst (nedskrevet gjenanskaffelsesverdi). Hva som er riktige forutsetninger for erstatningsutmålingen, blant annet når det gjelder de forutsetningene som er nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, vil – dersom det er uenighet mellom staten og pelsdyroppdrettere – finne sin løsning gjennom de skjønnsprosesser lovvedtaket legger opp til.

SPØRSMÅL NR. 2660

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 7. juli 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja

Spørsmål:

Vil regjeringen sørge for at bankene raskt (gjennom f.eks. Finanstilsynet, Finans Norge eller på annen egnet måte) blir informert om at forsøk på lovlige spill hos utenlandske pengespillselskap ikke gir grunnlag for eller plikt til å avslutte kundeforhold, og at betalingsformidlingsforbudet kun innebærer påbud om stans av konkrete transaksjoner og ikke et krav fra finansmyndighetene om krav til videre oppfølging med eventuell avslutning av kundeforholdet (ref. tidligere svar fra flere statsråder, som vist til nedenfor)?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har flere nordmenn fått kundeforholdet til sin bank avsluttet på grunnlag av at de har forsøkt å bruke sine kontoer til å spille eller motta gevinst hos lovlige utenlandske spillselskap. Jeg har selv sett flere av brevene som norske banker har sendt ut. Dette får ekstreme konsekvenser for de det gjelder.

Som en av Norges største banker skrev til en kunde:

“Dette betyr at du ikke vil ha tilgang til å benytte bankkortet ditt, benytte SMS-tjenester, kontofon og telegiro, nettbank samt BankID.”

“Oppsigelsen innebærer at dine konti i DNB vil bli sperret for nye inn- og utbetalinger fra 05.06.2021. Vi ber om at dine konti er avsluttet innen denne dato.”

“Vi gjør også oppmerksom på av nødvendige utskrifter må hentes ut i nettbanken før utløp av frist nevnt ovenfor.”

Banken skriver at:

“Oppsigelsen av kontoavtalene skjer i medhold av Finansavtalelovens paragraf 21 jmf. bestemmelsene i hvitvaskingsloven kapittel 4 om kundetiltak og plikt til løpende oppfølging. Oppsigelsen er videre hjemlet i kontoavtalens punkt 32 og punkt 33.”

En annen bank skriver ifm. avslutningen av kundeforholdet til sin kunde at “Konto i (XXX) Sparebank er benyttet til transaksjoner som norske banker ikke har anledning til å bistå med”, og at de basert på blant annet dette som hovedargument avslutter kundeforholdet.

Jeg viser til svar fra kulturministeren til Silje Hjemdal datert 29.11.2020:

“Betalingsformidlingsforbudet, som håndheves av Lotteritilsynet, innebærer bare et påbud om stans av konkrete transaksjoner.”

Jeg viser til svar fra justisminister på mitt spørsmål datert 25. mai:

“Jeg er ikke kjent med lovbestemmelser som uttrykkelig pålegger norske banker å avslutte kundeforholdet alene av den grunn at kunden forsøker å benytte sitt betalingskort eller sin konto til å spille hos utenlandske spillselskaper.”

Jeg viser også til svar fra kulturministeren på mitt spørsmål datert 3.juni.

Konsekvensene av å få avsluttet kundeforholdet hos sin bank er enorme. Man kan ikke motta lønn eller foreta betalinger og tvinges til en ren kontantøkonomi, noe som i seg selv kan være vanskelig grunnet de sterke myndighetspålagte restriksjonene ift. håndtering av høye kontantbeløp. Disse personene blir fratatt grunnleggende rettigheter og muligheten andre lovlydige borgere har til en transparent og ryddig økonomi.

Svar:

Etter norsk pengespillovgivning er det forbudt å tilby pengespill uten tillatelse i Norge. Spillene som det her er vist til, dvs. spilltilbudet til utenlandske spillerselskaper som retter sitt tilbud mot det norske markedet via internett, er derfor ikke "lovlige" spill, slik representanten hevder. Det er tvert imot forbudt å tilby disse spillene i Norge.

Så er det slik at det ikke er forbudt for nordmenn å spille disse spillene, bl.a. fordi man ikke har sett det som hensiktsmessig å kriminalisere mennesker som kan ha spilleproblemer. Like fullt er det forbudt å tilby disse spillene til det norske markedet, og det er i denne forlengelse også forbudt å formidle betaling til og fra slike pengespill. Derfor er det også slik at spillere som deltar i pengespill uten tillatelse i Norge gjør dette på egen risiko,

og de vil naturlig nok kunne oppleve å møte på problemer med overføring av penger når slike tilbud er forbudt. Derfor vil jeg også råde alle nordmenn til ikke å spille hos utenlandske pengespillerselskaper.

Norske banker er profesjonelle aktører som har god kunnskap om betalingsformidlingsforbudets innhold og hva det innebærer. Som jeg har svart representant Gulati flere ganger tidligere, er det finansregelverket og bankenes egne avtalevilkår og retningslinjer for bruk av kort og konto som eventuelt gir grunnlag for å stenge en kundekonto i de tilfellene en kunde spiller hos utenlandske spillerselskaper. Som representanten selv har vist til i sin begrunnelse, viser bankene nettopp til finansregelverket og til kontoavtalen når de velger å avslutte et kundeforhold. Kontoavtalen er det bankene selv som rår over.

SPØRSMÅL NR. 2661

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 7. juli 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja

Spørsmål:

Hva er statsrådets råd til vedkommende som har vunnet en gevinst gjennom lovlige pokerspill i utlandet som er skattepliktig i Norge, men som har fått sine norske bankkontoer stengt ned og kundeforhold til banken avsluttet som følge av lovlige pengespill i utlandet, for å ta med seg gevinsten hjem (vil f.eks. statsråden anbefale vedkommende å ta med kontanter i en koffert, veksle de inn i gullblokker, bruke krypto, eller noe annet), og vil statsråden sørge for at denne borgeren kan få gjøre opp skatteandelen av gevinsten på samme vis?

BEGRUNNELSE:

På Skatteetatens nettsider kan man bl.a. lese at gevinster fra poker over 10 000 kroner skal beskattes. Det er imidlertid ikke mulig for norske borgere å få overført gevinst fra pokerspill hos utenlandske spillerselskaper til sine kontoer i Norge.

Jeg har sett brevet som en norsk borger nylig har mottatt fra sin bank, hvor banken avslutter grunnet forsøk på å hente hjem gevinst fra lovlige pokerspill hos utenlandsk spillerselskap.

Det er lovlig for nordmenn å spille hos utenlandske spillerselskaper, men norske banker har ikke lov å formidle betalinger til/fra slike selskaper.

Kulturministeren skrev følgende til Silje Hjemdal etter et skriftlig spørsmål, datert 29.11.20:

"Betalingsformidlingsforbudet, som håndheves av Lotteritilsynet, innebærer bare et påbud om stans av konkrete transaksjoner."

Justisministeren skrev følgende til meg etter spørsmål datert 25. mai i år:

"Jeg er ikke kjent med lovbestemmelser som uttrykkelig pålegger norske banker å avslutte kundeforholdet alene av den grunn at kunden forsøker å benytte sitt betalingskort eller sin konto til å spille hos utenlandske spillerselskaper."

Jeg viser også til svar fra kulturministeren på mitt spørsmål datert 3. juni, om hvorvidt lotteritilsynet har lagt press på banker for å avslutte kundeforhold:

"Det er riktig, som representanten viser til, at det ikke er forbudt å delta i pengespill som ikke har tillatelse i Norge"

og

"jeg kan bekrefte at Lotteritilsynet er godt kjent med hva tilsynet har hjemmel til – og hva de ikke har hjemmel til."

Konsekvensene for de som den siste tiden har fått avsluttet sine kundeforhold hos sin bank, er enorme. Som DNB skrev til kunden jeg har nevnt ovenfor:

“Dette betyr at du ikke vil ha tilgang til å benytte bankkortet ditt, benytte SMS-tjenester, kontofon og telegiro, nettbank samt Bank ID.”

“Oppsigelsen innebærer at dine konti i DNB vil bli sperret for nye inn- og utbetalinger fra 05.06.2021. Vi ber om at dine konti er avsluttet innen denne dato.”

“Vi gjør også oppmerksom på av nødvendige utskrifter må hentes ut i nettbanken før utløp av frist nevnt ovenfor.”

Samtidig er blant annet Bank ID noe som norske borgere er avhengig av også for å benytte seg av andre grunnleggende tjenester i samfunnet. De som får kundeforholdet hos sin bank avsluttet får det eksempelvis vanskeligere med å logge seg inn hos Helse Norge for å registrere seg for vaksine.

Jeg har også sett nylige eksempler på flere tilfeller enn det ovenfornevnte på at banker har avsluttet kundeforhold grunnet pengespill hos utenlandske spillselskap, til tross for konsekvensene dette har for den enkelte og til tross for det som flere statsråder har slått fast i skriftlige svar til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2662

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 7. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva mener departementet er forventet sysselsettingseffekt av det foreslåtte jobbskattefradraget (Presenter svaret med både endring i arbeidstilbud og sysselsetting samlet og per inntektsintervall som presentert i tabell 1 i høringsnotatet)?

BEGRUNNELSE:

I modellen i SSB-rapport 2016/38 beregnes mulige effekter av et såkalt jobbskattefradrag. Regjeringen har i høringsnotatet om innføringen av et jobbfradrag referert til denne rapporten og effektene av den svenske modellen i denne rapporten. For det første understrekes det at dette er en rapport basert på en mikroøkonomisk modell, ikke et empirisk studie av effektene av jobbskattefradrag. Videre at siden regjeringens foreslåtte jobbfradrag har en utfasing som påvirker arbeidstilbudet til relativt sett høyere inntekter negativt, fremstår det mer relevant å sammenligne effektene med den amerikanske modellen fremstilt

Svar:

Jeg tror representanten er godt kjent med at vi har en enerettsmodell for pengespill i Norge, og at det etter norsk lov er forbudt å tilby pengespill uten særskilt tillatelse til dette. Slik tillatelse er det i utgangspunktet bare Norsk Tipping og Norsk Rikstoto som har. I forlengelse av at det er forbudt å tilby pengespill uten tillatelse, er det også forbudt å formidle betaling til og fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Da vil det naturligvis også kunne oppstå problemer for nordmenn som velger å benytte seg av utenlandske pengespill, som for eksempel pokerspill på nett, med å få tilgang til gevinster fra slike spill.

Jeg vil derfor råde alle nordmenn til ikke å benytte seg av slike spilltilbud, men i stedet velge spillene til de norske lovlige aktørene. Disse aktørene tilbyr også attraktive spill, men har den fordelene at de er underlagt ordentlige ansvarlighetstiltak som motvirker og forebygger utviklingen av spilleproblemer.

i rapporten, som har utfasing, enn med det svenske, som ikke har det.

Det amerikanske skattefradraget har i modellen en effekt på arbeidstilbudet på 0,3 %, til omlag 26 mrd. i tapte skatteinntekter; etter man hadde regnet inn positive effekter på skatte- og avgiftsinngang. Tilsvarende for det svenske er 0,9 % og om lag 30 mrd.

Mens skattefradraget i SSBs modell utgjør opp til kr 31 600 for den amerikanske varianten og 46 250 for den svenske varianten, er regjeringens forslag opp til 5 000 kroner. Størrelsen på jobbskattefradraget i regjeringens forslag er altså mer enn 6 ganger mindre enn det som forutsatt i SSB sin studie, og dermed vil modellerte arbeidstilbudsfordelingseffekter også bli mye svakere enn det som blir vist i SSB-rapporten.

Svar:

Regjeringen har i et høringsnotat foreslått at det innføres et nytt fradrag i beskatningen av arbeidsinntekt for unge under 30 år. Målet med fradraget er å gi unge med lave og

middels inntekter en merkbar skattelette, og samtidig legge til rette for at flere unge kan komme inn i arbeidslivet gjennom å styrke arbeidsinsentivene. I høringsnotatet presenteres en skisse til jobbfradrag som gir unge arbeidstakere og unge trygdede med arbeidsinntekt en årlig skattelette på inntil drøyt 5 000 kroner. Finansdepartementet har ikke tallfestet effekten på arbeidstilbudet av jobbfradraget, men beskrevet mulige arbeidstilbudseffekter kvalitativt. For personer som står uten arbeid, vil et fradrag i beskatningen av arbeidsinntekt øke insentivene til å komme seg over i jobb. For personer som allerede er i arbeid, er effekten på antall arbeidstimer usikker. Som vist til i høringsnotatet peker ulike empiriske studier i retning

av at et jobbfradrag vil ha positive effekter på arbeidstilbudet, men at størrelsen på effekten er usikker.

I spørsmålet fra stortingsrepresentant Heggø vises det til beregninger i SSB-rapport 2016/38 om mulige effekter på arbeidstilbudet av å innføre et hypotetisk skattefradrag for personer i arbeid. Beregningene fra SSB er basert på en strukturell empirisk mikroøkonomisk arbeidstilbudsmo- dell. Skissen til jobbfradrag i departementets høringsnotat skiller seg derimot fra begge variantene som er analysert i rapporten, både når det gjelder innretning og omfang, og resultatene er derfor ikke direkte overførbare.

SPØRSMÅL NR. 2663

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 8. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Under dagens helseminister ble nyfødtposten i Arendal lagt ned i 2015. Sørlandet sykehus Arendal er i nasjonal helse- og sykehusplan definert som et stort akuttisykehus.

Hvilke store akuttisykehus har en nyfødtpost eller et høyere spesialisert nivå for å behandle nyfødte og hvilke har det ikke, om lag hvor mange fødsler tar disse sykehusene mot årlig og hvor stort er opptaksområdet deres befolkningsmessig?

Svar:

Styret ved Sørlandet sykehus HF vedtok i 2015 organisatoriske endringer for å redusere risiko for syke nyfødte. Endringene innebar blant annet at syke nyfødte fra sykehuset i Arendal skulle overføres til nyfødteneheten i Kristiansand. Denne beslutningen ble gjort av hensyn til kvalitet og pasientsikkerhet. Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse om nyfødtposten i Arendal fra mai i år (dokument nr.15:2262 (2020-2021)).

På bakgrunn av spørsmålet om nyfødtposten i Arendal, ber representanten Mørland om en oversikt over

hvilke store akuttisykehus som har en nyfødtpost eller et høyere spesialisert nivå for å behandle nyfødte. I Nasjonal helse- og sykehusplan 2016–2019 brukes betegnelsen stort akuttisykehus om sykehus med opptaksområde på mer enn 60–80 000 innbyggere, og som har et bredt akuttilbud med akutt kirurgi og flere medisinske spesialiteter.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet oversikt over nyfødtintensivavdelinger, hvilke av disse som er store akuttisykehus, antall fødsler og opptaksområde fra helseregionene. Helseregionene har oppgitt antall fødsler og opptaksområde ulikt og det har vært utfordringer med tallgrunnlaget. På grunn av kort frist har det ikke vært tid til å kvalitetssikre tallene. I tabellen under er derfor kun opptaksområder for helseforetakene i Helse Sør-Øst oppgitt (antall innbyggere i lokalt opptaksområde). Akershus universitetssykehus' opptaksområde inkluderer Kongsvingers opptaksområde. Antall fødsler er hentet fra Medisinsk fødselsregister og er brutt ned på tilhørende lokalsykehus som faller under definisjonen stort akuttisykehus. Sykehusene i kursiv har nyfødtintensivavdeling, men er ikke definert som stort akuttisykehus.

Helseforetak	Opptaksområde	Antall fødsler (2020)
Akershus universitetssykehus HF	578 270	5049

Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus		4497
Helse Finnmark HF, Klinikk Hammerfest		352
Helse Fonna HF, Haugesund sjukehus		1210
Helse Førde HF, Førde sentralsjukehus		831
Helse Møre og Romsdal HF, Ålesund sjukehus		1222
Helse Nord-Trøndelag HF, Sykehuset Levanger		833
Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssjukehus		4155
Nordlandssykehuset HF, avd. Bodø Somatikk		830
Oslo universitetssykehus HF, Rikshospitalet	278 636	2316
Oslo universitetssykehus HF, Ullevål	Se over	6749
St. Olavs hospital HF, Universitetssykehuset i Trondheim		3564
Sykehuset Innlandet HF, Elverum		847
Sykehuset Innlandet HF, Lillehammer	90 000	1161
Sykehuset Telemark HF	173 355	1493
Sykehuset Vestfold HF	246 041	1833
Sykehuset Østfold HF	317 489	2721
Sørlandet sykehus HF, Kristiansand	185 306	1737
Universitetssykehuset Nord-Norge HF, Tromsø		1211
Vestre Viken, Drammen sykehus	128 197	1710

Representanten ber også om oversikt over store akutt-sykehus uten nyfødtintensivavdeling:

Helseforetak	Opptaksområde	Antall fødsler (2020)
Vestre Viken HF, Bærum sykehus	222 172	1564
Vestre Viken, Ringerike sykehus	84 618	710
Sykehuset Innlandet HF, Gjøvik sykehus	111 466	478
Sørlandet sykehus, Arendal	93 717	853

Helse Sør-Øst RHF understreker at det ikke bare er antall fødsler på et sykehus som avgjør om et sykehus har en nyfødtintensivavdeling eller et høyere spesialisert nivå for å behandle fødende og nyfødte. Funksjonsfordelingen internt i helseforetaket og i regionen spiller også en rolle. Det er derfor ikke alltid samsvar mellom lokalt opptaksområde og antall fødsler.

Når det gjelder oversikten over store akuttisykehus uten nyfødtintensivavdeling, viser Helse Sør-Øst RHF til at nyfødtintensivavdelingen ved Sykehuset Innlandet HF, Lillehammer sykehus tar imot og behandler nyfødte barn født ved Sykehuset Innlandet HF, Gjøvik sykehus. Nyfødtintensivavdelingen ved Sørlandet sykehus HF Kristiansand tar imot og behandler nyfødte barn født ved Sørlandet sykehus HF Arendal og Sørlandet sykehus HF Flekkefjord. Nyfødtintensivavdelingen ved Vestre Viken HF, Drammen sykehus tar imot og behandler også nyfødte barn født på sykehusene i hhv. Bærum, Kongsberg og Ringerike.

Nasjonal helse- og sykehusplan slår fast at sykehus skal ha ulike roller og oppgaver, klar oppgavedeling og ar-

beide sammen i team. Ikke alle lokasjoner skal ha samme kompetanse og medisinsk-teknisk utstyr, men spesialisthelsetjenesten skal utnytte den samlede kompetansen og utstyret på tvers av sykehus. Det legger til rette for at helsepersonell opparbeider og opprettholder kompetanse gjennom å oppnå tilstrekkelig erfaring og volum av prosedyrer innen intensivbehandling.

God omsorg og helsekontroll under graviditeten gjør at det i dag er lav forekomst av både for tidlig fødte barn og av terminfødte barn med behov for høyintensiv behandling. Samlet sett er det derfor et relativt lite antall som krever avansert behandling. Skal nyfødte med behov for høyintensiv behandling få god kvalitet på behandlingen, bør behandlingen foregå på et begrenset antall nyfødtintensivavdelinger. Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal faglig retningslinje for nyfødtintensivavdelinger. Retningslinjen gir anbefalinger om organisering, bemanning og kompetanse, og bidrar slik til at pasientene i nyfødtavdelingene får god og forsvarlig behandling.

SPØRSMÅL NR. 2664

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 7. juli 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange og hvor stor andel av befolkningen var mottakere av helserelaterte ytelser hvert år fra 2012 til og med 2020, gruppert på uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og legemeldt sykefravær som antall tapte årsverk og andel av befolkningen 18-66 år (jfr. figur i prop. 1S (2020-2021))?

BEGRUNNELSE:

Oppgi gjerne også nyeste tall for 2021. Ber om at utgiftene til helserelaterte ytelser (gruppert tilsvarende som over) også oppgis for disse årene i løpende og faste priser.

Svar:

Jeg legger til grunn at figurhenvisningen i spørsmålet gjelder figur 3.8 i Prop. 1 S (2020-2021) for Arbeids- og sosialdepartementet og at representanten ber om grunnlagstallene for denne figuren. Figuren viser estimat for tapte årsverk knyttet til mottak av helserelaterte ytelser, både antall og som andel av befolkningen 18-66 år. Oppdaterte tall for disse størrelsene for årene 2012-2020 framgår av tabell 1 nedenfor. Det foreligger foreløpig ikke tilsvarende tall for 2021. I likhet med i nevnte figur vises tall for antall tapte årsverk fordelt på legemeldt sykefravær, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd, mens tall for andel av befolkningen 18-66 år vises for ytelsene samlet.

Tabell 1: Estimat på tapte årsverk knyttet til mottak av helserelaterte ytelser. Antall og andel av befolkningen 18-66 år. 2012-2020

	Legemeldt sykefravær (antall)	Arbeids-avklaringspenger (antall)	Uføretrygd (antall)	Helserelaterte ytelser (andel, pst.)
2012	103 925	142 895	286 063	16,5
2013	105 578	139 558	283 100	16,2
2014	106 217	131 137	284 848	15,8

2015	108 549	131 274	288 762	15,9
2016	108 884	128 401	294 220	15,9
2017	113 103	123 404	299 376	15,9
2018	114 627	112 211	309 228	15,8
2019	109 257	103 382	320 996	15,6
2020	115 258	105 544	330 551	16,1

Med tapte årsverk knyttet til mottak av helserelaterte ytelse menes her hvor mange ekstra årsverk det ville utgjort dersom alle som mottok sykepenger pga. legemeldt fravær, eller som mottok arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd, i stedet hadde vært i heltidsarbeid. I motsetning til statistikken over antall mottakere, tar denne beregningen hensyn til hvor stor andel av en full ytelse hver person mottar og hvor stor andel av året personen mottar

denne ytelsen.

Deler av det legemeldte sykefraværet finansieres av arbeidsgiver, og vi har dermed ikke tall for de totale ut-

giftene til legemeldt sykefravær, jf. grupperingen i tabell 1. Jeg oppgir derfor i stedet tall for folketrygdens utgifter til sykepenger til arbeidstakere. Regnskapsførte utgifter til sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd for årene 2012-2020, i løpende og faste priser, framgår av tabell 2 nedenfor.

Den store økningen i utgifter til uføretrygd fra 2014 til 2015 skyldes i hovedsak at uføre fikk en økt (brutto)ytelse som følge av uførereformen, som innebærer økt beskatning av uføretrygden etter at ytelsen ble skattlagt som lønnsinntekt fra og med 2015.

Tabell 2: Regnskapsførte utgifter til sykepenger (kap. 2650, post 70), arbeidsavklaringspenger (kap. 2651, post 70) og uføretrygd (kap. 2655, post 70⁹). Løpende og faste priser (2020-kroner). Mrd. kroner. 2012-2020.

	Løpende priser			Faste priser (2020-kroner)		
	Syke-penger	Arbeids-avklar-ings-penger	Uføretrygd	Syke-penger	Arbeids-avklar-ings-penger	Uføretrygd
2012	30,7	35,5	60,0	38,5	44,1	74,5
2013	32,4	35,7	61,6	39,2	42,8	73,7
2014	34,1	34,8	63,7	40,0	40,2	73,5
2015	35,3	34,3	76,5	40,3	38,7	86,2
2016	34,9	34,3	79,9	39,2	37,7	87,9
2017	35,6	34,1	83,0	39,0	36,9	89,7
2018	35,6	32,4	88,0	38,0	34,2	92,6
2019	37,9	29,5	94,8	39,0	30,1	96,7
2020	43,6	30,1	99,4	43,6	30,1	99,4

9 For årene 2012-2014 inkluderer tallene for utgifter til uføretrygd postene 70-73, da den tidligere uførepensjonen ble bevilget over disse postene

SPØRSMÅL NR. 2665**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 12. juli 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at forskrift til utfylling og gjennomføring av lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall etter august 2020 for tilskuddsperioder etter februar 2021, § 3-6, Kompensasjon for tapt varelager, skal omfatte foretak som leverer varer som utgår på dato til foretak som er pålagt full skjenkestopp eller å holde stengt i henhold til Covid 19-forskriften eller tilsvarende kommunale forskrifter?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med revisjon av forskrift 2021-06-04-1792 vedtok Stortinget å be regjeringen iverksette en kompensasjonsordning for virksomheter som påføres tap som følge av helt eller delvis tapt varelager. I forskriftsbestemmelsen som skal følge opp Stortingets vedtak er det formulert som vilkår for å motta slik kompensasjon. Dette spørsmålet omhandler rekkevidden av vilkåret i forskriftens § 3-6 første ledd, bokstav a. Her fremgår det at det kan søkes kompensasjon for tapt varelager, dersom:

«virksomheten av smittevern hensyn er pålagt full skjenkestopp eller å holde stengt i henhold til covid-19-forskriften eller tilsvarende kommunale forskrifter og...»

Formålet med kompensasjonsordningen var å sikre at de som reelt sett taper store verdier i form av varelager som går ut på dato, skal få kompensert for dette tapet. Det er enkelte selskap som lever av å levere ferskvarer til virksomheter som har vært pålagt stengning på grunn av pandemien. Vi har forutsatt at også disse skal omfattes av kompensasjonsordningen for tap av varelager.

Dersom disse unntas fra kompensasjonsordningen, vil slike virksomheter straffes nådeløst. I så fall vil varer som var på lageret til leverandør ikke bli kompensert, mens samme vare ville bli kompensert dersom de var på lageret til restauranten.

Det er enkelte små virksomheter som har spesialisert seg på leveranser til HORECA-markedet, særlig i Oslo og omegn, og som ble sittende med store varelager som er tapt på grunn av at det ble nedlagt forbud mot drift hos deres kunder. Jeg vil derfor be statsråden avklare at ordningen med kompensasjon for tap av varelager som følge av at varene har gått ut på dato fordi de ikke kunne selges til virksomheter som var pålagt å stenge på grunn av covid-19, er omfattet av ordningen forutsatt at de fyller forskriftens vilkår for øvrig.

Svar:

Kompensasjon for tapt varelager for perioden november 2020 til april 2021 er som kjent tatt inn i søknadsløsningen for kompensasjonsordningen for næringslivet.

Kostnader til tapt varelager dekkes dersom:

- virksomheten av smittevern hensyn var pålagt full skjenkestopp eller stengt i henhold til Covid-19-forskriften eller tilsvarende kommunale forskrifter
- varene er ferskvare som næringsmidler, andre bedrivelige varer, blomster eller planter
- varene var bestilt før man ble pålagt skjenkestopp eller stenging
- varene gikk ut på dato, eller ble forringet slik at de ikke holdt salgbar kvalitet, i den nedstengte perioden eller innen 14 dager etter perioden med stenging eller skjenkestopp opphørte.

Alle vilkårene ovenfor må være oppfylt for å kunne søke støtte. Dette innebærer med andre ord at virksomheter som ikke var pålagt skjenkestopp eller å holde stengt, ikke kvalifiserer til støtte slik ordningen er i dag. Bedrifter som ikke kvalifiserer til å søke støtte for tapt varelager, kan fremdeles søke støtte for å dekke faste kostnader i den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet.

Kretsen av støtteberettigede er begrenset til de virksomheter som er myndighetspålagt nedstengt, eller er pålagt skjenkestopp. Uten en slik begrensning ville det vært krevende å avgrense ordningen. Kravet er også i tråd med en strengere praktisering av regelverket for statsstøtte fra januar 2021.

SPØRSMÅL NR. 2666**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil regjeringen ta initiativ til at investeringer i sykehusbygg skal finansieres direkte over statsbudsjettet, og at dette gjøres gjennom en nasjonal sykehusplan?

BEGRUNNELSE:

Helseforetak som i dag skal bygge nye sykehus, må finansiere det gjennom å kutte kostnader i sine driftsbudsjett. Det rammer pasientene og pasientbehandlingen. Sykehus må bygges med tilstrekkelig kapasitet for å dekke forventet befolkningsvekst og med beredskapskapasitet til å kunne håndtere pandemier.

Svar:

Jeg viser til mitt svarbrev til Helse- og omsorgskomiteén i forbindelse med behandling av Dokument 8:147 S (2019–2020), representantforslag om en ny politikk for finansiering og dimensjonering av offentlige sykehus.

En av intensjonene bak helseforetaksmodellen var å oppnå større bevissthet rundt innsatsfaktoren kapital. I NOU 2016: 25 (Kvinnsland-utvalget) vises det til at dette er oppnådd ved at investeringene finansieres av de regionale helseforetakene selv og inngår i en helhetlig prioritering. Lavere vekst i kostnader enn i bevilgninger og bedre økonomistyring har skapt rom for å øke investeringene de siste årene, og investeringsnivået er klart høyere enn tidligere.

Dagens finansieringsmodell understøtter helseforetakenes sørge-for-ansvar, jf. spesialisthelsetjenesteloven

§2-1, som gir sykehusene ansvar for å se både drifts- og kapitalressursene i sammenheng. Det er lagt inn midler i basisrammen for å dekke investeringskostnaden (avskrivninger), i tillegg til at det er gitt en låneadgang. Midlene kan brukes til egenkapital i forbindelse med nye investeringer, sparing og avdrag på tidligere lån. En modell der investeringer i sykehusbygg finansieres særskilt over statsbudsjettet vil medføre at hele eller deler av de midlene som i dag ligger inne til avskrivninger må trekkes ut av helseforetakenes basisrammer. Størrelsen på uttrekket vil avhenge av hvor en setter grensen for hvilke investeringer som skal fullfinansieres over statsbudsjettet. For meg er det et hovedpoeng at det verken blir mer eller bedre fordeling av ressurser til lønn, medisiner, utstyr og bygg om en viktig innsatsfaktor skilles ut og besluttet særskilt av Stortinget.

Investeringer er ikke en utgift som går på bekostning av pasientbehandling, men en helt grunnleggende forutsetning for god pasientbehandling og utvikling av tjenestene. På samme måte som sykehusene har ansvar for å ha riktig sammensatte operasjonsteam og riktig antall helsearbeidere på jobb, har sykehusene også ansvaret for å ha nødvendig utstyr og funksjonelle sykehusbygg med tilstrekkelig kapasitet.

Ressurser til sykehus er et prioriterings spørsmål som vedtas av Stortinget. Stortinget får årlig en omfattende beskrivelse av sykehusenes investeringsplaner, som gir informasjon om hvilke planer som foreligger i de regionale helseforetakene og dermed hvilke prosjekter som kan komme til Stortinget med forslag om lånebevilgninger til prosjektene.

SPØRSMÅL NR. 2667**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 6. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Jeg er kjent med at det er ulike initiativ for å bygge terminaler langs jernbanen, Skjelbreia og Stryken er nevnt som mulige lokasjoner.

Hva er status på arbeidet med utbygging av tømmerterminal og/eller godsterminal langs Gjøvikbanen og hvilke grep tar statsråden for å få fortgang i arbeidet?

Svar:

Både Skjelbreia og Stryken er mulige lokasjoner for etablering av nye tømmerterminaler på Gjøvikbanen. Jernbanedirektoratet og Bane NOR har hatt en dialog med tømmerbransjen og Norges Skogeierforbund om en tømmerterminal på vestsiden av Mjøsa.

Ifølge skogeierbransjen bør tømmerterminalene ha en utforming og en størrelse som gjør transporten effektiv. Det innebærer at terminalen bør ha adkomst for 60 tonn tømmervogntog, 600 meter lange lastespor, el-tilknytning til lastesporene, fast dekke, tilstrekkelig lagringsplass, at terminalen er døgnåpen og at den er sikkerhets- og miljøsertifisert.

Prosjektet på Skjelbreia ligger per i dag i bero hos de private tømmeraktørene. Prosjektet på Stryken er et privat prosjekt som er i en tidlig prosjekteringsfase og som utføres av grunneiere og deres samarbeidspartnere. Det er Løvenskiold, Norske Skog og Team 1432 (utbygger/entreprenør) som deltar i forprosjektet. Forprosjektet jobber med en sidesporløsning fra Stryken stasjon og inn på Løvenskiolds eiendom. Der planlegges det et 600 meters lastespor med fasiliteter for av- og pålessing av tømmer fra bil til bane. Forprosjektet er planlagt å være ferdig i juli inneværende år.

Bane NOR er en aktiv og delaktig samarbeidspartner i prosjektene og bidrar med fagkompetanse og bistand til de private aktørene. Bane NOR har tilbudt å starte en dialog med de private eierne om et mulig samarbeid for etablering og drift av terminalen på Stryken. Dersom de økonomiske forutsetningene for å bygge ovennevnte spor/terminal er til stede, håper man å gå videre med pro-

sessen etter sommeren. Siden dette er private prosjekter på privat grunn, blir Bane NORs involvering rettet mot den enkelte eier.

Denne regionen har i dag ingen god tilgang til transport på bane og må derfor benytte veitransport. Den miljømessige gevinsten så vel som en mulig vekst for en viktig næring i området vil nyte godt av en fremtidig terminal i dette området.

NTP 2018-2029 (Meld. St. 33 (2016-2017)) og NTP 2022-2033 (Meld. St. 20 (2020-2021)) omtaler eller forutsetter ikke gjennomføring av terminaltiltak langs Gjøvikbanen. Utvikling av terminaler på denne strekningen har vært ansett som private initiativ, der disse kan utløse mindre tiltak på eksisterende infrastruktur, slik som fornyelse. Som omtalt over har det vært dialog mellom næringen og Bane NOR, og Bane NOR er derfor kjent med hvordan de ulike forslagene påvirker infrastrukturen.

Gjennom Meld. St. 20 (2020-2021) er Bane NOR gitt et større handlingsrom til å gjennomføre investeringer for gods på bane gjennom Mindre investeringstiltak jernbane, som omtalt i stortingsmeldingens kapittel 10.8.5. Bane NOR kan i samarbeid med næringslivet gjennomføre tiltak som bedrer jernbanen og næringslivets konkurransedyktighet, innenfor den årlige rammen gitt for mindre investeringstiltak.

Jernbanedirektoratet er positive til private initiativ som medfører økt andel av gods på bane. Jeg viser til at det finnes en egen støtteordning for etablering og reetablering av private sidespor og godsterminaler. Retningslinjer til denne er tilgjengelig på Bane NORs nettsider.

SPØRSMÅL NR. 2668

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 6. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at fagmiljøet ved hormonlaboratoriet ved Aker sykehus kan bevares og videreutvikles i forbindelse med utviklingen av Oslo universitetssykehus?

BEGRUNNELSE:

Hormonlaboratoriet ved Aker sykehus har fått beskjed om å flytte inn i det nye Livsvitenskapsbygget. Hormonlaboratoriet har fått tilbud om 800 kvadratmeter, selv om

de har anslått et behov for minimum 1 600 kvadratmeter (mot dagens 2 000 kvadratmeter). Fagorganisasjonene frykter at dagens høykompetente og spesialiserte fagmiljø vil forvitte dersom man ikke sikrer nok arealer.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til regjeringens omtale i Prop 79 S (2020-2021) Endringer i statsbudsjettet 2021 (økonomiske tiltak i møte med pandemien) og i Prop 195 S (2020-

2021) Tilleggsbevilgninger og endringer i statsbudsjettet 2021. Regjeringen har besluttet at det skal arbeides videre med sikte på å innplassere Klinikk for laboratoriemedisin ved Oslo universitetssykehus HF i det planlagte bygget, samt i tilbygg. Styret i Helse Sør-Øst RHF har sluttet seg til at det arbeides videre med denne løsningen. En slik samlokalisering vil styrke bygget som et anlegg for utstrakt tverrfaglig samhandling, kjernefasiliteter og utvikling av forskningsmiljø på tvers av fagområder og disipliner, i tråd med prosjektets samfunns mål.

I forbindelse med representantens spørsmål har jeg innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst RHF, som igjen har henvendt seg til Oslo universitetssykehus HF om saken. De opplyser at Klinikk for laboratoriemedisin (KLM) ved Oslo universitetssykehus HF, etter nøye kartlegging, har vurdert at det beste alternativet vil være å flytte Hormonlaboratoriet til Gaustad-området, slik at de kommer nærmere klinikkens virksomhet og fagmiljøene i området. Ifølge Oslo universitetssykehus HF har Hormonlaboratoriet ved Avdeling for medisinsk biokjemi i dag 60 ansatte, og er et høykompetent og spesialisert fagmiljø. Klinikk for laboratoriemedisin mener at innplassering av hormonlaboratoriet i Livsvitenskapsbygget i Forskningsparken ikke vil føre til forvitring av fagmiljøet, men snarere bidra til mer tverrfaglig samarbeid både på tvers av fagdisipliner innen diagnostikk og de ulike forskningsmiljøene, inkl. Universitetet i Oslo – noe som vil komme både pasienter, kunder og medarbeidere til gode.

Det er i spørsmålet oppgitt at Hormonlaboratoriet ved Aker sykehus i dag har 2 000 kvadratmeter til disposisjon. Dette inkluderer ifølge Oslo universitetssykehus HF også fellesarealer og gangareal mv. Klinikk for laboratoriemedisin ved Oslo universitetssykehus HF oppgir at de fremlagte arealtegningene for Livsvitenskapsbygget viser at Hormonlaboratoriet vil få 725 kvadratmeter i rene laboratoriearealer. I tillegg vil de få ytterligere arealer tilknyttet fellesarealer. Disse arealene vil Hormonlaboratoriet dele sammen med Avdeling for farmakologi fra samme klinikk. I tillegg kommer arealer tilknyttet felles garderobber, prøvemottak, automatisert fryselager, ultrafrysere, auditorier, kontorarealer og møterom. Hormonlaboratoriet vil også ha tilgang til P3lab, isotoplab og kjernefasiliteter i forskning. Totalt vil seksjonen ha tilgang til 1 600 kvadratmeter.

Avslutningsvis vil jeg trekke frem et viktig poeng fra Oslo universitetssykehus HF. Ved bygging av et nytt fremtidsrettet bygg får man samtidig også en god anledning til å tenke nytt rundt dagens praksis og hvordan man skal jobbe i fremtiden. I tillegg til nytt, moderne utstyr som kommer til å ta mindre plass enn tidligere, vil man også tilrettelegge for mer fleksible og varierte arbeidsforhold for de ansatte. Det betyr at man blant annet har mulighet til å åpne opp for bedre kontorløsninger med roterende funksjon mellom oppgaver som må utføres på laboratorium versus kontor. Dette kan også bidra til større arealeffektivitet.

SPØRSMÅL NR. 2669

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å innføre en ordning med å gi kommuner rentefrie lån øremerket til opprusting, vedlikehold og nybygging?

BEGRUNNELSE:

Vedlikeholdsetterslepet på veier i Norge er stort. Statens vegvesen kartla i 2013 at vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene da var på omtrent 67 milliarder 2020-kroner, og vi vet at det også er et enormt vedlikeholdsetterslep på de kommunale veiene. En Multiconsult-rapport fra 2018 viste at vedlikeholdsetterslepet på de kommunale veiene i Oslo var på totalt 2,18 milliarder kroner. Det er grunn til

å tro at tilstanden på kommunale veier i resten av landet også er dårlig og har et stort oppgraderingsbehov.

Kommunene har ansvar for det kommunale veinettet og skal stå for drift og vedlikehold. Det er behov for å øke satsingen på dette og skattebetalerne fortjener at satsingen blir gjennomført på veiene de bruker. En ordning med rentefrie lån som øremerkes vil komme kommunene til gode samtidig som det sørger for at midlene går til de veiene som trenger det mest.

Svar:

Kommunesektoren finansieres gjennom skatteinntekter, rammeoverføringer fra staten og brukerbetalinger og

gebyrer fra innbyggerne. Det er bred politisk enighet om at kommunesektoren i hovedsak bør finansieres gjennom frie inntekter. Kommunen har ansvaret for å bygge, drifte og vedlikeholde det kommunale veinettet, og de frie inntektene legger til rette for at kommunen kan foreta prioriteringer og tilby tjenester i tråd med lokale behov.

Det eksisterer i dag allerede kommunale rentekompensasjonsordninger for skoler, sykehjem, omsorgsbygg og kirkebygg, jf. Prop. 192 S (2020-2021) Kommuneproposisjonen 2022. I tillegg ble det i 2010 innført en rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene. Rentekompensasjonen bevilges over kap. 1320, post 61

Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene. Rentekompensasjonsordninger bidrar til at kommuner og fylkeskommuner kan ta opp rentefrie lån, men innebærer en binding på statsbudsjettet langt frem i tid.

Det viktigste statlige bidraget til å sørge for et godt kommunalt veinett er en god kommuneøkonomi. Regjeringen har sørget for gode økonomiske rammer for kommunesektoren. Sammen med et fortsatt høyt inntektsnivå gir dette kommunene et godt økonomisk fundament for å prioritere bygg, drift og vedlikehold av det kommunale veinettet.

SPØRSMÅL NR. 2670

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden følge opp anbefalingen fra Normann-utvalget om å innføre et førerkort med begrensninger for 16-åringer, eller er det mer hensiktsmessig å innføre ordinært førerkort fra 17 år?

BEGRUNNELSE:

Normann-utvalget foreslo i sin rapport (NOU 2020: 15) å gjennomføre et forsøk med begrenset førerkort for 16-åringer for å gjøre ungdom i distriktene mer mobile. Det er mange steder i landet et manglende kollektivtilbud og mange ungdom trenger i dag bilen for å komme seg til skole og fritidstilbud. Med grundig og god kjøreopplæring vil mange unge kunne løse sine egne transportbehov. Det er derfor interessant å se på mulighetene for å gjennomføre forsøket som foreslått og mulighetene for å gjøre førerkortet i klasse B mulig å ta fra fylte 17 år, forutsatt god kjøreopplæring.

Svar:

Normann-utvalget (NOU 2020:15) så blant annet på tiltak som kunne få flere til å bo i distriktene. Ett av forslagene utvalget fremmet, var forsøk med begrenset førerkort for 16-åringer i distriktene. Forslaget var kun kort beskrevet utvalgets rapport, og særlig knyttet til mangelen på kollektivtilbud i distriktene, som kan være en særlig utfordring for de unge.

Utvalgets forslag synes å forutsette at 16-åringer ikke i dag har muligheter til å få førerkort som kan gjøre dem mer mobile. Dette er ikke riktig. 16-åringer kan i dag få førerkort både for moped, lett motorsykkel, mopedbil og traktor (herunder både ATV og UTV).

Dette er kjøretøy som øker mobiliteten for 16-åringer og reduserer avhengigheten av kollektivtransport, uten at dette i det hele tatt er vurdert i utredningen. Når det gjelder mopedbil (tre- og firehjuls moped) er dette et resultat av endringer i reglene fra 2019 hvor aldersgrensen for denne førerkortklassen ble senket fra 18 til 16 år. Det ble også gjort enklere å utvide førerrett fra traktor til mopedbil. Formålet med denne endringen var nettopp å øke mulighetene for mobilitet for 16-åringer. Mopedbilen gir både beskyttelse mot vær og vind, kan brukes hele året, og er gjerne også registrert for én passasjer. Også UTV registrert som traktor med hastighet inntil 40 km/t er et alternativ som kan fylle mange av de samme behovene som mopedbilene for 16-åringer som ønsker å ha førerkortklasse T. Også disse vil kunne være registrert med passasjer. ATV registrert som moped, ev. lett motorsykkel, vil også kunne bidra til mobilitet.

Utredningen tar dermed ikke utgangspunkt i sentrale grunnleggende fakta om tilgjengelige førerkortklasser for 16-åringer, og særlig nylige endringer. NOUen gir ingen holdepunkter for å si at de ønskede mål om mobilitet for unge i distriktene ikke kan nås innenfor det førerkortregelverket vi har.

Jeg vil også påpeke at å tillate førerkort for personbil (klasse B) for 16 åringer uansett ikke er mulig innenfor de

felleseuropeiske rammene for førerkortreglene i EØS. Etter førerkortdirektivet er den alminnelige aldersgrensen for førerkort for personbil (klasse B) 18 år, men med mulighet til å senke denne til 17 år. Det er dermed ikke aktuelt å gjennomføre dette forslaget fra Normann-utvalget.

Å senke aldersgrensen for førerkort i klasse B må forventes å gi betydelige negative trafikksikkerhetseffekter. Selv om ulykkesrisikoen for de yngste bilførerne er betydelig redusert etter målrettet arbeid, er de fortsatt den gruppen (18-24 år) som har høyest ulykkesrisiko (jf. TØI-rapport publisert oktober 2020 – RVU). Rapporten viser også klart høyere ulykkesrisiko når 18-19-åringene ses isolert, sammenlignet med 18-24-åringene samlet.

Det er følgelig godt dokumentert at det er særskilt ulykkesrisiko knyttet til ung alder. I en rapport fra SINTEF

fra 2010 (Aktiv og passiv risiko. Studie av høyrisikogrupperne unge- og eldre bilførere med forslag til risikoreducerende tiltak. SINTEF rapport A15755), er det gjort vurderinger også av årsaker som kan forklare risikoen. Det vises blant annet til særlige risikoforhold knyttet til biologiske forhold og modning hos yngre førere. Dette er forhold som ikke umiddelbart kan kompenseres med opplæringstiltak eller andre tiltak. Dersom aldersgrensen for førerkortklasse B senkes, er det ingen grunn til at ulykkesrisikoen knyttet til manglende modenhet, vil reduseres. Det er derfor grunn til å forvente at enhver reduksjon av aldersgrensen for førerkort klasse B vil ha negativ innvirkning på trafikksikkerheten.

Med denne begrunnelsen vil jeg ikke følge opp forslaget om lavere aldersgrense for førerkort klasse B.

SPØRSMÅL NR. 2671

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 15. juli 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at handelsstanden øker inntektene sine og vil regjeringen sørge for å la de kommunene, som selv ønsker å holde åpent i de mest travle sommermånedene, ha søndagsåpent uten overkjøring fra staten?

BEGRUNNELSE:

Næringslivet og den lokale handelsstanden må få utnytte sommerens muligheter for å øke omsetningen etter mange måneder og nesten 1,5 år med økonomisk tørke. Sommeren vil bringe turister og menneskeliv til små og store byer i Norge. Mange små byer får holde butikkene sine åpne på søndager da de defineres som turistmål. Dette bestemmes av statsforvalteren. Tirsdag 29. juni viste NRK dagsrevyen en reportasje om hvordan handelsstanden i Kristiansand ønsker å holde søndagsåpent i sommer, men at statsforvalteren setter foten ned. Det framstår som uforståelig når nabokommunene får holde åpent. Høsten 2020 fremmet FrP et forslag om at bestemmelsene om søndagsåpne butikker skal være en lokal avgjørelse uten overkjøring fra staten og statsforvalteren. Dette for å sikre arbeidsplasser og øker inntekten til lokalt næringsliv og de som skal holde økonomien i gang etter pandemien.

Svar:

Det følger av helligdagsfredloven § 5 at faste utsalgssteder som selger varer til forbrukere, skal holde stengt på helligdager. Dette omfatter vanlige søndager. Bestemmelsen har en rekke unntak, blant annet for typiske turiststeder. Stortinget behandlet 8. mars i år et representantforslag om at kommunene selv skulle få bestemme om hvorvidt faste utsalgssteder skulle få holde åpent på søndager uten å måtte søke godkjenning fra statsforvalteren, jf. Dokument 8:6 L (2020-2021). Forslaget falt i Stortinget. I Innst. 266 L (2020-2021) uttaler flertallet i familie- og kulturkomiteen:

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at representantforslaget vil uthule vernet de nasjonale reglene er ment å gi. Forbudet mot at faste utsalgssteder selger varer til forbrukere på søndager og helligdager, ivaretar viktige samfunnshensyn.

Flertallet viser til at utvalget som utredet konsekvensene av å endre helligdagsfredloven § 5, avviste å flytte myndigheten til kommunene på grunn av konkurransevridende effekter av lokalt fastsatte regler som varierer mellom kommunene. Flertallet merker seg at høringen av NOU-en ikke ga støtte til tanken om å overføre myndigheten til kommunene.

Jeg viser til flertallets begrunnelse for å opprettholde lovens ordning hvor statsforvalteren har myndighet til å

dispensere og til å gi forskrifter med unntak fra helligdagsfredloven § 5. Forbudet mot at faste utsalgssteder selger varer til forbrukere på søn- og helligdager, ivaretar viktige samfunnshensyn. Det er derfor forbudet har stått seg over tid tross endringer i samfunnsforhold, kjøpekraft og handlemønster. For det første sørger helligdagsfredloven § 5 for at de mange hundre tusen arbeidstakerne i varehandelen og tilknyttede bransjer får en felles fridag. Forbudet gjør at familier og lokalsamfunn kan gjøre ting sammen på disse dagene. For det andre verner altså forbudet om en verdifull samfunnsrytme. For det tredje reduserer forbudet det kommersielle presset på den felles fridagen og gir disse dagene et annet preg enn lørdager. Derfor mener jeg forbudet verner om en viktig, norsk tradisjon for

å bruke søn- og helligdager til friluftsliv, familiebesøk og hvile.

I debatten i Stortinget 31. januar 2018 om erklæringen fra regjeringen Solberg, vedtok Stortinget anmodning nr. 439:

“Stortinget ber regjeringen om ikke å liberalisere reglene for søndagshandel. Dette for at ikke flere må arbeide på helligdager.”

I de byene som ikke oppfyller vilkårene for å kunne bli regnet som typiske turiststeder, vil faste utsalgssteder som selger varer til forbrukere, måtte holde stengt på søndager. Med seks handledager i uken uten begrensninger mellom pinse og advent, har handelsnæringen stor frihet til å tilpasse åpningstidene til sommerturistenes behov.

SPØRSMÅL NR. 2672

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 7. juli 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Med hvilke tiltak vil statsråden verne om biologisk mangfold og bekjempe spredning av fremmede arter på områder der Forsvarsbygg er grunneier, som i Husebyskogen?

BEGRUNNELSE:

Forsvarsbygg er grunneier og har forvalteransvaret for Husebyskogen og legger der til rette for Garden. De siste årene har Forsvarsbygg gjort store inngrep i skogen med hogst og rydding av skog og småskog. Varmekjær løvskog er ødelagt og fjernet flere steder.

I Husebyskogen sprer nå fremmedarten Kanadagullris seg raskt. Kanadagullris vurderes av Artsdatabanken å ha svært høy økologisk risiko. Planten endrer jordsmonnet der den vokser, noe som gjør den svært konkurransesterk. Spredning av Kanadagullris skjer spesielt raskt når eksisterende vegetasjon fjernes eller tynnes. Kanadagullris truer utvilsomt det biologiske mangfoldet i Husebyskogen.

I 2020 la regjeringen frem en tiltaksplan for bekjempelse av fremmede skadelige organismer 2020-2025. Forsvarsdepartementet var med på å utarbeide tiltaksplanen. Forsvarsbygg er en viktig grunneier i Norge, og Forsvaret har gjennom langtidsplanen for forsvarssektoren ansvar for at «miljøkrav og tiltak må tas høyde

for i planleggingen knyttet til både materiell, eiendom, bygg og anlegg, øvelser, trening og operasjoner».

Svar:

Forsvarsbygg forvalter forsvarssektorens eiendommer og ivaretar miljørelaterte oppgaver, inkludert vern av biologisk mangfold, i tilknytning til eiendommene. Forsvarsbygg opplyser at de i den forbindelse har utarbeidet en egen miljøstrategi, med planer og prioriterte tiltak for å ivareta biologisk mangfold og bekjempelse av spredning av fremmede arter. Etaten har kartlagt fremmede arter på sektorens eiendommer i rundt ti år, og årlig prioritert hva som skal bekjempes. Tiltak for å bekjempe arter eller hindre spredning prioriteres til områder der artene utgjør en direkte trussel mot prioriterte arter, utvalgte naturtyper, verneområder etc.

Forsvarsbygg utførte tynning i Husebyskogen i 2019 for å tilrettelegge området som øvingsareal for Forsvaret. Fortsatt er det skog med store trær som skaper et skyggesamfunn på bakken. Forsvarsbygg vurderer det som lite sannsynlig at tette bestander av Kanadagullris vil etableres som et resultat av tynningen. Kanadagullris vokser på lysåpne arealer og vil ikke trives i skog der den blir skygget ut, opplyser Forsvarsbygg.

Ved Huseby er det særlig på engarealene at bestanden av Kanadagullris er stor, og spesielt er ett område utsatt. Gjennom lusing og slått i flere år har frivillige, i samarbeid med Forsvarsbygg, redusert bestanden av Kanadagullris i dette området.

Jeg har i tildelingsbrevet til Forsvarsbygg bedt etaten ha høyt fokus på å ivareta biologisk mangfold gjennom

skjøtsel av sektorens arealer, herunder prioritere ressurs-er for tiltak mot fremmede arter. Forsvarsbygg følger opp forsvarssektorens bidrag, både gjennom egne tiltak og tiltak i samarbeid med andre sektorer, i nasjonale strategier og tiltaksplaner knyttet til å ivareta naturmangfold, eksempelvis Tiltaksplanen for bekjempelse av fremmede skadelige organismer 2020 - 2025.

SPØRSMÅL NR. 2673

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 7. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Om man tar i betraktning økte skatte-, og avgifts- og momsinn-tekter som følge av økt handel i Norge ved avgiftsnedsettelse på typiske grensehandelsvarer, hva vil statens netto proveny- tap være ved å sette norske særavgifter på mat- og drikkevarer, inkludert tobakk, til svensk nivå?

BEGRUNNELSE:

Reduksjon eller fjerning av særavgifter på mat- og drikkevarer vil medføre økt handel av disse varene i Norge og mindre grensehandel. Staten vil tape avgiftsinntekter, men samtidig få økte momsinn-tekter på varene som blir handlet i Norge i stedet for Sverige. For at spørsmålet enkelt skal besvares legger vi til grunn at en avgiftsreduksjon til svensk nivå vil medføre en reduksjon i grensehandelen med 50 prosent, og at denne handelen i stedet skjer i Norge.

Svar:

Som følge av enigheten mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om budsjettet for 2021 og Revidert

nasjonalbudsjett 2021, er avgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer fjernet. I tillegg ble avgiften på snus redusert med 25 pst. reelt, mens avgiftene på øl og vin er ned med 10 pst. Til sammen innebærer budsjettforlikene en påløpt årlig avgiftsreduksjon for grensehandelsutsatte varer med om lag 4,8 mrd. kroner når alle endringene er faset inn. På grunn av reiserestriksjoner er det for tidlig å si hvilken effekt disse endringene kan få for grensehandelen. Etter budsjettforlikene gjenstår følgende særavgifter på typisk grensehandelsutsatte varer: Avgift på alkohol, avgift på tobakksvarer og avgift på drikkevareemballasje.

Det er betydelig lavere avgift på alkohol og tobakksvarer i Sverige enn i Norge. Drikkevareemballasje ilegges ikke avgift i Sverige, mens Norge har en miljøavgift og en grunnavgift på engangsemballasje. I tillegg er merverdiavgiften på næringsmidler 12 pst. i Sverige mot 15 pst. i Norge. Tabell 1 viser særavgifter på grensehandelsutsatte varer i Norge og Sverige i 2021. For øvrig har den svenske regjeringen varslet at avgiftene på tobakksvarer og alkohol skal økes i 2023.

Tabell 1 Avgiftssatser på alkohol, tobakksvarer og drikkevareemballasje i Norge og Sverige i 2021. Norske kroner

	Avgiftssats Sverige (NOK)	Avgiftssats Norge	Reduksjon i Norge til svensk nivå ¹⁾
Øl (4,7 pst. alkoholinhold) (per liter)	9,50	21,27	55 pst.
Vin (12 pst. alkoholinhold) (per liter)	26,32	57,12	54 pst.
Brennevin (40 pst. alkoholinhold) (per liter)	207,75	324,40	36 pst.
Sigarer (per gram)	0,14	2,77	95 pst.
Sigaretter (per stk.)	1,64	2,77	41 pst.
Røyketobakk (per gram)	1,96	2,77	29 pst.

Snus (per gram)	0,46	0,85	45 pst.
Skrå (per gram)	0,51	1,13	55 pst.
Sigarettpapir (per stk.)	0	0,0424	100 pst.
Engangsemballasje for drikkevarer (per stk.)	--	1,27	100 pst.
Miljøavgift på drikkevareemballasje (per stk.)	--	Varierer ²⁾	100 pst.

1) Prosentvis reduksjon i norske særavgifter for å tilsvare svensk særavgiftsnivå.

2) Avgiften avhenger av type emballasje og returandel. Ved returandel på 95 pst. eller høyere faller avgiften bort.

Kilde: Finansdepartementet og Skatteverket

For særavgiftene anslås det årlige påløpte provenytapet av reduserte avgiftssatser på alkohol, tobakksvarer og drikkevareemballasje til svensk nivå, til om lag 10,6 mrd. kroner. Hvilken effekt en slik endring vil ha på grensehandelen er usikkert. Den viktigste driveren for grensehandel er prisforskjeller mellom land. Prisforskjeller påvirkes av forskjeller i særavgifter, men også av en rekke andre faktorer. I et pilotprosjekt, igangsatt av Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet, fant Statistisk sentralbyrå at rundt en tredjedel av grensehandelen av varer i september 2019 var kjøp av mat og dagligvarer. For slike varer er det i første rekke norsk landbrukspolitik og det høye norske tollvernet som bidrar til grensehandel. Ifølge pilotundersøkelsen utgjorde kjøp av grensehandelsutsatte varer hvor særavgiftene er høyere i Norge enn i Sverige, dvs. alkohol, tobakk/snus og brus/mineralvann, om lag 45 pst. av grensehandelen av varer.

Videre er det generelle kostnadsnivået i Norge gjennomgående høyere enn i Sverige. Selv om man justerer for forskjeller i særavgifter mellom landene, vil mange av varene som kjøpes på grensehandel fremdeles være dyrere i Norge. Andre faktorer som påvirker grensehandelen er vareutvalg og tilgjengelighet, herunder at butikker i Sverige kan ha åpent på søndager. Samlet sett er det derfor usikkert hvor mye avgiftsreduksjon i Norge vil bety for grensehandelen.

På oppdrag fra Virke Dagligvare har Menon Economics (2020) undersøkt hvordan norsk økonomi er påvirket av stengte grenser som følge av virusutbruddet (se: 2020-89-Effektene-av-stans-i-grensehandel-på-dagligvarer-under-koronakrisen.pdf (menon.no)). Menon anslår at varig bortfall av grensehandel vil gi 10 mrd. kroner i årlig økt omsetning i dagligvarebransjen og 2 mrd. kroner i økning for Vinmonopolet. Ifølge Menon er dette et konservativt estimat, men beregningen er usikker.

Menon har også gjennomført såkalte ringvirkningsberegninger, men påpeker selv at slike beregninger er omdiskutert da de ikke tar hensyn til potensielle fortrennings- og produktivitetseffekter. Verdiskapingen i beregningen kommer som følge av økning i én aktivitet, men tar ikke hensyn til at arbeidskraft eller kapital kunne gitt verdiskaping ved alternativ bruk. Hvis det er mangel på arbeidskraft, vil en stor del av sysselsettingsøkningen i en ringvirkningsanalyse komme gjennom lavere sysselsetting i andre næringer, og samlet norsk sysselsetting vil

ikke øke. Menon viser derfor til at analysen kun ser på de isolerte effektene av økt omsetning i Norge, dersom grensehandelen hadde opphørt.

Menons analyse indikerer at provenytapet som følge av norske avgiftsreduksjoner på grensehandelsutsatte varer ikke oppveies av eventuelle ringvirkninger som følger av økt aktivitet i Norge. Som nevnt anslås en reduksjon av særavgiftene på alkohol, tobakksvarer og drikkevareemballasje til svensk nivå, å gi et samlet årlig tap av særavgiftsinntekter på i størrelsesorden 10,6 mrd. kroner. I provenyberegningen er det lagt til grunn at en slik avgiftsreduksjon vil medføre økt avgiftsbelagt omsetning av de berørte varene i Norge. Ved en reduksjon av avgiftene på alkohol, tobakksvarer og drikkevareemballasje til svensk nivå, ville mye av grensehandelen bestått. Til sammenligning finner Menon at varig bortfall av all grensehandel isolert sett vil gi økte skatter og avgifter på 3,7 mrd. kroner (ekskl. eventuell økning i særavgiftene).

Avslutningsvis vil jeg minne om at særavgiftene på typiske grensehandelsvarer som alkohol og tobakk, i tillegg til å gi staten inntekter, også skal bidra til å redusere forbruket av alkohol- og tobakksvarer. Reduserte avgifter kan føre til økt forbruk, med tilhørende økte helsemessige- og sosiale kostnader. Avgiftsnivået må samtidig ikke bli så høyt at negative og utilsiktede virkninger på grensehandel, eller ulovlig forbruk, blir for store.

SPØRSMÅL NR. 2674**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 9. juli 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Kan statsråden fremskaffe informasjon om hvor mange elever definert som mobbere som er vedtatt flyttet etter at strengere mobbelov ble innført, og kan statsråden fremskaffe informasjon om hvor mange mobbeofre som i samme periode selv har flyttet?

Svar:

Nye regler om skolemiljø i opplæringsloven trådte i kraft til skolestart høsten 2017. Blant de viktigste grepene var lovfesting av nulltoleranse mot mobbing, innføring av en aktivitetsplikt som pålegger skolene å handle raskt og effektivt for å sikre at hver enkelt elev har det trygt og godt på skolen, og en enklere og mer brukerrettet håndhevingssordning for saker som ikke løses godt nok på skolene. For å støtte opp under regelendringene har regjeringen blant annet fått gjennomført et betydelig kompetanseløft, opprettet nettstedet nullmobbing.no og innført mobbeombud i hvert fylke.

Regelen om pålagt skolebytte (opplæringsloven § 9 A-12) ble endret og skjerpet i 2019. En elev kan pålegges å bytte skole, hvis elevens oppførsel i alvorlig grad går ut

over læringen eller tryggheten til en annen elev. Et skolebytte mot elevens ønske er et virkemiddel som bare skal brukes unntaksvis, og i helt ekstraordinære saker der ingen andre, og mindre inngripende tiltak, kan løse saken.

Vedtak om pålagt skolebytte gjøres av kommunene og fylkeskommunene. Unntaksvis er det statsforvalteren som fatter slike vedtak gjennom sin rolle i håndhevingssordningen.

Det finnes ingen nasjonal rapportering over vedtak om pålagt skolebytte etter opplæringsloven § 9 A-12. Vi har derfor ikke tall på hvor mange som er pålagt å bytte skole siden regelen ble endret. Å pålegge alle kommuner, fylkeskommuner og statsforvaltere å gjennomgå alle sine vedtak for å fremskaffe disse tallene nå, mener jeg ikke er hensiktsmessig. Jeg vil heller at de skal bruke ressursene sine til å forberede en trygg og god oppstart av neste skoleår.

Når en elev på eget initiativ bytter skole, trenger ikke eleven å oppgi hvorfor. Verken staten, kommunene eller fylkeskommunene har derfor tall på hvor mange elever som har byttet skole på eget initiativ for å få en bedre og tryggere skolehverdag.

SPØRSMÅL NR. 2675**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 5. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å ta igjen etterslep etter pandemien i tannhelsetjenesten og spesielt for TOO-pasientene, ser statsråden at TOO-ordningen er utilstrekkelig for å sikre de som trenger det nødvendig tannhelsehjelp – at det kan oppleves vanskelig å få “behovsprøvd” om det du har vært utsatt for kvalifiserer til gratis tannbehandling, er statsråden enig i at ordningen har svakheter som gjør at overgrepsutsatte ikke får behandling de trenger, og at det er behov for en reform som behandler tennene som en del av kroppen?

BEGRUNNELSE:

Vi vet at terskelen for å søke tannhelsehjelp kan være høy for mange med aller størst behov, samtidig som dårlige tenner kan være veldig stigmatiserende.

Problemene kan forsterkes ved at manglende behandling gjør at problemene vokser seg enda større, behandlingen blir mer omfattende og prislappen høyere.

Stortinget vedtok i april, mot regjeringspartienes stemmer, å styrke TOO-ordningen for tortur- og overgrepsutsatte og personer med såkalt odontofobi.

Før du mottar gratis tannbehandling gjennom denne ordningen må du først gjennom psykologsamtale og påfølgende diagnostisk intervju/screening før du får beskjed om du fyller kriteriene for å omfattes av tilbudet.

Vi vet at det kan ta lang tid for personer rammet av overgrep, mishandling eller seksuelle overgrep å våge å snakke om det de har vært utsatt for. Andre kan ha store problemer med å snakke om det i det hele tatt.

Ordningen har også lang ventetid. Dette er snakk om pasienter som kan ha en ekstrem skrekk for tannbehandling i utgangspunktet og store behandlingsbehov.

Svar:

Koronapandemien har hatt store konsekvenser for helse- og omsorgstjenesten. Det gjelder også for tannhelsetjenestene. Jeg er klar over at det vil ta tid å innhente ettersepet.

Helsedirektoratet fikk i mars i oppdrag fra departementet å utforme og publisere faglige råd til tannhelsetjenesten knyttet til Covid-19-utbruddet. Rådene er en del av direktoratets korona-veileder, og tydeliggjør hvordan den offentlige og private tannhelsetjenesten skal forholde seg i perioden med særskilte tiltak, både med hensyn til begrensning av ordinær, planlagt virksomhet og eventuelle forpliktelser til å yte øyeblikkelig hjelp. Rådene ble sist oppdatert 24. februar.

I privat og offentlig tannhelsetjeneste ble det kun utført nødvendig akuttbehandling fra medio mars frem til 20. april. 2020. Etter det har direktoratets anbefalinger vært å ta sikte på en gradvis opptrapping av aktiviteten på tannklinikkerne og komme tilbake til tilnærmet normal drift. Regjeringen har kompensert kommuner og fylkeskommuner for merutgifter og mindre-inntekter knyttet til pandemien. Dette har også omfattet mindreinntekter for den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Jeg har tiltro til fylkeskommunenes arbeid med å håndtere ettersepet i tannhelsetjenesten.

Når det gjelder oppfølgingen av TOO-pasientene vil jeg vise til anmodningsvedtak (nr. 392) fattet av Stortinget 7. mars 2008, der det bes om at "regjeringen legger til rette for at tortur- og overgrepsofre via henvisning fra fastlege får utredning om terapi og tannbehandling." Som en oppfølging av dette fikk Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide forslag til vilkår for og kostnadsanalyse for tannbehandling for tortur- og overgrepsofre. Rapport IS-1855 Tilrettelagt tannhelsetilbud til mennesker som er blitt utsatt for tortur, overgrep eller har odontofobi, ble oversendt departementet i desember 2009. Basert på vurderinger og begrunnelser anbefalte direktoratet at tannhelsetilbudet burde utvides til også å omfatte personer med alvorlig angst for tannbehandling (odontofobi). I statsbudsjettet for 2011 ble det bevilget 2,5 mill. kroner til oppstart av et tilbud, organisert av fylkeskommunene, finansiert som tilskuddsordning. Direktoratet fikk videre i oppdrag å

bistå fylkeskommunene med etablering og oppbygging av tannlege-/psykologteam for utredning og eventuelt behandling av tortur- og overgrepsofre og pasienter med odontofobi (TOO).

Regjeringen har gjennom den årlige økningen i tilskuddsmidler over statsbudsjettet bidratt til at det er bygget opp et psykolog- og tannbehandlingstilbud til personer som har vært utsatt for tortur eller overgrep og personer som har odontofobi. Tilbudet gis i alle fylkeskommuner. I 2021 utgjør tilskuddet til fylkeskommunene om lag 100 millioner kroner. Tilbudet omfatter behandling av eventuell odontofobi eller annen psykologisk behandling/støtte i tverrfaglige team og nødvendig tannbehandling.

Jeg er kjent med at responsen på dette tilbudet har vært stor, og det er oppstått lange ventetider. Siste oversikten over ventetider (svar på spørsmål 856 av 13. januar 2021) viste at det i 2020 var lengst ventetid for pasientene for å komme til "vurderingssamtale". Videre var det i 2020 stor variasjon mellom fylkene i ventetid til "tverrfaglig odontofobibehandling". Kortest ventetid var det til "tannbehandling" selv om ventetiden til tannbehandling også hadde økt i 2020.

Pandemien har for mange fylkeskommuner ført til et etterslep generelt i tannhelsetjenesten som også rammer TOO-pasientene. Videre er det trolig ulike årsaker til ventetidene. Etterspørselen har vært stor og til dels økende ettersom tilbudet er blitt etablert og kjent. Fylkeskommunene er kommet ulikt i utbyggingen av tilbudet. Utfordringer med rekruttering, særlig psykologer, oppgis også å være en årsak til lange ventetider til både vurderingssamtale og tverrfaglig behandler-team.

Helsedirektoratet har igangsatt en evaluering av det fylkeskommunale tannbehandlings-tilbudet til personer som har vært utsatt for tortur og/eller overgrep og personer med odontofobi. Evalueringen vil blant annet kunne gi innsikt i behovet for tilbudet, informasjon om pasientene som benytter seg av det, kompetansebehov hos behandlerne samt annen aktuell kunnskap som jeg vil ta med i videreutviklingen av tilbudet. Jeg vil derfor avvente evaluering-en før jeg vurderer eventuelle ytterligere tiltak. Evalueringen forventes ferdigstilt i sommer.

Jeg vil også trekke frem prioriteringsmeldingen som ble lagt frem 18. juni (Meld. St. 38 (2020-2021) Nytte, ressurs og alvorlighet – Prioritering i helse- og omsorgstjenesten. I meldingen drøftes også prioriteringsprinsipper for offentlig finansierte tannhelsetjenester. Med bakgrunn i forslagene i meldingen vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen melding om tannhelsetjenesten. Det vil være naturlig at virkemiddelbruk drøftes i denne meldingen.

SPØRSMÅL NR. 2676**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 7. juli 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om at Adolfskanonen på Trondenes i Harstad har blitt vanskelig tilgjengelig for publikum, dyrt å besøke, samtidig som turistnæringen opplever seg motarbeidet av Forsvaret, og hva vil han foreta seg for å sikre publikum bedre og rimeligere tilgang til Harstads kraftigste turistmagnet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til redaksjonelle oppslag i Harstad Tidende 23. juni (side 9) og 24. juni (side 4 og 5). Her fremgår det at etter at ledelsen for Trondenes ble flyttet til Ramsund orlogsstasjon (ROS), har det blitt vanskelig og svært kostbart for publikum å få tilgang til Adolfskanonen, som er et svært viktig turistmål i Harstad. Det fremstår som det er svært krevende for turistnæringen å forholde seg til Sjøforsvarets ledelse, sistnevnte fremsetter urimelige krav som gjør det vanskelig og svært kostbart å arrangere besøk til Adolfskanonen. Det fremstår som ledelsen har liten forståelse for turistnæringens behov i Harstad.

Årsaken til at kostnader har doblet seg, er at Forsvaret nå krever at det må være med to guider, selv om én guide har vært tilstrekkelig igjennom tretti år. Videre må pass/fører kort avfotograferes, det er ikke tilstrekkelig med navn og telefonnummer slik praksis vanligvis er. Sjøforsvaret begrunner dette med ekstra sikkerhet.

Det rapporteres om at publikum som har ventet på parkeringsplass på utsiden, har blitt bortvist fra stedet og fått beskjed om å vente ved Trondenes Kirke, som ligger en betydelig avstand fra Adolfskanonen. Komplikasjonene, usikkerheten og stadige innstramminger hva gjelder reglene for besøk, har dessverre over tid medført en nedgang i besøkene, uavhengig av smittevern. Guidene har fått beskjed om at dersom de ikke følger reglene vil de miste tilgangen. Visit Harstad frykter at adgangen til Adolfskanonen blir stengt hvis de går ut med kritikk.

Harstad Tidende rapporterer videre at representanter for næringen ikke våger å uttale seg om det anstrengte forholdet til Sjøforsvarets ledelse i Ramsund, av frykt for å bli «svartelistet» av Forsvaret. Det hører med til historien at samarbeidet fungerte utmerket gjennom mange tiår før ledelsen ble flyttet. Adolfskanonene er viktig for Harstad da de er unike på verdensbasis.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 30. juni 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Per Willy Amundsen. Representanten spør om hva jeg mener om at Adolfskanonen på Trondenes i Harstad har blitt vanskelig tilgjengelig for publikum, dyrt å besøke, samtidig som turistnæringen opplever seg motarbeidet av Forsvaret. Videre spør representanten om hva jeg vil foreta seg for å sikre publikum bedre og rimeligere tilgang til Harstads kraftigste turistmagnet.

Adolfskanonen befinner seg inne på militært område. Derfor må besøkende følges fra leirporten. Dette har leirvaktene gjort tidligere år, hvilket kunne føre til begrensninger dersom leirvaktene hadde andre operative oppdrag. Covid-restriksjoner i 2020 og 2021 gjorde at omvisere med turistgrupper ikke kunne besøke området før i vår.

Forsvaret ønsker å legge til rette for at publikum skal få besøke Adolfskanonen og opplyser at det nå er utarbeidet nye rutiner for omvisningene. Det legges til rette for at sikkerhetsautoriserte guider kan ta med grupper inn uten at det er behov for følge av militær vakt. Det gir større fleksibilitet for guidefirmaene.

Jeg slutter meg til Forsvarets og forsvarssjefens ønske. Kanonen vitner om Nord-Norges dramatiske historie, og det er viktig at både nye generasjoner og turister generelt kan få se kanonen. Jeg er også opptatt av godt samarbeid mellom lokalt næringsliv og Forsvaret. Når de nye rutinene er kommet på plass, i samarbeid med lokalt næringsliv, og når pandemien ligger bak oss, har jeg tro på at Adolfskanonen fortsatt vil bli hyppig besøkt.

SPØRSMÅL NR. 2677**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 2. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva vil provenyet være ved å øke minstefradraget med 50 prosent, og vil regjeringen ta initiativ til å øke minstefradraget?

BEGRUNNELSE:

Minstefradraget er per nå på 106.750 kroner. Om man ønsker å gi skattelettelse vil en økning av minstefradraget være den løsningen som gir de med lavere og middels inntekter mest uttelling.

Svar:

Det gis minstefradrag i lønns-, trygde- og pensjonsinntekt når alminnelig inntekt fastsettes. I 2021 utgjør minstefradraget 46 pst. av samlet lønn og trygd, med et maksimalt nivå på 106 750 kroner. Minstefradraget i lønn var opprinnelig et sjablongfradrag for å dekke utgifter til opptjening av inntekten, men har over tid også fått en fordelingsmessig begrunnelse. Fra 2005 har det også vært et eget minstefradrag i pensjonsinntekt. I 2021 utgjør dette 37 pst. av samlet pensjonsinntekt, med et maksimalt nivå på 88 700 kroner.

Ut fra begrunnelsen i spørsmålet antas det at spørsmålet gjelder en økning av øvre grense for minstefradraget i lønn og trygd. En økning på 50 pst. innebærer

at grensen økes fra 106 750 kroner til 160 125 kroner. Om dette hadde vært gjennomført i 2021, anslås provenyet å ha blitt redusert med om lag 28,7 mrd. kroner påløpt og 22,9 mrd. kroner bokført i 2021.

Når satsen i minstefradraget er 46 pst., vil man få minstefradrag på 106 750 kroner dersom man har en samlet lønn og trygd på minst om lag 232 100 kroner. Økt øvre grense for minstefradraget kan gi skattelettelse til personer som har lønn og trygd over dette nivået.

Ved en øvre grense på 160 125 kroner vil man få fullt minstefradrag dersom man har en samlet lønn og trygd på minst om lag 348 100 kroner. Økningen i maksimalt minstefradrag utgjør 53 375 kroner. Siden minstefradraget reduserer alminnelig inntekt, vil personer som får full virkning av økt minstefradrag få drøyt 11 700 kroner lavere skatt (22 pst. av 53 375 kroner). Personer med lønn/trygd mellom om lag 232 100 og 348 100 kroner vil kunne få en skattelettelse mellom 0 og drøyt 11 700 kroner.

Regjeringen vurderer nivået på minstefradraget som del av det samlede skatte- og avgiftsopplegget. I budsjettet for 2021 ble satsen for minstefradraget i lønn og trygd økt fra 45 til 46 pst., og satsen for minstefradraget i pensjon ble økt fra 31 til 32 pst. Satsen for minstefradraget i pensjon ble økt videre til 37 pst. i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021. Alle økningene var i tråd med forslag fra regjeringen. Eventuelle ytterligere økninger vil måtte bli vurdert i kommende budsjetter.

SPØRSMÅL NR. 2678**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 5. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan jeg be om den prosentvise utviklingen i reallønn for de 10 pst. ansatte med lavest lønn i privat sektor fra 2014–2020, samt prosentvis utvikling i privat formue for de 10 pst. største private formuene samme periode?

BEGRUNNELSE:

Jeg vil gjerne ha svaret oppgitt både som prosenttall og i et felles linjediagram med samme start- og referansepunkt, slik at utviklingen i lett kan sammenliknes.

Svar:

Basert på lønnsstatistikk fra SSB, hvor datagrunnlaget er hentet fra a-ordningen, følger vedlagte tabell og figur som viser utviklingen i reallønnen i privat sektor inkludert of-

fentlig eide foretak fra 2015 til 2020 for de 10 pst. ansatte med lavest lønn. Lønnsstatistikken gir ikke sammenlignbare tall for årene før 2015.

Tabell 1 Månedslønn og reallønn i privat sektor inkludert offentlig eide foretak^{1,2,3}

	Desil 1	Desil 1
	Nominell månedslønn	Endring i reallønn fra foregående år i pst.
2015	21 560	
2016	22 410	0,3
2017	22 840	0,1
2018	23 640	0,7
2019	24 420	1,1
2020	24 930	0,8

1) Lønnsstatistikken fra SSB benytter tall for månedslønn per november hvert år, unntatt 2015 hvor det er brukt tall for september. Månedslønn inkluderer bonuser og uregelmessige tillegg, men ikke overtidsgodtgjørelse. Metoden for å beregne arbeidstid er annerledes for 2015 enn for årene etter. Ifølge SSB må endringer i lønnsstatistikken fra 2015 til 2016 derfor tolkes med forsiktighet.

2) Det er benyttet tall for gjennomsnittlig årlig prisvekst fra 2015 til 2020.

3) Desil 1 er den tidelen av alle personer i statistikkgrunnlaget med lavest lønn.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Som del av inntekts- og formuesstatistikken for husholdninger gir SSB tall for beregnet nettoformue. Inntekts- og formuesstatistikken bygger på ulike kilder, herunder opplysninger fra skattemeldingene. I beregnet nettoformue er det blant annet forsøkt justert for verdsettelsesrabatter i formuesskatten mv., slik at beregnet nettoformue skal gi et bilde av antatte markedsverdier eller omsetningsverdier. Beregnet nettoformue er beregnet bruttoformue fratrukket gjeld. Det foreligger ikke ennå tall for 2020, og tabellen gjengir derfor beregnet utvikling fra 2014 til 2019.

Tabell 2 Beregnet nettoformue for husholdninger^{1,2}

	Desil 10	Desil 10	Desil 10
	Gjennomsnittlig nominell beregnet nettoformue	Realvekst fra foregående år i pst.	Andel av beregnet nettoformue i pst.
2014	10 727 500		50,2
2015	11 895 300	8,6	50,6
2016	12 935 000	5,0	50,7
2017	14 422 200	9,5	51,6
2018	15 057 700	1,7	52,9
2019	16 016 900	4,1	53,5

1) Inntekts- og formuesstatistikken fra SSB benytter administrative og statistiske datakilder for hele befolkningen per 31. desember i inntektsåret.

2) Desil 10 er den tidelen av alle personer i statistikkgrunnlaget med høyest beregnet nettoformue.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Formuesutviklingen påvirkes av andre forhold enn inntektsutviklingen, blant annet utviklingen i aksjemarkedet. Lønnsutviklingen i kjølvannet av oljeprisfallet må

ses i sammenheng med moderate lønnsoppgjør der partene la vekt på hensynet til konkurransevnen til næringslivet og sysselsettingen.

Reallønn og beregnet nettoformue er to ulike variabler og derfor ikke godt egnet for sammenligning eller fremstilling i et felles diagram.

SPØRSMÅL NR. 2679

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 6. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Mener statsministeren at sosiale forskjeller er noe folk innbiller seg, og at inntektsulikheten ikke har økt i hennes regjeringstid?

BEGRUNNELSE:

Til Aftenposten i mai sier statsministeren:

«Når folk svarer at sosial ulikhet er viktig, så tror jeg folk faktisk tror at inntektsulikheten har økt. De tror folk sliter mer, og at andel sosialmottagere ikke har gått ned. De tror mye av det ene og det andre».

SSB viste imidlertid i fjor til at inntektsulikheten i Norge er høyere enn det offisiell statistikk viser – i tillegg til at ulikheten i formue har økt betraktelig.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Åsmund Aukrust til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Regjeringen vil bevare et velferdssamfunn som er bygget på tillit, samhold, små forskjeller og muligheter for alle. Inntektene er jevnere fordelt i Norge enn i de fleste andre land. Skatt og overføringer bidrar til å redusere ulikheter i inntekt og forbruksmuligheter mellom husholdninger. For Norge er denne reduksjonen i ulikhet i overkant av 40 prosent. Bidraget har vært ganske stabilt over tid.

I Aftenposten fredag 14. mai 2021 uttaler statsministeren seg om utviklingen i inntektsulikheten siden 2015, målt ved Gini-koeffisienten. Gini-koeffisienten er 0 når alle har lik inntekt og 1 når én person har all inntekt. Redusert Gini-koeffisient betyr at inntektsulikheten er redusert.

SSBs inntekts- og formuesstatistikk viser at inntektsulikheten målt ved Gini-koeffisienten har gått svakt ned de siste årene, slik statsministeren påpeker. Endringer i utbyttebeskatningen kan forklare høy inntektsulikhet i 2015, men trolig i mindre grad den videre reduksjonen i ulikhet fra 2016 til 2019. Tall for de relevante årene fremgår av tabellen under.

Tabell 1 Inntektsfordeling målt ved Gini-koeffisienten, 2015–2019

	Hele befolkningen	Hele befolkningen ekskl. studenthusholdninger
År	Gini-koeffisient	Gini-koeffisient
2015	0,271	0,263
2016	0,261	0,252
2017	0,261	0,252
2018	0,260	0,251
2019	0,259	0,250

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Regjeringen benytter offisiell inntektsstatistikk i sine analyser. Den nevnte SSB-studien viser at inntektsulikheten øker dersom overskuddene i selskap hadde blitt lagt til eiernes inntekter. Studien er interessant, men gir heller ikke et fullstendig bilde av ulikheten i Norge. Den tar kun for seg ett element som artikkelforfatterne mener mangler i inntektsstatistikken: tilbakeholdt overskudd i selskaper. Derimot inkluderer den ikke andre forhold som vi vet bidrar til å utjevne forskjeller, som verdien av offentlige tjenester.

SSB-studien viser at det har gått bra i norsk næringsliv, og at mange eiere velger å beholde overskuddene i selskapene i stedet for å ta overskuddene ut til for eksempel privat forbruk. Det gir rom for å foreta nye investeringer i selskap og arbeidsplasser.

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Dersom det er slik at wet lease blir akseptert som praksis på rutene Oslo-Florø og Oslo-Stord i minstetilbudskjøpene, er det da slik at wet lease også er tenkt akseptert fremover på de ordinære FOT-anbudene, der bl.a. de samme rutene står på anbud?

BEGRUNNELSE:

Wet lease innebærer at et flyselskap leier inn luftfartøy med mannskap for å fly rutene sine. I konkurransegrunnlagene til Statens flyrutekjøp, både ved minstetilbudskjøp og ordinært FOT-anbud, er hovedregelen at flygninger omfattet av kontrakten skal flys av tilbyder selv. Bruk av wet lease er normalt kun unntaksvis tillatt. Kontraktene på Oslo-Florø og Oslo-Stord beskriver at tilbyder løser oppdraget ved bruk av wet lease. Dette er ny praksis, det skaper avstand mellom Samferdselsdepartementet som kunde og reell operatør. Det åpner samtidig for kreative forretningsmodeller og således for useriøse aktører og ansettelsesmodeller. Det vil også vanskeliggjøre Luftfartstilsynets arbeidstilsyn.

Svar:

I tilknytning til ordningen med offentlig kjøp av flyruter (FOT) har Samferdselsdepartementet satt begrensninger på operatørens muligheter til å basere tilbudet og rutedriften på innleie av mannskap og fly, i luftfartssektoren ofte kalt wet lease. Begrensningen er satt for å sikre at selskapet som opererer flyruten og selskapet som har innlevert tilbud og underskrevet kontakt, er samme selskap. Hensikten er full åpenhet om at den eller de som inngir tilbud også er de som skal fly, samt for å forenkle kontrakt-soppfølgingen. Denne praksisen har Samferdselsdepartementet ingen umiddelbare planer om å endre.

Wet lease er heller ikke akseptert på rutene Florø–Oslo og Stord–Oslo i dag. DAT A/S og datterselskapet UAB DAT LT, som har fått kontraktene, har inngitt felles tilbud. Begge selskapene har også signert kontrakten med Samferdselsdepartementet. Når to selskaper inngir tilbud sammen og begge er forpliktet etter kontrakten, er dette ikke å anse som wet lease sett opp mot bestemmelsene i konkurransegrunnlaget. Dette gjelder både for de inngåtte minstetilbudskontraktene og de ordinære FOT-utlysningene. Samferdselsdepartementet vil imidlertid ved fremtidige flyruteanskaffelser se på om det er hensiktsmessig

med en presisering av forholdet mellom begrensninger for wet lease og innlevering av felles tilbud.

Wet lease-begrensningen har aldri vært ment å være, og er ikke, et tiltak for å begrense mulighetene for operatører til å inngi felles tilbud i konkurranser.

Samtidig er viktig å merke seg at det europeiske flyrutemarkedet er liberalisert og at alle kvalifiserte flyselskaper EU/EØS-området har rett til å legge inn tilbud og drive FOT-ruter i Norge om de vinner en konkurranse. Det litauiske datterselskapet til det danske flyselskapet DAT A/S har f.eks. allerede vært inne på de norske FOT-rutene tidligere, men selskapet la da inn tilbud alene.

Det som har aktualisert problemstillingen om wet lease er for øvrig ikke en praksisendring fra Samferdselsdepartementets side, men en presisering i møte med et konkret tilfelle med felles tilbudsgiving. Samferdselsdepartementet kan kontrollere bruk av wet lease, men kan ikke nekte tilbyderne å inngi felles tilbud og dermed gjennom anskaffelsene bestemme hvordan tilbyderne skal innrette sin virksomhet. Dette ville være i strid med de grunnleggende prinsippene om konkurranse og likebehandling.

Bekymringene knyttet til wet lease gjelder først og fremst at man frykter at det kan bidra til å svekke lønns- og arbeidsvilkår på FOT-rutene og i bransjen mer generelt. Jeg vil understreke at regjeringen er opptatt av sunn konkurranse i luftfarten og deler bekymringene knyttet til lønns- og arbeidsvilkår i andre deler av EU/EØS-området, noe vi bl.a. så i forbindelse med den midlertidige inntreden til Wizz Air i det norske innenriksmarkedet. Siden det ikke eksisterer en allmenngjort tariff eller annen minstelønn i luftfartssektoren, har det heller ikke vært grunnlag for et definert minstenivå i FOT-kontraktene.

Vi har derfor igangsatt en utredning av lønns- og arbeidsvilkår og andre rettsforhold knyttet til kostnader til bruk av flygende personell mv. Utredningen vil gi en helhetlig og grundig tilnærming til de nevnte problemstillingene og være en del av grunnlaget for den planlagte stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi. Utredningen skal leveres til Samferdselsdepartementet i september 2021 og Stortingsmeldingen skal etter planen legges frem for Stortinget våren 2022.

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 8. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hva er regjeringens holdning til å benytte saltsmelteteknologi og utvikle thoriumbasert energi, og er det aktuelt å legge til rette for forskning og utvikling av thorium-prosjekter, herunder ved hjelp av offentlige virkemidler?

BEGRUNNELSE:

I årene som kommer vil behovet for energi øke betydelig. Regjeringen har planer om å elektrifisere norsk sokkel med strøm fra land, samtidig som det planlegges for mange nye industriprosjekter som batterifabrikker og datasenter som vil ha et stort kraftbehov. I tillegg jobber vi for en elektrifisering av hele samfunnet som gjør at etterspørselen etter ren energi vil øke.

På globalt nivå er mye av energiproduksjonen fremdeles knytt opp til høye utslipp av CO₂, og selv om fornybart tar større andeler av den økte energiproduksjonen, er det et stort behov for mer ren energi.

Det er begrensninger og konflikter til flere av de fornybare alternativene. Thorium benyttet med saltsmelteteknologi blir hevdet fra flere at har et stort potensiale til å levere betydelige mengder ren energi, samtidig som det er mindre behov for lagring av avfall.

Norge kan ha gode forutsetninger for å bidra i denne utviklingen, da vi har både industrielle miljø og forskningsmiljø, som kan bidra i utviklingen av thoriumenergi.

Som energinasjon bør Norge arbeide aktivt for å utvikle nye energiteknologier som kan bidra til å dekke fremtidig energibehov. Det er viktig å ivareta den kompetansen vi har i Norge knyttet til kjernekraft og ikke minst den viktige kompetansen vi har knyttet til sikkerhet ved bruk av kjernekraft.

Nye typer reaktorer er under utvikling i verden. Flere land har kommet i gang med sine prototyper. En av disse typene, saltsmeltedreaktoren, er banebrytende i kjernekraft teknologien. En går fra store, komplekse, sikkerhetskrevende og dyre mekaniske prosjekt til små (10 – 300 MW), egensikre, fabrikkproduserte og svært kostnadseffektive anlegg. Disse anleggene kan brukes til en rekke områder slik som elektrisitetsproduksjon, varme til industri, fremdrift av store skip, termokjemisk utvinning av hydrogengass, produksjon av ferskvann, etc.

Norge har betydelige forekomster av thorium, som vil bli svært viktig for framtidens energibehov.

Svar:

Forskning, utvikling og utnyttelse av nye energiteknologier er nødvendig for å realisere lavutslippssamfunnet. Det er mange teknologier og løsninger som har stort potensial, enten det er hydrogen, CO₂-håndtering, vindkraft til havs eller bruk av thorium som energikilde.

Spørsmål om å utvikle thoriumbasert energi i Norge, og utvinne thoriumforekomstene vi har her i landet, har vært behandlet politisk flere ganger. Utnyttelse av kjernekraft ble grundig behandlet på 1970-tallet. Bygging av kjernekraft fikk ved behandlingen ingen støtte i Stortinget, og kjernekraft har siden ikke vært noe reelt alternativ i den norske energiforsyningen.

I Thoriumutvalgets rapport fra 2008, der også saltsmelteteknologi er omtalt, ble det fremholdt at kunnskapen om thoriumbasert energiproduksjon, og geologien i Fensfeltet der det er store thoriumressurser, ikke var solid nok til gi en endelig vurdering av utnyttelse og bruk av thorium i Norge. Rapporten viste blant annet til at det gjenstår betydelig forsknings- og utviklingsarbeid før thoriumbasert kjernekraft kan bli en realitet. Rapporten sier videre at thorium til bruk i kjernekraftproduksjon ikke eliminerer problemet med radioaktive restprodukter, men at avfallsproblemene trolig vil være mindre enn med uranbaserte løsninger.

Den daværende regjeringen konkluderte da med at Thoriumutvalgets rapport ikke ga grunnlag for at politikken på kjernekraftområdet skulle endres, og at den ikke ga grunnlag for verken å støtte, eller avvise thorium til energiproduksjon på lang sikt.

I regjeringens politiske plattform fra 2013 ble det uttrykt et mål om å opprette et forskningssenter for miljøvennlig energi (FME) for thorium. Det var imidlertid ikke grunnlag for å opprette et slikt senter, blant annet fordi det ikke var tilstrekkelig interesse fra næringslivet.

I RNB 2017 ble det bevilget 8 mill. kroner til kartlegging av mineralforekomster i Fensfeltet over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Støtten gikk til to kjernehullsboringer for å undersøke omfanget av grunnstoffene niob, thorium og sjeldne jordartsmetaller (REE). Tilgangen på niob og sjeldne jordarter er klassifisert som kritisk for industrien. Resultatene presentert av NGU februar 2019 viste at bergarten som inneholder sjeldne jordartsmetaller kan følges helt til bunns i begge borehullene, men at innholdet varierer. Innholdet av thorium i disse prøvene var lavt.

En utnyttelse av de norske thoriumressursene er ikke rett frem. Thoriumforekomstene i Norge er økonomisk

og teknisk utfordrende å utvinne, og vi har begrenset kunnskap om konsentrasjon og volum av thorium i aktuelle områder. En reaktor som kommersielt kan bruke thorium som brensel vil være kostbart å utvikle og ligge mange år frem i tid, og det finnes i dag kilder til thorium i andre land som både er lettere og billigere tilgjengelig enn forekomstene i Norge.

Jeg mener ovennevnte utredninger og vurderinger tilsier at vi ikke bør prioritere en satsing på thorium i Norge

nå. For å møte klimautfordringene på energiområdet bør forskningsinnsatsen i Norge konsentreres om områder der vi har et aktivt næringsliv og gode kunnskapsmessige forutsetninger. Vi bør derfor heller konsentrere og styrke innsatsen om utvikling av teknologier og løsninger for havvind og vannkraft, energieffektivisering, CO₂-håndtering og hydrogen, enn å satse på utvikling av thorium-basert kjernekraft.

SPØRSMÅL NR. 2682

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 2. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Howdan vil statsråden forklare at han nå legger til rette for at litauiske arbeidsvilkår skal gjelde på norske innenriksflyginger, som i tillegg er subsidiert av staten?

BEGRUNNELSE:

Kontraktene mellom Samferdselsdepartementet og Danish Air Transport (DAT) er en avtale som tillater at DAT leier inn sitt litauiske datterselskap for å fly rutene som er tildelt selskapet. Det påstås i kontrakten at besetning på både dansk og litauisk overenskomst kan benyttes, men samtlige av flyene som skal betjene rutene er registrert i det litauiske selskapet. Dette skjer like etter at Wizz Air har trukket seg ut av Norge. Dette er et selskap der polske arbeidsvilkår diktet av et selskap uten fagforeninger ble benyttet på norske innenriksflyginger. Kontraktene mellom Samferdselsdepartementet og Danish Air Transport (DAT) er en avtale om at DAT leier inn sitt litauiske datter er uttalt sterk politisk vilje, både i Stortinget og i fylkeskommunene, for å sikre anstendige lønns- og arbeidsvilkår på anbudsrutene. Nå legger statsråden at til rette for sosial dumping i luftfarten, stikk i strid med disse signalene.

Svar:

Regjeringen har ikke gjennomført noen praksisendring som legger til rette for litauiske arbeidsvilkår på norske innenriksflyvninger i større grad enn tidligere. Det europeiske flyrutemarkedet er liberalisert, og utgangspunktet er at alle kvalifiserte flyselskaper i EU/EØS-området har rett til å legge inn tilbud ved offentlige kjøp av flyruter

(FOT) og drive FOT-ruter i Norge om de vinner en konkurranse.

I tilknytning til FOT-kjøpene har Samferdselsdepartementet satt begrensninger på operatørens muligheter til å basere tilbudet og rutedriften på innleie av mannskap og fly, i luftfartssektoren ofte kalt wet lease. Begrensningen er satt for å sikre at selskapet som opererer flyruten og selskapet som har innlevert tilbud og underskrevet kontakt, er samme selskapet. Hensikten er full åpenhet om at den eller de som inngir tilbud også er de som skal fly, samt for å forenkle kontraktsoppfølgingen.

Samferdselsdepartementet har nylig inngått kontrakt med DAT A/S og datterselskapet UAB DAT LT for rutene Stord-Oslo og Florø-Oslo. Tilbudet er inngitt i fellesskap, og begge selskapene er gjensidig forpliktet til å oppfylle kravene i konkurransen og kontrakten, herunder krav til språk, oppfyllelse av ILO-konvensjonen etc. Når to selskaper inngir tilbud sammen og begge er forpliktet etter kontrakten, er dette ikke å anse som wet lease sett opp mot bestemmelsene i konkurransegrunnlaget. Dette gjelder både for de inngåtte minstepilbudskontraktene og de ordinære FOT-utlysningene. Samferdselsdepartementet vil imidlertid ved fremtidige flyruteanskaffelser se på om det er hensiktsmessig med en presisering av forholdet mellom begrensninger for wet lease og innlevering av felles tilbud.

Det å godta felles tilbud innebærer ikke en praksisendring fra Samferdselsdepartementets side, men en presisering i møte med et konkret tilfelle med felles tilbudsgiving. Samferdselsdepartementet kan kontrollere bruk av wet lease, men kan ikke nekte tilbyderne å inngi felles tilbud og dermed gjennom anskaffelsene bestemme hvordan tilbyderne skal innrette sin virksomhet. Dette

ville være i strid med de grunnleggende prinsippene om konkurranse og likebehandling. Det er ikke heller ikke noe nytt at utenlandske tilbydere kan komme inn å betjene de norske FOT-rutene. UAB DAT LT har f.eks. operert flere av FOT-rutene tidligere, men selskapet la da inn tilbud alene.

Jeg forstår det slik at bekymringene knyttet til wet lease først og fremst gjelder at man frykter at det kan bidra til å svekke lønns- og arbeidsvilkår på FOT-rutene og i bransjen mer generelt. Jeg vil understreke at regjeringen er opptatt av sunn konkurranse i luftfarten og deler bekymringene knyttet til lønns- og arbeidsvilkår i andre deler av EU/EØS-området, noe vi bl.a. så i forbindelse med den midlertidige inntreden til Wizz Air i det norske innenriks-

markedet. Siden det ikke eksisterer en allmenngjort tariff eller annen minstelønn i luftfartssektoren, har det heller ikke vært grunnlag for et definert minstenivå i FOT-kontraktene.

Vi har derfor igangsatt en utredning av lønns- og arbeidsvilkår og andre rettsforhold knyttet til kostnader til bruk av flygende personell mv. Utredningen vil gi en helhetlig og grundig tilnærming til de nevnte problemstillingene og være en del av grunnlaget for den planlagte stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi. Utredningen skal leveres til Samferdselsdepartementet i september 2021 og Stortingsmeldingen skal etter planen legges frem for Stortinget våren 2022.

SPØRSMÅL NR. 2683

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 8. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

I veileder og forskriftsendringer for havvindutvikling som nå er på høring, legges det opp til en auksjonsmodell for tildeling av retten til å utvikle Sørliche Nordsjø II. Samtidig legges det opp til at det skal være lett å få utsettelse på idriftsettelse av havvindparken.

Hvordan vil regjeringen sikre at havvindparkene realiseres raskt, gjennom tydelige krav eller økonomiske incentiver?

BEGRUNNELSE:

Om det ikke er forbundet økonomiske eller andre sanksjoner ved å forsinke oppstart, er det risiko for at aktører vil avvente at teknologikostnadene faller for å øke lønnsomheten i vindparkene. For norsk leverandørindustri er det derimot viktig å raskt kunne høste erfaring fra et hjemmemarked. Nettopp derfor er det viktig at norske havvindparker utvikles raskt.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom utbygging av fornybar kraftproduksjon til havs i Norge, og at prosjekter i Sørliche Nordsjø II kan realiseres uten statsstøtte.

Lovverket for utviklingen av vindkraft til havs setter tydelige krav for blant annet konsesjonsprosessen, konse-

kvensutredninger og frister. Havenergilovforskrifta som trådte i kraft 1. januar i år, sammen med endringene som nå er på offentlig høring, legger opp til at konsesjonæren etter søknad, kan få forlengelse av fristene til blant annet å sende inn konsesjon- og detaljplansøknad og å søke om fristutsettelse av idriftsettelsen.

Utviklingen av teknologien for vindkraft både på land og til havs går fort og det er ønskelig at lovverket åpner opp for fleksibilitet til å kunne gi fristforlengelser på de ulike stadiene i en konsesjonsprosess. Regjeringen mener det er viktig å sikre en grundig konsesjonsprosess, som gir utvikleren den nødvendige tiden til å finne gode tekniske løsninger og oppnå god sameksistens med andre næringer og interesser i området. Samtidig vet vi at det er en rekke aktører som ønsker å utvikle prosjekter i Sørliche Nordsjø II, og det er derfor viktig at de som får konsesjon oppfyller krav til god fremdrift og aktivitet.

Det er ikke lagt opp til at det skal være lett å få fristutsettelse, men at dette skal avgjøres etter en konkret helhetsvurdering av blant annet hvor langt konsesjonæren har kommet i utviklingen av prosjektet. Det vil for eksempel ikke gis fristutsettelser hvis konsesjonæren ikke klarer å vise til en viss fremdrift i prosjektet. I disse tilfellene kan det være ønskelig å trekke konsesjonen tilbake, slik at andre aktører i stedet får prøve seg. Jeg legger videre til grunn at selskaper som vinner en auksjon vil ha insentiv til en effektiv prosjektgjennomføring slik at anlegget blir satt i drift og genererer inntekter.

SPØRSMÅL NR. 2684**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 8. juli 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hva er regjeringens holdning til å benytte saltsmelteteknologi og utvikle thoriumbasert energi, og er det aktuelt å legge til rette for forskning og utvikling av thorium-prosjekter, herunder ved hjelp av offentlige virkemidler?

BEGRUNNELSE:

I årene foran oss vil behovet for energi øke betraktelig både nasjonalt og globalt.

På globalt nivå er mye av energiproduksjonen fremdeles knytt opp til høye utslipp av CO₂, og selv om fornybart tar større andeler av den økte energiproduksjonen, vil det være et enormt behov fremover for mer ren energi.

Det er begrensninger og konflikter til flere av de fornybare alternativene. Thorium benyttet med saltsmelteteknologi blir hevdet fra flere at har et stort potensiale til å levere betydelige mengder ren energi, samtidig som det er mindre behov for lagring av avfall.

Norge kan ha gode forutsetninger for å bidra i denne utviklingen, da vi har både industrielle miljø og forskningsmiljø, som kan bidra i utviklingen av thoriumenergi.

Som energinasjon bør Norge arbeide aktivt for å utvikle nye energiteknologier som kan bidra til å dekke fremtidig energibehov. Det er viktig å ivareta den kompetansen vi har i Norge knyttet til kjernekraft og ikke minst den viktige kompetansen vi har knyttet til sikkerhet ved bruk av kjernekraft.

Svar:

Forskning, utvikling og utnyttelse av nye energiteknologier er nødvendig for å realisere lavutslippssamfunnet. Det er mange teknologier og løsninger som har stort potensial, enten det er hydrogen, CO₂-håndtering, vindkraft til havs eller bruk av thorium som energikilde.

Spørsmål om å utvikle thoriumbasert energi i Norge, og utvinne thoriumforekomstene vi har her i landet, har vært behandlet politisk flere ganger. Utnyttelse av kjernekraft ble grundig behandlet på 1970-tallet. Bygging av kjernekraft fikk ved behandlingen ingen støtte i Stortinget, og kjernekraft har siden ikke vært noe reelt alternativ i den norske energiforsyningen.

I Thoriumutvalgets rapport fra 2008, der også saltsmelteteknologi er omtalt, ble det fremholdt at kunnskapen om thoriumbasert energiproduksjon, og geologien i Fensfeltet der det er store thoriumressurser, ikke var solid nok til gi en endelig vurdering av utnyttelse og bruk av

thorium i Norge. Rapporten viste blant annet til at det gjenstår betydelig forsknings- og utviklingsarbeid før thoriumbasert kjernekraft kan bli en realitet. Rapporten sier videre at thorium til bruk i kjernekraftproduksjon ikke eliminerer problemet med radioaktive restprodukter, men at avfallsproblemene trolig vil være mindre enn med uranbaserte løsninger.

Den daværende regjeringen konkluderte da med at Thoriumutvalgets rapport ikke ga grunnlag for at politikken på kjernekraftområdet skulle endres, og at den ikke ga grunnlag for verken å støtte, eller avvise thorium til energiproduksjon på lang sikt.

I regjeringens politiske plattform fra 2013 ble det uttrykt et mål om å opprette et forskningscenter for miljøvennlig energi (FME) for thorium. Det var imidlertid ikke grunnlag for å opprette et slikt center, blant annet fordi det ikke var tilstrekkelig interesse fra næringslivet.

I RNB 2017 ble det bevilget 8 mill. kroner til kartlegging av mineralforekomster i Fensfeltet over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Støtten gikk til to kjerne-hullsboringer for å undersøke omfanget av grunnstoffene niob, thorium og sjeldne jordartsmetaller (REE). Tilgangen på niob og sjeldne jordarter er klassifisert som kritisk for industrien. Resultatene presentert av NGU februar 2019 viste at bergarten som inneholder sjeldne jordartsmetaller kan følges helt til bunns i begge borehullene, men at innholdet varierer. Innholdet av thorium i disse prøvene var lavt.

En utnyttelse av de norske thoriumressursene er ikke rett frem. Thoriumforekomstene i Norge er økonomisk og teknisk utfordrende å utvinne, og vi har begrenset kunnskap om konsentrasjon og volum av thorium i aktuelle områder. En reaktor som kommersielt kan bruke thorium som brensel vil være kostbart å utvikle og ligge mange år frem i tid, og det finnes i dag kilder til thorium i andre land som både er lettere og billigere tilgjengelig enn forekomstene i Norge.

Jeg mener ovennevnte utredninger og vurderinger tilsier at vi ikke bør prioritere en satsing på thorium i Norge nå. For å møte klimautfordringene på energiområdet bør forskningsinnsatsen i Norge konsentreres om områder der vi har et aktivt næringsliv og gode kunnskapsmessige forutsetninger. Vi bør derfor heller konsentrere og styrke innsatsen om utvikling av teknologier og løsninger for havvind og vannkraft, energieffektivisering, CO₂-håndtering og hydrogen, enn å satse på utvikling av thoriumbasert kjernekraft.

SPØRSMÅL NR. 2685**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 7. juli 2021 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

Kan statsråden fremlegge en liste over mottakerland av norsk bistand som har blitt selvhjulpne og derigjennom uavhengige av økonomisk bistand?

BEGRUNNELSE:

FrP har alltid ment at i den grad vi skal gi bistand, skal det være hjelp til selvhjelp. Bistand må ha klare og tydelige mål. Det aller fremste målet må være at landene som mottar bistand ikke lenger er avhengig av bistanden. Utviklingsministeren har tidligere hevdet at vellykket bistand kan måles i antall vaksiner eller antall jenter som får gå på skolen. Dette er selvsagt positivt for den enkelte, men skaper i seg selv verken nasjonal utvikling, makroøkonomisk vekst eller økonomisk uavhengighet. Statsråden på bistandsfeltet kalles utviklingsminister. Tittelen er i beste fall misvisende. Utvikling er en samlebetegnelse for en rekke ulike samfunnsendringer som antas å bidra til bedre sosiale og økonomiske forhold, med særlig vekt på avskaffelse av fattigdom. Målet er progresjon med mål om uavhengighet. Det skal med andre være hjelp til selvhjelp. I dag er utviklingen nedslående og mange land er mer avhengig av økonomisk hjelp enn noen gang tidligere. Vi registrerer også at mottakerlandene av norsk bistand fortsetter å være preget av vanstyre, korrupsjon, religiøs fundamentalisme og konflikter. Bistand uten krav om endret praksis gir ikke landenes ledelse incentiver for selv å bidra.

Til tross for slike dystre statistikker fortsetter partier og organisasjoner å kreve mer av det samme. Mer av det som beviselig ikke lever opp til definisjonen av aktiviteten man bedriver. Det er derfor naturlig å konkludere med at dette enten skyldes uvitenhet, faktaresistens eller politiske eller økonomiske egeninteresser.

Svar:

All norsk utviklingspolitikk er rettet inn mot målet om å utrydde ekstrem fattigdom i verden innen 2030, og å nå de øvrige seksten bærekraftsmålene. Siden det er samarbeidslandene selv som må skape denne utviklingen, må våre bidrag settes inn der hvor de i størst mulig grad styrker landenes egen evne til vekst og velferd. I mange land har internasjonale bidrag spilt en viktig rolle i denne prosessen.

Derfor satser vi på blant annet helse, utdanning, jobbskaping, matsikkerhet, klimatilpasning, godt styresett, menneskerettigheter, likestilling og tilgang til forny-

bar energi. Vi vet fra vår egen historie hvilken betydning slike faktorer har hatt for den økonomiske veksten, uten at vi nødvendigvis er i stand til å måle den samlede samfunnseffekten av det enkelte virkemiddel.

Vi styrker også innsatsen mot faktorer som trekker store verdier bort fra utviklingslandene, som korrupsjon og ulovlig kapitalflyt. I likhet med kunnskapsoverføring innen skatteinnkreving og ressursforvaltning, er dette mindre kostnadskrevene for giverlandet enn mange andre former for bistand. Den har likevel stor betydning for den nasjonale ressursmobiliseringen som er nødvendig for å skape bærekraftig utvikling.

I takt med veksten i norsk økonomi er bistanden økt betydelig siden oppstarten på 60-tallet. På den tiden mottok India og Sør-Korea en stor del av den norske støtten. India har opplevd betydelig fattigdomsreduksjon og gikk fra å være lavinntektsland til å bli mellominntektsland i 2007. Sør-Korea er for lengst blitt et høyinntektsland. Dette skyldes indre utviklingstrekk, integrering i en stadig voksende verdenshandel og en rekke andre faktorer.

Siden 1960 har en større gruppe land gått fra lav- til mellominntektsland. Dette gjelder blant annet stater som over kortere eller lengre tid har mottatt norsk bistand, slik som Nepal, Zambia, Botswana og Tanzania.

Bistandsavhengigheten i disse landene er i denne perioden blitt redusert. Tanzania er ett av flere eksempler. Der har man nådd en økonomisk vekst på opptil 7 prosent, mens den var drøye 3 prosent på 90-tallet. Bistandens andel av nasjonalinntekten er ifølge Verdensbanken gått ned fra over 30 prosent tidlig på 90-tallet til nærmere 3 prosent i dag. De har selv lyktes i å redusere fattigdommen, selv om det fortsatt er en lang vei å gå. Den gjennomsnittlige levealderen har de siste tjue årene økt med femten år. Nasjonal ressursmobilisering er i dag den viktigste inntektskilden for utviklingsland. Både i Tanzania og andre steder har Norge bidratt til å styrke denne nasjonale innsatsen, ikke minst gjennom faglig bistand til utvikling av skattesystemer.

Den økonomiske utviklingen i et land henger nøye sammen med samfunnsutviklingen ellers, både internt og i nabolandene. Mange steder har krig og konflikt ført til at utviklingen er blitt satt tilbake. Sudan og Syria er blant mange eksempler på dette.

Flere land har de siste årene også opplevd tilbake-slag for demokratiske verdier og menneskerettigheter. Klimaendringer har fått økte konsekvenser og krever en betydelig innsats innen forebygging og tilpasning for å motvirke forverring av menneskers livssituasjon. Koro-

napandemien viser med all tydelighet hvordan dagens utviklingsutfordringer er globale og berører oss alle. Den viser at det også er i vår egeninteresse å bidra til å løse internasjonale kriser og felles utfordringer. Gjennom 2030-agendaen med bærekraftsmålene er det også en felles forpliktelse for alle land å arbeide sammen for å utrydde ekstrem fattigdom og sult.

Utviklings samarbeidet gir svært mange gode resultater, særlig for de fattigste og mest sårbare, men er langt ifra tilstrekkelig for å skape den ønskede utviklingen. Den nøyaktige effekten av hvert enkelt tiltak er i de fleste tilfeller ikke lett å måle på aggregert nivå. Hvis den økonomiske veksten i et land øker i en tid med økte råvarepriser, er det ikke lett å identifisere hvor mye av veksten som eventuelt skyldes bistand. Vi kan heller ikke slå fast at bistanden har feilet når fattigdommen nå øker som følge av koronapandemien. Å støtte menneskerettighetsforkjempere i autoritære land kan gi mening, nettopp fordi de kjemper for et mer demokratisk samfunn.

Det gis generelt ikke bistand til myndigheter som ikke tilfredsstillter gitte minimumskrav til godt styresett. I slike tilfeller gis bistanden til prosjekter og programmer som har som mål å forbedre forvaltningen og de demokratiske institusjonene, og til aktører som holder myndighetene ansvarlige. Norsk bistand har i en årrekke gått til internasjonalt anti-korrupsjonsarbeid.

Det er ofte stor sammenheng mellom faktorene som bidrar til vekst. Det er vanskelig å se for seg noe som sty-

rker evnen til å skape vekst og arbeidsplasser mer enn utdanning. Derfor er dette høyt prioritert. Sykdom og dårlig folkehelse bidrar til det motsatte, mens bedre folkehelse og skolegang for jenter har positive ringvirkninger for et samfunn. Vi vet at norsk vaksine-innsats har bidratt til å redde mer enn én million menneskeliv, men det er ikke like lett å måle hvilken økonomisk vekst det fører til på sikt når mennesker kan utdanne seg, jobbe og skape arbeidsplasser istedenfor å bli syke. Man kan måle antall jenter som får skolegang, men man kan ikke måle nøyaktig hvilke samfunnsmessige konsekvenser dette får om tjue år.

Samtidig får vi stadig bedre datagrunnlag for å følge både framgangen og tilbakegangen i arbeidet med å nå bærekraftsmålene. Fra 2016 har den globale databasen økt fra 115 til 211 ulike indikatorer. Mange tall er etter hvert kjent. 90 prosent av alle barn, også i utviklingsland, går på skole. Den globale likestillingen går i riktig retning. Stadig flere kvinner deltar i arbeidslivet og påvirker politiske og økonomiske beslutninger. Igjen vet vi fra egen historie hvordan kvinners deltakelse har bidratt til både bedre liv og mer økonomisk vekst. Barsedødeligheten er nær halvert. Kampen mot aids, malaria og tuberkulose har reddet millioner av menneskeliv. Før pandemien var den globale fattigdommen halvert fra 1990. Verden har altså gått framover. Og Norge har tatt et aktivt valg om å fortsette å bidra til det.

SPØRSMÅL NR. 2686

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 5. juli 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva vil konsekvensene for norske bedrifter bli hvis arveavgiften gjeninnføres?

BEGRUNNELSE:

Enkelte partier på venstresiden ønsker å gjeninnføre arveavgiften. En mulig konsekvens av dette kan bli at de som arver norske bedrifter vil måtte selge seg ned for å betale arveavgift, og at dette dermed vil akselerere trenden i retning av økt utenlandsk eierskap. Fra partiene som ønsker å gjeninnføre arveavgiften trekkes det frem at en progressiv arveavgift med høyt bunnfradrag er en rettferdig form for beskatning som bidrar til omfordeling til for-

del for folk flest. Selv om Sosialistisk Venstreparti ønsker å gjeninnføre arveavgiften, vil partiet ha en særordning for små bedrifter som kan få rentefri betalingsutsettelse der avgiften betales ned over ti år. Statsråden bes vurdere virkningene av en gjeninnføring av arveavgiften for norske bedrifter generelt, og virkningene av Sosialistisk Venstrepartis særordning spesielt.

Svar:

For å lette likviditetsbelastningen ved generasjonsskifte i familiebedrifter og ved overføring av familieeiendommer ble arveavgiften fjernet i 2014.

Avviklingen av det omfattende arveavgiftsregelverket var en stor forenkling både for Skatteetaten og for skattyterne. Skattyterne brukte tidligere mye ressurser på å tilpasse seg reglene. Rapporteringen av avgiftspliktig arv og gave ble også avvirket. Det er nå bare en enkel rapportering av mottatt arv og gave i den årlige skattemeldingen.

Arveavgiften, slik den var utformet, var ikke et kraftfullt virkemiddel for omfordeling. Gjennomsnittlig arveavgift var grovt sett ganske lik for personer som betalte arveavgift, uavhengig av hvilken inntektsdesil de tilhørte i befolkningen. Fjerning av arveavgiften ga isolert sett de største lettelsene for høyinntektsgruppene. Målt i forhold til inntekten var derimot arveavgiften høyest

blant mottakere i lavinntektsgruppene. Personer i høyinntektsgruppene mottok i større grad verdier som reelt ikke ble ilagt arveavgift etter full verdi.

Samtidig med avvikling av arveavgiften ble det innført endringer i gevinstbeskatningen av formuesobjekter mottatt som arv eller gave. Dette har omfordelende virkning.

Det kan være krevende å utforme en arveavgift som omfordeler effektivt samtidig som den ivaretar hensynet til generasjonsskifter i familieeide bedrifter. Mange land som har arveavgift, har spesialregler som reduserer arveavgiften for de som overtar familieeide bedrifter.

Vurderinger utover dette anses for omfattende til å falle innenfor rammen for spørsmål til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 2687

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 5. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

På Træna har lokalsamfunnet satset mye for å bygge ny kai til redningsskøyta. Redningsskøyta er svært viktig, ikke minst for sikkerheten for folk som bruker havet lengst ute. Det er mange som er svært bekymret for at redningsskøyta skal fjerne seg fra Træna og beliggenheten langt ute i havet.

Hva synes ministeren om denne bekymringen fra havfolket lengst ute, og hva kan ministeren gjøre for å hindre at redningsskøyta flytter fra Træna?

Svar:

Redningsselskapet er en viktig del av Norges sivile redningsressurser og bidrar til sjøredningstjeneste og beredskap i hele landet. Jeg har forståelse for at det skaper engasjement når en viktig beredskapsaktør for sikkerheten til folk som ferdes til sjøs vurderer endringer av lokasjonen til en redningsskøyte.

Staten har en rammeavtale med Redningsselskapet om en ordning med årlig driftstilskudd. Det er Justis- og beredskapsdepartementet som har ansvaret for tilskuddsforvaltningen. Formålet med tilskuddet er å bidra til økt sikkerhet gjennom både redningsarbeid og ulykkesforebyggende arbeid. Innen redningstjenesten forutsettes tilskuddet til Redningsselskapet å dekke en andel av driftsutgiftene forbundet med søk- og redningsaksjoner, samt et gitt beredskapsnivå.

Redningsselskapet er organisert som en frivillig humanitær forening, eid av medlemmene og styrt gjennom lokalforeninger, distriktsårsmøter og representantskapsmøter som utpeker et sentralstyre. Den daglige driften ledes av generalsekretæren og ledergruppen. Det er Redningsselskapet selv som definerer sin ressursplan, og som bestemmer hvor redningsskøytene skal være utplassert langs kysten.

Om lag 80 prosent av søk- og redningsoppdragene til Redningsselskapet blir initiert fra Hovedredningssentralen. Justis- og beredskapsdepartementet er opptatt av at Redningsselskapet har tett og løpende kontakt med Hovedredningssentralen om utfordringer og behov. Endringer i stasjonering og disponering av redningsskøytene tas av Redningsselskapet i dialog med Hovedredningssentralen.

SPØRSMÅL NR. 2688**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 9. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden for å følge opp stortingets omfattende vedtak for å bedre vilkårene for biogass i Norge?

BEGRUNNELSE:

Tidligere i år gjorde Stortinget et omfattende vedtak hvor biogass skulle likebehandles med andre nullutslippsteknologier. Her la flertallet klare føringer for å løfte og fremme bruken av biogass.

I vedtaket ber Stortinget regjeringen følge opp en satsing på biogass på en rekke områder.

Blant annet en enhetlig utbygging av infrastruktur for null- og lavutslippsteknologi. I tillegg til å se på raskere søknadsprosesser hos Enova og umiddelbart forbedre støtteordninger for både fyllestasjoner og tyngre kjøretøy med biogass som drivstoff.

Stortinget ba også regjeringen om å endre bruken av begrepet nullutslipp for å likebehandle biogass med ele-

ktisitet og hydrogen, samt likebehandle biogasskjøretøy med nullutslippskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger.

Flertallet ba også regjeringen om å ta initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette for å bidra til å utvikle biogassnæringen i Norge.

Svar:

27. mai fatta Stortinget fleire oppmodingsvedtak om rammevilkåra for produksjon og bruk av biogass. Regjeringa handsamar desse på heilt ordinær måte. Vi vurderer no korleis vedtaka kan følgjast opp og vil gjere dei vurderingane som trengst i samsvar med utgreiingsinstruksen. I budsjettproposisjonen vil regjeringa rapportere til Stortinget om korleis dei einskilde vedtaka blir følgde opp.

SPØRSMÅL NR. 2689**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 6. juli 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden svare på hva som er status på endringene som ble gjort av Stortinget i bioteknologiloven, og har statsråden fått på plass tilbudene og rettighetene som følger av endringene?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok en rekke endringer da forslagene knyttet til ny bioteknologilov ble behandlet. De fleste loven-dringene trådte i kraft fra 1. juli 2020, med unntak av eggdonasjon som trådte i kraft 1. januar 2021. Det er likevel ikke klart hvorvidt de forskjellige endringene blir praktisert eller hvor lang tid det vil ta før man ser endringene i praksis. 1. juli 2021 har det gått et år siden de fleste loven-

dringene trådte i kraft, derfor er det nærliggende å spørre om hvor langt regjeringen har kommet i dette arbeidet.

KrF leder og statsråd Kjell Ingolf Ropstad uttalte følgende til NRK etter endringene ble vedtatt i stortinget:

«Jeg har ikke noe ønske om at dette skal bli vedtatt. Jeg frykter alvorlige konsekvenser, og jeg frykter for dem som virkelig trenger helsehjelp hvis vi skal prioritere ressurser vekk fra disse. Derfor kommer ikke jeg til å jobbe for at dette skal bli så raskt innført som Stortinget ønsker.»

Også dette danner et viktig et bakteppe når det kommer til spørsmål om hvor langt regjeringen har kommet i arbeidet med å igangsette endringene, et år etter de trådte i kraft.

Svar:

Regjeringen har fulgt opp alle lovvedtak og anmodningsvedtak om endringer på bioteknologifeltet fra Stortinget.

Stortinget presiserte at tilbudene innen bioteknologi skulle innføres på forsvarlig vis. Det har vært behov for å gjennomføre utredning som ikke var gjort i forkant av Stortingets vedtak. Helsedirektoratets utredning fra november 2020 pekte blant annet på behov for omfattende kompetansehevede tiltak og økning i jordmor- og legeressurser for å gi tilbud om tidlig ultralyd til alle gravide. Utredningen viste også behov for kompetanse og utstyr for å gi veiledning til gravide og for å kunne gjøre laboratorieundersøkelser av NIPT. Direktoratet anbefalte derfor i sin utredning at tilbudene om tidlig ultralyd og NIPT innføres gradvis.

Gjennomføringen og finansieringen av Stortingets vedtak ble avklart i avtalen mellom regjeringen og FrP om statsbudsjettet for 2021. Stortingets vedtak om innføring av tidlig ultralyd og NIPT er fulgt opp i budsjettet for 2021 og i oppdragsdokument til de regionale helseforetakene for 2021. I oppdragsdokumentet fikk de regionale helseforetakene i oppgave å starte opplæring og kompetansehevede tiltak slik at tilbudet om tidlig ultralyd til alle gravide kan komme på plass i hele landet i 2022.

Helseregionene fikk også i oppgave å gi fostermedisinsk tilbud, inkludert tidlig ultralyd og NIPT, til gravide over 35 år og andre gravide med rett til fosterdiagnostikk i løpet av høsten 2021. Vedtaket om å senke aldersgrensen fra 38 til 35 år mer enn dobler antall gravide som skal ha et tilbud om fostermedisinsk undersøkelse og diagnostikk, fra ca. 7 000 til ca. 16 000 gravide. Tilbudet om tidlig ultralyd til alle gravide skal innføres i løpet av 2022. Dette øker sterkt behovet for jordmødre og leger med kompetanse i tidlig ultralyd.

Helsedirektoratet har forberedt innføringen av eggdonasjon, blant annet ved å lage retningslinjer for kom-

pensasjon til eggdonorer og oppdatere sin veileder om assistert befruktning, slik at den også omfatter eggdonasjon.

Virksomheter som ønsker å rekruttere eggdonorer og tilby assistert befruktning med eggdonasjon, kan nå søke Helsedirektoratet om godkjenning til dette. Eggdonasjon planlegges ved norske sykehus. St Olavs hospital er i gang med å rekruttere eggdonorer for å komme i gang med et tilbud, og Oslo universitetssykehus vil også bygge opp et tilbud.

De regionale helseforetakene har opplyst at det er utfordrende å få gitt opplæring/utdanning av jordmødre og leger i alle regioner. Dette gjelder i større grad 2022, når alle gravide skal tilbys tidlig ultralyd, enn å kunne gi tilbud høsten 2021 til kvinner med indikasjon for fosterdiagnostikk. Det er også usikkerhet rundt leveransesituasjonen i markedet for bestilling av ultralydapparater og laboratorieutstyr for å analysere NIPT.

Konklusjonen er at det er kapasitets- og kompetanseutfordringer med å tilby tidlig ultralyd til alle gravide i 2022. Det vil variere hvor tidlig i 2022 sykehusene kan gi tilbud til alle gravide, men tilbudet vil komme på plass i løpet av året.

Jeg viser for øvrig til svar på skriftlig spørsmål fra representanten Moflag 16.11. 2020 (dokument nr. 15:384 (2020-2021)). I svaret viste jeg til debatten i mai 2020 hvor jeg advarte Stortinget mot forslagene fordi de faglige og økonomiske konsekvensene ikke var utredet. Det var for eksempel ikke vurdert om vi har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse på sykehusene til de store ekstraoppgavene som utvidet bruk av NIPT og tidlig ultralyd til alle vil innebære. På denne bakgrunn sa jeg at jeg fryktet at tidlig ultralyd kunne gå ut over andre viktige oppgaver med å følge opp gravide, fødende og nye mødre.

Jeg viser også til spørsmål fra representanten Brun-Gundersen 03.06.2021 (dokument nr. 15:2371 (2020-2021)). Spørsmålet gjelder hvor mange leger og jordmødre som har gjennomført nødvendig kurs og opplæring for å kunne gi tilbud om tidlig ultralyd til gravide kvinner.

SPØRSMÅL NR. 2690

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 8. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor mange asylsøkere er kommet til Europa i år, samt hvilke scenarioer legger Frontex til grunn for ankomster i

juli og august og resten av året, hvilke land er asylsøkernes opprinnelsesland, og hvilke land er de først ankommet?

BEGRUNNELSE:

Sommeren er høysesong for asylankomster til Europa. I tidligere år har vi sett en voldsom trafikk over Middelhavet. Frontex og andre organisasjoner utarbeider prognoser og oversikter for å holde oversikt over migrasjonen over Middelhavet og til Europa. Når grensene igjen åpnes etter lettelsler i koronarestriksjonene, er det naturlig å forvente endringer i trafikken til Europa.

Svar:

Migrasjonen mot Europa/Schengen-området er sammensatt av personer som søker beskyttelse, arbeid eller

migrerer av andre grunner. Blant opprinnelsesland i 2021 er Afghanistan, Tyrkia, Syria, Bangladesh, samt en rekke nord- og vest-afrikanske land. Flere organisasjoner fører statistikk over det samlede antallet migranter som kommer til Europa over Middelhavet. Oppdaterte tall for dette og de første ankomstlandene fremgår på UNHCR og IOMs nettsider, henholdsvis: Situation Mediterranean Situation (unhcr.org) og Europe | Flow monitoring (iom.int).

Frontex vil være rett adressat for spørsmål om hvilke vurderinger de gjør om fremtidige ankomster til Europa. Frontex-rapporter som departementet mottar vedrørende dette er ikke offentlig informasjon, og jeg kan derfor ikke gjengi innholdet fra disse rapportene.

SPØRSMÅL NR. 2691

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 8. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Viser til sak i Nationen 30.6.2020 hvor ansvarlige for brannkorpset i Vinje forteller hvordan arbeidsoppgavene har endret seg de siste årene til at de stadig oftere må gjøre oppgavene til politiet selv om de ikke er trent eller har utdanning til å håndtere oppgaver som drap, selvmord, dødsulykker og vold.

Mener statsråden det er riktig at frivillige brannfolk har slike oppgaver i stadig større grad, og er det optimalt for rettsikkerheten og tryggheten til befolkningen at dårligere responstid har ført til denne situasjonen?

Svar:

De tre nødetatene politi, brann og helse har et nært og godt samarbeid, som supplerer hverandre i håndteringen av ulike hendelser. Nødetatene har derfor en lang tradisjon for samvirke for å kunne ivareta innbyggernes trygghet og sikkerhet. De trener sammen og har etablert prosedyrer for hvordan de blant annet skal opptre og samarbeide i farlige situasjoner. Pågående livstruende vold (PLIVO) er eksempel på en felles prosedyre for hvordan de skal opptre og samvirke ved hendelser der det utøves livstruende vold mot flere personer.

I alle kommuner foregår det et tverretattlig beredskapssamarbeid, og i områder med store avstander kan bistand fra brann- og redningsvesenet være en viktig ressurs for å starte livreddende førstehjelp og sikre skadeste-

det før ambulanse og politi ankommer. Vi må derfor ikke gjøre det til et problem at blålysetatene samarbeider. Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap og Politidirektoratet i oppdrag å se nærmere på samhandlingen mellom brann- og redningsvesenet og politiet, inkludert ansvars- og oppgavefordelingen. Arbeidet skal være ferdig i januar 2022.

Det er selvsagt viktig at politiet responderer raskt for å kunne redde liv, redusere skadeomfang og bidra til å oppklare kriminalitet. Derfor har det siden 2015 blitt stilt krav til politiets responstid på nasjonalt nivå. I 2020 innfridde politiet kravene til responstid i samtlige tettstedskategorier.

SPØRSMÅL NR. 2692**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 8. juli 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Koronapandemien har ført til at universitet og høyskoler har prøvd ut nye, digitale undervisningsmetoder.

Hva har man lært om den digitale undervisningens effekt på læringsutbytte, læringsmiljø og kvaliteten i utdanningen, og hvordan vil statsråden sørge for at denne kunnskapen omsettes i tiltak som styrker utdanningene framover?

BEGRUNNELSE:

Koronakrisen tvang høyere utdanning ut av klasserommene og over på internett. Fra dag én var sektoren, lærestedene, ansatte og studenter i gang med et gedigent digitalt kompetanseløft. Alle involverte måtte brått forholde seg til en helt ny, digital arbeidsdag. Etter en bratt og uplanlagt læringskurve, blir det etter Arbeiderpartiets syn avgjørende at nasjonale myndigheter, sammen med sektoren, tar systematisk lærdom av erfaringene, og nyttiggjør seg dem i praksis. Den digitale utviklingen går raskt, og for å utvikle kvalitativt bedre høyere utdanning krever det bevissthet, forståelse, og langsiktig perspektiv.

Svar:

Jeg vil begynne med å berømme den store innsatsen ansatte ved universiteter og høyskoler og medstudenter har lagt ned under pandemien for å sikre at studentene får et best mulig utdanningstilbud. Dette har vært viktig for å støtte studentenes motivasjon, sikre studieprogresjon og læringsutbytte og hindre frafall. Institusjonene har måttet tilpasse virksomheten til skiftende smitteverntiltak over lang tid og har utvist stor fleksibilitet.

NOKUTs studiebarometer og NIFUs rapport Et akademisk annerledesår – Konsekvenser og håndtering av koronapandemien ved norske universiteter og høyskoler er viktige kilder til kunnskap om konsekvensene av pandemien for studenter og ansatte i UH-sektoren.

Studentene opplevde betydelige endringer i studietilbudet etter 12. mars 2020, og Studiebarometeret viser at pandemien har gitt mange studenter en utfordrende studiesituasjon, både faglig og sosialt. Til tross for utfordringene stiller nesten halvparten av respondentene seg mer positive til nettbasert undervisning. Samtidig oppgir omtrent like mange at koronasituasjonen har vist dem at fysiske møter er helt nødvendige for læring. Spørreundersøkelsen ble gjennomført i høstsemesteret 2020.

NIFU-rapporten viser at de faglig ansatte brukte mer tid på undervisning enn tidligere. 82 prosent sier at de brukte mer tid på å forberede undervisning, og 63 prosent sier de brukte mer tid på å gjennomføre undervisning. Selv om de ansatte har brukt betraktelig mer tid på undervisning, opplever både ansatte og studenter at læringsutbyttet har gått ned.

Studentene opplevde i liten grad at mangel på egen digital kompetanse var et hinder for å delta i undervisningen våren 2020, men én av tre studenter mente at mangelfull digital kompetanse hos de faglig ansatte påvirket undervisningskvaliteten negativt. Blant de faglig ansatte mener ni av ti at de har styrket sin tekniske kompetanse etter våren 2020. Det er også en klar sammenheng mellom svak vurdering av egen digital kompetanse, og økt tidsbruk på forberedelser og gjennomføring av undervisning. En stor andel studenter og undervisere er positive til en mer digital hverdag etter koronapandemien. Flertallet understreker at fysiske møter mellom studenter og undervisere er en viktig forutsetning for læring og god kommunikasjon.

Studiebarometeret og NIFU-rapporten viser altså at den omfattende bruken av digital undervisning under pandemien har gitt utfordringer, men også at det er en positiv holdning til digital utdanning etter pandemien. Jeg mener vi har dekning for å si at vi har lært mye om bruk av digitale undervisnings-, vurderings- og læringsformer under pandemien som vi skal bygge videre på. Institusjonene selv vil ha et stort ansvar her, og regjeringen vil støtte institusjonenes arbeid.

Samtidig er det et stort potensial for å bedre bruken av digitale verktøy for å øke kvaliteten på undervisningen. Digitale undervisningsverktøy og læringsplattformer kan legge til rette for digital pedagogisk innovasjon og fremme kvalitet, læringsutbytte og mer studentaktive læringsformer.

Vi jobber med dette på flere måter. Kvalitetsprogrammene for høyere utdanning gir støtte til prosjekter som utforsker mulighetene som ligger i digitalisering, og digitalt læringsmiljø er blant perspektivene som blir undersøkt. Rapporten Pedagogikk, innovasjon og digital teknologi i utviklingsprosjekt i høgare utdanning viser at flertallet av utviklingsprosjektene som har fått midler de siste årene, i større eller mindre grad inkluderer utvikling og pedagogisk bruk av digitale verktøy.

Kvalitetsprogrammene finansieres gjennom de 250 mill. kroner som er satt av til opptrappingsplan for kvalitet i høyere utdanning som en del av Meld. St. 14 (2018–

2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Opptrappingsplanen er fulgt opp i de årlige statsbudsjettene, og de økte bevilningene har i stor grad gått til prosjektutlysninger i kvalitetsprogrammene for høyere utdanning.

I tillegg til innsats gjennom kvalitetsprogrammene har Kunnskapsdepartementet nettopp sendt på høring et forslag til ny digitaliseringsstrategi for universiteter og høyskoler, Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021–2025. Strategien skal gi retning og ambisjonsnivå for universitets- og høyskolesektorens arbeid med digitalisering for å møte samfunnets behov for kunnskap og kompetanse. Blant de seks strategiske innsatsområdene er digitalisering for fleksibel utdanning, digital pedagogisk innovasjon og digital kompetanse i alle fag. Dette er områder som vil bidra til bedre bruk av digitale verktøy og økt kvalitet i utdanningen. I sitt arbeid

med å følge opp strategien, blir det avgjørende at universiteter og høyskoler sørger for at kunnskapen om digital utdanning som er oppnådd gjennom koronapandemien, blir omsatt i tiltak som styrker kvaliteten på utdanningen.

Regjeringen la nylig frem Strategi for desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Et viktig poeng i strategien er nettopp å sørge for at de erfaringene og det arbeidet som er blitt lagt ned i å gjøre utdanningene tilgjengelige under pandemien, blir videreført. Nyutviklede pedagogiske hjelpemidler, læringsressurser og metoder som er tatt i bruk, må fortsette å styrke utdanningene og gjøre dem mer tilgjengelige. Etablering av heldigitale utdanningstilbud og styrking av kompetanse i å undervise digitalt, er tiltak i strategien som vi også vil følge opp i Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021–2025.

SPØRSMÅL NR. 2693

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 7. juli 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Hvordan er utviklingen i FoU-andelen av statsbudsjettets utgifter, år for år, fra 2013 til 2021, og hvordan har næringslivets FoU-andel utviklet seg i samme periode?

BEGRUNNELSE:

UNESCOs rapport «The Race Against Time for Smarter Development», viser at den internasjonale veksten i forskningsinvesteringene har vært større enn veksten i den globale økonomien. Veksten er imidlertid konsentrert til noen få land: 90 prosent har skjedd i de såkalte G20-landene.

Kina står alene for 44 prosent av veksten, USA for 19,4 prosent, og EU-landene (inkludert Storbritannia før Brexit) for 11 prosent, ifølge Khrono 20. juni 2021. Data for Norge er ikke oppgitt i UNESCOs rapport.

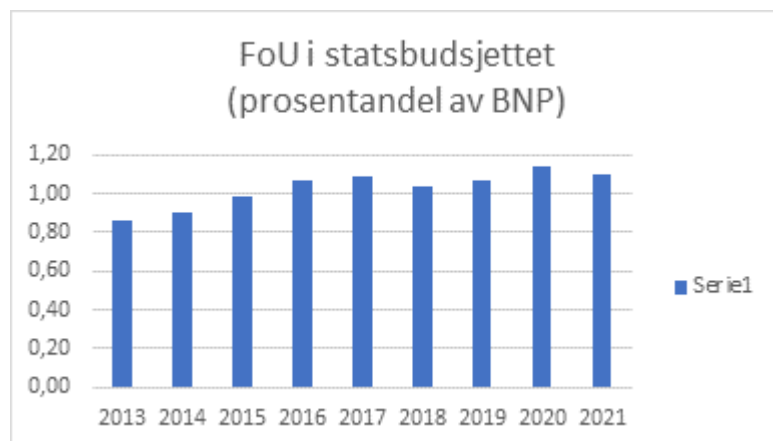
Investeringer i forskning er fundamentalt for Norges videre utvikling. Forskningsbudsjettene må stå i forhold til de store omstillingene landet skal gjennom, som krever mer forskning og innovasjon. Land med velutviklede systemer for FoU kjennetegnes av langsiktige prioriteringer i kunnskapsbasen, og de styrker konkurransevnen gjennom prioriterte satsinger.

Arbeiderpartiet mener det norske samfunnet trenger en helhetlig kraftsatsing på kunnskap og kompetanse, som nøklene til gjenreising, omstilling, demokratiutvikling og fortsatt velferd og arbeid til alle. Klima og rettfærdig omstilling er vår tids største utfordringer, og forskningspolitikken må møte dette offensivt. Investeringene i forskning bør økes, også ut over koronapandemien.

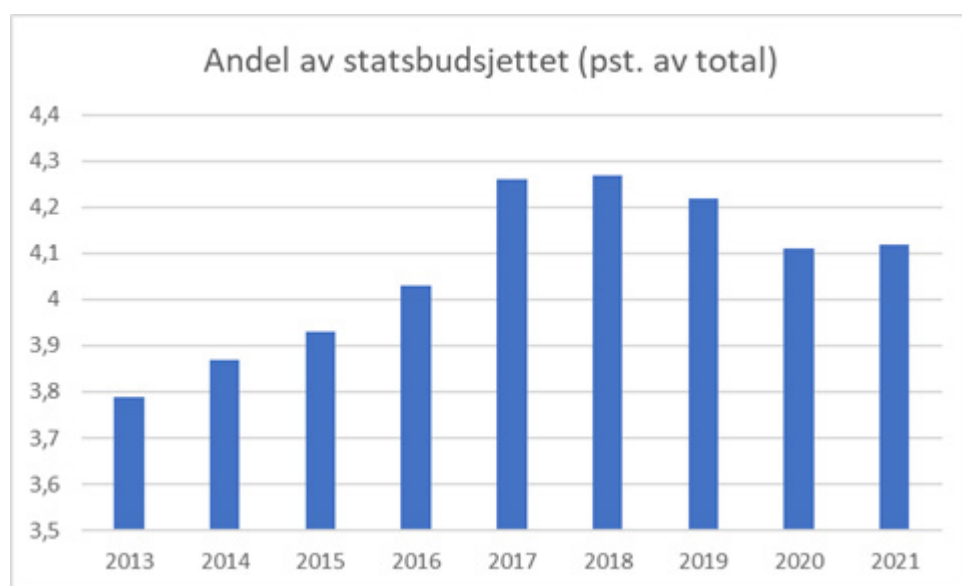
Svar:

Jeg er helt enig med stortingsrepresentant Sandberg i at investeringer i forskning er fundamentalt for Norges videre utvikling. Regjeringens kontinuerlige opptrapping på forskningsområdet gjennom langsiktige satsinger og prioriteringer er et klart uttrykk for dette.

Siden denne regjeringen tiltrådte har FoU-bevilningene over statsbudsjettet økt med 13,8 mrd. kroner. Dette tilsvarer en total prosentvis vekst på 52 pst. fra 2013 til 2021. Det vil si en realvekst på 27 pst. I Granavolden-plattformen slår vi fast at vi over vil tid øke den offentlige forskningsinnsatsen ut over én prosent av BNP i en omstillingsfase. Dette har vi fulgt opp. I 2016 var FoU-bevilningene for første gang over én prosent av BNP, noe den siden har vært. I 2021 anslås FoU i statsbudsjettet som andel av BNP til å utgjøre 1,1 pst.

Utviklingen i FoU-utgifter som andel av statsbudsjettet fremgår i NIFUs statsbudsjettanalyse for 2021. Utviklingen i perioden 2013-2021 er som følger:

Under følger videre en oversikt over utviklingen av næringslivets FoU-investeringer, som andel av totalen i perioden 2013-2019. Tallene er hentet fra NIFUs statistikkbase og går ikke lenger enn 2019.

Sektor		Totalt	Næringslivet	Andel av totalen
Utgiftsart	År			
Totale utgifter	2013 ↕	50 748	22 557	44,4
	2014 ↕	53 867	24 802	46,0
	2015 ↕	60 209	27 782	46,1
	2016 ↕	63 345	29 489	46,6
	2017 ↕	69 176	31 990	46,2
	2018 ↕	72 777	32 748	45,0
	2019 ↕	76 830	35 408	46,1

Det er et mål for regjeringen å stimulere til mer forskning i næringslivet. Tabellen viser en svak økning i næringslivets andel av FoU-investeringene i perioden, men det er en klar nominell vekst.

Representanten viser også til at land med velutviklede systemer for FoU kjennetegnes av langsiktige prioriteringer i kunnskapsbasen, og de styrker konkurranseevnen gjennom prioriterte satsinger. Dette er jeg også helt enig i.

I 2014 lanserte regjeringen Norges første langtidsplan for forskning og høyere utdanning med langsiktige mål og

prioriteringer som ble fulgt opp med konkrete opptrappingsplaner. Opptrappingsplanene alene utgjorde over 1,4 mrd. kroner. I 2018 fulgte vi opp med en første revisjon av langtidsplanen, igjen med ambisiøse opptrappingsplaner. Så langt er den reviderte planen fulgt opp med 1,1 mrd. kroner til de tre opptrappingsplanene.

Jeg er nå i gang med en ny revisjon av planen som vil ta inn over seg utviklingen i samfunnet og næringslivet og gi retning for kunnskapspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 2694

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 6. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Oslo Skadelegevakt melder om illevarslende skadetall ved bruk av elsparkesykler, og 7 av 10 vil ha dem bort fra fortauene der mange ulykker skjer. Politiet i Oslo etterlyser at dette løses ved en omklassifisering av elsparkesykler til kjøretøy for motorferdsel. Det vil også gi hjemmel for promillegrense, mm. Regjeringen innførte sykkelklassifiseringen av elsparkesykler i 2018 ved forskriftsendring, og har hjemmel for nye endringer.

Vil statsråden raskt gjøre den omklassifiseringen av elsparkesykler som Oslopolitiet etterlyser?

Svar:

Jeg er bekymret over ulykkesutviklingen, særlig den økningen vi har sett i ulykker på elsparkesykler i år fra et allerede høyt nivå i fjor. Vi har også hatt to dødsulykker i Norge. Veldig mange har blitt hardt skadet. Skadene er større og mer alvorlige enn vi forutså.

Selv om vi har gjort en del innstramminger i reglene for små elektriske kjøretøy denne våren er det derfor behov for fortsatt arbeid for å redusere ulykkestallene. Jeg har tro på at kommunale forskrifter etter den nye loven om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn som nå er trådt i kraft vil ha effekt. Vi jobber også videre med å vurdere behov for ytterligere tiltak.

Jeg har fått tilslutning i regjeringen til at vi skal jobbe med å få på plass en promillegrense, og det arbeidet er i gang. Spørsmål om omklassifisering til motorvogn vurderes som en del av dette. Samtidig er det grunn til å

understreke at det ikke er lov å kjøre elsparkesykkel eller andre små elektriske kjøretøy i fylla, og det er straffbart å kjøre når man ikke er skikket til det.

Når det gjelder bruk av elsparkesykler og andre små elektriske kjøretøy på fortau, kan det særlig i de store byene være en utfordring, men på mange mindre steder vil dette være lite problematisk. Jeg har derfor ikke ansett det som hensiktsmessig å innføre et generelt forbud mot å bruke slike kjøretøy på fortau. Det å påby dem å bruke kjørebanelen kan også gi sikkerhetsutfordringer og skape konflikt mellom bil og sparkesykkel. Det er imidlertid viktig å understreke at det er de gående som eier fortauene, og kjøring med sykkel, elsparkesykkel og andre små elektriske kjøretøy på fortau skal skje på de gåendes premiss-er.

SPØRSMÅL NR. 2695**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 5. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Stortinget fattet 11/3 i år følgende vedtak: "Stortinget ber regjeringen sørge for at vedtak 236 den 11. desember 2020 følges opp og kommer tilbake til Stortinget i forbindelse med RNB 2021 hvor planen for å sikre fysisk tilstedeværelse av politi, med utgangspunkt i politistasjoner eller politiposter, i de aktuelle bydelene redegjøres for i tråd med Stortingets vedtak av 11. desember 2020." Så vidt vites framkom det ikke noe om dette i revidert budsjett.

Kan statsråden redegjøre for hvordan hun har fulgt opp Stortingets vedtak?

Svar:

Det er redegjort for hvordan vedtaket er fulgt opp i revidert nasjonalbudsjett for 2021, jf. s. 63 i Prop. 195 S (2020-2021) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021.

SPØRSMÅL NR. 2696**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjera for å sikre at fleire når gjennom på politiets 02800-nummer og for å korte ned ventetida for dei som forsøker å kontakte politiet?

GRUNNGJEVING:

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring peikar i sin Statusrapport for politiet for 2020 på fleire urovekkande problem. I tillegg til å peike på at politireforma har feila når det gjeld målet om å styrke nærvær og synlegheit, så viser dei mellom anna at urovekkande mange har problem med å nå frem gjennom politiet sitt 02800-nummer og andre lokale telefonnummer. Politiet melder sjølv at 70 % av telefonsamtalane blir besvarte. Men dette betyr at 30 % av forsøka på å nå politiet gjennom desse numra ikkje gir resultat, til irritasjon og fortvilning for dei som treng å koma id kontakt med etaten. Dette fører til at folk får eit dårlegare tilbod og det kan også føre til større utrygghet. Politiet på si side kan gå glipp av viktig informasjon og innspel.

Svar:

Publikum kan benytte to nummere for å komme i kontakt med politiet; nødnummeret 112 og sentralbordet 02800. Politiet kan også nås via sosiale medier, og politiet har under pandemien utviklet flere digitale publikumstjenester.

Politiet skal prioritere saker hvor liv og helse står i fare. Derfor skal nødnummeret 112 benyttes når det er behov for øyeblikkelig hjelp fra politiet. Resultatet for 2020 viser at politiet nasjonalt besvarte over 98 prosent av alle telefonhenvendelser til 112 innenfor 20 sekunder, og dermed nådde resultatkravet som var på 95 prosent.

Dersom man ønsker å komme i kontakt med politiet om tjenester eller om andre saker, altså når det ikke dreier seg om en nødsituasjon, skal publikum kontakte sentralbordet på 02800 eller ved å benytte politiets digitale publikumstjenester. Her kan man tipse politiet om kriminelle hendelser, sende opplysninger som kan forhindre kriminalitet, spørsmål om pass og våpensøknad, mm.

Befolkningen forventer å kunne ha kontakt med politiet på digitale plattformer. Politiet har det siste året utviklet flere digitale publikumstjenester. Et godt lavterskel tilbud for de som ønsker å komme i kontakt med politiet, særlig for ungdom, er politiets nettpatrulje. Enkelte av nettpatruljene har god erfaring med innhenting av tips og

informasjon fra innbyggerne i forbindelse med etterforskning av lokale saker. Det er viktig at politiet legger til rette for å møte publikum i flere kanaler, og det arbeides aktivt med å videreutvikle nettpatruljene og andre digitale løsninger.

Jeg vil legge til at i innbyggerundersøkelsen for 2020 svarer i overkant av 7 av 10 at de er enige i at det er lett å komme i kontakt med politiet ved behov.

SPØRSMÅL NR. 2697

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 15. juli 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Forskningsresultater viser klart at norskfødte ulvevalper bare i svært begrenset grad vandrer ut av ulvesonen og vestover inn i sauerike områder. Noen ytterst få har vandret nordover og tatt noen beitedyr der, men de fleste vandrer østover inn i Sverige. Samtidig er det overveiende svenske ungløver som tar sau vestover i Norge.

Indikerer ikke dette at det er omtrent null forskjell på tap av sau til ulv om det er tre, fem eller åtte ynglinger innenfor ulvesonen, siden det ikke er sau på utmarksbeite der?

Svar:

Ulv har ein biologi som er slik at unge individ vandrar ut frå revira dei er født i då dei er om lag eit år gamle. Dei søker då etter ein make og ledig område der dei sjølve kan etablere revir, og kan i den samanheng vandre over store avstandar. Kunnskapen vi har om korleis vandringane til ulv i Skandinavia skjer viser eit hovudmønster slik representanten Nævra beskriv. Altså at ulvevalpar født i Noreg i hovudsak vandrar austover, mens dei individa som vandrar vest for ulvesona og gjer skade på beitedyr i hovudsak har vandra inn frå Sverige. Basert på denne kunnskapen har talet på heilnorske ynglingar innanfor ulvesona ikkje stor påverknad på skadeomfang på beitedyr utanfor ulvesona.

Heller ikkje erfaringane vi har mellom ulike år med ulik storleik på ulvebestanden innanfor ulvesona tyder på at det er ein klar samanheng mellom talet på ynglingar i ulvesona og skadeomfanget utanfor ulvesona. Dette gjeld då innanfor rammene av den storleiken vi har erfart dei seinare år, og om biletet eventuelt kunne vore annleis dersom ulvebestanden auka ytterlegare er vanskeleg å vite.

Til slutt vil eg i denne samanhengen understreke at skadepotensial og skadeomfang ikkje står sentralt i vurde-

ringane knytt til felling av ulv innanfor ulvesona. I disse vurderingane er det særleg distriktspolitiske omsyn etter naturmangfaldlova § 18 bokstav c som er vektlagt, slik Stortinget har vedteke.

SPØRSMÅL NR. 2698**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 2. juli 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Når, og hvordan, vil statsråden følge opp stortingets vedtak, og når kan vi forvente at kommisjonens arbeid starter opp?

BEGRUNNELSE:

Som statsråden godt kjenner til har det vært en debatt rundt oppreisning til de såkalte oljepionerene og saken har vært oppe i stortinget ved flere anledninger. Den 11.03.2021 behandlet stortinget en interpellasjon fra undertegnede om å sette ned en kommisjon til å kartlegge omfanget av arbeidsrelaterte helseskader blant pioneroljearbeiderne og vurdere eventuell kompensasjon.

To måneder senere, den 11.05.2021 vedtok stortinget følgende:

Vedtak 912

“Stortinget ber regjeringen snarest nedsette en kommisjon som skal arbeide frem en kompensasjonsordning for «oljepionerene». Kommisjonen må sikre verifisering av omfang og skader samt en avgrensning av hva som skal omfattes av en kompensasjonsordning. Kommisjonen sammensettes av uavhengige fageksperter samt representanter for berørte parter, herunder representanter for relevante arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner og organisasjoner som representerer de arbeidsmiljøskadde «oljepionerene», blant annet Arbeidsmiljøskadde Landsforening (A.L.F.). Som følge av at «oljepionerene» er rammet av en urett langt tilbake i tid, haster det med å få avklart kompensasjonsordningen. Kommisjonen forutsettes å være ferdig med sitt arbeid innen utgangen av desember 2022.”

Stortinget har altså vedtatt at det skal nedsettes en kommisjon og som statsråden sikkert har forståelse for så er de skadde selv utålmodige. Jeg ønsker derfor å utfordre statsråden på hvordan han vil følge opp stortingets vedtak og hva den videre framdrift i saken er.

Svar:

Eksponering for helseskadelige kjemiske stoffer og produkter har skjedd og skjer i ulike yrker og næringer, blant annet i oljenæringen. Det er ikke grunn til å tvile på at flere tidligere oljearbeidere kan ha fått ødelagt helsa på grunn av forhold i arbeidsmiljøet. Vi vet at arbeidsmiljøet i tidlig norsk petroleumsvirksomhet kunne være tøft. Noen oljearbeidere opplever også at de ikke får den oppfølgingen de har krav på og fortjener. Dette er en problematikk myndighetene har vært kjent med og har fulgt opp gjennom mange år.

Stortinget vedtok i mai 2021 å be regjeringen snarest nedsette en kommisjon som skal arbeide frem en kompensasjonsordning for «oljepionerene». I vedtaket forutsettes det at kommisjonens arbeid skal være ferdig innen utgangen av desember 2022.

Regjeringen har startet arbeidet med å følge opp Stortingets vedtak. Hvordan en slik kommisjon skal settes sammen, og hvilket mandat de skal ha, er ikke endelig avgjort. Jeg kan forsikre representant Saudland at arbeidet er prioritert og allerede godt i gang, og at regjeringen raskt vil følge opp vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 2699**Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. juli 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at det kommer på plass like mange statlige arbeidsplasser med politioppgaver i Kristiansund som intensjonen var i oppdragsbrevet om overføring av regnskapsoppgaver i 2017?

BEGRUNNELSE:

I oppdragsbrev 12/2017 om overføring av regnskapsoppgaver fra politiet til Direktoratet for økonomistyring står dette:

«Det legges til grunn at det fortsatt skal være 70 statlige arbeidsplasser i Kristiansund, hhv. 50 i politiet og 20 i Skattekon-

toret i Kristiansund. Dersom en som ledd i avtalen kommer til at flere oppgaver skal overføres fra politiet til DFØ, vil dette innebære behov for færre ansatte til å løse oppgavene ved politiets lønns- og regnskapscenter i Kristiansund. Politidirektoratet må da vurdere, og legge til rette for, andre tiltak for å sikre at det samlet opprettholdes 50 statlige arbeidsplasser med politioppgaver i Kristiansund.»

Som følge av godt gjennomført arbeid trenger PFT Kristiansund nå bare 45 stillinger til dette arbeidet, og det er slik oppstått et behov for at kontoret tilføres flere statlige oppgaver. Det er snakk om sentrale statlige kompetansearbeidsplasser i Kristiansunds-regionen som det er viktig å videreutvikle gjennom utvidede og nye arbeidssoppgaver.

Svar:

Som for andre statlige virksomheter stiller regjeringen krav til politiet om effektivisering gjennom avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen. Politiet arbeider

systematisk for å effektivisere administrative oppgaver, slik at ressursbruken i større grad kan rettes inn mot politiets kjernefunksjoner. På lønns- og regnskapsområdet har digitale løsninger de siste årene åpnet nye muligheter for effektivisering.

Politiet som virksomhet er i kontinuerlig utvikling, for å tilpasse seg endringer i bla kriminalitetsbildet. Vi kan ikke legge til grunn at politiet skal være bundet av at 50 stillinger som tidligere var behovet til lønn- og regnskapsoppgaver i Kristiansund, skal utføre oppgaver i Kristiansund når behovet er endret. En politimester må hele tiden tilpasse ressursbruken til det samlede behovet i sitt politidistrikt. Bemanningen i Møre og Romsdal politidistrikt har økt fra totalt 513,1 årsverk fordelt på 340,6 politiårsverk, 28 juristårsverk og 144,5 sivile årsverk per 31. desember 2016, til 604,6 årsverk fordelt på 423 politiårsverk, 36 juristårsverk og 145,6 sivile årsverk per 30. april 2021.

SPØRSMÅL NR. 2700

Innlevert 30. juni 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 7. juli 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Under behandlingen av Nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033 i Stortinget økte regjeringspartiene totalrammen med 5 mrd. kroner.

Er det regjeringens ramme i Meld. St. 20 (2020-2021) eller er det regjeringspartienes ramme i Innst. 653 S (2020-2021) som regjeringen og transportetatene nå forholder seg til, eksempelvis i arbeidet med neste års statsbudsjett?

Svar:

Nasjonal transportplan 2022–2033 er nå behandlet av Stortinget. Av Transport- og kommunikasjonskomitéens Innst. 653 S (2020-2021) fremgår det at komitéens medlemmer fra Høyre og Venstre vil styrke satsingen på prosjekter i Nasjonal transportplan 2022–2033 med 5 mrd. kr og prioritere oppstart av flere nye prosjekter i første seksårsperiode.

Regjeringen vil i årene fremover gjennomføre planen i tråd med stortingsbehandlingen. Ressursbruken i det enkelte budsjettår vil bli tilpasset det samlede økonomiske

opplegget i statsbudsjettet, innenfor rammene som følger av handlingsregelen og tilstanden i norsk økonomi.

